

చతుర

వెప్టిల్ 78
125 పైసలు

www.dhammadownload.com

చతుర

ఏప్రిల్ 1978

సంపుటి : 1

సంచిక : 3

కళల సమగ్ర నవల

జీవితంలో ప్రతి ఒక్కరూ అన్వేషించేది సుఖం కోసం, శాంతి కోసం, వాటిని సాధించి పెట్టగల సౌకర్యాల కోసమే. ఇవన్నీ సమకూరిన జీవితం స్వర్గతుల్యమనే అందరూ నమ్ముతారు. కానీ, వాస్తవ జీవితంలో

విజృంభం?

అనుకూలవతియైన భార్య, క్రమశిక్షణలో పెరిగిన బిడ్డలు, చాలీ చాలనిదే అయినా ఫరవాలేదనిపించే ఆదాయం ఉన్న ధనంజయురావు ఏ స్వర్గాన్ని ఆశించి మరే స్వర్గదామాన్ని ఎందుకు, ఎలా నాశనం చేసుకున్నాడు?

గోవిందరాజు సీతాదేవి

రచించిన మధ్య తరగతి మటుంబ జీవిత చిత్రం ఈ నవల.

ఈ నెల ముఖపత్రం

అసంఖ్యాకంగా ఉన్న తెలుగు దేశపు దేవాలయాలపై విరివిగా కానవచ్చే ఆనాటి నృత్య శిల్పానికి ఈనాటి చిత్ర కారుడిచ్చిన వర్ణరూపం. శ్రీ యం.ఆర్.యన్. ప్రసాదరావు ప్రతికృతి.

రెండవ కవరు

ఈనాటి హైదరాబాద్ నగరా విర్భావాని కానాడు పునాదులు వేసిన ప్రేమికులు భాగ్యమతి, కులీ కుతుబ్షాం తాలి సమావేశం. నిజాం సంస్థానపు పూర్వ కళాకారుని వర్ణ చిత్రానికి ప్రతికృతి.

మూడవ కవరు

భారత దేశంలో బహు అరుదుగా కానవచ్చే 'సూర్య' విగ్రహం.

ఉత్తర భారతంలోని సుప్రసిద్ధ కోణార్క ఆలయంలోని అపురూప శిల్పం.

నాలుగవ కవరు

బంగారపు పలయంలో దిగించిన రెండు వందలెండ్ల నాటి పానపాత్ర. ఆనాటి కళాకారుల నైపుణ్యానికి పరాకాష్టగా ప్రఖ్యాతమైన పోలిష్ శిల్పి జాన్ మార్టిన్ సృష్టి.

చతుర

ఈనాడు కాంపౌండ్

సోమాజిగూడ

హైదరాబాద్ - 500004

గడుసు పెళ్ళాం

పదిహేడేళ్ళ క్రితం వరకూ సార్జంట్ జార్జి బెల్ అమెరికా వైమానిక దళంలో చాలా విశ్వాసపాత్రుడి క్రింద లెక్క. అతను రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో, కొరియా యుద్ధంలో కూడా పాల్గొన్నాడు. ఎవరికైనా డబ్బివ్వాలి వచ్చి నప్పుడు చెక్కు రాసిస్తే అది భద్రంగా బ్యాంకు నించి తిరిగొచ్చేది. అదేమంటే అతని అకౌంటులో డబ్బు పైసా కూడా లేదు అని బ్యాంకు వారి సమాధానం. ఇలా కొన్నిసార్లు జరిగాక, బెల్ కావాలనే అందర్నీ మోసం చేస్తున్నాడని, నిక్షేపంలాంటి ఉద్యోగం కాస్తా ఊడబీకి ఇంటికి పంపించేశారు అధికారులు. అసలు జరిగిందేమిటంటే, ఇతనికి భార్యతో కలసి బ్యాంకులో జాయింట్ అకౌంట్ ఉంది. ఆమె, ఇతను వేసిన డబ్బుని

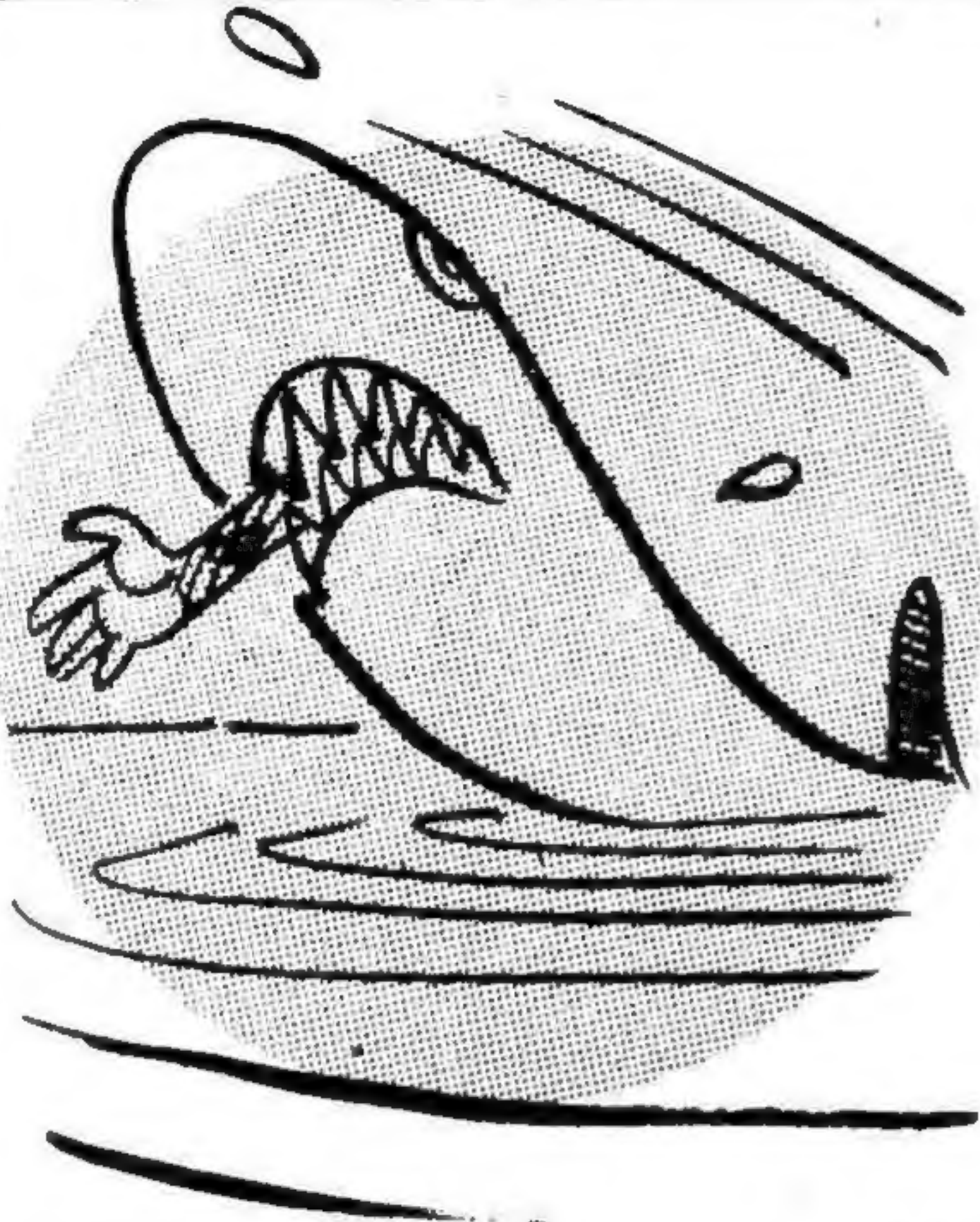
ఎప్పటికప్పుడు అణా పైసల్లో సహద్రా చేసి వూరుకునేది. ఈ విషయం తెలుసుకున్నాక పెళ్ళానికి విడాకులిచ్చేసి నేను అమాయకుణ్ణి మొర్రో, ఇదంతా నా పెళ్ళాం పీనుగ చేసిందని. వైమానిక దళం అధికారానికి ఎంత మొర పెట్టుకున్నా వాళ్ళు పట్టించుకోలేదు.

జిమ్మీ కార్టర్ అమెరికా అధ్యక్షుడు అయి తర్వాత సార్జంటుకి కొంత ఆశ కలిగింది. 1941లో ఇద్దరూ ఒకే కాలేజీలో చదువుకున్నారు. ఈ సంగతి తెలియపరుస్తూ, తన కష్టాలన్నీ కార్టర్ కి విన్నవించుకున్నాడు సార్జంట్ బెల్. కార్టర్ వెంటనే మళ్ళీ దర్యాప్తు జరిపించ వల్సిందిగా ఆదేశించాడు. దర్యాప్తులో అసలు రహస్యం బయటపడింది. 17 సంవత్సరాల తర్వాత మళ్ళీ సార్జంట్ బెల్ ని ఉద్యోగంలోకి తీసుకున్నారు.

చేప సాక్ష్యం

చచ్చిపోయిన చేప కూడా హంతకుణ్ణి పట్టిస్తుందంటే నమ్మక తప్పదిప్పుడు. 1985లో ఆస్ట్రేలియాలోని సిడ్నీ నగర శివార్లలో నివసించే ఓ బాక్సింగ్ ఛాంపియన్, అకస్మాత్తుగా అంతర్ధాన మయ్యాడు. కొన్నాళ్ళు చూసి, అతని బంధువులు పోలీసులకి రిపోర్ట్ చేశారు. పోలీసులు విశ్వప్రయత్నం చేసినా ఆచూకీ దొరకలేదు. ఇదిలా ఉండగా నగర శివార్లలో వుండే ఓ జాలరి వలలో బ్రహ్మాండమైన షార్క్ చేప చిక్కుకుంది.

సైజులో అసాధారణంగా వున్న ఆ చేపని అతని జంట ప్రదర్శనశాల కిచ్చాడు. దాన్ని చూసేందుకు జనం విరగబడ్డారు. అలా జనంచూస్తూండగానే రెండు మూడు రోజులతర్వాత చేప నోట్లోంచి పునిషి చెయ్యి ఒకటి బయటికి పొడుచు కొచ్చింది. మ్యాజియం కాపలాదారు, చేప నోట్లోంచి చేతిని బయటికి లాగేశాడు. చేతి మీద వున్న పచ్చబొట్టు మూలంగా, అది అదృశ్యమై పోయిన బాక్సింగ్ ఛాంపియన్ తాలూకు చెయ్యే నని తెలిసిపోయింది.

ఇక పోలీసులు, సదరు బాక్సర్ కి సంబంధించిన చుట్టపక్కాలు, స్నేహితులు, ప్రశ్నార్థులు అందరి జాబితా తయారు చేసి మాయమై పోవడానికి మూడు నాలుగు రోజుల ముందు అతన్ని కలిసిన వారందరి మీదా గట్టి నిఘా ఏర్పాటు చేశారు. దాంతో ఎప్పటికై నా పోలీసులు పన్నిన వ్యూహాంగో చిక్కు కోవడం తథ్యం అని భయపడిన

హంతకుడు తనంతట తనే వచ్చి పోలీసు లకి లొంగిపోయాడు. హంతకుడు కూడా బాక్సింగ్ ఛాంపియనే. కేవలం అసూయ మూలంగా మరో ఇద్దరు స్నేహితులతో కలిసి, హత్యచేసి, శవాన్ని ముక్కలు చేసి, ఓ ట్రంకు పెట్టెలో పెట్టి సముద్రంలో విసిరేశాడు. అయితే, ఒక చెయ్యి మాత్రం ఆ పెట్టెలో పట్టకపోయే సరికి దాన్ని విడిగా సముద్రంలో పడేశాడు. సరిగ్గా ఆ చేతిని ఈ షార్క్ చేప మింగడం, అది జాలరికి చిక్కడంతో తీగ లాగకుండానే దొంకంతా కదిల గుట్టురట్టయింది.

చిడిపానియన్ ముత్తువు

నెల్వమ్ అనే 35 ఏళ్ళ వ్యక్తి కారై కు డిలో వాచ్ మన్ గా పని చేస్తున్నాడు.

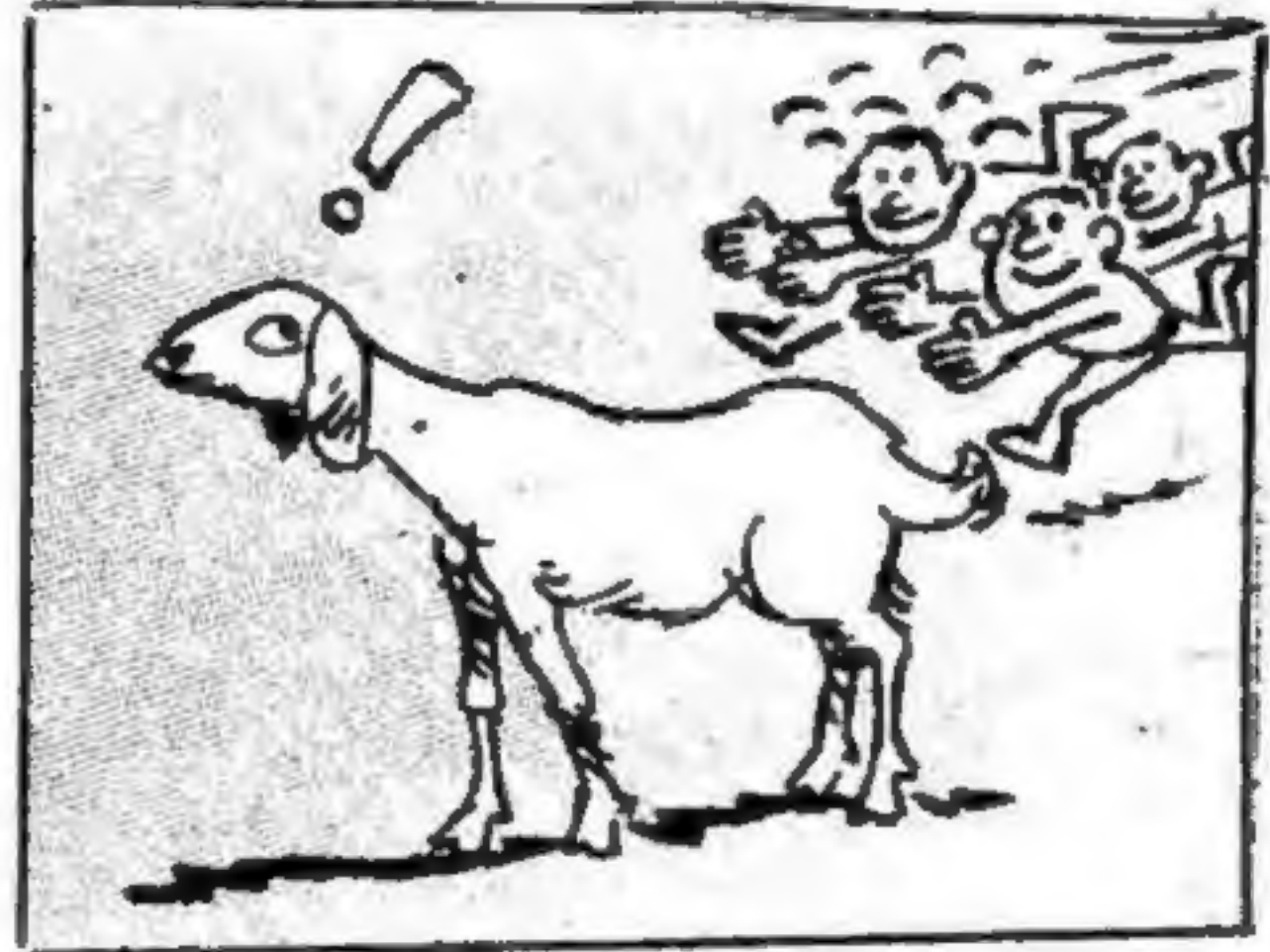

అతను పరుగుపందెంలో ఘటికుడు. తోటి వుద్యోగులతో కలిసి, నవంబరు 15 తారీ కున ఢిల్లీలో జరిగే అంతర్ రైల్వే ఆటల పోటీల్లో పాల్గొనేందుకు మద్రాసు నుంచి గ్రాండ్ ట్రంక్ ఎక్స్ ప్రెస్ లో ఢిల్లీ బయల్దేరాడు. కొంతసేపయితర్వాత సెల్యుమ్ కక్కసుదొడ్లోకి వెళ్ళాడు. అంతలోనే రైలు అటూఇటూ భయంకరంగా ఊగి పోసాగింది. ఆ కుదుపుకి కాళ్ళకింద గచ్చు పెట్టిచ్చి, సెల్యుమ్ కాలు ఆరంగు శాల లోతున ఇరుక్కుపోయింది. ఆ షాక్ నుంచి తేరుకునే లోగానే కక్కసుదొడ్డి తలుపుకాసా విరిగి, ఇరుక్కుపోయిన కాలుమీద దభీమని పడింది. గాజుకిటికీ అద్దాలు పగిలి, అద్దంపెంకులు ఒళ్ళంతా గుచ్చునై. భయంతో కేకలు పెట్టాడు. వినే నాచుడెవరు? రైలుకి యాక్సిడెంటు యిందని అప్పటికి తెలుసుకోగలిగాడు సెల్యుమ్. గంట తర్వాత ఓమెడికల్ ఆఫీ సర్ వచ్చి, పగిలిన కిటికీలోంచే, బాధ తగ్గేందుకు సెల్యుమ్ కి ఇంజక్షనిచ్చాడు. ఆ తర్వాత కొంతమంది పని వాళ్ళు వెర్డింగ్ చేసే పరికరంతో కిటికీపూచల్ని కరిగించి, నానాయాతనాపడి సెల్యుమ్ ని బయటికి లాగారు, చావుతప్పి, కాలులోష్ట బోయి, సెల్యుమ్ బయటపడ్డాడు.

మేకాభిమానులు

కాండ్ చిన్నప్పదేవర్ సినిమాల్లో జంతువులతో నడింప జెయ్యటంలో ఘనత

వహించాడు. ఓ సారి ఆయన 'తాయిల్ల కులందై' అనే చిత్రం షూటింగ్ కి వెళ్తుంటే ఓ కుర్రాడు తన పెంపుడు మేకని "రంగా! ఇలారా." అని పిలవడం, వెంటనే ఆ మేక పరుగెత్తుకుంటూ అతని దగ్గరికి రావడం గమనించాడు. వెంటనే ఆ కుర్రాణ్ణి పిల్చి, "ఏరా అబ్బాయీ! నీ మేక నువ్వు చెప్పినట్లుల్లా వింటుందా?" అని అడిగాడు. "సి తం బా బ య్య! కావాలంటే సూసుకోండి మరి" అన్నాడా కుర్రాడు. దేవర్ తన డ్రైవరుతో ఆ మేకని దూరంగా పట్టుకు పొమ్మనాడు. కుర్రాడు "రంగా, ఇలారా." అని పిలవగానే, మేక

డ్రైవర్ని వదిలించుకుని వచ్చేసింది. 'పో' అనగానే వెళ్ళిపోయింది. ఇంకేం... దేవర్ గారు వెంటనే ఆ మేకని సినిమాల్లో బుక్ చేసుకున్నాడు. రంగా అనే పేరును 'రాము'గా మార్చాడు. ఎందుకంటే, 'రాము' బాగా అచ్చొచ్చిన పేరుట. ఆయన తీసిన 'హాథీ మేరీ సాథీ'లో ఏనుగు పేరురామూనే! మొదట్లో 'రామూ' అని పిలిస్తే మేకగారు ఉలకలేదు, పలకలేదు. మెల్లిగా రామూ పేరుకి అలవాటయిపోయి, రంగాని మర్చిపోయింది. దేశం నలుమూలల నుండి ఎంతో మంచి మేకగారి అభిమానులు మా అభి

మాన 'హీరో మేక' గార్ని చూడాలని, అడస్ చెప్పమని ఉత్తరాలు రాస్తున్నారట. దేవర్ త్వరలో మేకగారి అడస్ని ఆభిమనుల సౌకర్యార్థం పేపర్లో ప్రకటిస్తారట. అంటే, ఈ మేకగారికి కూడా ఆభిమను సంఘాలు ఏర్పడ బోతున్నాయన్న మాటేగదా!

పిచ్చివాళ్ళ స్వర్గం

బ్రిటన్లో 'ఎలైన్ లీగ్' అనే ఒక వెర్రి వాళ్ళ సంఘం వుంది. వెర్రి అంటే ప్రాచీన సంప్రదాయపు వెర్రి అన్నమాట. వీళ్ళు ఆధునిక నాగరికతని సంపూర్ణంగా వ్యతిరేకిస్తారు. కనీసం రైలు, కారు వంటి ప్రయాణ సాధనాలని కూడా వాడక, గుర్రపు బగ్గీలోనే ప్రయాణం చేస్తారు. ఈ సంఘంలో దాదాపు రెండున్నర లక్షల మంది సభ్యులున్నారు. ఈ మధ్యనే వీళ్ళంతా ఒక రైల్వే స్టేషన్లో సమావేశమయి, మద్యం సేవించి, గ్లాసుల్ని నేలకేసి కొట్టి ముక్కలు చేశారు. అదేమిటంటే, రష్యా రాజైన రెండవ నికోలాస్ ఇలానే చేసే వాడనీ, ఇది సంప్రదాయమనీ వాళ్ళ వాదన. వీళ్ళ విచిత్రమైన ప్రపంచ పటాన్ని తయారు చేశారు. మాములు మ్యాప్ కి, దానికి సంబంధమే లేదు. వాళ్ళ నమ్మకం ప్రకారం భూమి బల్లపరుపుగానే వుండిట! వర్ణ భేదాలతో, రాచరికంతో కూడిన ప్యూడల్ వ్యవస్థ

మాత్రమే ప్రజలకి ఆనంద దాయకమైనదని వీళ్ళ వాదన, నమ్మకం. ఈ మధ్యనే వీళ్ళాక మానిఫెస్టో వెలువరించారు. దాని ప్రకారం, తమకి గనక అధికారం వస్తే సంపూర్ణంగా ప్యూడలిజాన్ని పునరుద్ధరిస్తారట. హాస్ ఆఫ్ కామన్స్ ని రద్దు చేస్తారట. ఒక రాజ్య పౌరుషుమరోపరి పాలన క్రిందవున్న భూభాగంలోకిపోవడం నేరం కావడంవల్ల, పాస్ పోర్టు ఆఫీసుని రద్దుచేసి పారేస్తారట. ఈ వెర్రికి పరాకాష్ఠగా, ఈ మధ్యనే వీళ్ళాక విచిత్రమైన తీర్మానం చేశారు. బ్రిటన్, అమెరికా కలిసి పోయినట్లు అమెరికా ప్రస్తుతం బ్రిటన్ అధికారం క్రింద వున్నట్లు ఊహించుకుని, కలలుగని, అదే నిజమనుకుంటూ ఆ విలీనకరణ సందర్భాన్ని పురస్కరించుమని పెద్ద ఉత్సవం జరుపుకొన్నారు అమెరికా బ్రిటన్ పాలన క్రిందకి వస్తున్నదని ప్రకటనల్ని ప్రచురించి, ఒక కాపీని, బ్రిటన్ లోని

అమెరికా రాయబారికి కూడా పంపించారుట. వీళ్ళది ఏ లోకం సార్ ?

రంగుల వర్షం

ఇటీవల అహమ్మదాబాదు సమీపంలోని గోమటిపూర్, సరసాపూర్ జిల్లాల్లో నల్లటివర్షం కురిసింది. ప్రజలంతా ఇది దేవుడిశాపం అని భయపడిపోయారు. 1908, 1911 సంవత్సరాల్లోకూడా కేప్ టాన్ లో నల్లటివర్షం కురిసినట్లు ఆధారాలున్నాయి. 1934లో ఉత్తరప్రదేశ్ లోని అనేకపట్టణాల్లో, పల్లెల్లో, రక్తవర్షం కురిసింది. అంటే రక్తంలాఉండే ఎర్రటి నీరు కురిసిందిన్నమాట. “ప్రపంచంలో పాపం పెరిగిపోయిందరా! అందుకే ఈ విలయం. ప్రపంచానికేదో పోగాలందాపు రించింది” అని అంతా భయభ్రాంతులై నారు. 1952లో బెంగాల్ లో కూడా ఎర్రటివర్షం కురిసింది. బజార్లన్నీ రక్తంలాంటి ఎర్రటినీటితో నిండిపోయినాయి. అలాగే 1890లోనూ, 1917లో కూడా ‘తాకారో’లో రక్త వర్షం కురిసింది: అసలీ రంగుల వర్షాలకుగల శాస్త్రీయ మైన రహస్యం ఏమిటి అని పరిశోధన జరిగింది. వేసవిలో ఉష్ణోగ్రత ఎక్కువుగా ఉన్నప్పుడునీరు ఆవిరై పెకెళ్తుంది. ఆ ఆవిరి వాతావరణంలోని కొన్ని రంగుల రాతిదూళితో కలవడంవల్ల రంగుల వర్షాలు కురుస్తాయన్న మాట. స్పెయిన్ లోని ‘రియోటింటో’ నదిలో

నీరు రక్తం లాగా వుండటానికి కారణం, ఆ నదిలోని ఇసుక రేణువులు ఎర్రగా వుండటమే. లోకార్థోలో దగ్గరున్న అగ్ని పర్వతానికి సంబంధించిన ఎర్రటి ఇసుక రేణువులు నీటి ఆవిరితో కలవడంవల్ల అక్కడ ఎర్రటి వర్షం కురిసింది. గడ్డి విపరీతంగా కాలిపోయి, ఆ పొగ మసి అంతా వాతావరణంలో ఆవరించుకుని, అది నీటితో కలవడం మూలంగా కింబి రేలీ, కేప్ టేన్ లలో నల్లటి వర్షం కురిసింది. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆవిరయ్యే నీటితోబాటు చెరువుల్లోని కప్పలు చేపలు కూడా పైకివెళ్ళి, వర్షంతోబాటు కింద పడుతుంటాయి. అందుకే అప్పుడప్పుడు కప్పల వర్షం, చేపల వర్షం కూడా కురుస్తుంటుంది.

విజ్ఞానం

శ్రీవిందరాజు
సీతాదేవి

సోద్యవేళ

ధనంజయరావుగారి రెండుగదుల అద్దెయింట్లో పెరటివైపున కాస్త ఖాళీ స్థలం వుంది. కాస్త స్థలంనోనూ రెండు నిత్యమల్లె చెట్లు, రెండు గులాబి చెట్లు మధ్యన మట్టి కుండీలో తులసి గుమ్మ టంలా యెదిగివుంది. ఆ తులసి చుట్టూ ముగ్గులుపెట్టి సంఘదీపం వెలిగించి నమస్కరించింది ధనంజయరావు భార్య అహల్య.

రెండు గదుల్లోనూ కరెంటు దీపాలు వెలుగుతూన్నాయి. వీధి వాకిలి బార్లా తెరిచి వుంది. ఆఖరి కొడుకు మధు వీధిలో ఆడుతూన్నవాడల్లా ఆఫీసునించి వస్తూన్న తండ్రిని చూసి బిగ్గరగా అరిచాడు.

“అమ్మా నాన్నారోస్తూన్నారు”

కొడుకు పిలుపుకి అహల్య కళ్ళు తెరిచింది. ఓ తులసీవళం తుంచి కళ్ళకి అద్దుకుని మరోసారి తులసికి నమస్కరించి వెనక్కి తిరిగింది. ధనంజయరావు లోపలికి వచ్చేశాడు. పెరటి గడపలో నిల్చుని తులసిచుట్టూ పెట్టిన ముగ్గులనీ, వెలుగుతూన్న దీపారాధననీ, భార్య ముఖాన్నీ మార్చిమార్చి చూశాడు.

“ఏమిటలా కొత్తగా చూస్తున్నారు”

“యెన్నాళ్ళుగా చూస్తున్నా నీ ముఖం సరికొత్తగానే కన్పిస్తూ వుంటుందీలే”

“సరేగానీ యివాళ యింత ఆలశ్యం అయిందేం”

ధనంజయరావు భార్యమాట విని పించుకో లేదు. అహల్య కట్టుకున్న సాదా చీరెనీ, నగలులేని మెడనీ చూసి తులసి

వైపు తలతిప్పాడు.

“ఈ తులసిని దాదాపు యిరవై యేళ్ళుగా పూజిస్తున్నావు కదా! నీకు కల్పివచ్చిందేముంది అహల్యా?”

అహల్య- చేతిలో వున్న తులసీదళం వైపు ఓమారు చూసింది.

“ఈ దళంకున్న విలువా, పవిత్రతా మరిదేనికుందండీ”

ధనంజయరావు భార్యవైపు చూస్తూ నవ్వాడు.

ధనంజయరావు బట్టలు మార్చుకుని కాళ్ళు చేతులూ కడుక్కుని వంటగదిలోకి నడిచాడు. అహల్య కాఫీగ్లాసు అందించింది.

“మాధురి కాశేజీనించి యింకా యింటికి రాలేదూ?” కాఫీ తాగుతూ అడిగాడు.

“లేదు. యివాళ ఓ ఫ్రెండ్ దగ్గరకి వెళ్ళి నోట్సు రాసుకు వస్తానని” చెప్పింది.

“ఈ సంవత్సరంతో మాధురి బియ్యే అయిపోతుంది. ఎం. ఏ. చదివిద్దామా”

“వద్దు. పెళ్ళిచేసి పంపేద్దాం”

“అప్పుడే పెళ్ళా! నిండా పద్దెనిమిది దాటలేదు”

“మీరు మర్చిపోయారేమోగానీ నాకు ఆ వయస్సుకే మాధురి పుట్టింది.”

“ఔను కదూ?” అన్నాడు జరిగి పోయిన రోజులని గుర్తు తెచ్చుకుంటూ.

అహల్య వంట చేసుకుంటూనే ధర్తతో కబుర్లు చెప్తోంది. ధనంజయరావు ఓ పెద్ద కంపెనీలో చిన్న గుమాస్తా. ఈ యిరవైయేళ్ళలోనూ జీతం చెప్పుకో తగ్గంత పెరగలేదు. కానీ కుటుంబ

ఖర్చులు పెరిగాయి. మాదురి కాలేజీ చదువు కాస్త భారంగానే అన్నిస్తోంది. మాదురి తర్వాత అబ్బాయి జనార్దన్. హైస్కూల్లో పదో తరగతి చదువు తున్నాడు. పద్నాలుగో సంవత్సరం జరుగుతోంది. మధుకి పదేళ్ళు. ఐదో తరగతిలోకి వచ్చాడు. ఈ ముగ్గురు పిల్లలంటే భార్యభర్తలిద్దరికీ ప్రాణం. ధనంజయరావుకి మాదురి అంటే మరీ ప్రేమ. అందంగా హుషారుగా ఉండి క్లాసు లో ఫస్ట్ గా వస్తూ వుంటుంది. మాదురికి తండ్రి అంటే గౌరవం ఎక్కువ. సిటీ బస్ లో వెడితే ఖర్చుని కాలేజీకి సెకిల్ మీద వెడుతుంది, బట్టలు కూడా సామాన్యమైనవే చాలమ్మా అంటుంది. కూతుర్ని చూసి తల్లిదండ్రులు మురిసి పోతూ వుంటారు.

“నాకు ఈ జీవితంలో అన్నీ ఉన్నాయి ఒక్క డబ్బు తప్ప. అది కూడా సమృద్ధిగా వుంటే అహల్యానీ పిల్లలనీ యేంత సుఖపెట్టగలిగే వాడినో” అని అప్పుడప్పుడూ ఆ సంతృప్తి చెందుతూ వుంటాడు ధనంజయరావు. జీతంతప్ప మరేవిధానా డబ్బు సంపాదించే శక్తి తనకి లేదు. ఏదైనా అవకాశం వుందా ! అని అప్పుడప్పుడూ ఆలోచిస్తూ వుంటాడు.

జనార్దన్ క్రికెట్ ఆడి యిల్లు చేరాడు. మాదురి కూడా వచ్చేసింది. సెకిల్ లోపల పెడుతూన్న కూతుర్ని చూస్తూ—

“తమ్ముడిని లోపల పెట్టమని చెప్పమ్మా” అన్నాడు.

“ఫర్లేదులేండి నాన్నారూ”

చతుర

జనార్దన్ చప్పున వచ్చి అక్క చేతి లోని సెకిల్ తను తీసుకున్నాడు.

“అహల్యా” మాదురి వచ్చింది. కాస్త వేడి కాఫీ యివ్వు” కేక పెట్టాడు.

“యిప్పుడు కాఫీ వద్దు నాన్నారూ. ఏకంగా భోజనం చేసేస్తాను”

“ప్రొద్దుననగా యిల్లు పదిలి వెళ్లావు. ముఖం చూడు ఎంత అలసటగా వుందో. ముఖం కడుక్కుని కాస్త వేడి కాఫీ తాగమ్మా. ఓ గంట తర్వాత భోజనం చేద్దాంలే”

మాదురి యింకేం మాట్లాడకుండా బాత్ రూములోకి వెళ్ళింది. ముఖం కాళ్ళూ చేతులూ కడుక్కువచ్చేసరికి తల్లి కాఫీ అందిచ్చింది. పీట వాలుకుని కూర్చుని కాఫీ తాగుతోంది మాదురి. జనార్దన్, మధూ పుస్తకాలు తీసుకుని చదువు కుంటూ తెలియనివి తండ్రిని అడిగి తెలుసుకుంటున్నారు. మాదురి కూడా తండ్రిని అడుగుతుంది తెలియనివి. ధనంజయరావు యిలా పిల్లలకి చదువు చెప్తూ ఎనిమిది గంటలయేవరకూ కూర్చుంటాడు. ఆ తర్వాత అహల్యా అందరికీ వడ్డించి భోజనానికి పిలుస్తుంది. తల్లి పిలుపుకోసం యెదురు చూస్తున్న మధు టక్కున పుస్తకం మూసేసి వళ్ళు విరుచుకుంటూ లేచి వెళ్ళి తన పళ్ళెం ముందు కూర్చుంటాడు. ధనంజయరావు భోజనం చేస్తూ భార్య చెప్పే ఇరుగు పొరుగు కబుర్లనీ, పిల్లలు చెప్పే స్థూలు కబుర్లనీ వింటూ వుంటాడు.

2

జినార్దన్, మఝా స్కూలుకి వెళ్ళారు.

మాధురి కాలేజీకి వెళ్ళింది. ధనంజయ రావు ఆఫీసుకి వెళ్ళాడు. అహల్య పనులన్నీ పూర్తి చేసుకుని భోజనం చేసింది.

“వదినగారూ” అంటూ నాంచారమ్మ వచ్చింది. నాంచారమ్మ అహల్యకి వున్న యేకైక మిత్రురాలు. నాలుగిళ్ళ అవతల వుంటుంది. ఓ పేరంటంలో మొదటిసారి యిద్దరికీ పరిచయం అయి అదే స్నేహంగా మారింది. నాంచారమ్మ మొగుడికి కాస్త పెద్ద వుద్యోగమే. జీతం కాక వెనక ఆస్తి కూడా వుంది. ఆర్థిక యుబ్బందులు లేవు. కానీ ఒకే ఒక్క దిగులు పిల్లలు లేరని. పిల్లల కోసం ముక్కటి దేవతలకి మొక్తారు. పూజలూ వ్రతాలూ చేశారు. ఊరూరా వెలుస్తూన్న బాబాలనీ, ఆమ్మగార్లనీ కలుసుకున్నారు. తమగోడు వెళ్ళబోసుకున్నారు. కానుకలు చెల్లించారు. సాద పూజలు చేశారు. పుణ్య షేత్రాల్నీ దర్శించారు. నదులలో స్నానం చేశారు. ఫలితం కన్పించ లేదు. కొన్నాళ్ళు దిగులుపడ్డా తర్వాత తమకి తమే ధైర్యం తెచ్చుకున్నారు.

“మనకి సంతానప్రాప్తిలేదు. నచ్చిన బిడ్డని పెంచుకుంటే సరి” అనుకుని

నిశ్చితగా కాలం గడిపేస్తున్నారు. నాంచారమ్మకి అహల్య అన్నా, అహల్య పిల్లలన్నా అభిమానం. ఆఖరివాడు మధు బాబు అంటే మరీ ప్రాణం. అహల్య దగ్గరకి వస్తూన్నప్పుడల్లా మధుకోసం యేదో ఒకటి తినటానికి తెస్తూవుంటుంది. మధు కూడా నాంచారమ్మ పెట్టినవి తింటూ అస్తమానం ‘అత్తా’ ‘అత్తా’ అంటూ కబుర్లు చెప్తాడు. ఈరోజు నాంచారమ్మ స్త్రీలు గిన్నెలో ఏదో పట్టుకువచ్చింది. అహల్య నాంచారమ్మకి చాపవేసి తిన్నా కూర్చుంది.

“ఏమిటి” అనడిగింది. నాంచారమ్మ అందించిన గిన్నె అందుకుని మూతతీసి చూడబోతూ “మధుబాబుకి జున్ను అంటే యిష్టం అని పాలు తెప్పించి వండినాచ్చాను. స్కూలునుండి రాగానే పెట్టండి.”

“ఇదంతా వాడికి ఒక్కడికేనా”

“కాదు. కానీ మధువాటా ఎక్కువ”

“భలేవారే” అహల్య లేచి గిన్నెలోపలపెట్టి వచ్చింది. నాంచారమ్మ కబుర్లుచెప్పి ఆఖరున అంది.

“వదినగారూ. ఒక్కమాట అడుగు తాను. మరేం అనుకోకండేం.”

“ఏమిటది, అడగండి”.

“మీకు యిద్దరు అబ్బాయిలున్నారుగా. ఇందులో మధుబాబుని నాకివ్వకూడదూ పెంచుకుని మా ఆస్తిఅంతా యిచ్చేస్తాం. పెద్ద చదువు చదివిస్తాం.”

అహల్య తెల్లబోయింది. రెండు నిమిషాలు యేం మాట్లాడలేక పోయింది.

“వదినగారూ మీవుద్దేశ్యం చెప్పినందుకు

నేనేం అనుకోను. కానీ మధుఅంటే మా
చారికి ప్రాణం. నాకూ అంతే అనుకోండి.
మాకు ముగ్గురు పిల్లలనీ పెద్ద పెద్ద చదు
వులు చదివించగల శక్తిలేదు నిజమే.
కానీ మా పరిస్థితికి తగినట్లే వీళ్ళని పెద్ద
చేస్తాం. మధుని మీకేకాదు కోటిశ్శరు
డొచ్చి పెంపు యివ్వమన్నా యివ్వలేం.
మరేం అనుకోకండి" అంది అహల్య.

నాచారమ్మ ముఖం చిన్నబోయింది
చీ. నేనెలా అడగడమే తప్పు. తీ గె కు
కాయ జరుపుకొదని మర్చిపోయాను అను
కుంది.

"వదినగారూ మన్నించండి. మరె
ప్పుడూ యిలా అనను"

"అబ్బే అలా అనకండి. మీరు అడి
గారు. నేను చెప్పాను. ఇంక ఆ విషయం
యిద్దరం మర్చిపోదాం" అహల్య యిలా
అనేసరికి నాచారమ్మ కళ్ళలో నీళ్ళు
తిరిగాయి. "మీరెంత మంచివారు. ఇదే
మరొకరైతే యెన్ని మాటలనే సేవాళ్ళో.
వదినగారూ మన స్నేహం యికముందు
కూడా యిలాగే సాగిపోవాలి" అంది.

"తప్పకుండా. వుండండి. కాస్త కాఫీ
తెస్తాను."

అహల్య లేచివెళ్ళి కాఫీ కలిపి తెచ్చి
యిచ్చింది. నాచారమ్మ కాఫీ తాగుతూ
కబుర్లు చెప్తోంది.

"వదినగారూ! యిల్లు కొనుక్కోవా
లనుకుంటున్నాం. యెన్నాళ్ళున్నా అద్దె
యిల్లు అద్దెయిల్లే కదండీ."

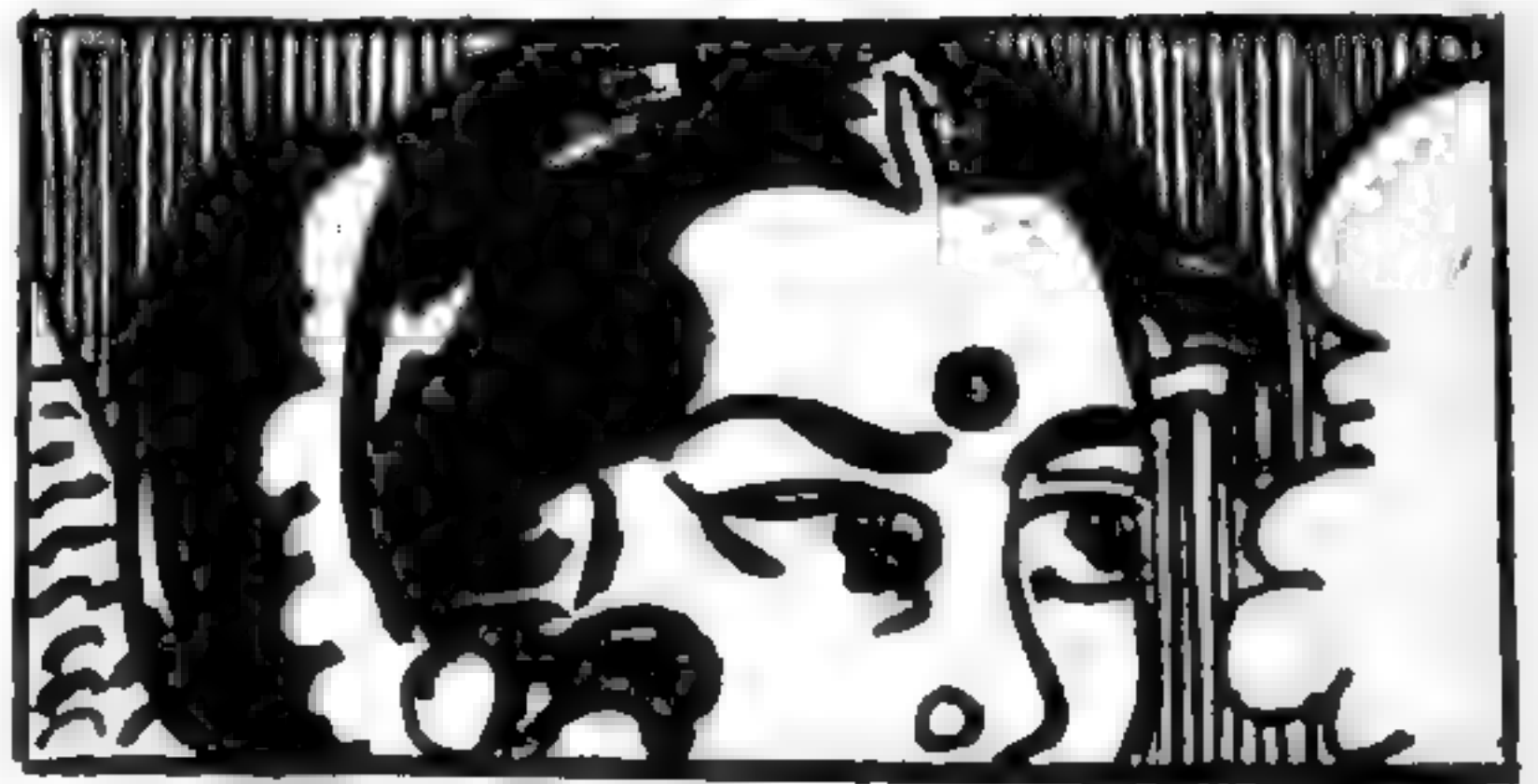
"నిజమే మరి. మనదంటూ ఓయిల్లు
వుండాలి షరీ."

"ఊరికి చివరగా కొత్తగా తయార
చతుర

రైన కాలనీలో ఒకరు అమ్మెస్తాం అని
బేరం పెట్టారట. రేపు వెళ్ళి చూసిపద్దాం
అనుకుంటున్నాం. నచ్చితే కొనేస్తాం."

"మంచిది."

నాచారమ్మ 'యింకవెళ్ళి వస్తా వదిన
గారూ' అనిచెప్పి వెళ్ళిపోయింది. అహల్య
ఆవిడని పంపి వాకిలి గడపలో నిల్చుంది.
ఎదురింటిలోకి యెవరో కొత్తగా అద్దెకి
పచ్చినట్టున్నారు. చారీలోనించి సామాను
దీపుతున్నారు. బీరువా, సోఫాసెట్లు,
మంచాలూ, కుర్చీలూ వగైరా చూస్తూంటే
జాగా డబ్బున్నవాళ్ళులానే అనిపిస్తోంది.
ఇల్లాలు ఎవరో అదృష్టవంతురాలు
అనిపించింది అహల్యకి.

3

సాయంకాలం ఆరు గంటలకే ధనంజయ
రావు ఆఫీసునించి యింటికివచ్చాడు.
పస్తూనే బట్టలై నా మార్చుకోకుండా
కూతుర్ని పిలిచాడు.

"మాధురీ! ఏం చేస్తున్నావమ్మా"

"ఇమ్మీ చేసుకుంటున్నాను నాన్న
గారూ!" అంటూ చేసేపని ఆపివచ్చింది
మాధురీ.

"ఆఫీసునించి పస్తూంటే దారిలో
పచ్చిమిరపకాయ బజ్జీలు కనిపించాయి.
నీకిష్టమని రెండు తెచ్చాను" చేతిలోని

కాయితం పొట్టం అందించాడు.

“నాకేకాదు నాన్నారూ అమ్మకి యిష్టమే,”

“అయితే అమ్మకి ఒకటి యిచ్చి నువ్వు ఒకటి తీసుకోమ్మా.”

“మరి మీకో?”

“నాకా! నాకెందుకమ్మా!”

మాధురి తల్లికి ఒకటి యిచ్చి తను ఒకటి తీసుకుని అందుకో సగం తుంచి తండ్రికి యిస్తూండగా అహల్య అలానే చేసింది.

“త్వరగా బట్టలు మార్చుకోండి. ఉప్పా చేశాను. తీసుకు వస్తూన్నాను”

“ఇవాళ యేమిటి విశేషం”

“ఏం లేదు. మాధురి యివాళ కాలేజీ నించి త్వరగా వచ్చింది. ఆకలిగా వుండమ్మా అంది”

“అదా సంగతి. వస్తున్నాను”

ధనంజయరావు బట్టలు మార్చుకుని వచ్చాడు. అహల్య టిఫిను ప్లేటు అందిచ్చింది. తినేసి టీ తాగేశాడు. ఇంతలో మధుబాబు ఆటలు చాలించి వచ్చాడు.

ఎదిరింట్లో అద్దెకి దిగిన భార్యాభర్తలు స్కూటర్ పైన యెక్కడికో షికారుకి వెడుతూ న్నారు. ఆ అమ్మాయికి ఇరవై యేళ్ళు పుండచ్చు. నల్లగా కాకిలా వుంది. కానీ ఖరీదైన శిట్టు చీరె కట్టుకొని నగలు పెట్టుకుంది. ఆతనికి పాతిక పై నే వయస్సు వున్నట్లుంది. మంచి పర్స నాలిటీ, అందంగా కూడా వున్నాడు. ఖరీదైన బట్టలు వేసుకున్నాడు. భార్యతో అతను వెడుతూండే పరిశీలనగా చూశాడు

ధనంజయరావు.

“అహల్యా!”

“ఆ... ఏమిటి” అంటూ వచ్చింది అహల్య.

“ఆ యింట్లోకి వచ్చిన కొత్త జంట యెవరట”

“అతనికి గవర్నమెంటు వుద్యోగ మట. ఎనిమిది వందలు జీతంట. ఆ అమ్మాయి రంగు పాత చింతపందే అయినా శ్రీమంతుడి యేకైక పుత్రిక. ఇతను పేద కుర్రాడనీ, తెలివితేటలున్న వాడనీ చూసి దగ్గరికితీసి పిల్లనిచ్చి పెళ్ళి చేసి మంచి వుద్యోగం యిప్పించి కావల్సిన సామానంతా కొని మరి కూతుర్ని కాపురానికి పంపాడు ఆ పిల్ల తండ్రి.”

“అదృష్టవంతుడన్న మాట!”

“అదృష్టం అతనిది కాదండీ! ఆ అమ్మాయిది. తనునల్లగా వున్నా డబ్బుకి ఆశపడి చేసుకున్నా ప్రేమగా చూస్తున్నాడు. ప్రతిరోజూ ఆఫీసునించి రాగానే స్కూటర్ మీద షికారు తిప్పు కొనాడు.”

“కావచ్చు. నువ్వు యెన్ని అన్నా చెప్పు. ఈ ప్రపంచంలో హాయిగా ఆనం దంగా బ్రతకాలంటే డబ్బు కావాలి. అదిలేని వాళ్ళకి ఆనందానికి అర్థం తెలియదు.”

అహల్య మాట్లాడలేదు.

“అహల్యా మనిషి కష్టమైనా భరిస్తాడు కానీ ఆర్థిక యిబ్బంది భరించ లేడు. నాకూ డబ్బుంటే అలా ఓ స్కూటర్ కొనగలను. నిన్ను ఆ అమ్మాయిలా తిప్పగలను. నిజం అవునా

కాదా?"

అహల్య భర్త ముఖంలోకి చూస్తూ నవ్వేసింది.

"అలా నవ్వకు. నాక్కోపం వస్తుంది. డబ్బుని సంపాదించటం చేత కాదని వెక్కిరించి నట్లుంటుందా నవ్వు"

"ఛీ... మీరలా ఎందుకనుకుంటారు. అయినా మనం ఇదివరకెన్నడూ డబ్బు లేదని బాధపడలేదు.. మనిద్దరం పెద్ద వాళ్ళం అయిపోతూన్నాం. పిల్లలని పెంచి పెద్దచేయటం, వాళ్ళ అభివృద్ధి ఇవే ఆలోచనలో ఉన్నాం. మరి ఇప్పుడు మీరా డబ్బు ఇచ్చే సుఖాలని గురించి ఎందుకు ఆలోచిస్తున్నారు?"

"ఔను"

"మరి మనం సుఖపడేది ఎప్పుడు' నీకు నాలుగు చీరెలుండవు. నాకు నాలుగు జతల బట్టలుండవు. పిల్లలకి సరేసరి. చూసిచూసి కొంటూ వుంటాం, అందరు మనలా లేరే. కొందరికి కష్టపడకుండా వేలకివేలు వస్తూవుంటాయి. అది వాళ్ళ ఆదృష్టం అనుకోవాలా, మన చేతకాని తనానికి విచారించాలా!"

"అదేం కాదు. ఉన్న దానితో తృప్తి పడటంలో మాత్రమే సుఖమూ, ఆనందమూ ఉంది"

"అయినా అందంత తేలికా! 'డబ్బు' సంపాదించే మార్గం గురించి పగలూ రాత్రీ ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాను"

అహల్య చికాకుగా శుభం పెట్టింది.

"అనవసరపు ఆలోచనలతో మనసు పాడు చేసుకోకండి. మనకి సంతోషం చాలు"

చతుర

"ఊ.....అలా కుదరదు. డబ్బు సంపాదించాల్సిందే ఆ....మన పక్కం టాయనలా ఆదివారం పేకాట ఆడి?"

"భరేవారు పేకాటలో డబ్బు సంపాదించి బాగుపడ్డ వాళ్ళని మీరెక్కడన్నా చూశారా"

"మరి వీళ్ళందరూ ఇన్నేసి గంటలు ఈ ఆట ఎందుకు ఆడతారంటావా"

"ఆదో వ్యసనం. అంతే" ఆవేశంగా అంది అహల్య.

"అన్నట్లు నీకు చెప్పటం మరిచాను. యిల్లు ఖాళీ చేయమని ఇంటాయన చెప్పాడు. ఏదైనా మరో యిల్లు వెతుక్కోవాలి మనం కూడా"

"అలాగా! ఈ ఆద్దెలో ఇంత సౌకర్యంగా మనకి మరో యిల్లు యెక్కడ దొరుకుతుంది" దిగులుగా అంది.

అహల్య మనస్సులో పుట్టెడు దిగులు ఆవరించింది. ఇక్కడ యిరుగూ పొరుగూ అందరూ మంచివాళ్ళు. కొత్త చోటుకి వెడితే! ఎలా వుండాలో ఆసలు యిల్లు యెక్కడ దొరుకుతుందో! ఆలోచిస్తూ వుండిపోయింది.

అహల్య వంట గదిలోకి వెళ్ళింది. హాథురి యిన్త్రీ చేసుకున్న చీరెన్నీ అల్మారాలో సర్ది భోజనానికి పిలిచింది. ఆటలు చాలించి మధు వచ్చాడు.

"నాన్నా రండి భోజనానికి" తండ్రి చెయ్యిపట్టుకుని లేవనెత్తాడు.

ధనంజయరావు కొడుకు చెయ్యి పట్టుకునే వంట గదిలోకి వచ్చి పళ్ళెం ముందు కూర్చున్నాడు. అహల్య దగ్గర కూర్చుని కబుర్లు చెప్తూ వడ్డిస్తోంది. వేడి

వేడిగా అన్నం కూరాతో భోజనం చేస్తూ
 డబ్బు యెక్కువ లేదని తప్ప నాకు
 సుఖానికి యేం తక్కువ అయింది. అను
 కూలవతి అయిన భార్య, ముత్యాలలాంటి
 పిల్లలు, స్వర్గం అంటే యిక్కడ కాక
 మరెక్కడైనా వుంటుందా! అనుకున్నాడు
 తృప్తిగా.

ఆదివారం. అహల్య పిల్లలు ముగ్గురికి
 తలంటిపోసి తనూ స్నానం చేసి వంట
 కానిచ్చింది. ధనంజయరావు భోజనం
 చేసి ముందుగదిలో కూర్చున్నాడు.
 ఎదిరింట్లో ఆద్దెకి దిగిన ఆవిడ పేరు
 కోకిలమ్మ. కోకిలమ్మ మొగుడి పేరేమిటో
 తెలియదుగానీ యిరుగూ పొరుగూ
 అందరూ అతన్ని కోకిలమ్మ మొగుడనే
 అంటారు. ఈయన ప్రతిరోజూ సాయం
 కాలం ఆఫీసునించి వచ్చి భార్యని
 షికారుకు తీసుకువెళ్ళి తిరిగి వచ్చిన
 తర్వాత కోకిలమ్మ వంట మొదలు పెడు
 తుంది. ఈయన ధనంజయరావు
 యింటికి వచ్చి కాసేపు కూర్చుని కబుర్లు
 చెప్పి వెళ్ళిపోతూంటాడు. ఈయనకి
 ఆదివారం మాత్రం తీరుబడి వుండదు.
 ప్రతి ఆదివారం పడకొండు గంటలు
 కాగానే స్కూటర్ యెక్కి వెళ్ళి
 పోతూంటాడు.

ఎక్కడికబోయి అనుకున్నాడు ధనం
 జయరావు. అర్థంకాలేదు. భార్యని పిలిచి
 అడిగాడు. “ప్రతిరోజూ భార్యతో వెళ్ళే
 వాడు ఆదివారం మాత్రం ఆమెని వదిలి
 ఒక్కడే పోతాడేం” అని.

“గుర్రప్పందాలకి వెళ్ళటం అల
 వాటుట. కోకిలమ్మ చెప్పింది”

“గుర్రప్పందాలకే! డబ్బుపోతుందా!
 పస్తుందా?”

“ఏమో! డబ్బు వున్న వాళ్ళకి
 యీ పందాల్లో పోయినా ఫర్లేదు”

అహల్య యింకా యేదో అనబోతూ
 వుంది. యింతలో కోకిలమ్మ మొగుడు
 వచ్చాడు.

“రావుగారూ ఆదివారం కదండీ.
 యింట్లోనే వున్నారేం. ప్రోగ్రాం యేం
 లేదా!”

“నా కేం లేదుగానీ మీప్రోగ్రాం
 యేమిటి!”

“మామూలే. యింక వెళ్ళిపోతాను.
 గుర్రప్పందాలు వున్నాయంటే వెళ్ళి తీరా
 ల్పిందే! యింట్లో కూర్చుంటే తోచి
 చావవండీ?”

“అదృష్టవంతులు వెళ్ళిరండి. అది
 సరేగానీ లాభంవస్తే చెప్పండి”

“ఓ యస్ తప్పకుండా. చెప్పటం
 కాదు కాఫీ కూడా యిప్పిస్తాను! టైము
 అయిపోతోంది. వస్తాను” కోకిలమ్మ
 మొగుడు యింట్లోకి వెళ్ళాడు. మరో
 పదినిమిషాల్లోనే తయారై స్కూటర్
 తీసుకుని బైటికి వచ్చాడు. కోకిలమ్మ
 ముందుగా వెళ్ళి భర్తకి యెదురు
 వచ్చింది. అతను స్కూటర్ యెక్కి
 స్పీడుగా వెళ్ళిపోయాడు. కోకిలమ్మ
 తోపలికి వెళ్ళి తలుపు మూసుకుంది.

ఇదంతా పరీక్షగా చూస్తూన్నాడు
 ధనంజయరావు. స్కూటర్ మీద వెళ్ళే
 కోకిలమ్మ మొగుడు చాలా సమర్థుడులా
 తను చేతకానివాడిలా అనిపిస్తోంది.
 మనస్సు అంతా యేదో తెలియని అసూ

యతో తుక తుకా వుడికి పోతూ వుంది. ఈ బాధని భరించటం కష్టంగా వుంది. యెక్కడికి వెళ్ళాలి. ఏం చెయ్యాలి! పక్కభాగంలో వున్న ముసలి దంపతులు ముస్తాబై యిల్లు తాళం వేసి తాళం చెవి యిస్తూ

“సినిమాకి పోయివస్తాంబాబూ తాళం చెవి అహల్యమ్మకి యివ్వండి. మీరు ఇంట్లోనించి యెక్కడికి వెళ్ళరుగా” అంటూ జవాబు కోసం కూడా చూడ కూడా వెళ్ళి పోయారు.

మీరు ఇంట్లోనించి యెక్కడికి వెళ్ళ

రుగా అన్నమాటకి వళ్ళు భగ్గ్ మంది. తాళం చెవి విస్సురుగా లోపలికి గిరాట్టు కొట్టాడు. కుర్చీలో నించి లేచి బట్టలు వేసుకుని వీధిలోకి వచ్చాడు. ఎక్కడికి వెళ్ళాలి! యేం చెయ్యాలి! యేంచెయ్యా లన్నా డబ్బు కావాలి! డబ్బు. డబ్బు.. డబ్బు కావాలి. అశాంతిగా రోడ్డు వెంట తిరిగి తిరిగి యిల్లు చేరాడు. అల్సిపోయి నట్లున్న ముఖం చూస్తూ అహల్య అడిగింది “ఎక్కడికి వెళ్ళారు. మీ కోసం టిఫెను చేసి వుంచాను”

ధనంశయరావు మనస్సు కాస్త చల్ల

బడింది టిఫెను తిన్న తర్వాత చేసేమధ్య
అకారణంగా ఆవేశం తెచ్చు కుంటూన్నా
నేమిటి ! ఎందుకిలా అవుతూన్నాను.
తనని తను ప్రశ్నించుకున్నాడు. జవాబు
తెలియటం లేదు. కాస్సేపు నిద్ర పోవా
లని అనిపిస్తోంది.

అయిదు గంటలు కావస్తూండగా
మెలుకువ వచ్చింది. లేచి ముఖం కడు
క్కుని పత్రిక తిరగేస్తూ కూర్చున్నాడు.
మామరి చిరిగిన చీరెని కుట్టుకుని మడత
పెట్టి అల్మారాలో పెడుతోంది.
మామరిది అచ్చంగా తల్లి మనస్తత్వమే.
చదువు అయిపోతే వుద్యోగం చూడ
టమా. పెళ్లి చేయటమా : పెళ్లి చేయా
లంటే డబ్బు కావాలి. ఆ డబ్బు తన
దగ్గర లేదు. ఆడపిల్ల పెళ్లి అంటే వంద
లలో అయేపని కాదే! వేలు కావాలి.
కట్నం యివ్వాలి. పెళ్లి భర్తకు కావాలి.
ఓహో డబ్బు విషయం ఆలోచించ
కూడదు అనుకుంటే మళ్ళా యివే యివే
ఆలోచనలు తమమకు వస్తూన్నాయి.
చీ చీ...

యెదిరింటి ముందు హ్యూటర్ ఆగిన
శబ్దం అయింది

కోకిలమ్మ మొగుడు వచ్చినట్లు
న్నాడు. లాభమే వచ్చిందో నష్టమే
వచ్చిందో తెలుసుకోవాలన్న కుతూ
హలంతో తనే పల్కరించాడు.

“ఎమండోయ్! అప్పుడే వచ్చే
శారే... ఔనూ యివాళ లాభం యెంత”

“వందకి వందసార్. కాస్తలో పెద్ద
మొత్తం రోవల్సిందే తప్పిపోయింది.
యివాళ నా ‘లక్’ బాగా లేదు. ఈ

సారి పాతికవేలన్నా వచ్చి తీరాలి”
అంటూ లోపలికి వెళ్లి పోయాడు.
వందకి వంద లాభం వచ్చిందా! అబ్బా!
పాతిక వేలు రాలేదని బాధపడి పోతూ
న్నాడు గానీ వందకి వంద వచ్చింది
చాలు అని తృప్తి పడడం.

వందకి వంద. వందకి వంద. అబ్బా!
కొత్త కొత్త రూపాయల నోట్లు ధనం
జయరావు కళ్ళముందు గిరగిరా గిరగిరా
తిరుగుతూ పరపరా శబ్దం చేస్తూన్నట్లుగా
అనిపిస్తోంది. కళ్లు మూసుకుని వాలు
కుర్చీలో పడుకుండి పోయాడు చాలా
సేపు.

4

ఇల్లు ఖాళీ చేయమని యింటివాళ్ళు
తొందర పెడుతూన్నారు. మరో
యిల్లు యెక్కడా దొరకలేదు. ధనం
జయరావు ప్రతిరోజూ ఆలశ్యంగా
యింటికి వస్తూన్నాడు ఎక్కడ తిరుగు
తూన్నాడో ఏం చేస్తూన్నాడో అహల్య
అడిగినా చెప్పటం లేదు.

రాత్రి యెనిమిదింటికి యిల్లు చేరిన
భర్త ముఖంలోకి చూస్తూ అడిగింది.

“ఇల్లు యెక్కడన్నా చూస్తూన్నావా!”
ధనంజయరావు జవాబు చెప్పలేదు.

అహల్య మళ్ళీ అడిగింది.

“నువ్వు పిల్లలూ యేం చేస్తున్నారు! ఓ యిల్లు వెతకలేదా!” కోపంగా అరిచాడు.

అహల్యకి ఏం చెప్పాలో తెలియలేదు. అక్కడనించి వెళ్ళిపోయింది.

ఈ మధ్య యాయనలో యేదో మార్పు కనిపిస్తోంది. ఏమిటది! తనకి అర్థం కావటం లేదు. విసుగూ చికాకూ కూడా యెక్కువైంది. పిల్లలతో కూడా యిదివరకులా మాట్లాడటం లేదు. భోజనం చేస్తున్నప్పుడు కూడా మౌనంగా కూర్చుంటున్నాడు. అఫీసు విషయాల్లో! యేదైనా చికాకులు వున్నాయేమో! అదే అయితే చెప్పవచ్చుగా. చెప్పకుంటే యెలా తెలుస్తుంది. అహల్య ఆలోచనలతో సతమతమై పోతోంది. పది, పదిహేను రోజులు గడిచినా భర్తతో మార్పు రాకపోయేసరికి విగులు పడిపోయింది అహల్య... కూతురినీ, కొడుకునీ అద్దె యిల్లు వెతకమని పంపింది. యిద్దరూ తిరిగి తిరిగి అల్సిపోయి వచ్చారు.

“ఏమ్మా! ఏదైనా మనకి వీలుగా వుందా!”

“రెండిళ్ళు ఖాళీ. ఒకటి బాగా లేదు. ఒకటి నచ్చింది. కానీ అద్దె చాలా యెక్కువ.”

“అయితే వద్దు, మనం యివ్వ గలిగిన అద్దెలోనే మరేదైనా చూడండి.”

“దొరకదమ్మా” జనార్ధన్ విసుగ్గా అన్నాడు. మూడు తమ్ముడివైపు కోపంగా చూసి “వీడి మాటలకేంగానీ నే వెతుకుతాణిమ్మా” అంది.

చతుర

“వెతుకు. నేమాత్రం చస్తే నీవెంట రాను”

“రాకు. నాకేం భయం లేదు.”

“అబ్బబ్బ...తగాదా పడకండి”

అహల్య సర్దేసి జనార్ధన్ను కేకలు వేసింది.

“నువ్వలా మాట్లాడకూడదు”

జనార్ధన్ ముఖం మాగుచ్చుకుని బైటకి వెళ్ళిపోయాడు.

“అక్కయ్యా ఏం చేస్తున్నారు!” అంటూ వచ్చింది కోకిలమ్మ.

“రండి. కూర్చోండి” చాప పరిచింది అహల్య. కోకిలమ్మ తీరుబడిగా కూర్చుంది. అంటే ఓ గంట సేపు అయినా కూర్చుని కబుర్లు చెపుతుందన్న మాట. అవతల బక్కెట్టులో నిండుగా బట్టలు నానబెట్టినవి ఉన్నాయి. అవి ఉతుక్కోవాలి. అయినా ఆపని వాయిదా వేసుకునికోకిలమ్మతో కబుర్లు చెప్పటానికి కూర్చుంది. మాధురిని చూసి “ఏం మాధురీ యివాళ కాలేజీకి వెళ్ళలేదా” అడిగింది కోకిలమ్మ.

“వెళ్ళాను కానీ క్లాసులు లేవు అందుకని వచ్చేశాను”

“అలాగా! నువ్వు ప్రతిరోజూ సైకిల్ యెక్కి కాలేజీకి వెడుతూంటే నే ను కిటికీ దగ్గర నిల్చుని అదే పనిగా చూస్తూ వుంటాను. నేనూ నీలా ఎర్రగా సన్నగా పొడుగ్గా నొక్కులజుత్తు జడతో యెంచక్కా సైకిల్ యెక్కి కాలేజీకి వెళ్ళి చదువుకుంటే యె త బాగుందో అనిపిస్తూ వుంటుంది. కానీ నాకా అదృష్టం లేదు” నిట్టూర్చింది

కోకిలమ్మ.

“మీకు చదువకోవాలని వుండా!”
ఆశ్చర్యంగా అడిగింది మాధురి.

“ఔను మాధురీ! నాకసలు చిన్నప్పటి నించీ కాలేజీలో చదువుకోవాలని యెంతో కోరిగ్గా వుండేది. కానీ మా ఊళ్లో కాలేజీ కాదు కదా హైస్కూలున్నాలేదు. బస్లో వుండి చదువుకుంటానని యెంత గోల చేశానో. మావాళ్ళు వినలేదు. ‘మనకి బోలెడంత డబ్బు వుంది. నీకు చదువు యెందుకు. నువ్వు వుద్యోగం చెయ్యాలా వూళ్ళేలాలా’ అని మా అమ్మ నాగనీయలేదు. మాధురీ మనిషికి యెన్నివున్నా చదువు యిచ్చే తృప్తితో మరేదీ సమానం కాదు. ఏమంటావు.”

“మీకంత ఆసక్తివుంటే యిప్పుడైనా చదువుకోవచ్చు కదూ! ప్రైవేటుగా యెందరో చదువుతున్నారుగా”

“ఔను. మా ఆయన్ని చదువు చెప్ప మని అడిగాను. కానీ ఆయనకి శ్రద్ధ లేదు. ‘నేచదువుకున్నాగా చాలులే. నీకు లేకపోతే యిప్పుడు వచ్చిన లోటు యేమిటి!’ అనేశారు.

జాలిపడింది మాధురీ.

“యెవరినన్నా మాష్టర్ని పెట్టుకుని చదువుకోరానీ” అంది అహల్య.

“మా ఆయనకి చచ్చేంత ఆనుమానం. ఒప్పుకోరు. సరే యీ విషయాలకేం గానీ మీకు యిల్లు కుదిరిందా!”

“లేదింకా”

“మీరు దూరంగా వెళ్ళిపోతారేమో అని బాధగా వుంది అహల్య అక్కయ్యా! మేమీ యింట్లోకి వచ్చిన దగ్గర నుంచి

తోడుగా వున్నారు మీరూ, పిల్లలూ. అన్నట్లు నాంచారమ్మగారు యిల్లు కొనేసు కున్నారటగా”

“ఔను. వూరికి దూరంగా కట్టిన కొత్తకాలనీ. అయినా యిల్లు బాగుంది. ఎట్లుండి గృహప్రవేశం కూడా”

“ఎంత అదృష్టవంతురాలు. పిల్లలు కూడా వుండివుంటే ఎంతో బాగుండేది కదండీ అక్కగారూ”

“నిజమే. అందరికీ యేదో ఒక వెలితే”

“నిజం. నా సంగతే చూడండి. ఇంత డబ్బుంది. యేం ప్రయోజనం. నాకున్న యీ నలుపుని మార్చుకోగలనా! ఖరీదైన చీరెలు కట్టుకోగలను గానీ” నిట్టూర్చింది కోకిలమ్మ.

“చీ... మనల్ని మనం అలా కించ పర్చుకోకూడదు. ఈ పోలికలూ రంగూ అన్నది వంశపారంపర్యంగా వస్తుంది. తలిదండ్రుల నించీ వస్తుంది. అదీకాక రూపం యెలావున్నా అసలైనది మనస్సు. ఆ మనస్సుని విశాలంగా వుంచుకున్నప్పుడు శాంతికి కరువుండదు”

అహల్య మాటలకి కోకిలమ్మకి కాస్త ఓదార్పు కల్గింది. మరికాసేపు కూర్చుని వెళ్ళబోతుండగా నాంచారమ్మ యెదురు వచ్చింది. నీలం పట్టుచీరె కట్టుకుని యెర్ర జాకెట్టు వేసుకుని బర్మా ముడి చుట్టుకుని దానిచుట్టూ పూలదండ పెట్టు కుని చేతిలో కుంకుమ భరిణితో లోపలికి వచ్చింది. “అమ్మయ్యా. కాళ్ళు పీకేస్తూ న్నాయి. సమయానికి కోకిలమ్మ కూడా

యిక్కడే వుందే" అంటూ చాపమీధ చతికిలపడింది.

"వదినగారూ, యెల్లుండి మీరూ అన్నగారూ పిల్లలు ముగ్గురూ పొద్దునే రావాలి. వచ్చే నాకు సాయంగా నిలవాలి. మాధురి ఆ ఒక్కరోజు కాలేజీ మానేయమూ"

"అలాగే" తలవూపింది మాధురి. నాంచారమ్మ అందరికీ బొట్టుపెట్టింది.

కోకిలమ్మని కూడా తప్పక రమ్మని చెప్పింది.

"మావారు వచ్చి అన్నగార్ని కోకిలమ్మ మొగుడినీ పిలుస్తారు లెండి. మరి నేను వస్తాను" లేచింది నాంచారమ్మ.

"వుండండి. కాస్త కాఫీతాగి వెడుదురు గాని."

మాధురి కాఫీ తెచ్చింది. నాంచారమ్మ, కోకిలమ్మ కాఫీ తాగిలేచారు.

"వెళ్ళివస్తా వదిన, గారూ! అన్నట్టు మీకు ఇల్లు దొరికిందా!"

"లేదు"

"మీరు దూరం అని సంశయించకుండా వుంటే మా కొత్త యిళ్ళ దగ్గర యేదైనా పోర్స్ వుంటే చూసి కబురు పంపిస్తాను. సరేనా"

"అలాగే చూడండి"

నాంచారమ్మ వెళ్ళిపోయింది. అహల్య వాకిలి వరకూ సాగనంపి వచ్చింది. బట్టలు వుతుక్కోవడానికి ఆలశ్యం అయింది అనుకుంటూ. అప్పుడే మాధురి బాత్ రూములో కూర్చుని బట్టలు వుతికేస్తోంది.

"చేవస్తూన్నా కదమ్మా" కూతుర్ని లేమ్మంది.

చతుర

"పర్లేదమ్మా ... నే వుతికేస్తానుగా. నువ్వు మరో పని చూసుకో"

అహల్య యివతలకి వచ్చేసింది. చాటలో బియ్యం పోసుకుని బెడ్డులు యేగుతోంది. కోకిలమ్మకి దబ్బుంది. శాంతి లేదు. నాంచారమ్మకి అన్నీ వున్నాయి. పిల్లలు లేరు. నాకు ఒక్క దబ్బు తప్ప అన్నీ వున్నాయి. యెంత చితంగా వున్నాయి జీవితాలు. ఆలోచనలు అలా అలా సాగిపోతున్నాయి. చెయ్యి అలవాటుగా పనిచేస్తోంది. గడియారం నడు గంటలు కొట్టింది.

5

నాంచారమ్మగారి గృహ ప్రవేశానికి అహల్య పిల్లలు ముగ్గురూ వెళ్ళివచ్చారు. 'ధనంజయరావు పని వున్నది' అంటూ రాలేదు.

"అన్నగారు రాలేదు" అని బాధ పడిపోయింది నాంచారమ్మ. కొత్త ఇల్లు చిన్నదే అయినా బాగుంది అన్నారు అందరూ. నాంచారమ్మ పొంగిపోయింది. గృహ ప్రవేశానికి అహల్యతోబాటు కోకిలమ్మ కూడా వచ్చింది. పట్టు చీర కట్టుకుని కొత్త నెక్లెస్ పెట్టుకుని మాటి మాటికి "నెక్లెస్ చేత్తో చూసుకుంటూ వచ్చిన వాళ్ళందరికీ నెక్లెస్ కొనుక్కున్నాను చూశారా, దాగుందా" అని చెప్పి

మరి చూపించింది. పని హడావుడిలో
వున్నా నాంచారమ్మ కోకిలమ్మ మెడలో
నెక్లెస్ పరీక్ష చేసింది.

“యెర్ర రాళ్ళు ధగ ధగా మెరుస్తు
న్నాయి.”

“చాలా బాగుంది డిజైను. యెన్ని
వేలైంది” అడిగింది.

“నాకు తెలియదు. మా ఆయన
కొని తెచ్చారు. మా అమ్మగారు పెట్టిన
పాత నెక్లెస్ మార్చి కొత్తది బాగుందని
తెచ్చారు” మురిసిపోతూ కోకిలమ్మ
మెడలోనించి నెక్లెస్ తీసి చూపించింది.
అమ్మలక్కలు పరీక్షించి ఒకరి ముఖా
ల్లోకి ఒకరు చూసుకుంటూ “యింత
తేలిగ్గా వుందేమిటి! బంగారంది కదా
బరువు వుండద్దూ” అని గుస గుసగా
అనుకున్నారు.

“కోకిలమ్మా, యింకా యేదొకొన్నాడు
మీ ఆయన” అడిగింది నాంచారమ్మ.

“గుర్రప్పనాల్లో గెల్చానని ఈ
పట్టు చీర కూడా ఆయనే తెచ్చారు”

“నిజంగా”

“ప్రతి ఆదివారమూ ఏదో ఒక పాత
నగ తీసుకువెళ్ళి మార్చి సరి కొత్తది
తెచ్చి యిచ్చి పెట్టుకోవే పిచ్చి ముఖమా”
అంటారు.

“ఆదివారం నగల షాపులు యెక్క
డుంటాయి కోకిలమ్మా”

“వుండవా! అయితే రేపు ఆదివారం
నా ఈ గాజులు తీసుకు వెళ్ళి కొత్త
రకం తెస్తా నన్నారే!” అంటూ నాంచా
రమ్మ ఇచ్చిన నెక్లెస్ తీసుకుని
మెడలో పెట్టుకొని అక్కడే గోడకివున్న

అద్దంలో చూసుకుని మురిసిపోతూ
వుంది కోకిలమ్మ.

పాపం కోకిల అమాయకురాలు అను
కుంది అహల్య. ఈ అమాయకురాలిని
ఆ మొగుడు కబుర్లు చెప్పి యేదో మోసం
చేస్తున్నట్లుంది. అని అనుమానపడింది.
కాస్ కోకిలకి యేమని చెప్తుంది. అహల్య
యింటికి వచ్చినా నాంచారమ్మ యింట్లో
జరిగిన విషయాల్లే గుర్తుకి వస్తున్నాయి.
రాత్రి యెనిమిది గంటలు దాదీనా ధనం
జయరావు యిల్లు చేరలేదు. పిల్లలు
ముగ్గురూ తొమ్మిది వరకూ యెదురు
చూసి “ఆకలివుతోందమ్మా” అనే సరికి
అహల్య వడ్డించేసింది. వాళ్ళు భోజనం
చేసి కాస్సేపు చదువుకుని నిద్ర
పోయారు. అహల్యకి ఆకలి మండి
పోతున్నా. భర్త కోసం యెదురు చూస్తూ
కూర్చుండి. పదిగంటల తర్వాత
వచ్చాడు. వచ్చి బట్టలు మార్చుకుని
ఆకలి లేదంటూ పడుకున్నాడు.

నువ్వు భోజనం చేశావా లేదా! పిల్లలు
తిన్నారా లేదా! అని అడక్కపోయే
సరికి అహల్యకి ఆశ్చర్యం ముంచుకు
వచ్చింది. ఈ బాధలో ఆకలిని మర్చి
పోయింది. ఆలానే నిద్ర పోయింది.

తెల్లవారి ఆదివారం. ఆయినా ధనం
జయరావు త్వరగా భోజనం చేసేశాడు.
ముందుగదిలో కూర్చున్నాడు. కోకిలమ్మ
మొగుడు స్కూటర్ మీద వెళ్ళి పోవటం
చూస్తూనే వున్నాడు. ఉదయంనించి
భర్త వాలకం ఓ కంట కనిపెడుతూనే
వుంది అహల్య. భోజనం చేసి వంట
గదిలోనించి బైటకి వచ్చేసరికి వాలు

కుర్చీలో ధనంజయరావు లేడు.

“నాన్నా రెక్కడికి వెళ్ళా రమ్మా” కూతుర్ని అడిగింది. “తెలియదమ్మా, నీపెట్టై తీసి ఏదో తీసుకుని వెళ్ళి పోయారు”

అహల్య గాభరాగా పెట్టైలో మాసు కుంది. అందులో తను నెలాఖరులో ఖర్చు కోసం వుంచిన ఇరవై రూపాయలూ లేవు. ఈ డబ్బు యెంత అవసరమైనా యిదివరకు తీసేవారు కాదు. యిలా తీయటం యిది రెండోసారి.

యెందుకిలా తీసినట్టో చెప్పి వుంటే అంత బాధ కలిగేది కాదు. అహల్య మనస్సు వికలమై పోయింది. ఈయనకి

యేమైంది : యెందుకిలా చేస్తున్నారు :

నాలుగు రోజులు జరిగిపోయాయి. నాంచారమ్మ యింటి దగ్గర ఓ యిల్లు వుందనీ, వచ్చి చూసి పొమ్మనీ కబురు పంపింది. అహల్య వెళ్ళి చూసింది. యిల్లు బానే వుంది. మూడు గదులు. గాలి వెల్తురూ బాగానే వస్తాయి. అద్దె కూడా తక్కువే. అయితే సిటీకి దూరం. ఎలా! ఆలోచిస్తోంది అహల్య. నాంచారమ్మ నచ్చ చెప్పింది.

“మాధురి యెలాగూ కాలేజీకి సైకిల్ మీదనేగా వెడుతుంది. ఆ యింటికంటే రుది యింకా స్వ.దూరం. మధుసీ జనార్దన్ నీ యిక్కడ స్కూల్లోనే చేర్పించ వచ్చు. ఆలోచించకండి. అడ్వాన్సు యిచ్చేయమనండి, అర్నగార్ని వచ్చి చూడమని చెప్పండి” అంది.

అహల్య యింటికి వచ్చేసి రాత్రి ఆలస్యంగా వచ్చిన భర్తకి చెప్పింది.

చతుర

“మీరో సారి వెళ్ళి చూసి రండి. నచ్చితే తీసుకుందాం”

“నే చూడక్కర్లేదు. ఫస్టుకి చేరి పోదాం”

“ఒక్కసారి చూసే ఏమవుతుంది”

“నాకు తీరుబడి లేదు”

ఈ మాటకి అహల్యకి నల్లమండు కొచ్చింది. “ఇల్లు వెతక్కపోగా వెతికిన యిల్లుని చూడటానికి కూడా తీరుబడి లేనంత పని మీకేం వుంది” అంది కోపంగా.

ధనంజయరావు జవాబు చెప్పలేదు. వెళ్ళి యిల్లుచూడలేదు. ఫస్ట్ కి ఇల్లు మారు తూన్న రోజున కూడా పనివుంది అంటూ బై టకి వెళ్ళిపోయాడు. జనార్దన్, మాధురీ సామాన్లు సర్దారు. కొత్త యింట్లోకి వెళ్ళటానికి నాంచారమ్మా వచ్చి సాయం చేసింది.

కోకిలమ్మ అహల్యని కావులించుకుని కన్నీళ్ళు పెట్టుకుంది.

“అక్కా నన్ను వదిలి దూరంగా వెళ్ళి పోతూన్నావా! మళ్ళా యీ యింట్లోకి యెవరు వస్తారో, యెలా వుంటారో. నాకుభయంగా వుంది.”

“మరేం ఫర్లేదు. మంచివాళ్ళే వస్తారు గానీ, నీకు చూడాలన్నప్పుడల్లా నాదగ్గరకి రామ్మా” అని వోదార్చింది అహల్య. ఈ యిల్లు వదలటానికి తనకి బాధగానే వుంది. ఈ పరిసరాలు పాతబడి స్వంత యిల్లులా అనిపించేది. అక్కడ యెలా వుంటుందో : యెలా వున్నా నాంచారమ్మకి దగ్గరగా వుంటాం గనుక ఫర్లేదు అని తనకి తనే ధైర్యం చెప్పుకుంది.

ధనంజయరావు సామాన్యుని బండి
బయలుదేరుతూండగా వచ్చాడు.

“అమ్మయ్య వచ్చారు” ఆయన
వుంటే బోకెడంత ధైర్యంగా వుంటుంది
అనుకుంది అహల్య.

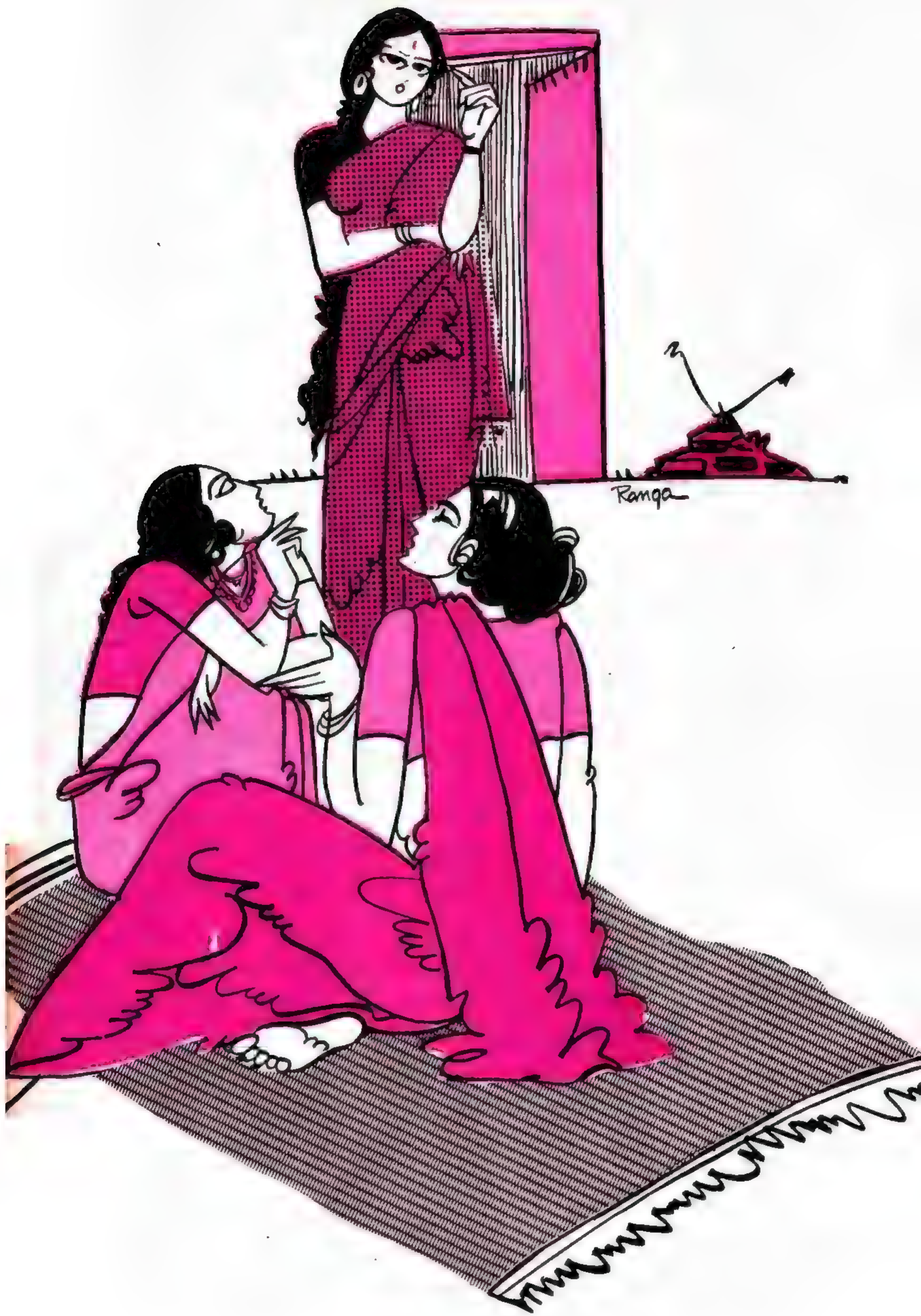
6

మధుకి కొత్త యిల్లు నచ్చింది కానీ
స్నేహితులు లేరని గొడవ చేస్తూ
న్నాడు. జనార్దన్ స్కూలుకి వెడుతూ
న్నాడు. సిటీలోకి పోవాలంటే సిటీబస్
వుంది. కానీ మెయిన్ రోడ్డు వరకూ
నడవాలి. మెయిన్ రోడ్డుకి యిటో
కాలనీ, అటో కాలనీ కొత్తగా
యేర్పడ్డాయి. నాంచారమ్మ ప్రతి
షుభ్యాన్నం వచ్చి కూర్చుని కబుర్లు చెప్పి
వెడుతోంది. ఇందువల్ల అహల్యకి త్వరగానే
ఈ యింటి కొత్త పోయింది. ఇంక
మాధురికే! చాలా కష్టంగా వుంది
ఇక్కడనించి కాలేజీ నాలుగుమైళ్ళు.
మెయిన్ రోడ్డు వెంటపోతే. అయితే మరో
పక్కనించి, దగ్గర దారి వుంది. కానీ
అక్కడ కూలీలూ, రిక్షావాళ్ళూ, పాచి
పనులు చేసుకునేవారూ వుండే లేబర్
బస్టి. ఆ గొడవల మధ్య నుంచి పోవ
టం యిష్టం లేకున్నా తప్పదు మరి.
మాధురి కాలనీలోనించి మెయిన్ రోడ్డుకి

వెంట కొంతదూరం వెళ్ళిన తర్వాత
లేబర్ బస్టిలో నించి అడ్డదారిన వెడితే
కాలేజీ కాస్త దగ్గర. అందువల్ల
యీ దారినే వెడుతూ వుంది. ఇక్కడ
నించి తనకి తోడుగా ఒక్క అమ్మాయి
దొరికినా బాగుండు అని చూసింది.
ఎవ్వరూ దొరకలేదు. ఇలా వారం
రోజులు జరిగిపోయాయి.

రోజులాగానే మాధురి పుస్తకాలు
తీసుకుని సైకిల్ యెక్కింది. కాలనీ దాటి
మెయిన్ రోడ్డు యెక్కేచోట ఓ వంతెన
వుంది. దాని కిందనించి కాలువ ప్రవ
హిస్తూ వుంది. ఆ కాలువ యెక్కడ
నించి వస్తూందో యెక్కడికి వెడుతోందో
తెలియదు. కానీ యీ వంతెన దగ్గరికి
రాగానే రోడ్డుకి అటు వైపుగా కన్పించే
కాలనీవైపు ఓ సారి చూడటం అలవాటు
అయింది. ప్రతిరోజూ యీ సమయానికే
ఆ కాలనీలోనించి యాభైయేళ్ళు దాటిన
ఓ ముసలాయన దడదడలాడుతూ శబ్దం
చేస్తున్న డొక్కు సైకిల్ యెక్కి సిటీ
లోకి పోతూంటాడు. ఆయన మొదటి
సారిగా మాధురిని పరీక్షగా చూశాడు.
ఆయన్నీ మాధురి చూసింది. యింక
ప్రతిరోజూ చూసుకుంటూన్నా ఒకరినీ
ఒకరు పక్కరించుకో లేదు. ఆయన
సైకిల్ ని స్పీడుగా తొక్కలేదు. మాధురి
కొంతదూరం ఆయనతో బాటుగా మెల్లిగా
వెళ్ళి తర్వాత స్పీడుగా వెళ్ళిపోతుంది.
రోడ్డుమీదలారీలూ, చిన్న కార్లూ, ఆటోలూ,
రిక్షాలూ నడస్తూనే వుంటాయి. ఇవికాక
గేదెలూ ఆవులూ, చుక్కలూ, కోడిపిల్లలూ
అడ్డం వస్తూంటాయి. లేబర్ బస్టిలో

అయితే అ స లే యిరుకు సందులు ఆ సందుల్లో మనుషులు అడ్డంగా నిల్చుని కదలరు. ఇందుకు మ హా విసుగ్గా వుంది మాధురికి. అయితే యీ బస్తీలో వాళ్ళు ప్రతిరోజూ మాధురిని చూస్తూ వుంటారు గనుక పరిచయం అయిన వాళ్ళలా పల్కరిస్తూంటారు. ముసలమ్మలూ, చిన్నపిల్లలూ, చింకి బట్టల వాళ్ళూ, దుబ్బు జుట్టువాళ్ళూ, రోగాలతో తీసుకుంటున్న వాళ్ళూ తాగి, బూతులు తిట్టుకుంటూ కొట్టుకుంటూండేవాళ్ళూ, రక రకాలుగా కన్పిస్తూవుంటారు. ఇలాంటి వాళ్ళని యింత దగ్గరగా చూడటం యిదే మొదలు.

మనకి స్యాతంత్రం వచ్చి ముప్పై ఏళ్ళు అయింది. ఇన్ని సంవత్సరాలుగా మ నం సాధించామనుకున్న ప్రగతి వీళ్ళ బ్రతుకుల దరిదాపుల్లోకి కూడా వచ్చినట్లు లేదే! వాళ్ళ జీవితాల్లో మార్పురాదా! వీళ్ళు తిండికి బట్టికి ముఖం వాచకుండా బ్రతికేరోజు యెప్పటికి వస్తుంది? యెలా వస్తుంది? కష్టపడి రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని చెమట వోడ్చే వారే! అయినా కడుపు కింత తిండి, వంటికింత గుడ్డా వుండదు. ఎందువల్ల! ఎందువల్ల? వీళ్ళ బ్రతుకు లిలా కాలిపోవటానికి కారణం యెవరు! వీళ్ళని చూస్తూంటే మాధురి గుండె కరిగి పోతుండేది.

వాళ్ళని చూస్తూ సైకిల్ మెల్లి గా పోనిస్తూ ఇల్లు చేరుతుంది. సైకిల్ ప్రయాణం వల్లనో యేమో చాలా అల్సి పోతోంది. ఇది అహల్య గ్రహించింది.

కానీ యేం చేస్తుంది.

ఒక్క సంవత్సరం కష్టపడితే ఈ చదువు పూ రి అవుతుంది. డిగ్రీ చేతికి వస్తుంది. ఆ తర్వాత పంజరగవల్సి వుందో అదే జరుగుతుంది.

7

మాధురి కా లే జీ కి బయలుదేరింది.

మెయిన్ రోడ్డు దగ్గరికి వచ్చింది. రోడ్డుకి అటుగావున్న కాలనీలోనించి వచ్చే తాతగారు యివాళ ముందే వెళ్ళిపోతూ కన్పించారు. ఆయన కాక దాదాపు పాతి కేళ్ళ యువకుడు సైకిల్ లో అటునించే వచ్చి మెయిన్ రోడ్డు యెక్కాడు. మాధురిని చూశాడు. మాధురితోబాటుగా కొంత దూరం వచ్చి తర్వాత స్పీడుగా వెళ్ళి పోయాడు. ఇలా నాలుగు అయిదు రోజులు జరిగింది. ఇద్దరిదీ ఒకేట్రెము. అలాగే సాయంకాలం కూడా తను వచ్చే సమయానికే అతనూ లేబరు బస్తీలో నించే వస్తాడు. ఒకర్ని ఒకరు చూసు కోవటం తప్ప పల్కరించుకోలేదు.

మాధురి మెయిన్ రోడ్డుమీద సైకిల్ లో వెడుతోంది. అతనూ వస్తున్నాడు. ఎదురుగా బ్రహ్మరాక్షసిలా లారీ 'రోడ్' నింపుకుని వేగంగా వస్తోంది. ఈ లారీ లంటే చాలా భయం మాధురికి. లారీని

చూడగానే చటుక్కున సైకిల్ ని రోడ్డు పక్కకి ఆపేసుకుని కళ్ళు గట్టిగా మూసే సుకుంది. లారీ వేగంగా వెళ్ళిపోతోంది. వెనకనుంచి వస్తూన్న యువకుడు ఆగి పోయి యిదంతా చూసి మాధురి దగ్గరగా పచ్చి పల్కరించాడు.

“ఏమైంది? ఆగిపోయారే?”

మాధురి కళ్ళు తెరిచింది. ఎదురుగా నిల్చున్న యువకుడిని చూస్తూ “ఆ... లారీలని చూస్తే, నాకు... భయం.”

“అలాగా! అయితే మీరిలా సైకిల్ మీద ప్రయాణం చెయ్యకండి! ఇంతకీ మీరు రోజూ యెక్కడికి వెళుతుంటారు.”

“కాలేజీకి”

“ఓ. కాలేజీ స్టూడెంట్ అన్నమాట. లారీ వెళ్ళిందిగా ఇహ సైకిల్ ఎక్కండి”

మాధురి అతను అంత చనువుగా మాట్లాడుతూంటే ఆ శ్చ ర్మ పోతూనే సైకిల్ యెక్కి బయలుదేరింది. అతను పక్కనించే పోనిస్తూ తనని తను పరిచయం చేసుకున్నాడు.

“నా పేరు ఆశ్వినీకుమార్. మరి మీ పేరు?”

“మాధురి”

“అలాగా! నేను యం. యస్సీ పాస్ అయి ఏడాదిదాటింది. సరైన ఉద్యోగం దొరకలేదు. తాత్కాలికంగా చిన్నజాబు చేస్తున్నాను. మరి మీరేం చేస్తున్నారు?”

“బియ్యే ఫ్రెస్”

“గుడ్! అయితే మనిద్దరం ఈ మెయిన్ రోడ్డుమీదే కొన్నాళ్ళు కల్పి ప్రయాణం చేస్తూ వుంటాం అన్నమాట.

చతుర

బానూ మీరు యిక్కడికి కొత్తగా వచ్చి సట్టున్నారకమా!”

“బానూ! షరీ మీరు?”

“మా కానీకి పునాదిరాయిని నేనే అంటుంటారు నా స్నేహితులు. అంటే మేమే మొదటగా వచ్చింది యిక్కడికి. రెండుమూడేళ్ళ క్రితం యిదంతా అరణ్యంగా వుండేది. మనుషులకోసం ముఖంవాచి పోయినట్లు చూస్తూండేవాడిని. కాస్త యిప్పుడిప్పుడే చాలా యిల్లు ఏర్పాయి. మనుషులూ పచ్చారు. ఈ రోడ్డుమీద నడిచేవాళ్ళందరూ నా ఆత్మీయుల్లా అన్పిస్తారు. ఇందువల్లనే మీరూ కొత్తగా అన్పించక పల్కరించాడు. ఇందుకు మరేం అనుకోరుగా.”

“భలేవారు. ఈ మాత్రానికే. అలా యేం అనుకోను.”

ఇతను అందరు అబ్బాయిల్లా తన బట్టలనీ, నగలనీ పరీక్షించటంలేదు. తన లాంటి మరో స్నేహితుడితో మాట్లాడినంత ఫీగా మాట్లాడేస్తున్నాడు. అతను కబుర్లు చెప్తుంటే మాధురి గమనిస్తూ వుంది. టెరీకాట్ ప్యాంటూ, షర్టూ ఎడం చేతికి రిస్ట్ వాచ్ కాలికి నల్లటి చెప్పులు చాలా సాదాగా వున్నాడు. తెల్లటిరంగు ముఖంలో యేదో చెప్పలేని ప్రత్యేకత కన్పిస్తుంది. సైకిల్ మీద నిటారుగా కూర్చుని నడిపటం అలవాటులా వుంది. మాట్లాడుతూ మాట్లాడుతూ తక్కువ అగాడు. మాధురి వులిక్కిపడినట్లు అయి అతని ముఖంమీదనించి దృష్టిని మళ్ళించుకుంది.

“మీరేం మాట్లాడలేదు” అన్నాడు.

మాధురి నవ్వేసింది.

“మీదా” అటు. నేను ఇటు వెళ్ళి పోవాలి. వస్తాను” వెళ్ళిపోయాడు అశ్వని. వెళ్ళిపోయే అతన్నే చూస్తూ మెల్లిగా తన సైకిల్ ని కాచేజీ వైపుకు పోనిచ్చింది.

ఒక్కరోజు పరిచయం. అయినా ఇంత స్వతంత్రంగా మాట్లాడగల్గటం అందరికీ చేతకాదు. పాపం యం. యస్సి పాస్ అయినా యింకా మంచి ఉద్యోగం దొరకలేదట. పోనివ్వు. నాకు ఒంటరిగా వెళ్ళవలసిన బాధ తప్పింది. కాస్త కాలక్షేపంగా వుంటుంది అనుకుంది. అరే ఈ రోజు త్వరగా కాచేజీ వచ్చేసి నట్లుందే ; అనిపించింది.

సాయంకాలం కూడా దారిలో కలిసాడు అశ్వని.

“హాల్లో మీరు ప్రతిరోజూ యిదే టైముకి వచ్చేస్తుంటారా?” అడిగాడు.

“మీరు?” జవాబు చెప్పకుండా యెదురు ప్రశ్న వేసింది మాధురి.

“నేను ఇంటికి రావటం పోవటం నా యిష్టం. మా బాస్ కి తన పనిచేయటం ముఖ్యం అంతే”

“భలే చెప్పారే” నవ్వేసింది మాధురి.

“జవాబు చెప్పకుండా మాట దాచి న్నున్నారు” పదల్లేదు అశ్వని.

“సామాన్యంగా యిదే టైము. క్లాసులు లేకుంటే తప్ప”

“అంటే మనం దాదాపు కలిసి వెళ్ళ వచ్చు రావచ్చు. అరే యివాళ త్వరగా వచ్చేసి నట్లుంది మన కాలనీ, వస్తానండి మాధురి దేవ్ గారూ” అంటూ వెళ్ళి పోయాడు.

“అరే ! అచ్చంగా నాలానే అన్నింటింది యితనికూడా” అనుకుంటూ యింటి వైపుగా సైకిల్ పోనిచ్చింది మాధురి.

8

ప్రతిరోజూ మాధురి, అశ్వనీ కలిసి వెళ్ళి వస్తున్నారు.

మాధురి రావటం కాస్త ఆలశ్యం అయినా అశ్వని వెయిట్ చేస్తూంటాడు. ఆదివారం ఒక్కరోజు కల్సుకోరు యిద్దరూ. సోమవారం కల్సుకున్నప్పుడు అశ్వని ఆదివారం తను ఎలా కాలక్షేపం చేసిందీ చెప్పేస్తాడు. వెళ్ళిన సినిమాల గురించీ, చదివిన పుస్తకాల గురించీ చెప్తూంటాడు. ఇలా ప్రతిరోజూ కల్సుకోవటం అలవాటయి, ఆదివారం అశ్వని కనిపించకపోయేసరికి మాధురి అదోలా వుంటుంది. సోమవారంనాడు హుషారుగా వుంటుంది. ఈ రోజు సోమవారం. మాధురి హుషారుగా సైకిల్ తీసుకుని బయలుదేరింది. అశ్వని పక్కరించాడు.

“గుడ్ మార్నింగ్ మాధురీదేవీ”

“మార్నింగ్ ” మాధురి అశ్వని ముఖంలోకి చూసింది. ఇవాళ యేదో కొత్తగా కన్పిస్తున్నాడేమిటి అనుకుంది. తలంటుకుని కొత్త పాటూ, షర్టూ వేస

కున్నాడు. ముఖాన చిన్న మంకుమ బొట్టు చెరిపినా గుర్తుగా కనిపిస్తోంది.

“ఎమిటి విశేషం” అంది అతని సైకిల్ తోబాటు సైకిల్ పోసిస్తూ.

“మా బాస్ జీతం పది రూపాయలు పెంచాడు”

“అందుకే తలంటుమని కొత్త బట్టలు వేసుకున్నారా!”

అశ్వని నవ్వేశాడు.

“కాదు. నా బర్తుడే యివాళ”

“నిజంగా” అంటూ శుభాకాంక్షలు చెప్పింది మాధురి.

అశ్వని చాక్లెట్లు నాలుగు అందించాడు.

“థాంక్స్” అందుకుని “నాకు ముందు చెప్పలేదు. ఎందుకని” కోపం నటిస్తూ అంది.

“ఎందుకూ చెప్పటం. చూడండి, మనిద్దరం మంచి స్నేహితులం. ఇది చాలు. ఏమంటారు”

“ఏమీ ఆసను”

అశ్వని ఫక్కున నవ్వాడు. అబ్బ యెంత హాయిగా నవ్వగలడో అనుకుంది.

“చూడండి సాయంకాలం నాక్కాస్త ఆలస్యం అవుతుంది. మీరు వెయిట్ చెయ్యవద్దు”

“అలాగే. ఇంతకీ యేంపని”

“ఇంటర్యూ వుంది”

“మంచిదే వెళ్ళిరండి. అంటే మళ్ళీ రేపుదయం అన్నమాట కలుసుకోవటం”

“అంతే”

“అమ్మో లారీ” మాధురి గాభరాగా సైకిల్ దిగేసి రోడ్డు పక్కగా వెళ్ళి

పోయింది.

అశ్వని సైకిల్ దిగి మాధురి దగ్గరగా వచ్చాడు. లారీ పెద్దగా శబ్దంచేస్తూ దగ్గర అవుతూన్న కొద్దీ మాధురి వణుకు తోంది.

“అరె! అంత భయమా!” అశ్వని మాట వినిపించటంలేదు మాధురికి. లారీ వెళ్ళిపోయింది.

మాధురి తేరుకునేసరికి మరో అయిదు నిమిషాలు పట్టింది. ఆ తర్వాత యిద్దరూ సైకిళ్ళు తీసుకుని బయలుదేరారు.

“మీకు లారీలంటే యింత భయం కలగటానికి కారణం యేమిటి?” అశ్వని అడిగాడు.

“నా చిన్నప్పుడు ఓసారి రోడ్డుమీద ఆడుకుంటున్నాను స్నేహితులతో. ఇలాగే లారీ వస్తోంది. అదే పోతుందిలే అనుకున్నాను. అది సరిగ్గా మా దగ్గరగా వస్తూండగా పొరుగింటివాళ్ళ ఎనిమిదేళ్ళ అబ్బాయి దొంగట ఆడుతూ పరుగున రోడ్డుమధ్యగా వచ్చాడు. అంతే కన్ను మూసి కన్ను తెరిచేంతలో ఆ అబ్బాయి మీదనించి లారీపోయింది. వాడు రక్తం ముద్దలా అయిపోయాడు. ఆ నాటి దృశ్యం యీనాటికీ నా కళ్ళలో మెదలు చూనే వుంటుంది. ఈ లారీలని చూసి సప్పుడల్లా ఆ సంఘటన యీ క్షణంలో జరిగినట్లుగా అనిపిస్తుంది. నన్ను నేను సంభాళించు కోవటానికి చాలా శక్తి కావల్సి వస్తుంది. ఇప్పుడు నా దగ్గర మీరున్నారు. కనుక కాస్త ధైర్యం అని పించండి. ఎవరూ లేకుండా ఒంటరిగా వుంటే లారీ కనిపిస్తే నా స్థితి చెప్పలేను.

ఆ లారీ నా మీదనుంచే పోయినంత భయంగా అన్పిస్తుంది. ఈ లారీ ఓ బ్రహ్మరాక్షసిలా దీన్ని నడిపే డ్రైవరు పరమ కిరాతకుడిలా కన్పిస్తారు. నాకే గనుక అధికారం వుంటే యీ లారీలని మనుషులు నడిచే రోడ్డుమీద నడవకుండా ఆర్డర్ వేస్తాను. వెధవ లారీలు, యివి యిప్పటికే యెందరు అమాయకులని పొట్టన పెట్టుకున్నాయో !”

మాధురి ముఖం ఎర్రబడిపోయింది.

“మీన దారులు చీలిపోతూన్నాయి. చస్తానండీ...” చెయ్యి వూపుతూ వెళ్ళి పోయాడు అశ్వని.

అశ్వని ముఖం యీరోజు మరీ ఆందంగా కన్పిస్తోంది. అతని ముఖాన కుంకుమ యెవరు పెట్టి వుంటారు. తల్లా! చెల్లెలా! వదినగారా! భార్య! యేమో!

“అన్నట్లు ప్రతి రోజూ వుదయం మనతో బాటు వచ్చే సైకిల్ తాతగారు వారం రోజులనించి కన్పించటం లేదు. కారణం మీకు తెల్సినా.”

“తెలియదే”

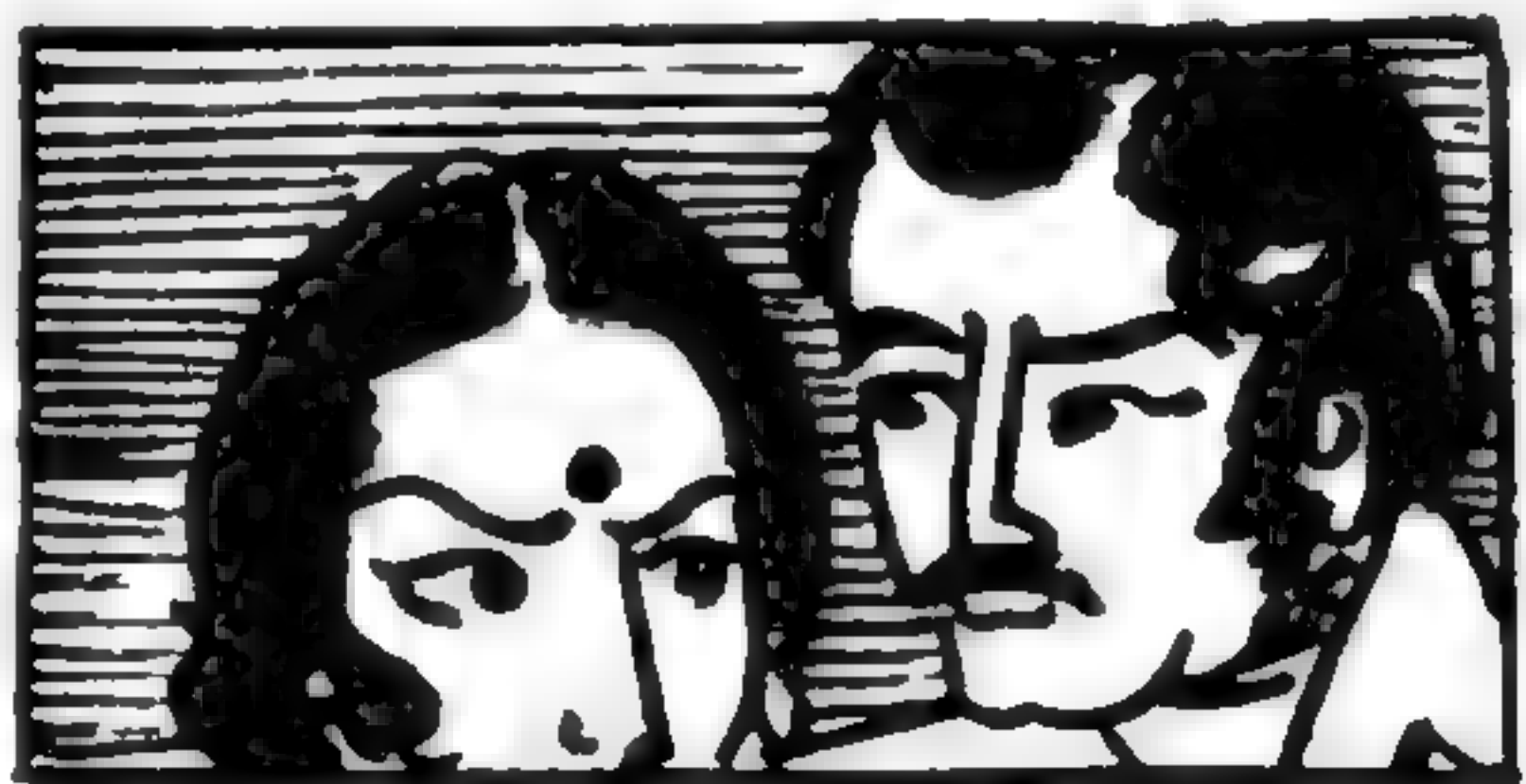
“అరె... మరి తెల్సుకో వద్దటండీ మనం ముగ్గురం ఒకే టైముకి కల్పి ఈ రోడ్డు మీదే ప్రయాణించే సహ బాట సారులందరినీ.”

“నిజమే అయినా ఆయన మీ కాలనీ లోనించే వస్తాడు, కనుక తెల్సుకోవటం మీ విధి. తెల్సుకుని రేపు చెప్పండి.”

“సరే. కనుక్కుంటాను”

“భలే మనస్తత్వం యితనిది.” అనుకుంది. ఇలా యిద్దరూ కల్పి వెళ్ళ

టం రావటం చాలా మంది కాలనీ వాళ్ళు చూస్తూనే వున్నారు. చెవులు కొరుక్కుంటూనే వున్నారు. ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుతూనే వున్నారు.

9

ధనంజయరావు ఆదివారాలు యింట్లో వుండటం లేదు.

“ఎక్కడికి వెడుతున్నారు” అహల్య అడిగింది.

“నీకెందుకు” చికాకుపడి పోతూ అన్నాడు.

“నాక్కావాలి. చెప్పండి”

“పనివు, ది !”

“ఏం పని?” రెట్టించింది అహల్య.

“డబ్బు సంపాదిద్దామని”

“డబ్బా : ఎక్కడనించి ! యేలా!”

“అదంతా నీకు అనవసరం”

“కాదు. అవసరం”

“చెప్పను”

“చెప్పితిరాలి! చెప్పకుంటే మీరు యింట్లోనించి వెళ్ళేందుకు వీలులేదు”

ధనంజయరావు జవాబు చెప్పలేదు. అహల్యకి ఆవేశం ముంచుకు వస్తోంది. అయినా ఆవేశాన్ని అణచుకుంటూనే శాంతంగా అంది.

“చూడండి. మనకి మీరు తెస్తూన్న

చతుర

జీతం చాలు. ఆ డబ్బుతో యిల్లు దిద్దుకో గలను. నా కింతకు మించి యింకేం కావాలనీ కోరికలు లేవు. ఈ చాలీ చాలని జీతంలోనే శాంతిగా సుఖంగా తృప్తిగా యిన్నాళ్ళు బ్రతికాం. ఇక ముందూ బ్రతుకుదాం. మీరు అర్థంలేని ఆలోచనలతో ఈ పరిస్థితిని తారుమారు చేయకండి. నా మాట వినండి. తృప్తికి మించిన సుఖంలేదు. డబ్బు సంపాదించు కున్న కొద్దీ సుఖాన్ని పొందవచ్చు నిజమే. కానీ ఆ సంపాదించుకునే డబ్బు సవ్యంగా సంపాదించు కుంటేనే తృప్తి దొరుకుతుంది. మీకంటే నాకు తెలుసు అని చెప్పటం లేదు. కానీ మీరు ఈ సుధ్య అదోలా ప్రవర్తిస్తున్నారు. ఇందుకు నాకు భయంగా వుంది. చెప్పండి మీరేం చేస్తూన్నారు. ఎక్కడ తిరుగుతూన్నారు”

“అహల్యా! అనవసరంగా గాభరా పడుతున్నావు. ఏం చెయ్యటం లేదు సుప్తు నిశ్చింతగా వుండు”

ధనంజయరావు యింతకు మించి యింకేం చెప్పలేదు. ఇలా అని ప్రతి రోజూ యిదివరకులా ఆరు గంటలకే ఆఫీసునించి యింటికి రావటం లేదు. అహల్యాకి యేం చేయటానికి తోచటం లేదు. లోలోపల ఆశాంతి పడిపోతూ వుంది.

“అహల్యా! కోకిలమ్మ మొగుడికి గుర్రప్పందాఖలో అయిదువేలు వచ్చా యట క్రితం ఆదివారం” అన్నాడు ధనంజయరావు.

“అలాగా! అతను కన్పించే

చతుర

చెప్పాడా”

“లేదు.....ఆ.....అవును..... కన్పించాడు”

“ఈ పండేలకి వెళ్ళే వాళ్ళు ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు చెప్పరుగానీ గెల్చినది మాత్రం గొప్పగా చెప్పుకుంటారు” అహల్యా కోపంగా అంది.

“అదీ కాదోయ్. అసలు లక్ వుంటే యీ పండేల్లో గెల్చి లక్షాధికారులూ, కోటి శ్వరులూ అయినవాళ్ళు వున్నారు. మొన్న మొన్న ఓ రిక్షా లాగేవాడికి లక్ష వచ్చింది.” “ఆ” అంటూ భర్త ముఖంలోకి చూస్తూ వుండిపోయింది. ధనంజయరావు ముఖం తిప్పుకున్నాడు.

“అరె... టైము అయింది ఆఫీసుకి. త్వరగా వడ్డించు” అన్నాడు.

అహల్యా వంటగదిలోకి వెళ్ళింది. చూధురి “అమ్మా నే కాలేజీకి వెళ్ళివస్తా” అని చెప్పి సైకిల్ తీసుకుని బయలు దేరింది. ఇవాళ చాలా ఆలస్యం అయింది అశ్వని యెదురు చూసిచూసి వెళ్ళిపోయివుంటాడేమో అనుకుంటూ సైకిల్ వేగంగా పోనిస్తోంది.

అశ్వని వంతెన దగ్గర ఆర్థగంట నించీ చెయిడ్ చేస్తున్నాడు. యెంద రెందరో చూస్తుపోతున్నారు కానీ తను యెదురు చూసే చూధురి మాత్రం యెక్కడా కన్పించటం లేదు. రోడ్డు మీద గేదెలనీ ఆవులనీ తోలుకుపోతున్నారు పశువుల కాపరులు. వాళ్ళేదో పదాలు పాడుతున్నారు. గేదెలూ ఆవులూ రోడ్డుకి మధ్యగా నడుస్తున్నాయి.

“ఎందుకింత ఆలస్యం అయివుంటుం

దబ్బా! అందరమ్మాయిల్లా మా ధురి ముస్తాబు కూడా యెక్కువ చేసుకోదే! ఈ అమ్మాయి ముస్తాబు మాడు క్షణాల్లో ముగించవచ్చు. సోమవారం రోజ్ కలర్ చీరె నల్ల జాకెట్. మంగళ వారం బ్లూ కలర్ చీరె అదే కలర్ జాకెట్. బుధవారం ఆకు పచ్చనేత చీరె అదే రంగు జాకెట్. ఇంక గురువారం ఏం చీరె... అరె గుర్తు రావటం లేదే! ఆ... లైట్ మీద చక్స్ అంటే హేం డ్యూమ్ కోటా శారీ... శుక్రవారం మళ్ళీ సోమవారం నాటి రోజ్ కలర్ శారీ. ఖచ్చితంగా యివే కట్టుకు వస్తుంది. మాధురికి చీరెల టైం చేబిల్ వుందేమో మరి! ఔను అందరమ్మాయిల్లా ఖరీదైన చీరెలూ కట్టుకోదు. సిల్కులు అసలే కట్టదు. అన్నీ నేత చీరెలే. కళ్ళకి కాటుక, ముఖాన యెర్రటిలికం, యెడం చేతికి పాతకాలం నాటి నయాపైసంత రిస్ట్ వాచీ, కుడిచేతికి నాలుగు మట్టి గాజులూ మెడలో సన్నటి ఒకే వరస చైను. ఇంతే యీ అమ్మాయి ముస్తాబు. అయినా ముఖంలో కళ వుంది. ఏదో తెలియని ఆకర్షణ వుంది. ఆ కళ్ళలో. ఈ అమ్మాయి ఒక్కోరోజు చాలా హుషారుగా వుంటుంది. ఒక్కోరోజు డల్ గా వుంటుంది. కారణం యేమిటి! అని అడగాలన్నీస్తుంది. కానీ యేసును కుంటుందో!"

అంతలో మాధురి వచ్చేసింది.

"హల్లో మాధురి గారూ యింత ఆలస్యం చేశారేమిటి!" తనే పల్కొస్తూ సైకిల్ యెక్కాడు.

"అరే! యింత ఆలస్యం అయినా యింకా వెయిట్ చేస్తున్నారా! వెళ్ళిపోయి వుంటారు అనుకున్నాను. సారీ. చాలా ఆలస్యం అయింది."

"సారీ చెప్పేశారు" యింతే మాట్లాడను. అన్నట్లు ముఖ్య విషయం "ఏమిటి!"

"మనతో ప్రయాణం చేసే సైకిల్ తాతగారి విషయం వాకబుచేశాను. పాపం ఆయనకి నాలుగు రోజులుగా జ్వరం వస్తోందట! యింటికి వెళ్ళి చూసి వచ్చాను."

"భలేవారు. వెళ్ళి ఏం ఆడిగారు."

"ముందు నన్ను నేను పరిచయం చేసుకున్నాను. కానీ ఆయన గుర్తించ లేదు. అప్పుడన్నాను 'ఒకే దారి వెంట కలిసి ప్రయాణించే సహబాటసారులం కదండీ మనం. మనతో ఓ అమ్మాయి కూడా వస్తాంటుంది. ఆ అమ్మాయే మీ విషయం కనుక్కురమ్మని పంపింది' అన్నాను."

"ఆ" ఆశ్చర్యపోతూ అంది.

"వూ!:" కొంటెగా చూస్తూ చెప్పు న్నాడు ఆశ్వని.

"ఆ తాతగారేమన్నారు"

"బోలెడంత సంతోషపడిపోయారు. ఆయన వయస్సు అరవై ట. పిల్లలు పెద్దవాళ్ళు అయి రెక్కలు వచ్చి యెగిరి పోయారట. ఇంక ఆయన, ఆయన భార్యా మిగిలిపోయారట. కష్టపడి యేదో షాపులో చిన్న వుద్యోగంచేసి ఆ డబ్బుతో కష్టం మీద భార్యా భర్త లిద్దరూ కాలం వెళ్ళ బుచ్చుకుంటున్నా

రట."

"పాపం"

"ఆ ముసలామె, అంటే మనకి నాయనమ్మగారు అనుకుందాం చాలా ఆత్మీయంగా మాట్లాడారు"

"యింకా"

"అప్పుడప్పుడూ వస్తూండు నాయనా అన్నారు"

"ఇంకా"

"వాళ్ళు అన్నది అన్నట్లు చెప్పాలంటే మీరు కోపగించుకోకూడదు."

"చెప్పండి."

"చెప్పను ... అరేరే ... మీ దారి అటు...నా దారి ఇటు ... వెళ్ళిపోతున్నాను."

అశ్వని రూటు మార్చేశాడు. ఇది గ్రహించింది మాధురి. అతను చెప్పాలని అనుకున్న మాటే చెప్తాడు. కానీ మరో అక్షరం కూడా చెప్పడు. అందుకే యింక యీ విషయం వదిలేసింది. అశ్వని తను వెళ్ళే రోడ్డు వచ్చినా వెళ్ళకుండా ఆగి పోయాడు. మాధురి ఆగింది.

"ఏమిటి?" అడిగింది.

"మరి ఆలస్యానికి కారణం చెప్పారు గాదు"

మాధురి పేలవంగా నవ్వింది కానీ జవాబు చెప్పలేదు!

"సాయంకాలం వస్తారుగా"

"వూ! అయితే యిప్పటిలా ఆతిస్యం చేసే అర్హతకూడా వెయిట్ చెయ్యను"

"ఆతిస్యం చెయ్యను. దూరంగా వున్న ఈ యింటినించి కాలేజీకి వెళ్లటం చతుర

రావటం వంటరిగా వాతం రోజులు మహా విసుగుపడ్డాను. దారిలో తాగుబోతులూ డౌడీలూ లారీలూ వీటి మధ్యనుంచి ప్రాణాన్ని అరిచేలిలో వుంచుకుని ప్రయాణంచేసే నాకు-మీరు పరిచయం కావటం అదృష్టం. మీరు అత్యంత ఆత్మీయుల్లా అయిపోయారు. ఒక్క రోజు మనం కలుసుకోకున్నా నాకెలాగో వుంటుంది"

మాధురి ముఖం గంభీరంగా వుంది.

"అలాగా! నాకు తెలియదే" ఆశ్చర్యం నటిస్తూ మాధురి ముఖంలోకి చూస్తూ అన్నాడు.

"మీరు అందరి అబ్బాయిల్లాంటి వారు కారు అనిపించింది చూసిన మొదటి రోజునే"

"ఎందుకని?"

"ఆడపిల్లననీ సైకిల్ మీద వస్తున్నాననీ వంటరిగా దొరికాననీ తేలిగ్గా మాట్లాడకుండా గౌరవంగా పట్కరించి నాకు సన్నిహితులె నాడు"

"అలాగా"

"ఔను. ఈ సమాజంలో ఓ అబ్బాయి, అమ్మాయి ఇలా కల్పి ప్రతిరోజూ సైకిల్ మీద వెళ్లటం రావటం అన్నది అరుదుగా జరుగుతుందేమో!"

"కావచ్చు"

"మీ ఆలోచనలూ మాటలూ నాకు నచ్చుతాయి"

"వూ చాలు ఇవాళ నన్ను పొగి డేస్తూన్నారు. అన్నట్లు మీరిలా యింకా స్నేహ నిల్చుంటే యింకో పీరియడ్ కూడా పోతుంది మీకు. ఆ తర్వాత

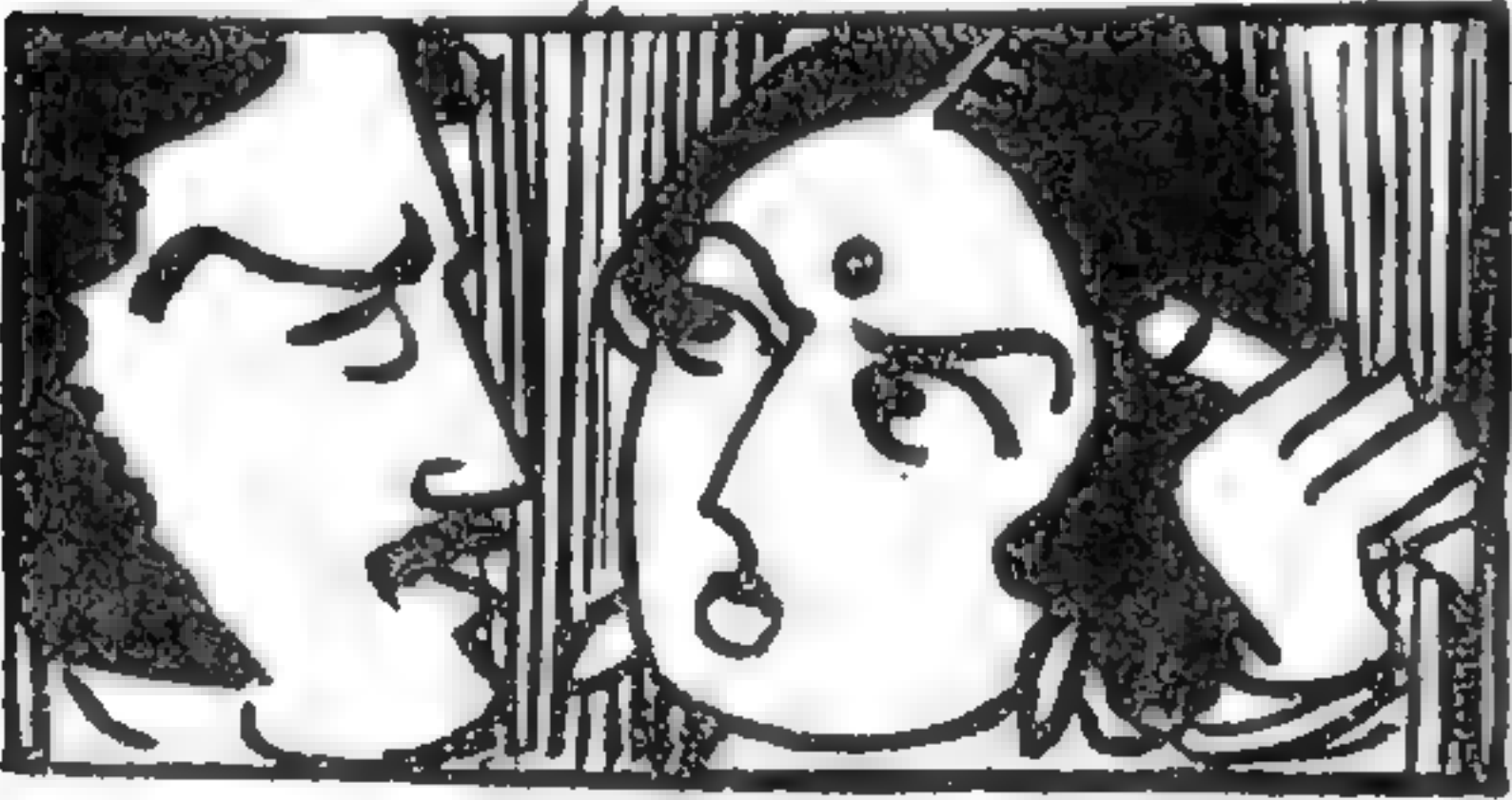
మీ యిష్టం"

"మీకు యిబ్బంది లేదా?"

"యెందుకు లేదు. యివాళ నాకు చాలా పని వుంది కూడా"

"అరేరే...మీకు యిబ్బందికల్గిందాను కదూ"

"ఫర్లేదు. టైముని యెప్పుడెలా సర్దుకోవాలో నాకు తెల్సు. మరి వస్తాను మాధురీదేవీ మీరూ వెళ్ళిపోండి" సైకిల్ యెక్కిసి వెళ్ళి పోయాడు అశ్వని. మాధురి కాలేజీ వైపు సైకిల్ రిప్పింది.

10

- అశ్వని సాయంత్రం మాధురి చెప్పిన టైముకే వచ్చేశాడు. మాధురి మాత్రం యింకా రాలేదు. పది నిమిషాలు పావు గంట అర్థగంట గడిచింది. అశ్వనిలో ఓర్పు నశించింది. 'హుమ్' నిట్టూర్చాడు. వెళ్ళిపోవాల్సి సైకిల్ తీసుకున్నాడు. కానీ మనస్సు ఓప్పటిం లేదు. మాధురి వంటరిగా భోజనం వస్తుంది. ఆసలే యీ రోడ్డు మీద తాగుదోతులు యెక్కువ. కల్లు దుకాణాలూ యెక్కువే. లారీలూ సరేసరి. ఇన్నింటిని తప్పించుకునియేం వస్తుంది ఓర్పుటరిగా. వెనాడ్ చేయక తప్పదు. మాధురి వచ్చే రోజుగా చూస్తూ

నిల్చున్నాడు. ఆ రోడ్డు మీది నిండి సైకిల్ లో మ గా వు చాలా మందే వస్తారు. కానీ ఆడపిల్ల వచ్చేది ఈ అమ్మాయి ఒక్కరే. అసలు మాధురి యెంత దూరంలో వున్నా గుర్తించ గలడు తను. ఈ అమ్మాయి ఒకవేళ వెళ్ళిపోలేదుగదా! వుహూ. వెళ్ళుదు. మళ్ళీ చూశాడు. మాధురి కోసం దూరంగా కన్పించింది. 'అమ్మయ్య' అనుకున్నాడు. అయితే సైకిల్ నడిపించుకుని వస్తోంది. సైకిల్ టైరులో గాలిపోయిందో లేక 'పంక్చర్' అయిందో మాధురి వచ్చేసింది.

"సారీ యిప్పుడూ ఆలశ్యంనాదే. సరిగ్గా టైముకే బయలుదేరాను. కానీ, దారిలో గాలి పోయింది. ఈ దగ్గరలో యెక్కడన్నా సైకిల్ పాపు వుందా!"

అశ్వని మాధురి ముఖంలోకి చూస్తూ పూరుకున్నాడు.

"అశ్వని గారూ! మీరే వుపాయం చెప్పాలి."

"మీరిక్కడే వుండండి. ఆ సైకిల్ ఇలా యివ్వండి. నేను త్వరగా వచ్చేస్తాను గానీ లారీలు వస్తే భయపడి యెటూ పారిపోకండి. వెతుక్కోలేక యిబ్బంది పడిపోతాను. మీరలా భయపడినట్లు గ్రహించారా ఆ లారీలవాళ్ళు మరీ ఆడిస్తారు."

మాధురికి కోపం వచ్చింది. అశ్వని యిదేం పట్టించుకోకుండా తన సైకిల్ ఎక్కి మాధురి సైకిల్ మరో చేత్తో పట్టుకుని స్పీడు గా వెళ్ళిపోయాడు.

మాధురి వంటరిగా నిల్చిపోయింది. రోడ్డు వెంట వెళ్ళేవాళ్ళూ వచ్చేవాళ్ళూ మాధురి ముఖంలోకి అదోలా చూస్తూపోతున్నారు. యిందుకు మరీ విసుగ్గా వుంది. దూరంగా లారీ వస్తోన్న శబ్దం. ఆ శబ్దం భయంకరంగా చెవుల్లో హోరెత్తిస్తూన్నట్లు అనిపిస్తూ వుంది. రోడ్డుకి దూరంగా వెళ్ళి పోయి ముఖం రెండు చేతులతోనూ మూసేసుకుంది. ఆ లారీ శబ్దం యింకా యింకా దగ్గరవుతూ వుంది. మాధురి వణికిపోతూ నిల్చుంది. లారీ డ్రైవరు కళ్ళు మిటకరించి మాధురి వైపు చూస్తూన్నాడు. అతని పక్కన కూర్చున్న మరో యిద్దరు గొల్లున నవ్వుతూన్నారు.

వాళ్ళ నవ్వులు లారీ వెళ్ళిపోయినా యింకా వినిపిస్తూన్నట్లే వుంది. మాధురికి వణుకు యింకా తగ్గలేదు.

“మాధురిగారూ యిదిగో మీ సైకిల్. లారీని చూసేనా యింత దూరంగా వచ్చే శారు. చూడండి రేపటినించి యీ సైకిల్ ప్రయాణం మానేసేయండి” విసుగ్గా అన్నాడు.

మాధురి మెల్లగా కళ్ళు తెరిచింది. అశ్వని మాటలు చెవికి యెక్కరేదు.

“మీ భయం చూసి ఆ లారీలో వున్న వాళ్ళ యిలా నవ్వుతున్నారో చూశారా”

మాధురికి భయం తగ్గి అభిమానం ముంచుకువచ్చింది.

“నవ్వనివ్వండి. యేం చేస్తాను” అంది రోషంగా.

అశ్వని మాధురి బాధని అర్థం చేసుకున్నాడు.

“సరే పదండి పోదాం”

మాధురి సైకిల్ తీసుకున్నది. యిద్దరూ బయలుదేరారు.

“మీ సహాయానికి కృతజ్ఞతలు.”

“మీరు నాకు కృతజ్ఞతలు చెప్పటం కాదు. కాలేజీనించి వచ్చేప్పుడు సైకిల్లో గాలి వుందో లేదో చూసుకోవాలి. నేను లేకుంటే ఇవాళ మీరెంత యిబ్బందిపడెవారు, చీకటి పడిపోతే యీ రోడ్డున రావటం అంత మంచిదికాదు”

“ఔను” మాధురి పొడిగా అంది. అశ్వని మాధురి ముఖంలోకి చూసి జాలిపడ్డాడు. అరె... ప్రొద్దుటి నించీ అదోలా వుంది. మర్చిపోయాను అని కోపం తగ్గించుకుని ఆత్మీయంగా అడిగాడు.

“మాధురిగారూ యివాళ యెందుకు అదోలా వున్నారు?”

“బానే వున్నానే”

“లేదు. నేను గ్రహించగలను. చెప్పండి. కారణం యేమిటి?”

“మీ దగ్గర... మీదగ్గర... రివాల్యూర్ వుందా? వుంటే గురిచూసి కాల్చటం పనుందా?”

“మాధురి”

“మీకు వస్తే... నాకు... నాకు... నేర్పిస్తారా!”

“మాధురి... ఏమిటి యివాళ యిలా చూట్లాడుతూన్నారు. రివాల్యూర్ ఏమిటి?”

ఆతురతగా అడుగుతూన్న అశ్వని ముఖంలోకి చూసి అతని గాభరా గుర్తించి నవ్వు తెచ్చుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ “అరె, అంత ఖంగా రెండుకండి.

పుత్తినే రివాల్యూర్ గురిచూసి...కాల్చటం నేర్చుకోవాలన్నది...ఒట్టి హాబీ మాత్రమే యింతే!"

"హాబీనా! యిదేం హాబీ! హాబీ అనే చెప్పుడూ మంచిదిగా వుండాలి"

"నిజమే అనుకోండి. యింతకి మీ చగ్గర రివాల్యూర్ వుందా లేదా!"

"ఎందుకు అని అడుగుతున్నాను. రివాల్యూర్ తో మీకేం పని?" తీక్షణంగా చూస్తూ అడిగాడు.

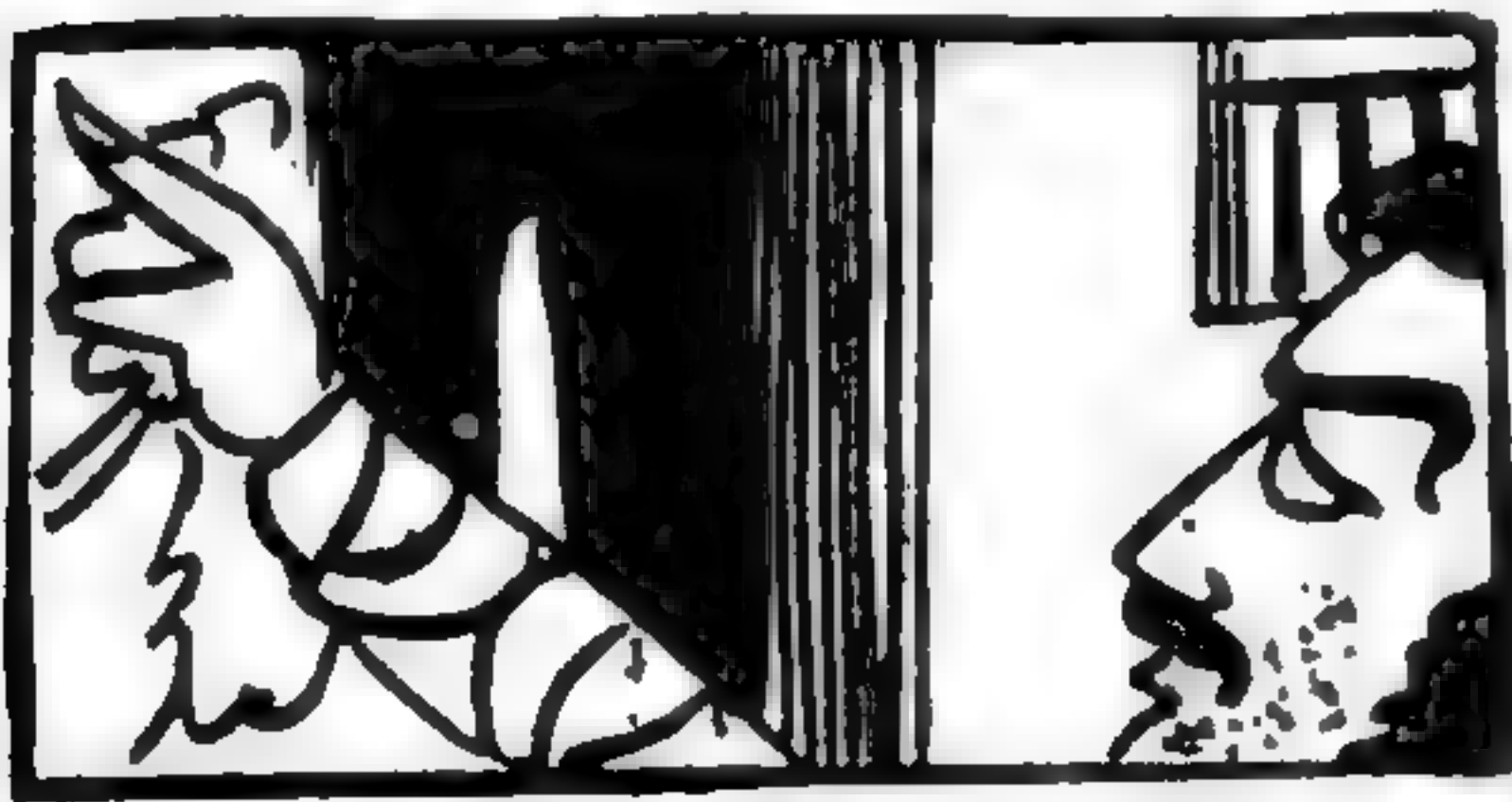
"వుట్టినే అని చెప్పాగా"

"నాకు సమ్మతం లేదు, అసలే ఈ రోజు మీరు అదోలా వున్నారు. మీ ముఖం కూడా అదోలా వుంది. కారణం చాలా సార్లు ఆకిగాను. చెప్పలేదు"

"అబ్బే...ఏం లేదు అన్నాగా. ఆ... మన కాలసీలు చచ్చేవాయి మరి నేను వెళ్ళి పోవాలి"

"ఆగండి" అశ్వని గట్టిగానే అన్నాడు.

"యివాళ ఇంటికి త్వరగా వెళ్ళాలి. వస్తాను" మాధురి వేగంగా వెళ్ళి పోయింది.

11

ధనంజయరావు నాలుగు రోజులుగా యింటికి రాలేదు. అహల్య గాధరా చతుర.

పడిపోయి ఆఫీసుకి కబురంపింది.

'సెలవులో వున్నారూ' అని చెప్పారు.

"సెలవు పెట్టి యాయన యెక్కడికి వెళ్ళినట్లు! నాతో చెప్పకుండా యిలా యెప్పుడూ యెక్కడికి వెళ్ళలేదే! అని ధనంజయరావుకి పరిచయంవున్న మరి కొందరికి కబురుపంపింది వాళ్ళు "తెలియదు. ఆయన ఈమధ్య సరిగా ఆఫీసుకే రావటం లేదు" అన్నారు.

నాంచారమ్మ భర్త వచ్చాడు. అహల్య కన్నీళ్ళు వత్తుకుంటూ అడిగింది.

"మీకైనా తెలుసా అన్నగారూ ఈ యన యెక్కడికి వెళ్ళారో"

ఆయన చాలాసేపు తట పటాయించి ఆఖరికి చెప్పాడు.

"చెల్లెమ్మా! అతనికి మధ్య గుర్ర పుందాలు ఆడే అలవాటు యెక్కువైందని విన్నాను. ఆ కోకిలమ్మ మొగుడితో కలిసి మొదట వెళ్ళేవాడట కానీ... అక్కడ మరెవరితోనో పరిచయం పెరిగిందట."

"ఎవరు...వాళ్ళ"

నాంచారమ్మ మొగుడు జవాబు చెప్పకుండా తప్పించుకుంటూ

"చెల్లెమ్మా! ధనంజయరావు యివాళ యింటికి వస్తాడేమో చూద్దాం. లేకుంటే నేవెళ్ళి పిలుచుకు వస్తాను" అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు - అహల్యకి మనస్సు మనస్సులో లేదు.

ఈయనకి తిండి తిప్పలూ బట్టలూ యిన్నీ యివ్వగల ఆ స్నేహితులెవరు! యెందుకిస్తారు! అవన్నీ యిచ్చినా

ఈయన యింటికి కూడా రాకుండా వుండవల్సినంత పని యేముంటుంది ! ఈ విషయం యేమిటో అర్థం కావటం లేదు. అహల్య యింట్లో యే పనీ చేయ లేక పోతోంది. అస్తమానం వీధి వాకిలి దగ్గరే నిల్చుని భర్తరాక కోసం యెదురు చూస్తోంది. యిలా చూడగా చూడగా ధనంజయరావు వచ్చాడు. మామూలుగా వున్నాడు. నాలుగు రోజులుగా యెందుకు రాలేదో తనంత తనుగానే చేప్తాడేమో అని చూసింది అహల్య. ఆయన చెప్ప లేదు.

అహల్య ఆగలేకపోయింది. శాంతం చెప్పుకుంటూనే అడిగింది.

“ఇన్నాళ్ళూ యెక్కడికి వెళ్ళారు.”

“పని వుండి ఓ స్నేహితుడి దగ్గర వుండి పోయాను.”

ఈ జవాబు అహల్యకి నచ్చలేదు. యదార్థం చెప్పటంలేదని తెలుసు. కానీ నిజం చెప్పించటం యెలాగో తెలియటం లేదు.

“మీరు ఆఫీసుకి సెలవు పెట్టారా?”

“రాస్త కాఫీ ఇప్పుడు ముందు. నేను స్నానం చేయాలి వేడి నీళ్ళు పెట్టు.”

తన ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పకుండా యిలా చూడ వూరుస్తూన్నందుకు వళ్ళు భగ్గించింది. భర్త ముఖంలోకి చుర చురా చూసింది. ఆయన యేం మాట్లాడ కుండా బట్టలు మార్చుకుంటున్నాడు. ఏదో పాతెట్ పక్కనపెట్టి బాత్ రూమ్ లోకి వెళ్ళాడన్న అదేమిటో అని విప్పి చూసింది. చాలా ఖరీదైన పాంటూ, షర్టు కుట్టినవి వున్నాయి ఇవి భర్త సైజువి

ఇంత ఖరీదైనవి కుట్టించుకునేందుకు డబ్బెలా వచ్చింది. ఇంట్లో మేం పచ్చడి మెతుకులతో కాలక్షేపం చేస్తుంటే యీయనకి యింత ఖరీదైన బట్టలా. అసలీ బట్టలకి డబ్బు యెక్కడిది! అప్పులు చేస్తూన్నారా! చేస్తే తీర్చటం యెలా! ఉహు... అప్పుచేసే అలవాటు ఇదివరకు లేదు. యిప్పుడు నేర్చు కున్నారా!

అహల్య మనస్సులో తుఫాను ప్రారంభమైంది. ధనంజయరావు ముఖం కడుక్కుని వచ్చాడు. ఇంకా అహల్య అక్కడే నిలబడి వుండటంచూసి ముఖం విట్టించుకుంటూ “కాఫీ యేదీ!”

“కాఫీ తర్వాత యిస్తాను. ముందు నాకు జవాబు చెప్పండి. ఈ నాలుగు రోజుల నించీ యెక్కడున్నారు! యేం చేశారు? ఈ కొత్త బట్టలు యెక్కడివి? ఎవరిచ్చారు? ఎందుకిచ్చారు? మీరు ఎందుకు తీసుకొన్నారు? మీరిన్నాళ్ళూ వున్నాను అంటూన్న ఆ స్నేహితులు యెవరు? నిజం చెప్పండి.”

ధనంజయరావు విసుగుపడిపోతూ ఆ గదిలో ఇటూ అటూ తిరుగుతూన్నాడు కానీ జవాబు చెప్పలేదు.

“చెప్పండి... మీరు చెప్పి తీరాలి” అహల్యకి ఆవేశం యెక్కువ అవు తోంది.

“నీకు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు ఆనవసరంగా ఆవేశపడకు” కఠినంగా అన్నాడు.

“మీరు చెప్పవల్సిన అవసరం లేకున్నా తెలుసుకోవల్సిన అవసరం

నాకుంది. చెప్పండి. చెప్పి తీరాలి? చెప్పకపోతే మారుకోను."

"నేయెక్కడ పుం దే నీకెందుకు. ఇప్పుడు వచ్చానుగా"

"వచ్చారు. వచ్చినందుకు చాలా సంతోషం. కానీ మీరు చెప్పకుండా యెక్కడికో వెళ్లి యిల్లు చేరకపోతే ఈ నాలుగు రోజులుగా నేనూ పిల్లలూ మీ కోసం యెంత ఆరాటపడ్డామో, ఆవేదన పడ్డామో కాస్త అయినా అలోచించారా!"

"ఆరాటమూ! ఎందుకు?"

"ఎందుకా! మీ జీవితంలో భాగం పంచుకున్న భార్యని కనుక"

"ఔనాను. భాగం పంచుచున్న భార్యవి కనుక నీ బాధ్యత నాకుంది. పిల్లల బాధ్యతా వుంది. అందుకే ఇదిగో మీ కోసం మీ అవసరాల కోసం డబ్బు తెచ్చాను. ఇస్తాను"

"తీసుకో హాయిగా ఖర్చు పెట్టుకుని నిశ్చింతగా వుండు. ఇదిగో అయిదు వందలు తీసుకో. చూడు నీకు తెలియకుండా నీ పెద్దైలోనించి నెలాఖరున ఖర్చుకోసం వుంచిన డబ్బు యీ మధ్య చాలా సార్లు తీసుకుని ఖర్చుచేసి నిన్ను బాధ పెట్టాను. చూడూ యిప్పుడింక నాకు డబ్బుకి లోటు లేదు. నాతోబాటు నీకూ వుండదు. నీకెంత కావాలన్నా ఆడుగు యిచ్చేస్తాను"

అయిదు వందల రూపాయల కామి తాలు అహల్య ముఖం దగ్గరగా తెచ్చి యిటూ అటూ కదిలించి చేతిలో పెట్ట బోయాడ.

అహల్య నిర్భాంతపోయి చూస్తోంది

చతుర

వందరూపాయల కామి తాలనీ ధనంజయ రావు ముఖాన్నీ. ఆయన తనెరిగిన ధనంజయరావులా లేడు. ఈయనలో యేదో పెద్ద మార్పు కనిపిస్తోంది. ఇది యేమిటో ఎలా వచ్చిందో! అయిదు వందలు ఈయన ఒక్కసారి యెలా సంపాదించగలిగాడు! ఇది వుద్వేగానికి సంబంధించిన జీతం కాదు. కాదని తెల్పి పోతూనే వుంది. మరీడబ్బు ఎలా వచ్చింది! ఆలోచిస్తూ వుంది అహల్య.

ధనంజయరావు భార్య గాభరా చూసి పెద్దగా నవ్వాడు.

"ఏం నకిలీ నోట్లు తెచ్చి నిన్ను ఆడి స్తూన్నాను అనుకుంటున్నావా! కాదు అచ్చమైన నోట్లు! కావాలంటే చూసుకో. నీ అనుమానం తీర్చుకో. అయిదు వందలూ చాలవంటే యింకా కావాలా! అడుగు యిచ్చేస్తాను. నువ్వు నీ పిల్లలూ తినండి. హాయిగా బ్రతకండి. అంతే కానీ నువ్వు యెక్కడికి వెళ్ళావ్? ఏం చేస్తూన్నావ్? యెవరి దగ్గర వున్నావ్? ఎలా సంపాదించావ్? అనే చవట ప్రశ్నలు మరి చెయ్యకు. వేసి నాకు విసుగు తెప్పించకు. నాతో తగదా. పెంచుకుని యిరుగూ పొరుగుని రప్పించకు. అర్థమైందా?"

అయిదు వందల రూపాయలనీ అహల్య మీదికి విసిరి పడక గదిలోకి వెళ్లి తలుపు బిగించుకున్నాడు. ధనంజయరావు. అహల్యకి యీ ప్రపంచం అంతా గిరున తిరిగి పోతూన్నట్లు అనిపిస్తోంది. అది ఆలా తిరిగి తిరిగి తననెత్తినే పడిపోతూన్నట్లు అనిపి

స్తూ... అహల్యకి స్పృహ తప్పినట్లు అయింది క్షణం. కానీ తననుతాను నిలపించుకోగలిగింది. తెలివి తప్ప లేదు. జరిగింది తెలుస్తూనే వుంది. భర్త అన్నమాటలు మళ్ళీ మళ్ళీ చెవుల్లో రింగ్ మంటూన్నట్లు వినిపిస్తున్నాయి. అవి చెవులని దద్దరిల్ల చేస్తూన్నట్లు అనిపిస్తోంది.

ఇదంతా కలా : నిజమా : నా జీవితంలోనేనా యిలా జరుగుతూ వుంది ! బాను... జరుగుతూ వుంది. తన భర్త-తననీ పిల్లలనీ ప్రాణం కంటే మిన్నగా చూసుకునే భర్తే క్షణం క్రితం యెన్ని మాటలు అన్నాడు. ఎలా అన్నాడు ! అహల్యకి ఆలోచనల్లో తల డిమ్మెక్కిపోయింది. వందరూపాయల కాయితాలు, గాలికి ఇటూ అటూ యెగురుతున్నాయి. పిచ్చిదానిలా వాటివైపు చూస్తూ వుండిపోయింది.

మాధురి కారేజీనించి వచ్చింది. సైకిల్ లాక్ చేసి తాళంచెవీ పుస్తకాలూ తీసుకుని లోపలికి వచ్చింది. కదలిక లేనట్లు రాయిలా కూర్చున్న తల్లిని తెల్లబోయి చూసింది. "అమ్మా! అమ్మా! యేమైందమ్మా"? గాభరాగా దగ్గరగా పస్తూ అడిగింది.

అహల్య జవాబుచెప్పగల స్థితిలో లేదు. కిందపడియిటూ అటూ కదులుతూన్న వందరూపాయల నోట్లని చూసింది మాధురి.

"అరె..." ఏమిటివి ? ఎక్కడివి ?? ఇలా పారేశావేమిటి ! ఎవరిచ్చారమ్మా" పంగి అయిదు కాయితాలనీ తీసి

బొత్తిలా పెట్టి తల్లిదగ్గరగా వచ్చి మళ్ళీ అడిగింది. "అమ్మా ! ఇంత డబ్బు ఎవరిచ్చారు ! మనకెలా వచ్చింది ! అసలు నీకేమైంది. మాట్లాడవేమ్మా."

అహల్య మెల్లమెల్లగా ఈ లోకంలోకి వచ్చింది. ముఖం నల్లగా అయిపోయింది. కళ్ళు యెర్రగా అయ్యాయి.

"మాధురి యేవీ ఆ నోట్లు ?"

మాధురి తల్లిచేతికి యిచ్చేసింది. అహల్య గభాలున నోట్లు ఆందుకుని వెధవడబ్బు ! ఈ డబ్బు కావాలని నేనెప్పుడూ ఈయన్ని కోరలేదు. ఈ డబ్బే నాప్రాణం అనలేదు. ఇన్ని సంవత్సరాలు కాపురంచేసినా నా మనస్సు ఆయనకు తెలియలేదు. ఈ డబ్బుతెచ్చి నా ముఖానవేసి తీసుకుని నోరుమూసుకో అంటూన్నారు. వెధవడబ్బు... నాకు అక్కర్లేదు. నోట్లని ఫర్న చించి ముక్కలు ముక్కలుచేసి దూరంగా విసిరేసింది. ధనంజయరావు గభాలున గది తలుపు తెరుచుకుని వచ్చేశాడు.

"సీకెంత పొగరు, నేయిచ్చినడబ్బు చించి పోగులు చేస్తావా !" కోపంగా అరిచాడు.

"చించటమేకాదు. నిప్పండిస్తాను. ఇది మీరు స్వాయమార్గాన సంపాదించిన డబ్బుకాదు, అందుకే యిలా నాశనం చేశాను" ఆవేశంలో వూగిపోయింది అహల్య.

"ఎంకూశావ్ ?" భార్యని కొట్టటానికి విస్ఫురుగా చెయ్యెత్తాడు.

"నాన్నారూ !" మాధురి గాభరాగా దగ్గరకి వచ్చింది. ధనంజయరావు ఆగి

బాపాడు. అహల్య భర్త ముఖంలోకి వె రిదానిలాచూసి “చీచీ ... మీరు ... ఇలా ప్రవర్తిస్తున్నారా! భగవాన్” రెండుచేతులతోనూ ముఖం కప్పుకుని వంటగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది. అక్కడ కుప్పలా కూలబడిపోయింది.

ధనంజయరావు చిరిగిన నోట్ల ముక్కలవైపు చూశాడు రెండు క్షణాలు. ఆవేశం ఎక్కువయిపోయింది. ఎదురుగా కూతురు తండ్రి ముఖంలోకి చూస్తూ నిల్చింది. తను దోషిలా క్షణం వణి కాడు. అంతలోనే అహంభావం వచ్చేసింది. విస్ఫురుగా యింట్లోనించి వెళ్ళి పోతూ ఆరిచాడు

“ఇది...స్వర్గంకాదు ...నరకం ... నరకం...”

12

రెండురోజుల తర్వాత ధనంజయరావు ఇంటికి వచ్చాడు. ఇంట్లో పిల్లలు గానీ, అహల్యగానీ యెవ్వరూ మాట్లాడ లేదు. తనే మధుబాబుని పిలిచి “కాఫీ కావాలి మధూ” అని అడిగాడు. మధు తల్లినడిగితెచ్చి యిచ్చాడు. అలాగే రాత్రి భోజనం కూడా పిల్లలతో కలిసి చేశాడు. భోజనం అయిన తర్వాత ముందుగదిలోకి వచ్చి కూర్చున్నాడు తన యాజీ చైర్ లో. మాదురీ, జనార్దన్ చాలాసేపు చదువు చతుర

కుని నిద్రముంచుకు వస్తూంటే పుస్తకాలు మూసి పక్కలు పర్చుకుని పడుకున్నారు. ధనంజయరావు లేచి గదిలోకి వెళ్ళి పడుకున్నాడు. అహల్య వంటగదిలో చాలాసేపు యేదో సర్దుతూన్నట్లుంది. తర్వాత తలుపులన్నీ మూసి లైట్లు తీసేసి గదిలోకి వెళ్ళింది.

మాదురికి నిద్రపట్టటం లేదు. జనార్దన్ కి అంతే. గదిలోనించి యేవో మాటలు వినిపిస్తూన్నాయి. తల్లి గొణుగుతోంది. తండ్రి జవాబు చెప్పటం లేదు అహల్య సణుగుడు ఆపలేదు.

“షట్వ. మాట్లాడావంటే పళ్ళురాల గొడతాను” కటువుగా అంటున్నాడు. అహల్య యింక పూరుకుంది.

గదిలో తండ్రి గుర్రు వినిపిస్తోంది. తల్లి ఎక్కిళ్ళు వినిపిస్తూన్నాయి. మాదురికి వచ్చే నిద్రకూడా యెగిరి చక్కా పోయింది. విసుగ్గా అనిపిస్తోంది. లేచి కుర్చీ కిటికీ దగ్గరగా వేసుకుని కూర్చుంది బైటకి చూస్తూ. ఆకాశంలో మబ్బుల చాటున చందమామ దోబూచులాడుతూన్నాడు. అక్కడక్కడా నక్షత్రాలు మెరుస్తూన్నాయి. అంతటా నిశ్శబ్దం ఆవరించి వుంది. అందరూ నిద్రాదేవి వడిలో విశ్రాంతి తీసుకుంటూ వున్నారు. కానీ తనకి నిద్ర కరువు అయింది. ఏవో ఆలోచనలు వస్తూన్నాయి. ఇప్పుడు అశ్వని యేం చేస్తూంటాడు! దేబిల్ లైటు దగ్గర కూర్చుని చదువుకుంటూ వుంటాడా! లంగీ కట్టుకుని బనీగా వేసుకుని తువ్వలు భుజం చుట్టూ కప్పుకుని చదువులో పడి ఆకలిని చైమునీ మర్చి

సోయిన కొడుకుని తల్లి భోజనానికి
లేవరా అశ్వనీ అని పిలుస్తుందా !
ఈ పిలుపు చిస అప్పుడు దైము
చూసుకుని పుస్తకం మూసి తల్లి వెంట
పోత గదిలోకి వస్తాడా! ఆ తల్లి
కొడుకు దగ్గరగా కూర్చుని కబుర్లుచెప్తూ
కొసరికొసరి వడ్డిస్తుందా !

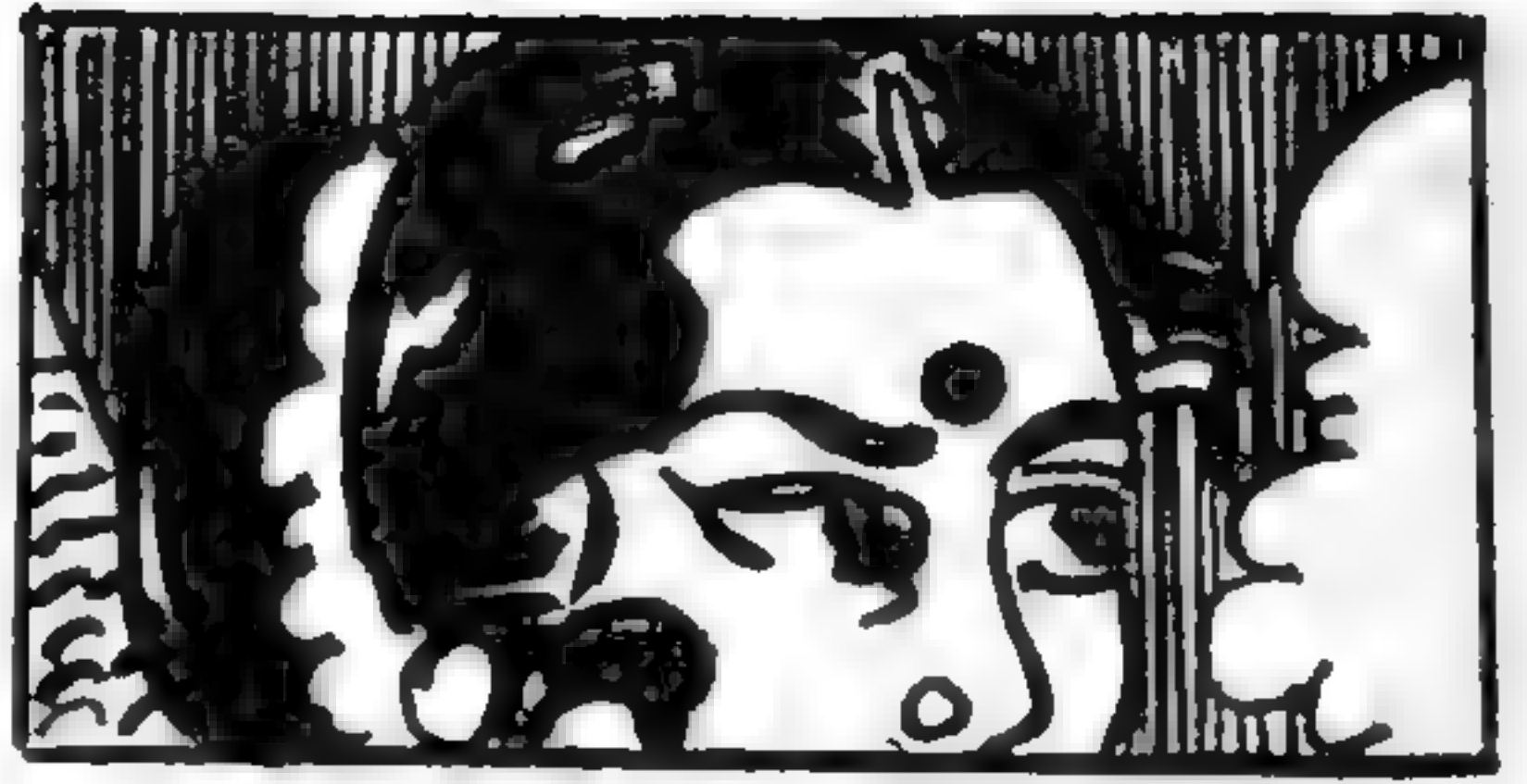
“అబ్బబ్బ! చాలమ్మా, మరీ ఎక్కువ
చెప్పుకు” అని విసుక్కుంటాడా.

“నీ కసలు పెళ్ళి చేసి ఓ గుడిబండని
తగిలిస్తే కానీ చెప్పి నమాట వినవు”
అంటుందా!

తల్లి యిలా అంటే అశ్వనీ ఏమం
టాడు!

మాధురి మనస్సు యెగిరి అశ్వనీ
దగ్గరకి చేరుకుంది. అశ్వనీ గురించిన
అశోచన రాగానే మనస్సులో వున్న
చికాకు యెక్కడికి పోయిందో తెలియదు.
అశ్వనీ ముఖం కళ్ళలో మెదులుతోంది.
మంచి స్నేహితుడు. ముఖంగా శ్రీని

గోరవభావంతో చూసే సంస్కారం
అతనిలో వుంది. ఈ భావమే మరీ మరీ
ఆకర్షణకి కారణం అయివుంటుంది.
తండ్రి ప్రవర్తన చూస్తూంటే అసలు
యీ మగజాతి అంటేనే అసహ్యం
పేరుకుపోతోంది. కానీ అశ్వనీని
చూస్తూంటే, పరిచ్ఛయం పెరుగుతూవుంటే
అతనంటే గోరవభావం, ఆభిమానం, ఆత్మీ
యతలో మనస్సు నిండుతోంది. అత
నంటే నాకిలా యెందుకు అవుతోంది.
మాధురి అలా ఆ కిటికీ దగ్గర యెంత
సేపో కూర్చుని ఆలోచిస్తూ అర్థరాత్రి
గడిచిన తర్వాత నిద్రపోయింది.

13

రెండు రోజుల తర్వాత మళ్ళీ ఆ రోజు
మాధురి తనకోసం వెయిట్ చేస్తూన్న
అశ్వనీని చూస్తూ సైకిల్ ఆపి అడిగింది.

“ఎక్కడికి వెళ్ళారు?”

“రెండు రోజులూ రెండు ఇంటర్వ్యూ
లకి వెళ్ళాను. ఇందులో ఒకటి ‘రాడు’
అని శర వదులవున్నాను. మరోజు
రావచ్చు, రాకపోవచ్చు” నిరాశగా
అన్నాడు.

“వస్తుందనే యెదురు చూడండి. ఆ
తర్వాత భగవంతుడి దయ”

“భలేవారు. మీకు దేవుడంటే నమ్మకం
వుందా? ఆ దేవుడిని నమ్ముతూనే ప్రతి
పని చేస్తూవుంటారా?”

“ఆ విషయం తర్వాత. ఇంటర్వ్యూలో
మీరు తృప్తిగా జవాబిచ్చారా?”

“ఇచ్చాను. కానీ...”

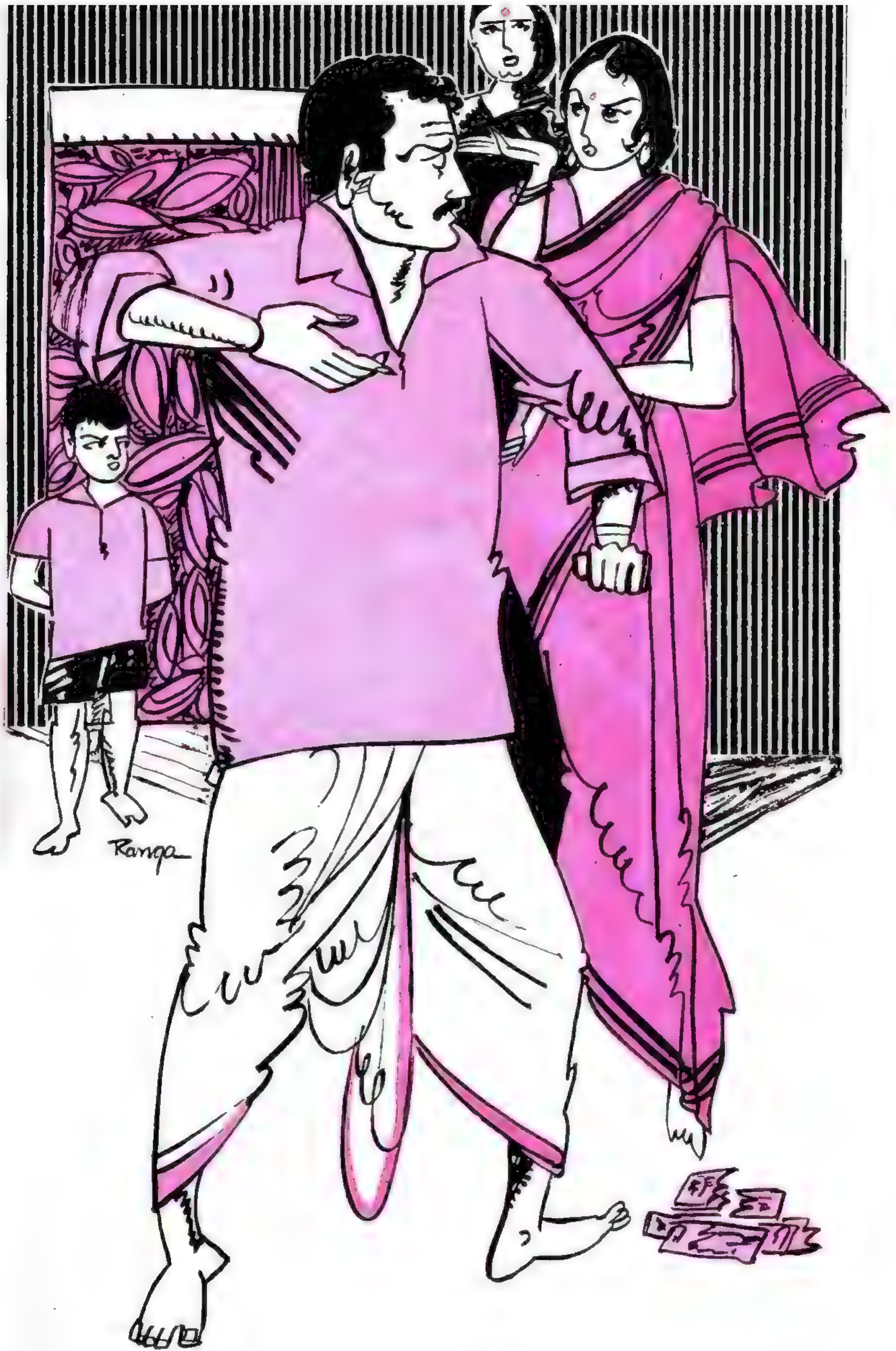
“ఆ విషయం యింక అనుమానించ
కండి. మీకిసారి తప్పకుండా వుద్యోగం
వస్తుంది”

... ..

“నే చెప్తున్నాను. సరే గానీ అశ్వనీ
గారూ మీరు మీ యింటి విషయాలు
యెప్పుడూ ఏం చెప్పరేం”

“ప్రత్యేకత యేం లేదుగా”

“లేదా! రాత్రి నాకు చాలా సేపు నిద్ర రావేదు. ఏం తోచలేదు. అప్పుడు మీరు గుర్తుకి వచ్చారు. అశ్వనిగారు టైములో ఇంట్లో యెలా వుంటారో? యేం చేస్తూవుంటారో అని ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాను”

“మీ అందరిలానే వుంటాను గానీ యెంతకీ నా గురించి అంతగా యేం ఆలోచించారు?”

‘నా ఊహల్లో యెలా వుంటారు’ అని రాత్రి ఊహించుకున్నదంతా చెప్పింది మాదురి.

“అప్పుడు చెప్పండి నా ఊహ కరెక్టేనా?”

అశ్వని మాదురి చెప్పేదంతా కుతూహలంగా వింటూ సైకిల్ పోనిస్తున్నాడు.

“చెప్పండి అశ్వనిగారూ”

అశ్వని చిన్నగా నవ్వాడు. కానీ అతని ముఖం గంభీరంగా మారి పోయింది.

“చెప్పండి. వినాలని కుతూహలంగా వుంది. నా ఊహ ఎంతవరకూ కరెక్టు! చెప్పండి బైనా కాదా?”

“కాదు”

“మరి?”

“మా అమ్మ వుంది. కానీ, నాకు అన్నం పెట్టలేదు. నేనే ఆమెకి పెట్టాలి” అశ్వని గొప్ప భారంగా పల్కింది.

“అంప్రే?”

“మా అమ్మకి కళ్ళు కనబడవు”

“అయ్యో! ఎందువల్ల?” ఆశ్చర్యంగా అడిగింది.

“ఈ ప్రపంచం ఎలా వుంటుందో

మా అమ్మకి తెలియదు. ఆ నీలాకాశం ఈ విశాలమైన రోడ్లూ, ఈ రోడ్డుమీద నిర్విరామంగా తిరిగే వాహనాలు మనుషులూ, జంతువులూ వగైరా తెలియవు. అసలు సాయం సంద్యలో యెంత అందంగా వుంటుందో యీ ప్రకృతి! ఈ దృశ్యాన్ని అమ్మ ఎరుగదు. అంతదాకా ఎందుకు ఆమె కన్న తలిదండ్రులని కానీ, పెళ్ళాడిన భర్తనిగానీ, తన రక్తం పంచుకుని పుట్టిన బిడ్డలనిగానీ చూసి ఎరుగదు. కేవలం గొంతు విని, చేతి స్పర్శవల్ల ఎవరు ఎవరో గుర్తించగలదు.”

“పుట్టు గుడ్డి అంటున్నారు కదా! మరి పెళ్ళి ఎలా అయింది”

ఈ మాటకి అశ్వని గంభీరంగా నవ్వాడు.

“చూడండి డబ్బు అవేది వుంటే ఈ ప్రపంచంలో కొన్ని తప్ప మిగతా చాలా కొనేయవచ్చు. పుట్టు గుడ్డి అయినా, అనాకారి అయినా, రోగిష్టి అయినా మరేం పర్లేదు. ఆడపిల్ల వెనక డబ్బు గనుక వుంటే మగాడు ఆ డబ్బు కోసం ఆశపడి పెళ్ళాడేస్తాడు. ఈ మన సమాజంలో ఎన్నో ఉదాహరణలు కనిపిస్తాయి చూడలేదా మీరు”

“మీ అమ్మకి చాలా డబ్బుందా!”

“ఒకప్పుడు వుండేది. మా తాత గారికి డబ్బు చాలా వుంది. అమ్మ ఒక్కగాను ఒక్క కూతురు. పైగా పుట్టు గుడ్డి. ఈ పిల్లని కంటికి రెప్పలా పెంచి పెద్దచేశారు. అమ్మకి యుక్త వయస్సు వచ్చింది. పెళ్ళిచేయాలి. కానీ

ఈ గుడ్డి పిల్లని ఎవరు చేసుకుంటారు. బైటవాళ్ళు ఎవరై నా ఒప్పుకుని ముందుకి వచ్చారంటే అర్థం అమ్మ అంటే అభి మానంవల్ల కాక ఆమె డబ్బు కోసం వస్తారని తాతయ్యకి తెల్సు ఇందుకే బైటవాళ్ళకి యివ్వకుండా మేనల్లుడికే యిచ్చి పెళ్ళిచేసి యిల్లరికం వుంచు కున్నాడు అల్లుడిని. అమ్మ దాంపత్య జీవితం కొన్ని సంవత్సరాలు సాఫీగానే సాగిపోయిందట. అప్పుడే అన్నయ్య నేనూ పుట్టామట”

“అరె మీకో అన్నయ్య వున్నారా! ఎప్పుడూ చెప్పలేదేం. ఆయన యెక్కడున్నారు! యేం చేస్తూన్నారు!”

“అన్నయ్య దిగ్గి తీసుకుని యెన్నో వుద్యోగాల కోసం ప్రయత్నించాడు. కానీ వుద్యోగం రావేదు. విసిగివేసారి చాలా దూరం వెళ్ళిపోయాడు”

“అయ్యో అలాగా! అన్నట్లు మీ అమ్మ గారి విషయం చెప్తూన్నారుగా. ఆ వివరాలు పూర్తిగా చెప్పండి. ఆ డబ్బు అంతా యిప్పటికీ వుందా మీకు”

“లేదు అదెప్పుడో అయిపోయింది.

“ఎలా పోయింది”

“మా తాతగారు బ్రతికి వున్నంత వరకూ అమ్మకి సుఖంగానే జీవితం గడిచింది! కానీ ఆయన పోగానే అమ్మ వంటరిదైంది. నాన్న అధికారం యెక్కువ అయింది. ఆ పైన కథ మామూలే. ఆస్తి నాశనం అయింది. నాన్న ఆరోగ్యం పాడైంది” నిట్టూరుస్తూ చెప్పాడు అశ్వని.

“తర్వాత” మాధురి కుతూహలంగా

అడిగింది. రోడ్డుమీద వస్తూపోతూన్న కార్లనీ, ఆ టో ల నీ తప్పించుకుంటూ సైకిల్ ని ముందుకు పోనిస్తూ మాధురిని అనుసరిస్తూనే చెప్తూన్నాడు అశ్వని.

“చెప్పండి తర్వాత యేమైంది”

“ఇంకేం వుంటుంది. అనారోగ్యంతో తీసుకుని తీసుకుని యిల్లు గుల్ల చేసిన తర్వాత కాలం చేశారు మా నాన్న”

“అయ్యో! తర్వాత”

“నాన్న పోయేనాటికి మా అన్నయ్య పైస్కూలు చదువు పూర్తిచేశాడు. నేనింకా చదువుతూనే వున్నాను! నాన్న పోవటం డబ్బు లేకపోవటం, అమ్మకి కళ్ళు కన్నడకపోవటం అన్నయ్య నేనూ చిన్నవాళ్ళం. అవటంతో మాయిబ్బం దులని అధిగమించటానికి చాలా సంవత్సరాలు పట్టింది. అన్నయ్య ఉద్యోగంతో చేరిన తర్వాతనే మా కష్టాలు గట్టెక్కాయి. నా చదువు పూర్తి అయింది. ఆర్థిక యిబ్బందుల నుంచి యిప్పుడిప్పుడే బయట పడుతున్నా”

“చూడండి కళ్ళు కన్పించని మీ అమ్మగారు ఇంట్లో వంటరిగా యెలా వుంటారు?”

“ఇరుగూ పొరుగూవాళ్ళు చాలా మంచివాళ్ళు. అమ్మకి కన్పించదని జాలి పడతారు. ఎవరో ఒకరు సాయంగా వుంటూ వుంటారు. పిలవగానే వస్తారు. అందువల్లనే నేను అమ్మని ఒక్కడాన్నీ వదిలి నిశ్చింతగా యిలా రాగలుగు తున్నాను.”

“కొత్తవాళ్ళెవరన్నావస్తే యెలా”

“సామాన్యంగా తలుపు మూసుకుని

తోపలే వుంటుంది. పనిమనిషిగానీ, పాల
వాడుగానీ పిలిస్తే వాళ్ళగొంతు గుర్తించి
తలుపు తెరుస్తుంది. ఇంక కొత్తవాళ్ళు
ఎవరు వచ్చినా పొరుగునవున్న ఎవరి
నన్నా పిలిచి ఆ తర్వాతనే తలుపు తెరు
స్తుంది”

“మరి వంటా వగైరా”

“నేను అమ్మకి సాయం చేస్తుంటాను.

ఆమె ఎలా చెయ్యాలో చెబుతుంది.
చేస్తుంది కొన్నిపనులు. ఏదో యిలా
గడిచిపోతూన్నాయి రోజులు. మా అమ్మ
మాత్రం రాబోయే కోడలుకోసం ఇప్పటి
నించీ ఎదురు చూస్తోంది. గుణవంతు
రాలైన పిల్ల కావాలట. అంతే...మీరటు
నేనిటు. ఇవాళ ఇంత త్వరగా వచ్చేవాం
యేమిటి...అన్నట్లు సాయంకాలం మీ
టైము చెప్పండి!”

“నాలుగున్నర...”

“సరే ఆ టైము వస్తానుకే ! మరి.
సెలవా !”

అశ్వని వెళ్ళిపోయాడు మాధురి
కాలేజీ వైపుగా సైకిల్ తిప్పింది. కళ్ళు
కన్పించకుండా వంటరిగా ఇంట్లో కాలం
గడిపే అశ్వని తల్లిగురించే ఆలోచనలు
చస్తున్నాయి. పాపం...ఎంత దురదృష్ట
వంతురాలో. కళ్ళులేకుండా జీవితాన్ని
సాగించటం అంటే ఎంతకష్టం. పెళ్ళి,
మొగుడు, పిల్లలు. ఓప్ డాలా విచార
కరమైన విషయం.

కాలేజీ గేటులోకి వచ్చిన తర్వాతగానీ
మాధురి ఆలోచనలకి ఆనకట్ట పడలేదు.

14

“మాధురి బుక్స్ ఎగ్జిబిషన్ వుంది.
అలా వెళ్ళిచూసి ఇంటికి వెడదాం
వస్తారా.”

సాయంకాలం కాలేజీనించి యింటికి
వస్తున్న మాధురిని కల్సుకుని అడిగాడు.
అశ్వని. మాధురి ఆగి క్షణం ఆలోచిం
చింది.

“మళ్ళీ సిటీలోకి వెళ్ళాలంటే వెనక్కి
పోవద్దూ !”

“వెళ్ళాలి”

“ఆలశ్యం అవుతుందేమో !”

“త్వరగా వచ్చేద్దాం”

“చీకటి పడుతుంది కదూ”

త్వరగా వచ్చేద్దాంగా. రండి మీరు
వెళ్ళిపోతే నేను అంత దూరం నించి
ఒక్కడినే రావాలంటే పరమ బోర్
అనిపిస్తుంది!” అశ్వని ఇలా అనే సరికి
మాధురి యింకేం చెప్పలేక పోయింది.
ఇతను తనకెప్పుడూ తోడుగా వుంటూ
న్నాడు. ఎప్పుడు యేదీ అడగడు.
ఇవాళ ఒక్కసారి అడిగితే కాదని
యెలా చెప్పటం. ఎగ్జిబిషన్ కి వెడితే
తప్పకుండా ఆలశ్యం అవుతుంది. “ఎందు
కింత ఆలశ్యం అయిందని అమ్మ అడి
గితే ! ఏం చెప్పటం! అయినా తప్పదు.”

“పదండి” అంటూ సైకిల్ వెనక్కి తిప్పింది. రద్దీగా వున్న రోడ్డు మీద ఒకరి వెనుక ఒకరు ప్రయాణిస్తూ యెగ్జి బిషన్ జరుగుతూన్న బిల్డింగ్ చేరు కున్నారు. సైకిళ్ళు స్టాండ్ లో పెట్టి బిల్డింగ్ వైపుగా బయలు దేరారు.

“చూడండి, చాలా మంది వస్తూన్నారు”

“మనలా వూరికి చివరగా వున్న వాళ్ళు యెవరూ వుండి వుండరు వీళ్ళలో. అందులోనూ సైకిల్ మీద వచ్చేవాళ్ళు అసలు వుండరు కదూ !”

మాధురి యిష్టం లేకుండా తప్పని సరిగా వచ్చిందని మరోసారి రూఢి అయింది. అరె నేను పిలవకుండా వుండాలింది. ఎంత ఫ్రెండ్ ని అయినా చీకటిలో సైకిల్ మీద కల్సి వెళ్లటానికే కాబోలు భయపడుతుంది. కాదేమో. తల్లి దండ్రులు సంజాయిషీ అడిగితే ఏమని చెప్పాలో తెలియక యీ భంగం రేమో ! ఎంత చదువుకుంటూన్నా ఆడ పిల్లలకి పెద్దల ఆంక్షలు యెక్కువ వుంటాయి మరి. సరే త్వరగా వెళ్ళి పోవాలి అనుకుంటూ నడుస్తూన్నాడు అశ్వని. మాధురి అతన్ని అనుసరిస్తోంది.

“హల్లో అశ్వని చుమాల్ ! యెగ్జి బిషన్ కి వచ్చావా !” ఓ యువకుడు దగ్గరగా వస్తూ పలకరించాడు.

“హల్లో ప్రదీప్ ! చూడటం అయి వెళ్ళి పోతాన్నావా !” అశ్వని అతనికి షేక్ హేండ్స్ యిస్తూ పలకరించాడు. “వూ ! బానూ ఆ రోజు ఇంటర్వ్యూకి

చతుర

వెళ్ళావు కదూ ! ఏమైంది !” అశ్వని పక్కనే వున్న మాధురిని పరిశీలనగా చూస్తూ అడిగాడు ప్రదీప్.

“ఆ వుద్యోగం నాకు రాదు అని అప్పుడే చెప్పేశానుగా. అన్నట్లు యీమె మిస్ మాధురి. బియ్యే ఫైనల్ చదువు తూన్నారు. మా యింటి దగ్గర లోనే వుంటారు.”

పరిచయం చేశాడు అశ్వని. ప్రదీప్ చెయ్యి చాచాడు. మాధురి చేతులు కోడించి “నమస్కారం” అంది, ప్రదీప్ కూడా నవ్వి “నమస్కారం” అన్నాడు అదోలా చూస్తూ. “మాధురిదేవీ యితను నా క్లాస్ మేట్ ప్రదీప్”

“అలాగా” అన్నట్లు చూసి తల తిప్పుకుని “పోదామా” అంది.

“ఆ... వెళ్ళి పోదాం. ప్రదీప్ వస్తాను ! రండి మాధురిగారూ” అంటూ అశ్వని ముందుకి కదిలాడు.

ప్రదీప్ తనని అదోలా చూడటం భరించ లేకపోయి కాస్త దూరంగా వచ్చిన తర్వాత “అమ్మయ్య” అనుకుంది. జనం గుంపులు గుంపులుగా వస్తూన్నారు పోతూన్నారు. వాళ్ళని తప్పించుకుంటూ అశ్వని ముందుకు నడుస్తూన్నాడు. మాధురి అతన్ని అనుసరిస్తోంది. రకరకాల ఫ్యాషన్స్ లో అబ్బాయిలూ, అమ్మాయిలూ కనిపిస్తూన్నారు. ఇలా జనంలోకి వచ్చినప్పుడు మాధురికి వూపిరి సలపనట్లుగా అయి పోతుంది. ఈ మనుషుల మధ్యనుంచి ఎంత త్వరగాబైటికి పోగలనా అని అనిపిస్తుంది. అశ్వని, మాధురి యెగ్జిబిషన్

బిల్డింగ్ కు దగ్గరగా వచ్చి లోపలికి పోబోతుండగా తెల్లగా మెరుస్తూన్న విమానంలాంటి కారు వచ్చి ఆగింది. మాధురీ, అశ్వనీ కారుని తప్పించుకుని మెట్లు యెక్కి లోపలికి పోబోయి జనంగుంపుగా లోపలినుంచి బైటికి వస్తూంటే కాస్త పక్కకి తప్పుకుని ఆగారు. విమానం కారు ఆగగానే డ్రైవర్ దిగి వచ్చి కారు వెనక తలుపు తెరిచి పట్టుకుని వినయంగా నిల్చున్నాడు. కారులో నించి దిగుతూన్న వారివైపు చూస్తూన్న మాధురీ ఊణం తెల్ల బోయింది. అంతలోనే ముఖం నల్లగా అయిపోయింది.

అశ్వనీ ముందుకు పోబోతూ “మాధురిగారూ రండి” అని నాలుగు అడుగులు వేసి వెనక్కి చూశాడు. మాధురీ రావటం లేదు. ఆగిన చోటునే రాయిలా నిల్చుంది. ముఖం కందగడ్డలా ఎర్రగా అయింది. కళ్ళు నిప్పులు కురిపిస్తూన్నట్లు తీక్షణంగా వున్నాయి. అశ్వనీ అర్థంకాని వాడిలా కారు వైపు, అందులోనించి లోపలికి వస్తూన్న వాళ్ళ వైపు మార్చి మార్చి చూశాడు. మాధురికి దగ్గరగా నడిచాడు.

“మాధురిగారూ రండి” అంటూన్న అశ్వనీ చేతిని గట్టిగా పట్టుకుంది.

“మనం వెళ్ళి పోదాం”

“ఎగ్జిజ్ట్ చూడకుండానేనా!”

“వద్దు... చూడద్దు. యిక్కడ... ఒక్క ఊణం వుండద్దు... అశ్వనిగారూ వెళ్ళిపోదాం”

అతని భేరిని పట్టుకుని లామ్కవెళ్ళి పోతుంటే అశ్వనీ ఆశ్చర్యపోతూ మాధు

రిని అనుసరించాడు. సైకిల్ స్టాండ్ వరకూ అలానే వచ్చి చెయ్యి వదిలేసింది.

“ప్లీజ్ ! త్వరగా వెళ్ళి పోవాలి” అంటూనే సైకిల్ యెక్కిసింది. అశ్వనీ వస్తూన్నాడా లేదా అని కూడా చూడకుండా స్పీడుగా ముందుకు పోతూ వుంది.

మాధురీ ప్రవర్తన అశ్వనీకి చికాకు వచ్చేసింది. మాధురీ ఎందుకిలా వెళ్ళి పోతోంది! అబ్బ! ఈ అమ్మాయికి బొత్తిగా బుద్ధిలేదు. లేకుంటే అలా వెళ్ళటం ఏమిటి! కోపాన్ని మింగేసి వేగంగా వెళ్ళి మాధురిని కలుసుకున్నాడు

మాధురీ మాట్లాడలేక పోతోంది. అశ్వనీ మాధురి ముఖంలోకి చూసేసరికి కోపం పోయి జాలి ముంచుకు వచ్చింది. ఆ కారు యెవరిది? అందులో నించి దిగిన ఆ యిద్దరూ యెవరు? వాళ్ళని చూసి యీ అమ్మాయి యింత ఆవేశపడవల్సిన అవసరం ఏమిటి? వాళ్ళు భార్యా భర్తల్లా వున్నారు. వయస్సు నలభై దాటిన వాళ్ళలా వున్నారు. ఆ వయస్సులోకూడా ఒకరి చేతులు ఒకరు పట్టుకుని అలా లోపలికి పోవటం యేం బాగా అనిపించటం లేదు చూసే వాళ్ళకి. కానీ వాళ్ళది పట్టించుకున్నట్లు లేదు. వాళ్ళు యెవరు?

అశ్వనీ తన ఆలోచనలతోనే సతమత మవుతూన్నాడు. మాధురీ ఉన్మాదినిలా సైకిల్ ని పోనిస్తోంది. ఇది చూసి ఖంగారు పడిపోతూ

“మాధురిగారూ... అంత స్పీడుగా పోకండి” అరిచినట్లే చెప్పాడు.

మాధురి జవాబు చెప్పలేదు. సైకిల్ వేగాన్ని తగ్గించనూలేదు.

“ఇవాళ యీ అమ్మాయికి దెయ్యం పట్టలేదుగదా!” అనుకుంటూ మాధురిని అనుసరిస్తున్నాడు.

కాలనీ వచ్చేసింది. “మాధురిగారూ చీకటిపడింది. మీ యింటివరకూ వస్తాను. రమ్మంటారా” అశ్వని అడుగుతూన్న మాట విన్నించుకోకుండానే, వెడుతూ న్నాను అని చెప్పకుండానే మాధురి వేగంగా సైకిల్ ని పోనిచ్చింది. అలా వెళ్ళిపోతూన్న మాధురిని చూస్తూ వుండి పోయాడు. ఈ అమ్మాయికి నిజంగా దెయ్యం పట్టిందా యివాళ! కాదు... దెయ్యంపట్టటం కాదు. మనస్సులో ఏదో అశాంతి వుంది. ఎవరికి చెప్పకోలేని బాధ యేదో వుంది! సామాన్య కుటుంబంలో పుట్టిన యీ అమ్మాయికి, ఆ విమానం కారుకి సంబంధం ఏమిటి? అసలు ఆ కారు యెవరిదో తెలుసుకుంటే గానీ విషయం కొంతవరకూ తెలియదు. ఈ విషయం రేపు తెలుసుకు తీరాలి. మాధురిచేత చెప్పించిగానీ వదలకూడదు అనుకుంటూ అశ్వని తన యింటివై పుగా బయలుదేరాడు.

15

ఉదయం తొమ్మిదిన్నరకి అశ్వని మాధురి కోసం రోడ్డుమీద యెదురు చూస్తూ నిల్చున్నాడు. మాధురి ఇవాళ కాలేజీకి వస్తుందా? రాదా? వస్తేనే బాగుండు. ఎలాగో అసలు విషయం కొంతవరకన్నా తెలుసుకోవచ్చు. రాక పోతే యీ రోజంతా కూడా అశాంతిగా గడపవల్సి వస్తుంది. ఇలా ఆలోచిస్తూ ప్రతిరోజూ కంటే కూడా ముందుగానే వచ్చేశాడు అశ్వని. సైకిల్ మీద యెక్కి యిటే వస్తూన్న మాధురి కనిపించింది.

“అమ్మయ్య! వస్తోంది!” తృప్తిగా నిట్టూర్చాడు. మాధురి దగ్గరగా వచ్చేసింది.

“గుడ్ మార్నింగ్ మాధురిదేవీ”

“మార్నింగ్”. సైకిల్ స్టో చేసింది. అశ్వని సైకిల్ యెక్కాడు. మాధురి కాస్త వేగాన్ని పెంచింది. “మాధురి గారూ మీకివాళ చాలా చాలా థాంక్స్ చెప్పాలి. వడిలిపోయినట్లున్న మాధురి ముఖంలోకి పరీక్షగా చూస్తూ అన్నాడు.

“ఎందుకు?” నిర్లిప్తంగానే అంది.

“నిన్న యెగ్జిబిషన్ ప్రోగ్రాం కాన్సిల్ చేసుకుని త్వరగా యిల్లు చేరటం వల్ల నాకు చాలా వుపకారం జరిగింది”

“అంటే?” అర్థం కానట్లు చూస్తూ అంది.

“యింట్లో మా అమ్మ ఒక్క తే వుంటుందని చెప్పానుకదా! నిన్న సాయంకాలం ఒకడు వచ్చి ఫ్రెండ్ ననీ, పూరునించి వచ్చాననీ, నేనే రమ్మని వుత్తరం రాశాననీ కోతలు కోసి అమ్మని నమ్మించానుట. అమ్మ తలుపు తెరిచిందిట. నమ్మకం కలిగేలా కొన్ని కబుర్లు చెప్పేశాడు ‘మీరు పెద్దవారు. మా అమ్మ లాంటివారు. అందుకే మీరంటే నాకు చాలా గౌరవం.’ అంటూ రెండు చూపిల్లు చేతిలో పెట్టాడట. ఇవి మీరే తినాలి. అని పట్టుబట్టాడట. తనే కోసి ముక్కలు పెడతానన్నాడట. అమ్మ యీ మాటలకి ఐస్ అయి పోయింది.”

“తర్వాత తింటాలే బాబూ” అందిట. కానీ అక్కడనించి కదలలేదట. ఇంక యిలా లాభం లేదని “కాసిని మంచి నీళ్ళు యివ్వండి” అని అడిగాడట. అమ్మ లోపలికి వెళ్ళిందిట. అంతే వాడు మెల్లగా ఆ గదిలోవున్న ఫానూ, ట్రాన్సిస్టర్ బిగ్ బెన్నూ పట్టుకుని మెల్లగా బైటకి జారుకుంటూన్నాడు. సరిగ్గా అప్పుడే నేను వెళ్ళాను. అ శ్వ ని చెప్పటం ఆపేశాడు.

“ఎంత ధైర్యం వాడికి. ఇంతకీ మీరు నిన్న ఆలశ్యంగా యింటికి వస్తానని చెప్పారా మీ అమ్మకి”

“ఔను. చెప్పాను. అది బహుశా వీడు విని వుంటాడు. ఎప్పుడూ యెవరో

ఒకరు తోడుగా వుండేవాళ్ళు యివాళ లేరు. అందువల్ల వాడిపని తేలిక అయింది”

“తర్వాత”

“తర్వాత యేం వుంది! అంతా మా మూలే. నేను యిల్లు చేరకుంటే అవన్నీ పుచ్చుకుని దర్జాగా వుడాయించే వాడు. పాపం దురదృష్టవంతుడు. నాకు చిక్కిపోయాడు. నిన్న మీరలా వచ్చేయ బట్టి నేనూ వచ్చేశాను. లేకుంటే ఆ పుస్తకాలు చూస్తూ యేరాత్రికో యిల్లు చేరు కునే వాడిని. అప్పటికి అంతా అయిపోయి వుండేది. మీకు మరీమరీ కృతజ్ఞతలు చెప్పుకుంటూన్నాను. ఈ మాట చెప్పాలని రాత్రినించీ ఒకటే ఆరాట పడిపో తూన్నాను. సాయంకాలం పార్టీ యిస్తాను హోటల్లో వస్తారుగా”

“పార్టీ యివాళ కాదు. వీలున్నప్పుడు నేనే అడిగి తీసుకుంటానుగానీ మీరు దొంగ అని యెలా గుర్తించగలిగారు”

“భలే ప్రశ్న మీదీ! నా యింట్లో దూరి సామానులు తీసుకు వెడుతూన్న వాడిని దొంగ అనుకోక దొర అనుకో మంటారా! చూడగానే అనుమానం వచ్చింది. వదిలించుకుని పారిపోవాలని చూశాడు కానీ లాభం లేకపోయింది”

“పోలీసులకి అప్పగించారా”

“నేనలా చేయను. వాళ్ళకి అప్పగిస్తే రెండురోజులు జైల్లోవుంచి వదిలేస్తారు అందుకే చావగొట్టి వదిలేశాను”

“వాడు మీ మీద పగబడితే”

“పట్టవచ్చు, నన్ను నేను రక్షించు కునే జాగ్రత్తలో వుండి తీరాలి”

మాధురి భయంగా చూసింది. అశ్వని
మృత్యుకాడు.

"ఈ రోజు బుక్స్ యెగ్జిబిషన్ కి
వస్తారా" అడిగింది.

"మీరూ వస్తారా?" రారని తెలుసు.
నా సాయంకాలం నా కోసం వెయిట్

చేయవద్దు. ఇంటికి త్వరగా వెళ్ళిపోండి"

"అలాగే వెళ్ళిపోతాను". అంటూ సెకిల్
పోనిస్తూ దూరం నించి తన వైపు
వస్తూన్న లారీని చూసింది. అంతే
"అమ్మయ్యో లారీ" అంటూ ఆగి
పోయింద మాధురి.

“ఫర్లేదు. నేవున్నాగా. రండి నా వెంట.”

“ఉహు! చస్తే రాను” రోడ్డుకి పక్కగా వెళ్ళిపోయింది. అశ్వని తప్పనిసరిగా ఆగిపోవాల్సి వచ్చింది. లారీ వేగంగా వెళ్ళిపోతోంది. అందులోవున్న ముగ్గురు మగాళ్ళు మాధురినీ, అశ్వనినీ చూస్తూ యికిలించారు. అశ్వనికి అవమానంగా అనిపించింది “చూశారా! మీ భయం చూసి వాళ్ళెలా నవ్వుతున్నారో” విసుగ్గా అన్నాడు. “ఫర్లేదు. నేనేం అనుకోను. పదండి పోదాం.”

ఇద్దరూ సైకిళ్ళు యెక్కారు.

జనం అప్పుడే పరుగులూ వురుకులో వాళ్ళ వాళ్ళ పనులకోసం బయలుదేరారు. కార్లు, సైకిళ్ళు, రిక్షాలు, ఆటోలు, సిటీ బస్లతో ఒకటే రద్దీగా వుంది రోడ్డు. అశ్వని ఆగిఅవ్వాడు.

“మాధురిగారూ నాదారి అటు. వెళ్ళి వస్తాను. సాయంకాలం త్వరగా వెళ్ళి పోతారుగా”

“ఘా...”

“అయితే రేపన్నమాట మీదర్కనం” మాధురి బలవంతంగా నవ్వుని తెచ్చుకుంది.

“వస్తాను” అశ్వని వెళ్ళిపోయాడు. తనింకా మైలుదూరమన్నా వెళ్ళాలి. వంటరిగా సైకిల్ మీద. అబ్బ! విసుగొచ్చింది. అయినా తప్పదుగా. అశ్వని వెంటవుండే యెంతదూరం ప్రయాణం చేసినా విసుగురాదు. అలసట తెలియదు. నిజమే. కానీ అతను యెప్పుడూ వెంట యెలా వుంటాడు. అతని యిల్లు వేరు!

కుటుంబంవేరు. వుద్యోగంవేరు. తనదీవేరే. అయితే యీ కాలేజీకి వెళ్ళేదారిలో కొంత దూరం మాత్రం కల్సి ప్రయాణించి, మళ్ళీ యెవరి గమ్యాలవైపు వాళ్ళు వెళ్ళి పోవాలి. తప్పదు. “ఈ మధ్యలో కాస్త దూరం కలిసి పయనించే సహజాట సారులం మనం” అంటాడు అశ్వని అప్పుడప్పుడూ. అతను సరదాగా అన్నా ఈ మాట మనస్సులో మా రోగ్గులు వుంటుంది మాధురికి. ఇదినిజం. ఇది నిజం అనుకుంటూ చేతివాచీ చూసుకుని తృప్తిపడింది. “అమ్మో... చాలా దైము అయిపోయింది” మాధురి వేగంగా వెళ్ళి పోయింది.

16

“అహల్యమ్మ వదినగారూ యేం చేస్తూన్నారు. పనికాలేదూ యింకా”

నాంచారమ్మ చిన్న ప్లాస్టిక్ బుట్టలో పెరట్లో కాసిన కూరలని తీసుకుని పెత్తనానికి వచ్చింది.

“రండి...” ఆహ్వానిస్తూ చాప పరిచింది. మధుబాబు చదువుతూన్న పుస్తకం టక్కున మూసేసి లేచి నిల్చున్నాడు. “అతగారూ మంచిసీళ్లు తేనా”

“అలాగే! నీ బంగారు చేత్తో ఒక్క గ్లాసు నీళ్ళుతే”

మధు పరుగునవెళ్ళి నీళ్ళు తెచ్చి యిస్తూ

“అత్తగారూ చేతులు కడుక్కుని గ్లాసుకూడా శుభ్రంగా కడిగి మరీ నీళ్ళు తెచ్చాను” బుట్టిమంతుడిలా అంటూ ఆవిడ తెచ్చిన బుట్టలోకి చూస్తూన్నాడు.

నాంచారమ్మ గ్లాసు అందుకుని గడగడా నీళ్ళు తాగేసింది.

“అబ్బ కొబ్బరి నీళ్ళలా భలే వున్నాయి మంచి నీళ్ళు”

అహల్య నవ్వింది. మధు సిగ్గుపడి పోతూ నిల్చున్నాడు.

“ఇంద నీ మామూలు. ఔనూ ఇవాళ బడికి వెళ్ళలేదేం” మధుకి చాక్లెట్లు అందిస్తూ అడిగింది.

“కాలు కాస్త నొప్పిగా వుందని వెళ్ళ లేదు”

“ఏదీ ఎక్కడ!”

“పోయింది అత్తగారూ. రేపు స్కూలుకి వెడతానండీ.. అమ్మా ఆలా వెళ్ళి ఆడుకుని వస్తానమ్మా”

“ఊ....వెళ్ళు”

మధు వీధిలోకి పరుగు తీశాడు. అహల్య, నాంచారమ్మ కబుర్లలో పడి పోయారు.

“మాధురి కాలేజీకి వెళ్ళిందా!”

“ఊ!”

“ఈ కూరలు లోపల పెట్టండి. వంకాయలూ, దొండకాయలూ విరగ గాస్తున్నాయి. నాలుగు రోజులుపోతే గోంగూరూ, టమాటాలు కూడా వస్తాయి”

అహల్య నవనవలాడే వంకాయలని ఓసారి చూస్తే లోపలపెట్టి బుట్టతెచ్చి యిచ్చింది.

చతుర

“స్వంత యిల్లువుంటే యిలా ఏవైనా కూరలు పండించుకోవచ్చు. మీరు ఈ విషయంలో చాలా అదృష్టవంతులు”

“మీ నోటి వాక్యాన ఇలానే వుండ నీయండి. ఇవన్నీ సరేగానీ కోకిలమ్మ మొగుడు ఏంచేశాడో తెల్సా!”

“తెలియదు. ఏంచేశాడూ. మరో కొత్తరకం నెక్లెస్ చేయించాడా! గుర్రపు పందాల్లో ఫస్ట్ప్రైజ్ కొట్టేశాడా!”

“వాడి బొంద. గెలుపులూ లేవు, పాడూలేవు, డబ్బు వస్తోందని అబద్ధాలు చెప్తూ అందరినీ మోసంచేశాడు.”

“అంటే?”

“ఇంకా మీకు అర్థం కాలేదూ! పెళ్ళాం నగలన్నీ అమ్మి గుర్రప్పందాల్లో డబ్బంతా తగలేసి కొత్త ఫాషానువి తెచ్చానంటూ గిల్లునగలు తెచ్చి యిచ్చాడట. కోకిలమ్మ పాపం పిచ్చిది. మొగుడి మాటలన్నీ నమ్మింది. కొత్త నగలని చూసుకుని మురిసిపోయింది”.

“అయ్యో... ఎంత పనిచేశాడు”

“వదినగారూ మగాడు చేయాలను కుంటే యేదైనా చేస్తాడండీ. అతని వ్యసనం కోసం కట్టుకున్న భార్యని ఎంత మోసం చేశాడో చూడండి. అతను ఎంత తెలివిగలవాడిని అనుకుని ప్లానుగాచేసినా నిజం నిలకడమీద తెల్సి తీరుతుందండీ? అందుకే అంటారు నిజం నిప్పులాంటి దని.”

అహల్య మనసు బాధపడింది. పాపం కోకిలమ్మ వట్టి అమాయకురాలు.

“ఈ నిజం అసలు ఎలా బయట పడింది” ఆతురతగా అడిగింది.

కోకిలమ్మకి నెలతప్పిందట. తల్లి తండ్రి కూతుర్ని తీసుకుపోవాలని వచ్చారట.

అల్లుడి అతి వినయం వాళ్ళకి అనుమానం కల్గించిదట. కూతురు చూపించిన కొత్త నగలు చూసి మరీ గాభరాపడి కంసాలికి చూపారట. యేముందీ అల్లుడి బండారం బయట పడిపోయిందట. యింక మామగారి ఆగ్రహానికి అంతు లేదట. పోయిందిపోగా ఉన్న సామానునీ కూతురునీ తీసుకుపోతూ అల్లుడిని బాగా తిట్టాడట. ఆఫీసువెళ్ళి అతని పై ఆఫీసరుకి చెప్పి జీతంలో సగం భార్యకి పంపే యేర్పాడు చేసి మరీ వెళ్ళాడట. యింక యిప్పుడెలా వెడతాడు గుర్రప్పం దాలకి చెప్పండి. అతని రోగం వదిలింది."

"రోగం కుదిరించాడు మామగారు. అంతే అలానే చెయ్యాలి"

"ఈ వ్యసనం మానినరోజున నీకు బుద్ధి వచ్చిన రోజున కానీ నా కూతురు నీయింట్లో అడుగు పెట్టదు అని చెప్పి వెళ్ళాడట కోకిలమ్మ తండ్రి"

"పాపం కోకిలమ్మ సంసారం యిలా అయిపోయిందా!" అసహ్య బాధపడి పోతూ అంది. "చూడండి వదినగారూ! ఈ స సాథ రథం సాఫీగా సాగిపోవాలంటే ఆడదీ మగాడూ ఇద్దరూ హద్దుల్లో వుండాలండీ! ఈ హద్దులని ఏ ఒక్కరు అతిక్రమించినా యీ రథం గాడి తప్పుతుంది. ఈగాడి తప్పితే మళ్ళీ దారిలో పడటం కష్టం. ఈ విషయాన్ని భార్య భర్తలు ఇద్దరూ అనుక్షణం గుర్తు

వుంచుకోవాలి. అలా వుంచుకొని ఒకర్ని ఒకరు అర్థం చేసుకుంటూ ఒకర్ని ఒకరు గౌరవించుకుంటూ, అభిమానించుకుంటూ సాగిననాడు స్వర్గం ఈ సంసారంలో కాక మరెక్క-డుంటుంది చెప్పండి"

"నిజం... స్వర్గం యిక్కడ కాక మరెక్కడో వుందని చాలా మంది ఆ స్వర్గం కోసం ఎటో చూస్తూ వున్న శాంతిని కూడా పోగొట్టుకుని యీ స్వర్గాన్ని నరకం చేసుకుంటారు."

"వదినెగారూ యీ రోజుల్లో బైట ప్రపంచం బాగా లేదండీ. రకరకాల మనుషులూ, రకరకాల ప్రభావాలూ. వీటినుంచి తప్పించుకుని బ్రతకటం కష్టంగానే వుంది. సమాజ ప్రభావం ముఖ్యంగా పురుషుల మీద, పిల్లల మీద చప్పున పడిపోతోంది. ఈ ప్రభావం వల్ల మంచి కంటే చెడే యెక్కువ జరుగుతోంది."

"బాను. కానీ యిలా అని వీటినుంచి తప్పించుకుని దూరంగా బ్రతక గలగడానికి అవకాశం లేదే"

"లేదు... అందుకేగా బాధ పడటం! సరే ఈ విషయాలకేంగానీ ఓ ముఖ్య విషయం చెప్తాను మీరు బాధ పడకండి. మన మాధురి కాలేజీకి యెవరో ఓ అబ్బాయితో కల్సి వస్తూ వెడుతూ వుంటుంది. మీకు తెలియక పోవచ్చు. చూడండి ఆ పిల్లని ఏం అనక త్వరగా అసలు విషయం యేమిటో రాబట్టుకోండి. నాకు తెల్సిన విషయం మీకు చెప్పకుండా వుండలేక పోయాను. మాధురి నెమ్మదస్తురాలు. మీరు భయ

పడకండి”

అహల్య నిర్భాంతపోయింది. ముఖం నల్లగా అయిపోయింది. తన కూతురు మాధురి మితభాషి. మాధురి ఏవరిసి పట్టించుకోకుండా తన పని తను చేసుకుంటూ తన చదువుతో మునిగిపోయే మాధురి-అబ్బాయితో కలిసి తిరుగుతూ న్నదా! యిది ప్రేమా! స్నేహమా! ప్రేమే అయితే! ఒకవేళ మాధురి... మాధురి... వుహు అయివుండదు. యీ సమ్మకం వుంది. స్నేహమే అయివుండాలి. స్నేహమే అయినా యెలా యెక్కడ. ప్రారంభమైందో యెంత వరకూ వెళ్ళిందో? యిన్నాళ్ళూ భర్త ప్రవర్తనతోనే బాధగా వుంది. ఇప్పుడు కూతురు కూడా మరో సమస్య అయి కూర్చుంటుందా!

అహల్య కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

“యింక వెళ్ళి వస్తాను వదినగారూ”

అంటూ వెళ్ళి పోయింది. అహల్య మనసు వ్యాకుల పడిపోతూ వుంది. ఈ వార్త నాంచారమ్మ కాక మరెవరు చెప్పినా నమ్మేది కాదు. నాంచారమ్మ స్వభావం తెల్సు. అనవసర కాలక్షేపం కోసం యెవరి మీద కల్పించి చెప్పదు. ఆవిడ యీ కుటుంబ షేమం కోరేమనిషి. మాధురిని ఈ విషయం గట్టిగా అడగాలి. మందలించాలి. మాధురికి జ్ఞానం తెల్సు అనుకున్నాను. ఇదీ యిలా చేసి నాకు వ్యధ కలిగిస్తుందా? మధుబాబు వీధిలో ఆడుకుంటున్న వాడల్లా పరుగున లోపలికి వస్తూ వీధి గడప తగిలి బోర్లా పడ్డాడు. మోకాళ్ళ పెచ్చులు పూడి

చదు

రక్తం చిమ్ముతున్నాయి. అయినా లక్ష్య పెట్టకుండా అరిచాడు.

“అమ్మా.... అమ్మా నాన్నారూ... టాక్సీలో... వచ్చారమ్మా... కొత్త పాంటు వేసుకున్నారమ్మా.”

ఇలా అరిచి మళ్ళీ వాకిట్లోకి పరుగు తీశాడు. అహల్య అలా గే చూస్తూ నిలుచింది. ధనంజయరావు యింటికి వచ్చి నాలుగు రోజులు అయింది. యిలా యీ యన రావటం అలవాటు అయి పోయింది. యెన్నాళ్ళ బాధ పడుతుంది. ఎన్నాళ్ళ నిద్ర పోకుండా యెదురు చూస్తుంది. భోజనం చెయ్యకుండా పస్తుంటుంది. అహల్య మొండి ధైర్యాన్ని తెచ్చుకుని కాలం వెళ్ళదీస్తూ వుంది. ఇంతలో కూతురు యెవరో అబ్బాయితో తిరుగుతూ వుందన్న వార్త గోరు చుట్టు మీద రోకటి పోటులా తగిలింది. యింత బాధని గుండెలో దాచుకుని యింటి పనులు చేసుకుంటూ వుంది

ధనంజయరావు లోపలికి వచ్చాడు. టాక్సీ వెళ్ళి పోయిన శబ్దం అయింది

“అహల్య! వుత్తరా లేమై నా పచ్చాయా!” గదిలోనికి వెళ్ళి బట్టలు మార్చుకుంటూ అడిగాడు. రోజూలా ఆఫీసునించి ఆరింటికి యింటికి వచ్చిన వాడిలా అడుగుతూంటే జవాబు చెప్ప గలదా!

ధనంజయరావు రెండు నిమిషాలు భార్య జవాబు కోసం ఆగాడు. ఆతర్వాత

“మదూ! మధుబాబూ” అని పిలిచాడు

“వస్తూన్నా నాన్నారూ” మధు గది

లోకి వెళ్ళాడు.

“అ మ్మ ని వేడిగా కాఫీ చేసి
యిమ్మను”

మధు తల్లి దగ్గరికి వచ్చి చెప్పాడు.
అహల్య కదలేదు.

“నేయిస్తాను నువ్వు వెళ్లు” శాంతాన్ని
తెచ్చుకుంటూ అంది.

బైటకి వెళ్ళబోతూన్న కొడుకుని
ధనంజయరావు పిలిచాడు.

“మధూ ఇంద బిస్కెట్లు కొనుక్కో”
రూపాయి కాయితం యిచ్చాడు. తల్లి
చూసిందంటే ఈ డబ్బు పెట్టి కొనుక్కో
నివ్వదని పిల్లిలా బైటకి వెళ్ళాలని
ప్రయత్నించాడు. కానీ అహల్య ‘మధూ
యిలారా’ అని పిలవనే పిలిచింది. మధు
అయిష్టంగానే తల్లి దగ్గరగా వస్తూ
రూపాయి కాయితం వెనక్కి పెట్టు
కున్నాడు.

“ఎక్కడికి వెడుతూన్నావ్?”

మధు ముఖం చిట్టించాడు. అమ్మ
బిస్కెట్లకి డబ్బు ఇవ్వదు. నాన్న ఇస్తే
కొనుక్కోనివ్వదు. ఇలాంటప్పుడు తల్లి
మీదచాలా కోపం వస్తుంది. ఈ సారి అమ్మ
మాట. ‘వినకూడదు’ అనుకుని “నేను
బిస్కెట్లు కొనుక్కుంటాను” అన్నాడు.

చాచి! చెంప పగిలేలా కొట్టింది
అహల్య. ‘అబ్బా’ పెద్దగా యేడవటం
మొదలు పెట్టాడు మధు. రూపాయి
కాయితం కింద పారేశాడు. ధనంజయ
రావు చివాలున లేచి వచ్చాడు. ఏడు
స్తూన్న మధుని యెత్తుకుని భార్య
ముఖంలోకి తీక్షణంగా చూశాడు.
అహల్య భర్త ముఖంలోకి అలానే

చూసింది. ధనంజయరావు కొడుకుని
తీసుకుని బైటకి వెళ్ళి పోయాడు.

అహల్యకి ఆవేశం ముంచుకు
వచ్చింది. ఏం చేస్తుంది. ఏం చెయ్య
గలదు.

ఏమిటీ సంసారం! ఏమిటీ పిల్లలు.
ఎందుకీ భర్త. వీళ్ళంతా నా వాళ్ళే నని
అనుక్షణం తపిస్తూ వీళ్ల సుఖ శాంతుల
కోసం నేనెందుకు తపించాలి? వీళ్ళే నా
సర్వస్వం, ఈ ఇల్లే నా స్వర్గం అను
కున్నాను యిన్నాళ్ళూ. కానీ వీళ్లందరూ
నా వాళ్లు కాదు. ఈ యిల్లు నా స్వర్గం
కాదు. కాదు. నే కోరుకున్న స్వర్గం యిది
కాదు. ఇదికాదు. ఈ భర్తా, పిల్లలే శత్రువుల్లా
అవుతూన్నారు. నాకు శాంతి లేకుండా
చేస్తున్నారు. వాళ్ల వాళ్ల సుఖం చూసు
కుంటూన్నారు. నన్ను విస్మరిస్తూన్నారు.
నే నెవరి కోసం బ్రతకాలి? ఎందుకు
బ్రతకాలి?

ఆవేశం కోపంగా మారి అది కన్నీ
ళ్లుగా బైటపడింది. అంతలో మాధురి
వచ్చింది. సైకిల్ తాళం వేసి పుస్తకాలు
పట్టుకుని లోపలికి వస్తూ తల్లి ముఖం
లోకి చూసింది. అహల్య చప్పున కన్నీళ్లు
తుడుచుకుంటూ లోపలికి నడిచి కుర్చీలో
కూలబడింది.

“అలా వున్నావేమమ్మా?”

అహల్య మాట్లాడలేదు. తల్లిని మళ్ళీ
ప్రశ్నించింది మాధురి.

“ఎలా వున్నాను. చాలా సుఖంగా
వున్నానమ్మా. మీ నాన్న నన్ను సుఖ
పెట్టి వదిలారు. ఇంక నువ్వు...
నువ్వు... మాధురి” కూతుర్ని అడగ

లేక పోతోంది.

“ఏమిటమ్మా... చెప్పు. ఏమైంది.”
పుస్తకాలు పట్టుకుని అలాగే నిల్చుని అడ్రిడింది.

“ఏం లేదుగానీ నువ్వు యిప్పటికి చదివిన ఈ చదువు చాలు. ఇంక రేపటి నించీ చదువు మానేసి యింట్లో వుండు” కఠినంగా అంది అహల్య. మాధురి తెల్లబోయింది.

“అమ్మా... చదువు మానేయనా! ఎందుకూ”

“అసలు నీకీ చదువు యెందుకని అడుగు తూన్నాను?”

“అమ్మా”

“అమ్మా లేదు. బొమ్మలేదు. నా ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పు. ఈ వంకతో నీ యిష్టం వచ్చినట్లు షికార్లు చేయటానికా యీ చదువు”

“ఘేనా! తిరిగానా! ఎవరు చెప్పారు?” అర్థంకానట్లు చూసింది మాధురి.

“ఎవరూ చెప్పక్కర్లేదు. ఈనాలుగు గోడల మధ్యనుంచి కదలకున్నా నాకన్నీ తెలుస్తాయి! నువ్వేం చేస్తున్నావో ఎవరితో కలిసి కాలేజీకి వెళ్ళివస్తున్నావో నాకు ఆలస్యంగా అయినా తెల్సింది! ఇప్పుడు చెప్పు. ఎవరతను! ఎందుకు కలిసివెడుతున్నావు?”

మాధురికి అర్థమైపోయింది. తల్లితనని అనుమానిస్తోంది. బాధ పడుతోంది. అతనెవరు అని అడుగుతోంది. అశ్వని యెవరని చెబుతుంది! స్నేహితుడనీ, మంచివాడనీ చెప్పితే తల్లి నమ్ముతుందా? ఆ మంచితనం వీళ్ళకి అక్కర్లేదు. ఒ

చతుర

అబ్బాయీ, అమ్మాయీ కలిసి తిరుగుతూ ‘స్నేహం’ అంటే నమ్మేస్థితిలో లేదు యీనాటి సమాజం. ఇలాంటి స్నేహితులు అరుదు. ఇలా అనుమానించటం తప్పు అనగలదా? అన్నా వీళ్ళు ఒప్పుకుంటారా! అందుకే మాధురి మౌనం వహించింది. కూతురి మౌనం అహల్యకి మరి కోపకారణం అయింది.

“అమ్మా... నేను నీ కూతుర్ని. ఎప్పుడూ తప్పు అనేది చేయను. నా మీద ఈ విశ్వాసం వుంచు. నేనింతకు మించి యింకేం చెప్పలేను.”

“నీవేం చెప్పినా వినను. నువ్వు చదువు మానేసేయాలి అంటే” గొంతు చించుకుని అరిచింది అహల్య. ధనం జయరావు కొడుక్కి బిస్కట్లు కొనిచ్చి లోపలికి వస్తూ యీమాట విన్నాడు.

“అహల్యా నీ కేమన్నా మతి పోయిందా? ఎందుకు మాధురిని చదువు మానమంటున్నావు?” చికాకుగా అడిగాడు. అహల్య జవాబు చెప్పలేదు. మాధురి జవాబు చెప్పలేదు.

“మాధురి... ఏమిటమ్మా”

మాధురికి తండ్రిని చూడగానే ముఖం జేవురించింది. అసహ్యం, ఆవేశం పొంగి వచ్చాయి. కానీ పైకి ఏం అనకుండా తనని తను నిగ్రహించుకుంటూ తలవంచుకుని నిల్చింది. ధనంజయరావు యిదేం పట్టించుకోలేదు.

“చూడమ్మా! మీ ఆమ్మమాట వినకు. చదువు మానకు. నేను వున్నాను. నేను చెబుతున్నాను. మామూలుగా కాలేజీకి వెళ్ళు నీకేమైనా డబ్బు కావాలంటే

నన్ను అడుగు. ఏం...సరేగానీ ముందు కాస్తవేడిగా కాఫీ కలిపి తెచ్చిఇవ్వమ్మా.”

అహల్య ఆవేశాన్ని అణచుకుంటూ వంటగదిలోకి వెళ్లి పీటమీద కూలబడింది.

“మధూ ఇలారా”

మధు పరుగు తీశాడు. ధనంజయ రావు తాను ఇంటికి రాని నాలుగు రోజుల్లోనూ ఏం జరిగిందీ వివరాలు అడిగాడు. మధు తెల్సినవీ, తెలియనివీ చెప్పేస్తున్నాడు. మాధురి యివంతా ధరించలేక పోయింది. అలా అని ఎక్కడికి వెడుతుంది? తల దిమ్ముగా వుంది. కణతలు నొక్కుకుంటూ అలా వుండిపోయింది. ఇల్లు నిశ్శబ్దంగా వుంది. ఒకరితోవొకరు మాట్లాడుకోవటంలేదు. ఈ నిశ్శబ్దం అందేనే చికాకు మాధురికి. మాధురికి ఇదివరకటి రోజులు గుర్తుకి వస్తున్నాయి. అప్పుడు ఈ ఇల్లు ఎలా వుండేది. అమ్మ ఎప్పుడూ నవ్వుతూ శాంతమూరిలా వుండేది. కాలేజీ నించి రాగానే “అబ్బ అలిసిపోయావమ్మా. బట్టలు మార్చుకో. వేడిగా టిఫెనూ కాఫీ యిస్తాను” అనేది. తాను త్వరత్వరగా వచ్చి తినేసి వేడి కాఫీ తాగి ‘అమ్మయ్య’ అనుకున్నేది. ఇంక తమ్ముళ్ళూ అంతే. నాన్నార్నీ ఆరూ ఆరున్నర కాగానే ఇంటికి వచ్చేసేవారు. వచ్చినప్పటినించీ తనతో, తమ్ముళ్లతో, అమ్మతో అస్తమా సంకబ్ధులు చెప్తూ, జోక్ చేస్తూ నవ్విస్తూ వుండేవారు. అందరూ కలిసి భోజనం చేసేవారు. ఆ రోజులు హాయిగా ఆనందంగా దొర్లిపోయాయి. కానీ ఈ

మధ్య ఈ ఇల్లు సరకంలా అనిపిస్తోంది. ఇక్కడ వుండలేక, అలా అని ఎక్కడికి వెళ్ళాలో తెలియక సతమతమైపోతోంది మాధురి.

17

సాయంత్రం ఆరు గంటలు కావస్తోంది.

సిటీలో కరెంటుదీపాలు దేదీప్యమానంగా వెలుగుతున్నాయి. బజారులన్నీ జనంతో రద్దీగావున్నాయి. ఆశ్వని స్నేహితుడితో బాటు బజారుకి వచ్చాడు. టార్పిలైటు ఒకటి కొన్నాడు. స్నేహితుడు వాసు ఇంకా ఏవేవో బేరాలు చేస్తూంటే విసుక్కుంటూ “చూడూ కొనే బేరం అయితే ఎంతసేపైనా నిల్చుంటాను. కాదూ? పవ వెళ్ళిపోదాం” అనటంతో వాసు బైటకి వచ్చేశాడు. ఆశ్వని తన సైకిల్ తీసుకుంటూ వాసు చెప్పే కబుర్లు వింటూ న్నాడు. కానీ పక్కప్లాపు దగ్గర మాధురి సైకిల్ కనిపించేసరికి ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఈ అమ్మాయి “త్వరగా ఇంటికి వెళ్ళాలి. మీ కోసం వెయిట్ చెయ్యని వాళ” అని చెప్పింది. మరి ఈ ప్లాపులో ఏం కొనాలని వచ్చింది. చీకటి కూడా పడింది. వంటరిగా అంతదూరం ఎలా వెడుతుంది. సైకిల్ ని చూస్తూ ఆలోచిస్తున్నాడు.

Ranga

అశ్వని పరధ్యాస గుర్తించిన వాసు
కబుర్లు చెప్పటం ఆపేశాడు. చుట్టూ
చూశాడు. యెవరూ కన్పించలేదు.
వాగురూ ఏమిటి కథ. వెళ్ళిపోవాలని
నన్ను తొందరపెట్టి మళ్ళీ ఆగిపోయా
వేం”

అశ్వని జవాబు చెప్పలేదు. వాసుకి
కోపం వచ్చింది. వీడి గర్ల్ ఫ్రెండ్ యీ
దరిదాపుల్లో వుండి వుంటుంది. అందుకే
వీడి చెవులు వినేస్థితిలో లేవు అనుకుని
కోపాన్నిమింగి “వస్తా బదర్. నే వెళ్ళి
వస్తా” అని వెళ్ళిపోయాడు. అశ్వని
మాధురికోసం చూస్తున్నాడు. ఎక్కడా
కన్పించలేదు. పక్కాషాపులోకి వెళ్ళాడు.
అక్కడ గాజులూ, రిబ్బన్లూ, పూసలూ,
స్లాసిక్ వైర్లూ, అద్దాలూ, దువ్వెనలూ
వగైరా సామాన్లు వున్నాయి. అవి లైట్ల
వెలుగులో ధగధగా మెరుస్తున్నాయి.
“చాలా మంది అమ్మాయిలున్నారు. కానీ
వాళ్ళలో మాధురి మాత్రం లేదు. అశ్వని
మరో షాపులోకి వెళ్ళాడు. అక్కడా
అమ్మాయిలూ, అమ్మళ్లూ, నాన్నలూ,
అన్నలూ, తమ్ములూ, భర్తలూ ఇలా
చాలామందే వున్నారు. చీరలు రకరకా
లుగా వున్నాయి. అవితీసి చూస్తున్నారు.
కుప్పలుగా పోగుపోస్తున్నారు. ఇంకా
ఇంకా చూస్తున్నారు. “ఇవన్నీ పాత
ఫాషన్. కొత్త రకాలు చూపమంటు
న్నారు.” వీళ్ళందరిలోనూ మాధురి కని
పిస్తుందేమోనని వెతికాడు. లేదు. అశ్వని
షాపులోని అన్ని బైటికివచ్చి చుట్టూ
చూస్తున్నాడు. మాధురి ఏ షాపులోకి
వెళ్ళినట్లు! ఊహకి అందటం లేదు.

రోడ్డుకి అటువైపుగా వున్న ఓ షాపులో
వున్న అద్దంలో మాధురి ప్రతిబింబం
కన్పిస్తోంది. చూశాడు. అంతే రోడ్డుదాటి
అటు నడిచాడు.

తళతళా మెరుస్తున్న జానెడు పొడు
గున్న కత్తిని చేత్తో పట్టుకుని పదునుని
పరీక్షిస్తూ వుంది మాధురి.

“అమ్మాయిగారూ జాగ్రత్తండి. కొత్త
కత్తి పట్టుకుంటే చాలు తెగిపోతుంది”
అంటున్నాడు షాపువాడు.

“పదును బాగా వుందికదూ!”

“ఓ...యిలా ఆనిస్తే చాలు జానెడు
లోతు దిగేసుకుపోయేంత పదునుంది”

“ఆ...ఇదే కావాలి నాకు.... ఇదే
యివ్వు... దీని ఖరీదెంత”

షాపువాడు ఖరీదు చెప్తున్నాడు.

“హల్లో మాధురిగారూ! మీరూ
షాపింగ్ కి వచ్చారా! త్వరగా యింటికి
పోవాలి అన్నారుగా మరి ఇంత ఆలశ్యం
అయినా యిక్కడే వున్నారేం. ఔనూ
మీరు ఈ కత్తులూ, కఠారులూ వుండే
షాపులో ఏకొంటున్నారు”

అశ్వని గొంతు వినిపించేసరికి మాధురి
ఉలిక్కిపడింది. అశ్వని దగ్గరగా వచ్చే
శాడు. “మీరు...మీరు...ఇక్కడికి ఎలా
వచ్చారు” తడబడుతూ అంది.

“భలేవారే...టార్చి కొనాలని వచ్చాను.
మీరు...అదేమిటి మీ చేతిలో ఆ కత్తి
యేమిటి, కొంటున్నారా! ఎందుకూ!”

మాధురి మరీ ఖంగారుపడింది. షాపు
అతను కత్తిని పేక్ చేసి యిచ్చాడు.

అశ్వని మాధురి ముఖంలోని అకా
రణ కంగారు చూసి ఆశ్చర్యపోతూ

పాకెట్ తను తీసుకున్నాడు.

“చూడండి. బిల్ యిచ్చి రండి. బైట్ల వుంటాను” పాకెట్ చేతులో వుంచు కునే బైట్లకి వచ్చేశాడు. మనస్సులో యేదో అనుమానం. ఈ కత్తి మాధురికి యెందుకు. నన్ను చూడగానే ఆదోలా అయి యెందుకు గాభరాపడింది, ఇదే ఆలోచన. మాధురి అయిదు నిమిషాల తర్వాత బైట్లకి వచ్చింది. ఇద్దరూ రోడ్డు దాటుతూన్నారు. స్పీడుగా ఓ టాక్సీ వచ్చేసింది. మాధురి చూడలేను. కానీ అశ్వని చూశాడు. టక్కున ఆగి పోయి మాధురి చెయ్యి పట్టుకుని వెనక్కి గుంజాడు. అనుకోని ఈ సఘటనకి మాధురి తూలి అశ్వని మీద పడింది. కళ్ళు తిరిగి నట్లయింది. ఆ టాక్సీ తన మీదనుంచే పోయిందేమో అన్నంత గాభరా పడి అశ్వనిని గట్టిగా పట్టు కుంది. అశ్వని యిదేం పట్టించు కోనట్లు చూస్తూ “మాధురిగారూ రండి పోదాం” చెయ్యి వదలకుండానే రోడ్డు దాటించాడు. మాధురి యిప్పటికి స్తిమితాన్ని తెచ్చు కుని చుట్టూ యెవరైనా తెల్సిన వాళ్ళు న్నారా అని చూస్తూ వుంది. నాచారమ్మ భర్త తమవైపు చూస్తూన్న వాడల్లా ముఖం తిప్పుకుని వెళ్ళి పోతూన్నాడు. మాధురికి గుండె గుభేలు మంది. ఈ వార్త కూడా ఆమ్మకి చేరుతుంది. అశ్వని చెయ్యి వదిలేశాడు. “సైకిల్ తీసుకోండి. వెళ్ళి పోదాం” అంటూ తనూ సైకిల్ తీసుకున్నాడు. అశ్వని సైకిల్ ని ముందుకు పోనిస్తూంటే అతన్ని అనుసరిస్తోంది మాధురి. రద్దీగా వున్న చతుర

రోడ్లనించి దాటి దూరంగా వచ్చేశారు. అశ్వని యింతవరకూ యేం మాట్లాడ లేదు. ఇప్పుడన్నాడు.

“షాపింగ్ కి పస్తానని మీరు చెప్ప లేదు. నే కన్పించకుంటే ఒక్కరూ ఎలా వచ్చేవారు?”

కాస్త మందలిపుగా ధ్వనించింది అతని గొంతు. మాధురి జవాబు చెప్ప లేదు. “ఈ అమ్మాయి భలేదే! ఒక్కొక్క ప్పుడు యెంత మంచిగా మర్యాదగా వుంటుందో, మరొకప్పుడు రాయిలా మొండిగా ప్రవర్తిస్తుంది. ఈ విసుగు యెవరు భరించగలరు! వస్తే వస్తుందిలే అని పదిలేసి నాదారి నేను చూసూకో వల్సింది. తనలో తను విసుక్కున్నాడు. మాధురి ముఖంలోకి చూస్తూ ఆమె సైకిల్ పక్కగా తన సైకిల్ ని పోని స్తున్నాడు. వివర్ణమైన ముఖం. ఇంకా స్తిమితాన్ని పొందిరేదు. కారణం అడి గినా చెప్పదు. చెప్పించటం కూడా కష్టమే. చాలా లోతు గుండె. ఇద్దరూ మౌనంగానే లేబరుబస్ తో సోనించి మళ్ళీ మెయిన్ రోడ్డు మీదకి వచ్చేశారు. కాలనీ దగ్గరికి వచ్చేస్తోంది. మాధురి మాట్లాడు తుందేమో అని చూశాడు. ఊహలు పెదవి విప్పేలా లేదు. అసలు తల తిప్పి చూడటం లేదు. పాకెట్ యిమ్మని అడగలేదు.

పాపం. మాధురి ఇంట్లో శాంతి చేన ట్లంది. జాలి ముంచుకు వచ్చింది. కాలనీ వచ్చేసింది.

“గుడ్ నైట్ మాధురి దేవీ” అశ్వని తన సైకిల్ ని తనింటి వైపుగా తిప్పే

శాడు.

“ఆ...ఆ...ఆగండి ఒక్క...ణం...
నా....నా...” మాధురి మాట పూర్తి
కాలేదు. అశ్వని వెనక్కి వచ్చాడు.
“అరెరె ... మర్చి పోయాను సుమా”
అశ్వని పాకెట్ అందించి వేగంగా వెళ్ళి
పోయాడు.

“అశ్వనిగారూ యిది మీ టార్పి
లైట్.” మాధురి మాట అతను వినించు
కోలేదు. చాలా దూరం వెళ్ళి పోయాడు.
మాధురి రెండు నిమిషాలు అలాగే
నిల్చుండిపోయింది. ఇలా అతను కావా
లనే డేశాడన్నది అర్థం అయింది.
ఇంకేమీ చెయ్యలేక ఇంటికి వచ్చేసింది.

కూతురు ఇంకా యింటికి రాలేదని
ఆదుర్దాపడుతూ వీధి గడపలోనే ఎదురు
చూస్తూ నిల్చుంది అహల్య. “అమ్మయ్య
వచ్చావా తల్లీ నీ చదువేమిటో ఈ
తిరుగుడు ఏమిటో నాకర్థం కావటం
లేదమ్మా. ఇప్పటివరకు కాలేజీలో చదువు
తూనే వున్నావా!”

అహల్య ఈమధ్య ప్రతి చిన్న విష
యానికి చికాకు పడిపోతూ వుంది. ఇది
తెలుగునుక్క మాధురి జవాబు చెప్ప
కుండా పూర్చుకుంది. అహల్యకి కోపం
ఎక్కువై పోయింది.

“ఏమ్మా...నీకూ నిర్లక్ష్యం ఎక్కువ
అయిందికదా నేనంటే! ఔనులే అవక
ఏం చేస్తుంది! ఆ తండ్రికి కూతురివి
కదూ!”

“అమ్మా...” మాధురి అసహనంతో
పూగిపోయింది. ఏదేదో అనేయాలని
పిస్తూన్నా ఎంతో కష్టంమీద నిగ్రహించు

కుంది. అసలే చికాకుగా వుంది. తల్లి
ఎప్పుడూ అసని ఈ మాట విని షరీ
బాధపడిపోయింది. అహల్య లోపలికి
వెళ్ళిపోయింది. జనార్ధన్ కేక పెట్టాడు.

“అక్కా భోజనానికి రా!”

తల్లికి కోపం తగ్గలేదు: లేకుంటే తనే
పిలుస్తుంది ప్రతిరోజూ. ఇది ఇంకా బాధ
కల్గించింది. మాధురి బాధని మౌనంగా
భరించటం బాగా నేర్చుకుంది. బట్టలు
మార్చుకుని భోజనానికి వెడుతూ చెప్పల
వైపు చూసింది. అందరి చెప్పలూ
వున్నాయి. కానీ తండ్రివి లేవు. “నాన్న
గారు ఇవాళా ఇంటికి రాలేదన్నమాట”
అనుకుంటూ వంటగదిలోకి వెళ్ళింది.

18

అశ్వని మాధురికోసం రెండు రోజులుగా
ఎదురు చూస్తూన్నాడు. ఎందుకు
కాలేజీ మానేసిందో తెలియదు. తమతో
బాటు సిబ్బిలోకి వచ్చే తాతగారు మళ్ళీ
ప్రతిరోజూ వస్తూన్నాడు. ఆ య న
అశ్వనిని అడగనే అడిగాడు.

“బాబూ మాధురి కనిపించటం
లేదే?”

ఏమని చెప్పటానికి తనకు తెలిసేగా.
“తెలియదండీ” అనేసరికి ఆ య న

పెద్దగా నవ్వాడు. “అదేమిటి బాబూ !
తెలుసుకోవద్దూ !” అన్నాడు.

“వాళ్ళ యిల్లు తెలియదు”

“భలేవాడివి. ఇన్నాళ్లుగా స్నేహితులు
ఆ మాత్రం అడ్రస్స్ తెలుసుకోలేని మీరు
ఏంపిల్లలయ్యా. పోనీ వాళ్ళ నాన్నపేరు
తెల్లనా చెప్పు నే. వెళ్ళి కనుక్కు
వస్తాను”

“అదీ తెలియదు. మీరెలా వెడతారు”

“తెలియదూ! పోనీయి మాధురి అనే
అమ్మాయి ప్రతిరోజూ సైకిల్ మీద కాఫె
జీకి వెళ్ళేది. ఆ అమ్మాయి ఇల్లెక్కడ
అంటే చాలు వివరాలు వాటంతట అవే
తెలుస్తాయి. చూడు అశ్వనీ ఎన్ని తెలివి
తేటలు వున్నా కాస్త నోరుకూడా వుండా
లయ్యా”

తాతగారి మాటలకి అశ్వనీకి నవ్వు
వచ్చింది.

“మీకంత శ్రమ వద్దులెండి. ఈరోజు
వస్తోంది మాధురి. అదుగో”

“అమ్మయ్య వస్తోందీ ! అయితే నీకు
తోడు దొరికింది కనుక నే మెల్లగా
వెడుతూ వుంటాను. మీరు ఆలశ్యంగా
బయలుదేరినా నన్ను దాటుకుని ముందే
వెళ్ళిపోతావులే వస్తాను” పంచ పైకిమడిచి
తాతగారు ఫాత సైకిల్ ఎక్కిారు. అది
మెల్లగా ఘుమికి పోతోంది.

అలా వెళ్ళే తాతగార్ని ఇంకా చూస్తూ
సైకిల్ ఆపుకుని తనకోసం నిరీక్షిస్తున్న
అశ్వనీని ఆగి పక్కరించింది.

“గుడ్ మార్నింగ్ అశ్వనీగారూ”

అశ్వనీ తలతిప్పాడు. మాధురి
రోజూలానే వుంది. కానీ తనకే చాలా
చదురు -

రోజులు అయినట్లు కొత్తగా కన్పిస్తోంది.
తనని పరీక్షగా చూస్తూన్న అశ్వనీవైపు
ఓసారి చూసి “పదండి పోదాం” అంది
సైకిల్ ని పోనిస్తూ. అశ్వనీ మాధుని
అనుసరించాడు.

“మీరు రెండు రోజులుగా కాలేజీకి
ఎందుకు రాలేదు”

“వంట్లో బాగాలేదు.”

“అలాగే జరిగి వుంటుంది అనుకుని
గాభరా పడ్డాను. మీ ఇల్లు వెతుక్కుంటూ
వద్దామని అనుకున్నాను. అలా వచ్చి
‘వేళకాని వేళ రాకోయి అతిథి’ అని పాట
మొదలు పెడతారేమో అని మానేశాను.”

ఉదాసీనంగా వున్న మాధురి
ఫక్కున నవ్వేసింది.

“నిజమండి. అందుకే ఈ మెయిన్
రోడ్డుమీదే నిరీక్షించాను. కానీ మీ కాలనీ
లోకి అడుగుపెట్టలేదు”

“భలేవారు.”

“ఎందుకై నా మంచిది కాస్త మీ ఇంటి
అడ్రెస్ నాకివ్వండి” మీరు రాకపోతే నేనే
వెతుక్కుంటూ వస్తాను”

“అంత అవసరం రాదులెండి”

“అని మీరెలా చెప్పగలరు ?”

“.....”

“అడ్రెస్ చెప్పటం ఇష్టంలేదా !”

“ఆ...బాబూ”

అశ్వనీ ఈ మాటకి నవ్వేశాడు.

“చూడండి నాక్కాలంటే మీ
అడ్రెస్ తెలుసుకోగలను. అయితే మీకు
ఇష్టం లేదని తెల్పిందికనుక తెలుసుకోను”
కోపం తెలియకూడదని ప్రయత్నించినా
మాటల్లో తెలుస్తూనే వుంది.

మాధురి మాటను రేపేస్తూ అడిగింది.

“చూడండి రెండు రోజులూ వంటరిగానే వెళ్ళారా !

“తాతగారు కొంతదూరం వరకూ తోడుగా వున్నారు”

మాధురికి మళ్ళీ నవ్వు వచ్చింది. అయినా నవ్వలేదు. ఇది గ్రహించికూడా గ్రహించనట్లు అలవాటుగా కబుర్లు మొదలుపెట్టాడు

“మొన్న లేబర్ బస్టిలో ఏం జరిగిందో తెలుసా !”

“ఏం జరిగింది”

“ఆ ఇరుకు సందులో సీనారేకు తలుపు దగ్గర ఒక అందమైన అమ్మాయి మన ఇద్దరినీ చూస్తూ ప్రతిరోజూ చెయ్యి పూపుతూ ‘టాటా’ చెప్తూండేదిగుర్తుందా!”

“ఉంది. ఏమైంది ఆ అమ్మాయికి” ఆతురతగా అడిగింది మాధురి.

“ఆమె భర్త తాగి వచ్చి వళ్ళు తెలియనోనిషాలో కత్తితో పొడిచేశాడట”

“ఆ...” తృప్తిపడింది మాధురి.

“ఆ కత్తి కొత్తదిట. జానెడు పొడుగు వుందట”

“ఆ...అమ్మాయి...ఏమైంది...?”

“ఏమవుతుంది! చచ్చిపోయింది”

“నిజంగా” మాధురి ఎందుకో గాభరా పడిపోతూన్నట్లు వుంది. సన్నగా వణుకు తూంది.

“నిజంగా! అదేమిటి మీరలా అయిపోతూన్నారేమిటి?”

“అహ...యేంలేదు. మనస్సు బాగా లేదు”

“కాగణం అడగవచ్చునా?”

“ఏం లేదండీ ... అది సరేగానీ ఆ అమ్మాయిని మొగుడు యెందుకు చంపినట్లు?”

“ఆమె ప్రవర్తన అతనికి నచ్చలేదట. పైగా అనుమానం”

“అయ్యో! ఇది నిజం అయివుండదు”

“మనకెలా తెలుస్తుందండీ” అశ్వని సైకిల్ ని ఆపి మళ్ళీ అన్నాడు.

“మీ దారి అటు. నా దారి ఇటు. మీరు సాయంత్రం ఎన్నింటికి వస్తారు?”

“నాలుగున్నర”. మాధురి వెళ్ళిపోయింది. అశ్వనీ వెళ్ళిపోయాడు.

సాయంత్రం అయింది. అశ్వని వచ్చే సరికే మాధురి వెయిట్ చేస్తూ వుంది.

“సారీ కాస్త ఆలస్యం అయింది” మాధురి ముఖం ఇంకా ప్రశాంత పడలేదని అనుకుంటూ అన్నాడు. మాధురి సైకిల్ ఎక్కి బయలుదేరింది. కానీ మాట్లాడటం లేదు.

అశ్వని మామూలుగా కబుర్లు చెప్తూ వున్నాడు. మాధురి ‘ఊ’ అంటోంది. అశ్వనికి విసుగు వచ్చింది. అంతే మాట్లాడటం మానేశాడు. అయినా మాధురి కబుర్లు చెప్పలేదు.

“మీరీమధ్య అశాంతిగావుంటూన్నాడు. ఎందువల్ల?” అడగకూడదు అనుకుంటూనే అడిగేశాడు.

“ఏం లేదండీ...ఏం లేదు... ఈ చదువు ఎప్పుడు అయిపోతుందా అని ఎదురుచూస్తూన్నాను”.

“అలాగా! తర్వాత ఏం చేస్తారు?”

“ఉద్యోగం వెతుక్కోవాలి”

“ఎం.ఎ. చదవరా?”

“ఉహూ!”

“ఎందుకని. చదువంటే ఇష్టంలేకా? లేక చదవటానికి వీలుకాకా?”

“ఈ రెండూ కారణాలు కావు”

“అవేవో చెప్పకూడదూ”

“చెప్పకోలేనివి చాలా వుంటాయి అశ్వనిగారూ!”

“ఓహో! అలాగా...అయితే అడగను తెండి”

మళ్ళీ మౌనం. దాదాపు యిద్దరూ యిలానే వున్నారు. కాలనీ వచ్చేసింది.

“వెళ్ళివస్తాను” మాధురి అ త ని జవాబు కూడా వినకుండా ఇంటివైపు సైకిల్ ని తిప్పేసింది. సైకిల్ దిగిలోపలికి పస్తూండగా బిగ్గరగా మాటలు వినిపిస్తూ న్నాయి. తల్లి గొంతు ఒకటి. మేనమామ గొంతు ఒకటి. తండ్రి గొంతు వినిపిస్తోంది. తల్లి ఇన్నాళ్ళుగా తన మనస్సులో బాధని దాచుకున్నది భరించలేక అన్న గార్కి ఉత్తరం రాసింది. ఆయన వచ్చి బావమరిదికి నచ్చచెప్తూన్నాడు.

“ధనంజయ్! నేను పెద్దవాడిని. నీకు కావాలని నా చెల్లెలిని ఇచ్చి పెళ్ళి చేసిన వాడిని. ఇన్నాళ్ళూ నీ సంసారం స్వర్గం అనుకున్నాం మేం అందరం. చాలీచాలని జీతం అయినా తృప్తిగా నిండుగా శాంతిగా బ్రతుకుతూ పిల్లలు ముగ్గురినీ ప్రాణంకంటే ఖిచ్చువగా చూసుకున్నావు. పెళ్ళి అయిన ఇన్ని సంవత్సరాల తర్వాత ఇలా మారావంటే నేను నమ్మ లేకుండా వున్నాను. ఇంటినీ, భార్యనీ, పిల్లలనీ పట్టించుకోకుండా వీళ్ళ బర్మకి వీళ్ళని వదిలి నీవెక్కడో తిరుగుతూ

నీ సుఖం నువ్వు చూసుకుంటున్నావంటే నే నేం చెప్పను. ఎదిగిన పిల్లలు, పెళ్ళి కెదిగిన ఆడపిల్ల ఒకవైపు. ఏదో ఓ సంబంధం చూసి ఆ పిల్ల పెళ్ళి చేసి బాధ్యతని వదిలించుకునే ప్రయత్నం చేయడల్సిన నువ్వు నాలుగేసి రోజులు ఇంటికే రాకుండా ఉంటున్నావంటే ఎలాగయ్యా వూరుకునేడి! చెప్పు. జవాబు చెప్పు. నువ్వు ఎక్కడికి వెడుతూన్నావో ఏం చేస్తూన్నావో చెప్పు.”

మేనమామ ఎంత ఆవేశపడిపోతున్నా తండ్రి జవాబు చెప్పటం లేదు.

“ఈ విషయంలో ఇంక నేను సహించలేను. నేనీ బాధని భరించలేను అన్నయ్యా...” అహల్య ఏడుస్తోంది.

“ఇదిగో బావా! చెప్తూన్నాను విను. భార్యాపిల్లలూ అనే బాధ్యత నాకుందని తెల్సు. వీళ్ళకి కావల్సిన డబ్బు ఇస్తాను. బర్చుచేసుకుని సుఖంగా వుండమను. కానీ నా గురించి అడగవద్దు. ఇష్టం వుంటే వస్తాను. లేకుంటే రాను. నా జీవితం నాది. నా తృప్తి నాది! నాక్కావల్సిన సుఖం నేను చూసుకుంటాను”

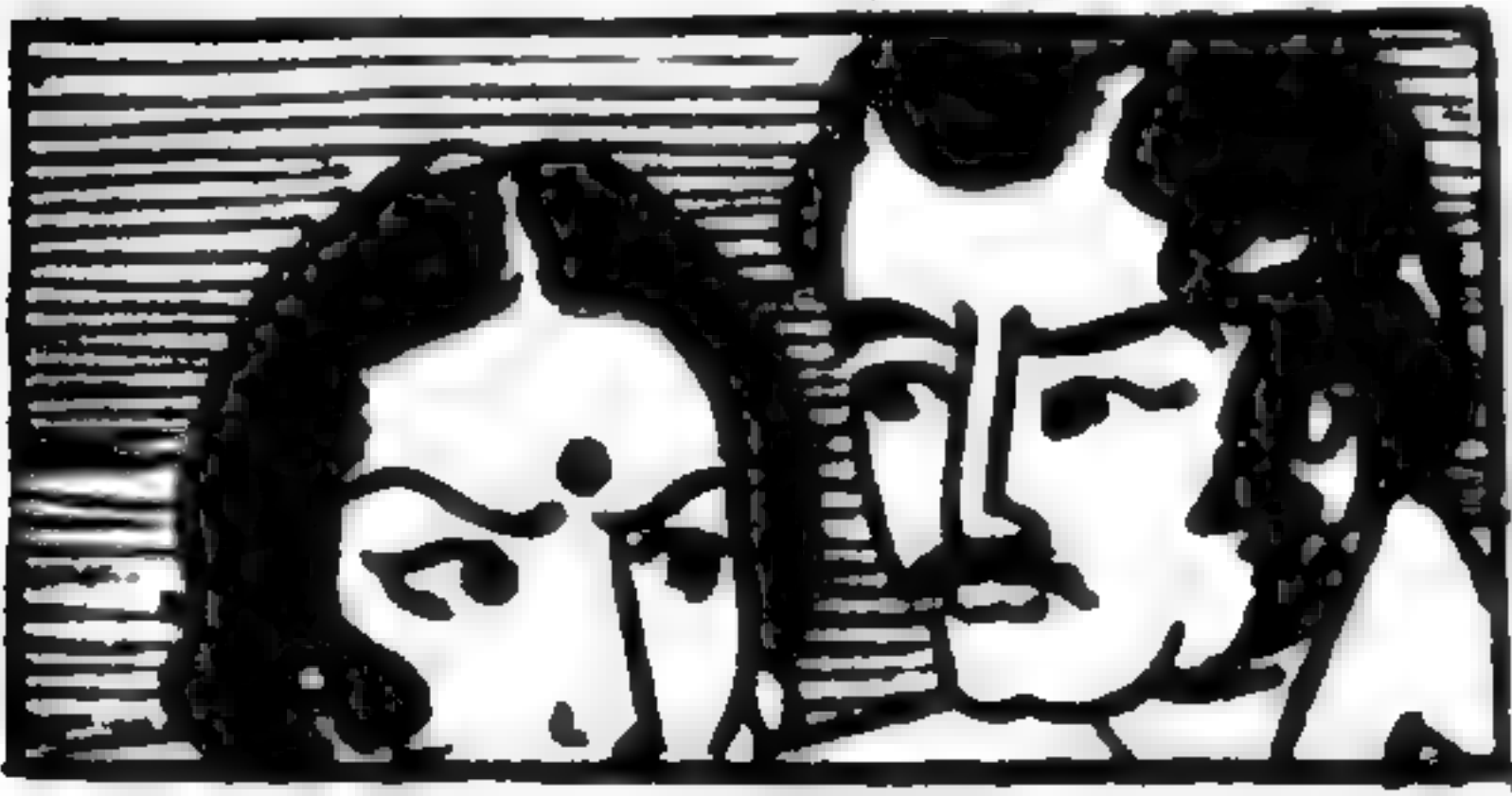
తండ్రి ఇలా అంటూంటే తల్లి “చీ చీ... ఇలా మాట్లాడటానికి సిగ్గు లేదూ” అని అసహ్యించుకుంటోంది. తండ్రి ఆవేశంగా లేచాడు. ఇంకా ఇంకా ఏదో అంటూన్నాడు. తల్లి కోపంతో మండిపడిపోతోంది. మేనమామ చెల్లెలిని, బావమరిదిని శాంతింపజేయటానికి ప్రయత్నిస్తూన్నాడు. ఇద్దరూ వినటం లేదు.

మాధురి చెవులు గట్టిగా మూసుకుని

తనున్న గది తలుపు గడియ బిగించు కుంది. తలుపుని ఆసుకుని చాలాసేపు అలాగే నిల్చుండిపోయింది.

భగవాన్. ఇలాంటి స్థితిని ఏ ఆడ పిల్లకూ కలిగించకు. జనార్దన్, మధు బాబూ అయితే తమ మనస్సులోని బాధని మామయ్యతో చెప్పుకోగలరు. కానీ తను ఏమని చెపుతుంది. ఎలా చెపుతుంది! చెప్పలేకా, మింగిగల శక్తి లేకా సతమతమైపోతూ అలా వుండి పోయింది మాధురి.

19

మర్నాడు సాయంకాలం మాధురి కాలేజీ నించి తిరిగి వస్తూండగా అశ్వని కలిశాడు. ఇద్దరూ మౌనంగానే ప్రయాణిస్తున్నారు. మాధురి మాట్లాడితే బాగుండునని అశ్వనీ, అశ్వని ఏవైనా కబుర్లుచెపితే బాగుండునని మాధురి మనస్సుల్లో అనుకుంటున్నారు.

“తాతగారివాళ్ళ మనకంటే ముందు సిటీకి వెళ్ళిపోయారుకదా!” మాధురే సంభాషణ మొదలెట్టింది.

“అవును”

“ఎందువల్ల”

“తెలియదు” అశ్వని నిర్లిప్తంగా జవాబు చెపుతున్నాడు.

“ఎందుకదోలా వున్నారు”

“ఏంటేదే!”

ఇతను తనని వెక్కిరిస్తున్నాడా! అప్పుడప్పుడూ తనిలాగే జవాబు చెబుతుంది. మాధురి అశ్వని ముఖంలోకి అనుమానంగా చూసింది. అతను ఎదో చూస్తున్నాడు. అశ్వని యిలా వుండే తాను భరించలేదు. అలా అని కారణం ఏమిటని తరచి అడగనూలేదు. అసలే ఇంటికి వెళ్ళినప్పటినించీ చికాకుతప్పదు. ఈ కాస్సేపైనా అన్నీ మరిచిపోయేలా అశ్వని కబుర్లు చెప్పకూడదూ! అనుకుంది.

“అశ్వనిగారూ మీ కొత్త ఉద్యోగం ఎంతవరకు వచ్చింది” తనే అడిగింది.

“సిటీ పాలిమేరలవరకూ”

మాధురికి నవ్వాల్సింది.

“అంటే తొందరలోనే నాకు పార్టీ వుందన్నమాట”

“ఊ! పార్టీ నేనిచ్చినా తీసుకోవటానికి మీకు తీరుబడి ఏది!”

“నిజం సుమా!”

“ఎమిటి నిజం. నేను పార్టీ యివ్వటమా, మీరు తీసుకోకపోవటమా!” కోపంగా అన్నాడు.

“రెండూ నిజమేగానీ మీరీవారంలో ఏం సినిమా చూశారు”

“అదుగో మాట మా రేచేశారు. జవాబు చెప్పను”

“అయితే మా కాలనీ వచ్చేసింది. నా దారి యిటు. మీ దారి అటు”

“ఆగండి ఆగండి. ఒక్కక్షణం. ఇదిగో మీపాకెట్” అందించి “వస్తాను”

అంటూ వెళ్ళిపోయాడు. మాధురి గుండె వేగంగా కొట్టుకుంటూ వుంది. చేతిలోని కత్తివున్న పాకెట్ వణుకుతోంది. వళ్ళంతా చెమట పట్టేస్తోంది.

రెండు నిమిషాల తర్వాత తనని తను సంబాళించుకుని మళ్ళీ బయలుదేరి యిల్లుచేరుకుంది. కత్తివున్న పాకెట్ పుస్తకాల క్రింద దాచేసింది. కాఫీ తాగింది. బట్టలు నూర్చుకుని స్నానం చేసింది. జనార్ధన్, మధు కూడా స్కూలునించి వచ్చి మళ్ళీ ఆటలకి వెళ్ళిపోయారు. అహల్య పంటగదిలో వుంది. మాధురి గదిలోకి వచ్చి పుస్తకాల కింద దాచిన పాకెట్ తీసింది. విప్పి కత్తి బైటికి తీసి అటూ ఇటూ తిప్పి చూసింది. చూస్తూ తూనే కాళ్ళూ చేతులూ వణుకుతూన్నాయి ముఖం అంతా చెమట పోసింది. తనని ఎవరన్నా గమనిస్తున్నారా అని చుట్టూ చూసింది. ఎవరివో అడుగుల చప్పుడు:

అమ్మ వస్తోందా! మాధురి చేతిలోని కత్తి కిందకి జారింది. చటుక్కున తీసి పాకెట్లో దాచేయబోతూంటే మడిచి పెట్టిన కాయితం క్రిందపడింది అందుకుని చూసింది.

మిస్ మాధురి దేవికి అని రాసివుంది. ఆశ్చర్యంగా వుండే ప్రతిరోజూ కల్సి ప్రయాణించే గుహ బాటసారికి వుత్తరం రాయదల్సిన అవసరం యేం వచ్చింది! ఇది యిది..... ప్రేమలేఖ కాదు కదా! ఆత్మరతగా విప్పి చదువు కుంది.

మిస్ మాధురి

ప్రతిరోజూ కల్సుకుని గంటల తర

చతుర

బడి కబుర్లు చెప్పుకునే మన మధ్య వుత్తరాల అవసరం యేం వుంది అని ఆశ్చర్యపోతున్నావు కదూ! నిజమే. మనకి వుత్తరాల అవసరంలేదు. కావీ ఓ ముఖ్య విషయం నీరు చెప్పాలి. అయితే యెలా చెప్పాలో తెలియక ఈ వుత్తరం రాస్తూన్నాను.

మనిషి మరను అనేది వున్నది చూశావా అది సహజంగా మంచిదే అయివుంటుంది. కానీ పరిసరాల ప్రభావం వల్లగానీ, పరిస్థితుల వల్లడివల్లగానీ అప్పుడప్పుడూ ఆవేశపు పొంగుతో హద్దు మీరుతూ క్రౌర్యంగా, కర్కశంగా మారుతూ వుంటుంది. మనస్సు మీద దీని ప్రభావం కొంతసేపే అయినా ఆ కాసేపు పటిలోనే మానవత్వం అడుగంటి పోతుంది. ఎంత శాంతంగా బ్రతికే జీవితాల్లో అయినా ఇలాంటి షణాలు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు వస్తూనే వుంటాయి. ఈ షణాలు జీవితాలనే తారుమారు చేస్తూవుంటాయి. అర్థమైంది కదూ! ఇవి ఎలాంటి భయంకర పరిస్థితులని కల్పిస్తాయో! కానీ పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు కేవలం ఆవేశమే కాక కాస్త విజ్ఞతగా ఆలోచిస్తే వచ్చిన ఆవేశం ఆవిరిలా ఎగిరిపోతుంది. ఇది నిజం. ఈ ఉపోద్ఘాతం ఎందుకు అని విసుగ్గా ముఖం పెట్టారు కదూ!

ఆసలు విషయంలోకి వస్తూ సూచిగా అడుగుతూన్నాను. మీరు ఆ రోజు బజారులో కత్తి యెందుకు కొన్నారు? దాని అవసరం మీకేమిటి? దానితో మీరేం చేయాలనుకుంటున్నారు!

ఈ ప్రశ్నలన్నీ నాకు అశాంతిని కల్గి
స్తూన్నాయి. వీటికి మీరు జవాబు
చెప్పాలి. చెప్పకుంటే నాకు శాంతి
లేబెంచదు. చెప్పితీరాలి అని అధికారంగా
అడుగుతూన్నానా అని మీరు అనుకో
వచ్చు. నిజం చెప్పాలంటే మీ మీద నాకు
అధికారం వుంది. ఓ స్నేహితుడిగా
ప్రశ్నించే హక్కుంది.

మా ధు రీ ! జీవితం అందమైనది.
అమూల్యమైనది కూడా. ఈ అమూల్య
మైన జీవితాన్ని అనుక్షణం అప్రమత్త
తతో కాపాడుకుంటూ తలెత్తుకు తిరగ్గ
లిగేలా మనని మనం మలుచుకున్నప్పుడు
జీవితం అందంగా అపురూపంగా కన్పి
స్తుంది. సుఖమూ, శాంతి లేనినాడు
మనిషి మనిషిగా మనలేడు. నిజమే.
అసలు యీ దేశంలో బ్రతికే మధ్య
తరగతి మనిషి మనిషిని పరిశీలించండి.
సుఖ శాంతులు ఎందరి జీవితాల్లో
వున్నాయో తెలుస్తుంది. శాంతి లేదు.
శాంతి లేదని మనిషి రాక్షసుడిలా
మారాలా! మారి తే ఎలావుంటుందీ
సమాజం. సంస్కారం వున్న ప్రతి
మనిషి ఎలాంటి పరిస్థితి యెదురైనా
వాటి ప్రభావంలో పడి కొట్టుకు పోకుండా
అసలు విషయానికి పరిష్కారం ఆలో
చించి ఆచరణలో పెట్టి ఆ పరిస్థితుల
నించి తప్పించుకోగలగాలి. ఇంతే నే
చెప్పేది మాధురీ దేవీ!

ఆఖరున ఒక్కమాట. కత్తిని యెంత
జాగ్రత్తగా కాపాడుకుంటారో అర్థమైన
నాకు, యీ వృత్తరం కూడా భద్రంగా
వుండి తీరుతుందనీ మీకు తప్ప మరెవరి

కళ్ళా పడదనీ తెల్పు కనుకనే రాశాను.
అన్నట్లు మరో మాట. చీకటిని పారదోల
టానికని టార్చిలైట్ల కొనుక్కున్నాను
నేను. దాని అవుసరం నాకన్నా మీకే
యెక్కువ వుంది అని ఇచ్చాను.

ఇంతకు మించి ఏం చెప్పాలో
తెలియక ముగిస్తున్నాను.

మిత్రుడు

అశ్వనీ.

ఉత్తరం చదవటం పూర్తి అయింది.
మాధురీ మనస్సులో పెను తుఫాను
ప్రారంభమైంది. వృత్తరం ఒకసారి
రెండుసార్లు నాలుగుసార్లు చదివేసింది.
వాక్యం వాక్యందగ్గరా ఆగి ఆగి చది
వింది. మనస్సులో రేగిన తుఫాను
తీవ్రత తగ్గిపోతూ వుంది.

అశ్వనీ నా మనస్సు చదివేశావా!
నీ కంఠా తెల్సిపోయిందా! తెల్సి బాధ
పడి నన్ను వృత్తరం ద్వారా హెచ్చ
రిస్తూన్నావా! నీ వుద్దేశ్యం నాకర్థమైంది.
కానీ...నా అశాంతి, నా బాధ, నా ఆవే
దన నీకు అర్థం కాలేదా; అశ్వనీ.....
ఈ ప్రపంచంలో నాకు సానుభూతి
దొరికేది నీ ఒక్కడి దగ్గరే. నన్ను
ఓదార్చగల శక్తి కూడా నీ ఒక్కడి
దగ్గరే వుంది.

మాధురీకి కన్నీళ్ళు ఉబికి వస్తు
న్నాయి.

“అక్కా...అక్కా...నేను పందెంలో
గెలిచానక్కా...” మధుబాబు పరుగున
వస్తూన్నాడు. మాధురీ చప్పున కన్నీళ్ళు
తుడుచుకుని వృత్తరమూ కత్తి దాచే
సింది.

“అక్కా! యిక్కడ ఒక్కదానివీ ఏం చేస్తూన్నావక్కా”

“ఏం లేదురా. అన్నయ్యని పిల్చు కురా బోజనం చేద్దాం”

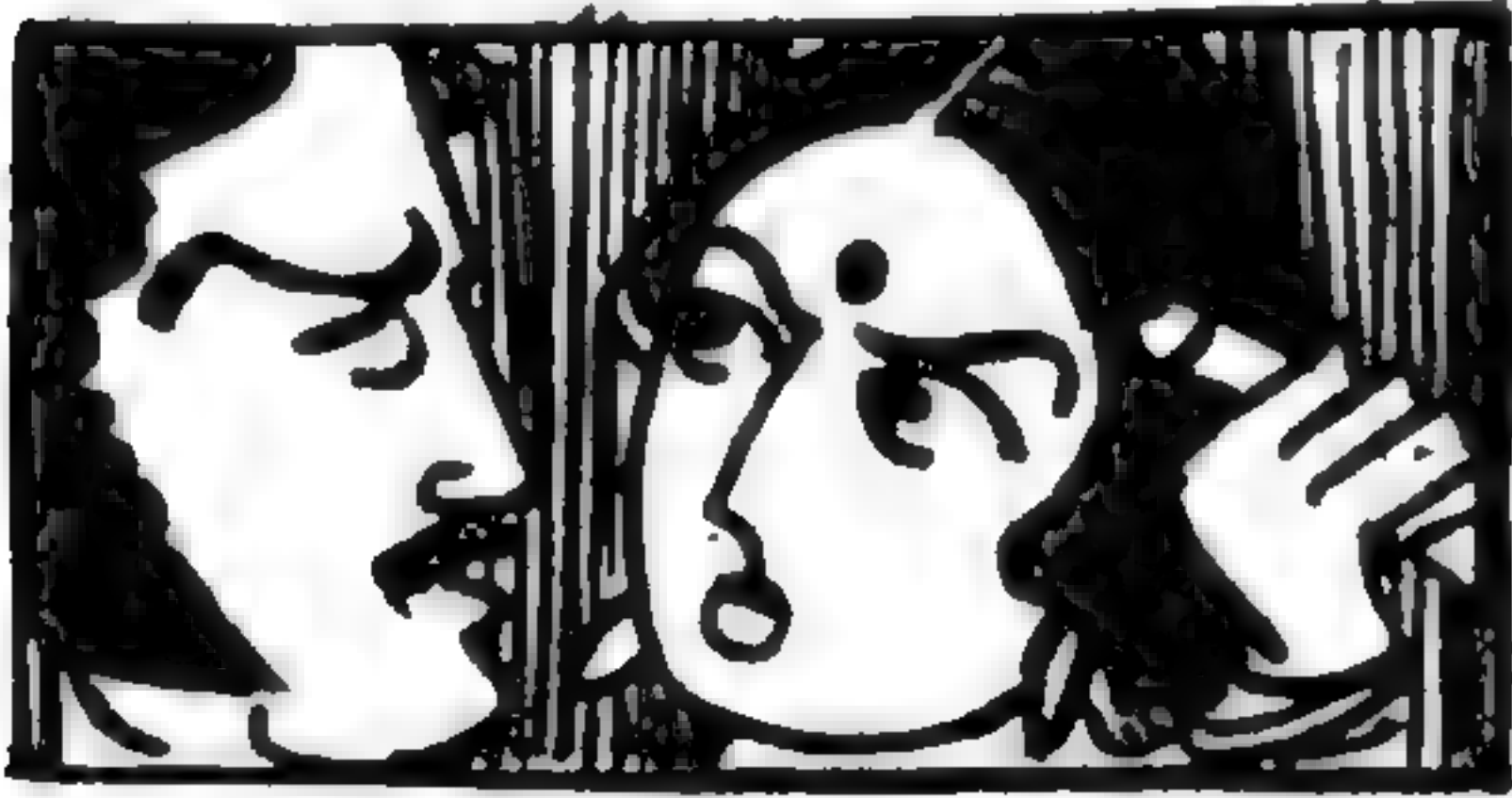
“అప్పుడేనా!”

“నా కాకలిగా వుంది మదూ”

అక్క ఇలా అనేసరికి మధు అన్న గారి కోసం బైటికి వెళ్ళాడు. మాధురి మెల్లగా యివతలకి వచ్చింది. ఆహార్య తులసి దగ్గర దీపం వెలిగించి పూజ చేసి దణ్ణం పెడుతూవుంది. రెండు చేతులూ జోడించి కళ్ళు మూసుకున్న తల్లిని చూస్తూ అలాగే నిల్చుంది మాధురి.

“అక్కా అన్నయ్యని తీసుకు వచ్చాను” మధు లోపలికి వచ్చాడు. జనార్దన్ ముఖం గంటు పెట్టుకుని “రమ్మ న్నావా అక్కా” అడిగాడు.

“ఔను” అంది వంట గదిలోకి వెడుతూ.

20

ధనంజయరావు హుషారుగా ఇంటికి వచ్చాడు. జరి అంచుపంచా, సిల్కు

లాల్సీ, ఖరీదైన చెప్పలూ చేతికి మరీ ఖరీదైన వాచీ వున్నాయి. ఆహార్య, మాధురి ఆయన్ని చూసి క్షణం నివ్వెర పోయినట్లు గిల్చిపోయారు. మధుబాబు

చతుర

పరుగున వెళ్ళి తండ్రి చెయ్యి పట్టు కున్నాడు.

“నాన్నా! ఏ పూరెళ్ళారు... ఇన్నాళ్లు ఎక్కడున్నారూ... ఈ బట్టలు ఎప్పుడు కొనుక్కున్నారూ...” ఇలా చాలా ప్రశ్నలు వేస్తున్నాడు. ధనంజయరావు చప్పున స్విచ్ పాకెట్ మధు చేతిలో పెట్టేశాడు. మధు తన ప్రశ్నల మాట మర్చిపోయాడు

“నా ఒక్కడికేనా నాన్నారూ!”

“కాదు. అక్కకి, అన్నయ్యకి, నీకూ”

“సరే! లోపల పెడతాను. తర్వాత మా అందరికీ అమ్మ పెడుతుంది” అంటూ గదిలోకి వెళ్ళి పాకెట్ లోని నాలుగు స్వీట్లు తీసుకుని తినేస్తూ వుండిపోయాడు. జనార్దన్ స్నానంచేసి బాత్ రూములో నించి వస్తూ తండ్రిని చూశాడు. తండ్రి వేసుకున్న బట్టలనీ చూశాడు ముఖం తిప్పేసుకుని పాంటూ, షర్టూ వేసు కుంటున్నాడు.

“జనార్దన్! స్కూలు ఫీజు కట్టావా!” అడిగాడు ధనంజయరావు.

“లేదు” తండ్రి వైపు చూడకుండానే జవాబు చెప్పేశాడు.

“ఇదిగో రెండొందలూ తీసుకుని ఫీజు కట్టు. మిగిలిన డబ్బు అమ్మకి ఇవ్వు.”

“నేను చదువు మానేస్తున్నాను.”

“ఏమిటి! నువ్వు చదువు మానేస్తా న్నావా! ఎందుకు”

“ఉద్యోగం చేయటానికి”

“ఉద్యోగం ఎందుకు? అసలు నీకు

ఎవరిస్తారు?"

"అదంతా మీ కనవసరం" అంటూ విస్ఫురుగా ఇంట్లో నించి వెళ్ళిపోయాడు. ధనంజయరావు మండిపడిపోయాడు.

"అహల్యా! ఏమిటిది?"

అహల్య జవాబు చెప్పలేదు. ఎన్ని సార్లు అడిగినా ప్రయోజనం లేక పోయింది. భార్యని ఇంకేం అనలేక కూతుర్ని పిలిచాడు.

"మాధురీ నీ కాలేజీ ఫీజు కట్టాలి కదూ!"

"కట్టేశాను"

"డబ్బెక్కడిది"

"అమ్మ ఇచ్చింది"

"ఎక్కడనించి తెచ్చింది?"

"తెలియదు"

"ఈ ఇంట్లో ఒకరి సంగతి ఒకరికి తెలియకుండా పోతోంది. మీ సంగతి మీ అమ్మకి తెలియదు. ఆమె సంగతి మీకు తెలియదు. ఇంతేకదూ! చదువు కున్న పిల్లవి ఆమాత్రం తెల్సుకోవల్సిన బాధ్యత లేదా! నిన్నే అడిగేది. జవాబు చెప్పవేం?"

"అమ్మని అడగండి"

"ఊ! అడుగుతాను. భయమా! ఇవన్నీ సరే గానీ ఈ డబ్బు మీ అమ్మకివ్వు" రెండు వంద రూపాయల నోట్లు కూతురికి అందించ వోయాడు.

"మీరే ఇవ్వండి" మాధురీ అక్కడ నించి వెళ్ళిపోయింది. ధనంజయరావుకి వళ్ళు భగ్గమంది.

"అహల్యా" పెద్దగా కేక పెట్టాడు.

"ఇక్కడే వున్నాను"

"ఉన్నావు. బాగానే వుంది. కానీ ఈ యిల్లునీ, పిల్లలనీ యేం చేయాలని నీ వుద్దేశ్యం. వీళ్ళింత నిర్లక్ష్యంగా జవాబు చెప్తాన్నారేమిటి? అలా చెప్తాంటే నువ్వు చూస్తూ వూరుకున్నా వేమిటి! చెప్పు."

అహల్య పెదవి కదపలేదు.

"జనార్దన్ ని వుద్యోగం వెతుక్కో మంది నువ్వేనా"

"నేనే"

"అంటే వాడు నీకు ఇప్పటినించే సంపాదించి పెట్టాలనా నీ వుద్దేశ్యమా"

"ఔను"

"ఔనా! అయితే నే చచ్చానను కున్నావా!"

ఈ మాటకి అహల్య జవాబు చెప్ప లేదు.

"నీ వుద్దేశ్యం యేమిటి అని అడుగు తున్నాను."

"మీరీ వారం రోజులుగా ఎక్కడికి వెళ్ళారు. యెక్కడున్నారు. యేం చేశారు. ముందు నా ప్రశ్నలకి జవాబు చెప్పండి"

"అహల్యా నిన్ను పెళ్ళి చేసు కున్నందుకు నీకూ, నీ పిల్లలకి అన్నం బట్టా ఇస్తాను. అంతే. ఇది ఇవ్వ నప్పడూ మాత్రమే నన్ను ప్రశ్నించే హక్కు నీకుండేది"

"నాకు హక్కులు ఏవీ అక్కర్లేదు. ఈ యిల్లు నాది. ఈ పిల్లలు నా వాళ్ళు! వీళ్ళని పెంచి పెద్ద చేసే బాధ్యతకూడా నే భరిస్తాను. ఇక నుంచీ మీ డబ్బు

అక్కరలేదు”

“ఏమిటి! నువ్వు డబ్బు సంపాదిస్తావా! ఎలా!” హేళనగా నవ్వేడు.

అహల్య మనస్సు భగ్గమంది.

“జవాబు చెప్పవల్సిన అవుసరం నాకు లేదు”

“ఏం, ఎందుకని?”

“మీరు మీ బాధ్యతని సరిగా నిర్వహించటం లేదు గనుక”

“పొరబాటు. పొరపాటు అందరూ యిదేమాట. చీచీ...నా జీవితం నాది. నా సంతోషం నాది. ఈ విషయంలో ఆ దేవుడు దిగివచ్చి చెప్పినా చస్తే వినను.”

“మీ జీవితం మీదా! మీ సంతోషం మీదా! మీ సుఖమీదా! ఈ వయస్సులో యిలా మాట్లాడటానికి సిగ్గుగాలేదూ! చీచీ! చూడండి నా జీవితం నా ఒక్కదానిదే కాదు. ఈ పిల్లలందరి జీవితాలతోనూ పెన వేసుకుంది. ఈ సత్యం నేను విస్మరించను. కనకనే వీళ్ళ మంచి చెడ్డలకి వీళ్ళ భవిష్యత్తుకి నేను బాధ్యత వహిస్తాను. నా శక్తి వున్నట్లు పెంచుతాను. చూడండి -మీరీ యింటికి మళ్ళీ రాకండి. ముందీ యింట్లోంచి వెళ్ళిపోండి”

“ఏం కూశావ్?” ధనంజయరావు చెయ్యి యెత్తాడు ఆవేశంగా.

“హూ! ధించండి ఆ చేతిని. సంసారం అనేది పవిత్ర దేవాలయం. ఇక్కడ వుండటానికి మీరు అర్హత పోగొట్టుకున్నారు. వెళ్ళిపోండి. ఈ పవిత్రమైన ఆలయంలోకి మీరు రాలేరు. రానీయను. ఈ దేవుడు భేని దేవాలయంలో రాయిలా బ్రతుకుతాను”.

చతుర -

అహల్యకి దుఃఖం ఉప్పెనలా ముంచుకొచ్చేసింది.

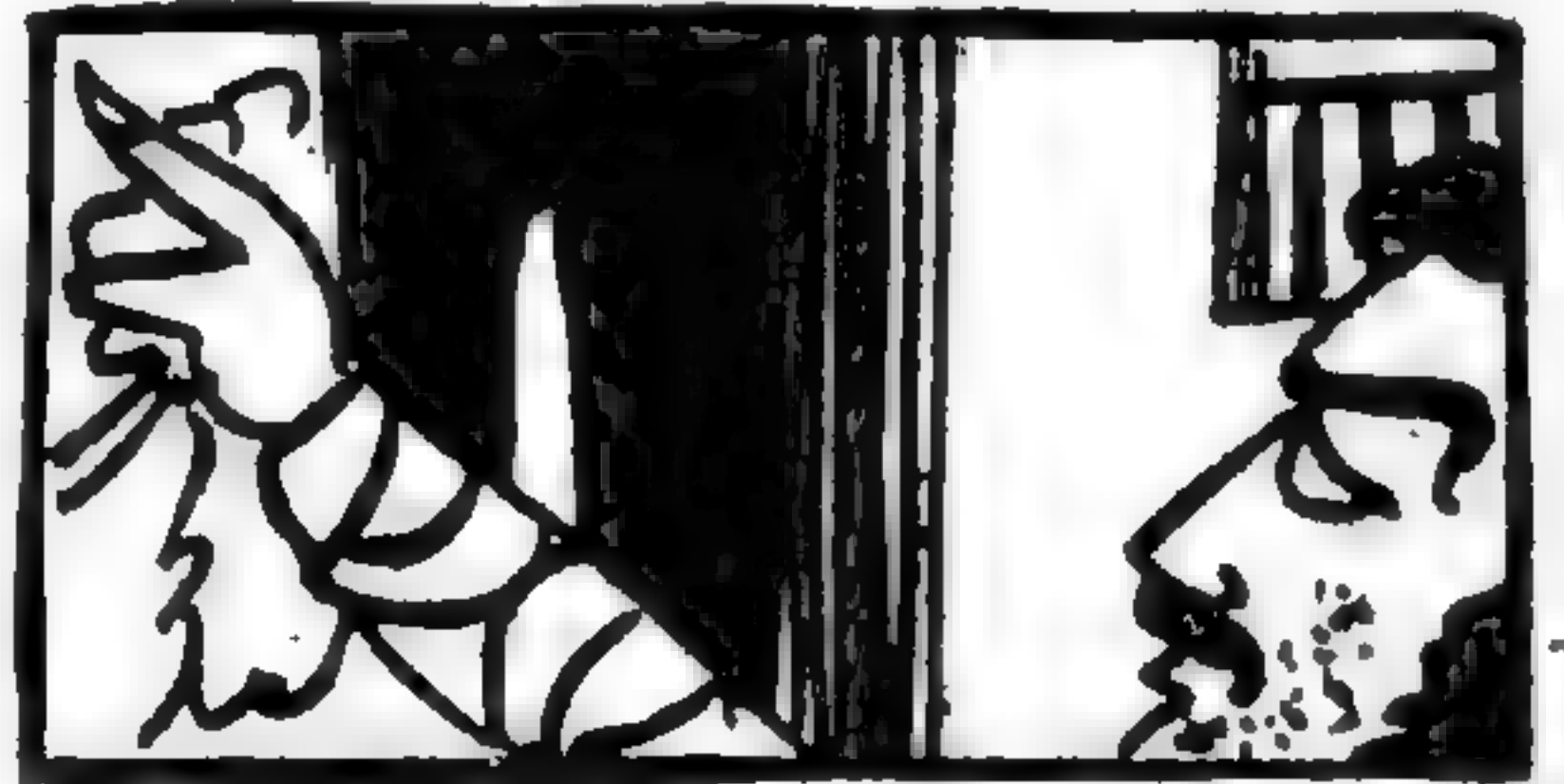
“అహల్యా! నీకెంత పొగరు? చూస్తాను నువ్వు ఒక్కదానివీ ఈ పిల్లలని ఎలా పెంచగలవో చూస్తాను. ఈ యింటికి చస్తే రాను, నువ్వు వచ్చి తప్పు అయిందని నా కాళ్ళు పట్టుకునే వరకూ యీ గడప తొక్కను”

అహల్య మౌనంగా వూరుకుంది.

“అహల్యా ..... మాట్లాడ వేం అహల్యా?”

“అలా పిలవద్దు. ఈ అహల్య పాషాణం అయిపోయింది. మీ పిలుపుకి చలనం రాదు. మీరు చయచేసి వెళ్ళిపోండి”

ధనంజయరావు జుట్టు పీక్కుంటూ యింట్లోనించి వెళ్ళిపోయాడు. మాధురి యిదంతా వినలేక, వినకుండా వుండలేక మనస్సంతా చేదు తిన్నట్లు అయి అలాగే వుండిపోయింది.

21

మాధురి కోసం అశ్వని ఉదయం తొమ్మిదిన్నరకి యెదురు చూస్తున్నాడు. మాధురి ఆవాళ ఆలశ్యంగా వచ్చింది.

“గుడ్ మార్నింగ్” పలకరించాడు అశ్వని మాధురితో బయలుదేరుతూ.

“మార్నింగ్” మాధురి పొడిగా

అంది.

“అలా వున్నారేం. జ్వరపడినట్లు నాలుగు లంఖణాలు చేసినట్లు”

“మనస్సు బాగాలేదు” నిర్లిప్తంగా అంది.

“అలాగా! మర్త లే కాలేజీకి రాకుండా వుండవల్సింది”

“ఇంట్లో అస్సలు వుండలేక పోతాన్నాను”

“అలాగా!” అంటూ మాధురి ముఖంలోకి పరీక్షగా చూశాడు. మాధురి మాసంగా సైకిల్ పోనిస్తోంది. అశ్వని తనే మాటలు మొదలెట్టాడు.

“తాతగారు మనకంటే ముందే వెళ్ళారు”

“ఊ!”

“మాధురి గారూ! పోనీ ఇవాళికి కాలేజీకి పోవద్దు. అలా పార్కుకై నా హోటల్ కై నా పోదామా”

“పార్కుకి పోదాం”

ఇద్దరూ పార్కులోకి వచ్చి కూర్చున్నారు. ఉదయం పూట కావటం వల్ల పార్కులో జనం ఎక్కువ లేదు. అశ్వని పచ్చగడ్డితో కర్చీఫ్ పరిచి కూర్చున్నాడు. మాధురి దగ్గరలోనే కూర్చుంది. పచ్చగడ్డి పరీక్షలు తుంచుతూ తన మనస్సులోని బాధని అశ్వనికి చెప్పేయాలని అనుకుంది. అతని ఓదార్పు వల్లనైనా కాస్త శాంతి లభిస్తుందేమోనని ఆశగా వుంది. చెప్పాలి. కానీ ఎలా? తండ్రిని గురించి అశ్వనికి చెప్పటం ఎలా! విని తను ఏమనుకుంటాడో? ఊహలు చెప్పకూడదని నిశ్చయించుకుంది. ఎదురుగా

కూర్చున్న అశ్వని ముఖం శాంతంగా కనిపిస్తోంది. ఇతని వ్యక్తిత్వం మరీ మరీ ఆకర్షిస్తోంది. సభ్యతతో కూడిన ప్రవర్తన. అతనంటే గౌరవం ఇంకా ఇంకా పెరుగుతోంది. అశ్వని మంచి స్నేహితుడు. ఔను ఏడచెప్పినా సహృదయంతో అర్థం చేసుకునే మంచి మనసుంది.

“అశ్వని గారూ... మన హిందూ వివాహ వ్యవస్థ చాలా పురాతన మైనదీ, మంచిదీ అంటారు కదా! ఈ దాంపత్యాల్లో కొన్ని ఫెయిట్ అవుతూంటాయి. ఎందుకంటారు!”

“కారణాలు వేరు వేరుగా వుండచ్చు నండీ”

“భార్యా భర్తల అన్యోన్యం దేనిమీద ఆధారపడి వుంటుంది?”

“కొత్తలో కేవలం ఆకర్షణ కారణంగా అయినా, తర్వాత వాళ్ళ మనస్తత్వాలమీద ఆధారపడి వుంటుంది. అనుకుంటాను”

“సంసారాల్లో ఎక్కువ పురుషుడి ఆధిక్యతే కనిపిస్తుంది.”

“ఔను. స్త్రీ తన కాళ్ళ మీద తను నిలబడగలిగిన ధీమా వున్నప్పుడే పురుషాధిక్యత దానంతటదే తగ్గుతూ పస్తుంది. అయితే భార్యా భర్తల సంబంధం-ఆర్థిక అవసరాలు తీర్చుకునేందుకు డబ్బు అవసరమే కాబట్టి అది వీళ్ళని కట్టి పడేస్తోంది మన దేశంలో. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. దాంపత్యాల్లో ప్రేమా, అభిమానం, ఆత్మీయతా, ఒకరిని ఒకరు అర్థం చేసుకోవాలన్న తపనా వుండాలి స్నేహితుల్లా జీవిస్తూ జీవికాంతం సంతోషంగా

బతకగలగాలి."

మాధురి ఈ మాటలకి నిర్లిప్తంగా నవ్వింది.

"అలాంటి దాంపత్యాలు వున్నాయంటారా!"

"ఉంటాయి."

"నాకు నమ్మకం లేదు"

"మీ వుద్దేశ్యం నాకర్థమైంది. మాధురి గారూ యీ దాంపత్యాలు చాలా వరకూ ఫెయిల్ కావటానికి కారణం, పురుషుడు అంటాను. జీవిత సహచరి అయిన అర్థాంగిని నిర్లక్ష్యం చేయటం మొదటి కారణం.

పవిత్రత అనేది శ్రీకేశానీ పురుషుడికి కాదు అన్న అహంభావం రెండో కారణం అంటాను. మూడో కారణం పురుషుడు తప్పుచేసినా సమాజం శిక్షించదు. పైగా కట్టుకున్న భార్య ఈ మొగుడిని షమిస్తూనే వుంటుంది. ఇది శ్రీ చేస్తున్న ముఖ్యమైన తప్పు. తప్పేకాదు శ్రీ బలహీనత."

"దీనికి పరిష్కారం లేదంటారా" మాధురి ఆవేశంగా అంది.

"ఇది ప్రకృతి సహజం. దీని పరిష్కారం ఏ సంస్కర్త చేతిలోనూ లేదు. ఇది ప్రతి వ్యక్తి తనని తను సంస్కరించుకోవల్సిన సమస్య."

"అంతేనంటారా!"

"నాకు తెల్సినంతవరకూ"

మాధురి ఆలోచిస్తూ వుండిపోయింది.

"మీ ఈ ఆశాంతికి కారణం.... అడగను. కానీ ఒక్క విషయం గుర్తు వుంచుకోండి. జీవితం వడ్డించిన విస్తరిలా

చతుర

అందరికీ వుండదండీ. ప్రతి యింట్లోనూ ప్రతివ్యక్తికీ ఏవో కొన్ని సమస్యలు వుంటాయి. ఎప్పుడూ వాటినే గుర్తు చేసుకుంటూ బాధపడటం సరైన పరిష్కారం కాదు. ఆ సమస్యనుంచి తప్పించుకోగలిగిన దారివెతుక్కోవాలి. మాధురిగారూ మనం పరిష్కరించుకోలేని సమస్యలని కాలాసితే వదిలేయాలండీ"

"అంతేనంటారా "

"నాకు తెల్సినంతవరకూ అంతే! చూడండి మీ పరీక్షలు దగ్గరలో వున్నాయి. ఇప్పుడిలా మనస్సు పాడు చేసుకోకూడదు. బాగా చదివి ఆ పరీక్ష పాసయి ఆ తర్వాత ఏదైనా ఓ వుద్యోగం చూసుకోండి. అప్పుడు మీకు కొంత స్థిమితం చిక్కుతుంది"

"నిజమే కానీ నాకు ఉద్యోగం ఎవరి స్తారు? ఎలా వస్తుంది?"

"చూడండి. నాకు తొందరలో మరో మంచి ఉద్యోగం వస్తుందని అనుకుంటున్నాను. ఇప్పుడు నే చేసేది మీకు వచ్చేలా ప్రయత్నిస్తాను. మా బాస్ మంచివాడు. ఏమంటారు?"

"థాక్స్ అశ్వనిగారూ. మీ చల్లని స్నేహితం చాలా శాంతినిస్తోంది"

కృతజ్ఞతగా చూసింది మాధురి.

"భలేవారు. ఇంత చిన్న విషయానికి థాంక్స్ చెప్పాలా! మాధురిగారూ ఒక్క మాట చెప్పండి

నేను కేవలం స్నేహితుడినే అనుకోండి. కానీ నావల్ల ఏం కావాలన్నా సాయపడటానికి సిద్ధంగా వున్నాను. ఈ

విషయం గుర్తుంచుకోండి. మీరుతప్ప కుటుంబంలో మరెవరూ నాకు తెలియదు. తెలుసుకోవాలని నాకు కతాహుళంగా వున్నా పరిచయం చేయాలని మీకు ఆసక్తి లేదు. ఆల్ రైట్. నేనా హద్దు దాటను."

"అశ్వనిగారూ మిమ్మల్ని పిలుస్తాను. కానీ ఇప్పుడు కాదు. సరే...పోదాం" లేచింది మాధురి.

"కాస కాఫీ తాగి వెడదాం" అశ్వని దగ్గరలోనే వున్న హోటల్లోకి దారి తీశాడు. మాధురి అతన్ని అనుసరించింది.

టిఫెను ఏంకావాలి" ఫామిలీ రూంలో కూర్చున్న తర్వాత అడిగాడు అశ్వని.

"ఏంవద్దు. వట్టి కాఫీ"

"ఆకలిగా లేదా!"

"ఊహ..."

"నాకు ఆకలిగా వుంది బాబూ!" అంటూ స్వీటుకి, హాటుకి ఆర్డర్ ఇచ్చాడు. సర్వర్ తెచ్చాడు. మాధురి తింటోంది కానీ మనసులో ఏదో తెలియని భయంగా వుంది. అశ్వనితో చాలా రోజులుగా పరిచయం వున్నా పార్కుకి రావటం యిదే మొదటిసారి. ఎవరన్నా తెల్సిన వాళ్ళు చూస్తే! అమ్మకి చెప్పే! బాధ పడుతుంది. అమ్మ నావల్ల బాధపడ కూడదు. అసలు నాన్న ప్రవర్తనవల్లనే అమ్మకి శాంతిలేదు.

"మాధురిగారూ ఇక్కడ కూడా మీకు ఆలోచనలేనా!" తను చెప్పేది సరిగా వినటంలేదని విసుగ్గా అన్నాడు అశ్వని.

"అహ! నేనేం ఆలోచించటం

లేదండీ"

"కాఫీ అయిదు నిమిషాలనించీ చల్లారి పోతోంది"

"ఆ... అవును కదూ!" కప్పు అందుకుని తాగేసి లేచింది.

"చాలా టైమయింది వెళ్ళిపోదాం"

"పదండి" అశ్వని, మాధురి ఫామిలీ రూములోనించి బైటకి వస్తూన్నారు.

ధనంజయరావు ఆయనవెంట మరో జంట ఆమె ఫామిలీ రూములోకి వస్తూ న్నారు. మాధురి తండ్రిని చూడగానే అడుగు ముందుకు వెయ్యలేకపోయింది. అశ్వని రెండడుగులు ముందుకి వెళ్ళి పోయి మాధురి రాలేదని గుర్తించి వెనక్కి వచ్చేశాడు. ధనంజయరావు కళ్ళు అగ్నిని కురిపిస్తూన్నట్లున్నాయి. మాధురి సన్నగా వణుకుతోంది. అడుగుముందుకు వెయ్యలేక పోతుంది. తండ్రి పక్కనున్న ఆమెని చూస్తోంది. తెల్లగా, లావుగా, పొట్టిగా, గుమ్మటంలా వున్న ఆమె శ్రీమంతు రాలిలా వుంది. నీలం పట్టుచీరె, నీలం జాకెట్టు, మెడలో నీలంరాళ్ళ నెక్లెస్, బాబ్స్, హెయిర్ చేతులకి నీలంరాళ్ళ గాజులు, ముఖాన నీలం బొట్టు, కాళ్ళకి నీలం చెప్పులు. నాగరీకురాలనీ, చదువు కున్న ఆమె అసీతెలుస్తోందిరూపంచూస్తే. వయస్సు నలభై దాటి వుండచ్చు. ఆయితే ఆమె చేసుకున్న మేకప్ ఆ వయస్సుని తక్కువగా చూపిస్తూన్నట్లుంది. ఆవిడ ధనంజయరావు చేతిని బిగించి పట్టు కుంది.

అశ్వని మొదట అర్థంకానివాడిలా షణం నిల్చిపోయాడు. నల్లబడిన మాధురి

ముఖాన్ని, కోపంతో ఎర్రబడ్డ కళ్ళనీ చూశాడు. చప్పున మాధురి భుజంమీద చెయ్యివేసి దగ్గరగా లాక్కుని—

“రా మాధురీ పోదాం” అంటూ ఆ అమ్మాయిని బలవంతంగా లాక్కు వెళ్ళాడు. ధనంజయరావు ఇంకా అక్కడే నిల్చున్నాడు. ఆయన కళ్ళలో ఎరుపు కాస్తకూడా తగ్గలేదు. మాధురి అశ్వని వెంట యాంత్రికంగా నడిచి హోటలు బయటికి వచ్చింది. ఆ తర్వాత అలాగే నిల్చుండిపోయింది.

“అశ్వనిగారూ ! మీరిలా ... చేశారేమిటి”. మాధురి ఇప్పటికి స్థిమిత పడింది.

“మాధురీ! సైకిల్ తీసుకుని పదండి చెప్తాను.”

ఇద్దరూ సైకిళ్ళు తీసుకున్నారు. మాధురి వేగంగా వెళ్ళిపోతోంది. ఆమెని అనుసరిస్తూ “సారీ మాధురిగారూ. మీకు స్పృహ తప్పుతుందేమో అని భయపడ్డాను. అందుకని...”

మాధురి ముఖం యెర్రగా యింకా యింకా యెర్రగా అయిపోతోంది. కానీ అశ్వనికి జవాబు చెప్పటంలేదు. అశ్వని మరోసారి ‘సారీ’ చెప్పాడు. అయినా మాధురికోపం తగ్గలేదు. వేగంగా ముందుకు పోతూనేవుంది. ఆవేశాన్ని అణచుకునే ప్రయత్నం చేస్తోంది కానీ సాధ్యం కావటంలేదు. అశ్వని సారీ అనే సరికి వెక్రికోపం వచ్చేసింది.

“చీఛీ: ఈ మగాళ్ళని నమ్మకూడదు. మీరు అంధురిలాంటివారు కారనుకున్నాను. మీరూ ఆతనని తెలిసిపోయింది. మీ చతుర

స్నేహానికి గుడ్ బై...” కటువుగా అనేసింది.

“మాధురీ...”

“నన్ను పిలవ్వద్దు.”

“నే చెప్పేది కాస్త వినండి”

“వినను. చస్తే వినను. ఇవాళ నా తండ్రియెదుట మీరు చాలా అవమానం చేశారు నేనెలా భరించానో యెందుకు భరించానో అర్థం కాకుండా వుంది. చీఛీ...నేనంటే నాకే అసహ్యంవేస్తోంది” తనలో తనే గొణుక్కుంటూ సైకిల్ ని మరీ స్పీడుగా పోనిస్తూంది.

“మాధురిగారూ ఆయన మీ నాన్న గారని మొదట నాకు తెలియదు. తెల్సిన తర్వాత కావాలనే చేశాను. అయితే ఎందుకు చేశానో కారణం చెప్తాను. కాస్త ఆగండి.”

“వినను”

“వినితీరాలి”

మాధురికి కోపం యింకా ఎక్కువయింది. కాలనీ దగ్గరికి రావటంవల్ల మెయిన్ రోడ్డునించి సైకిల్ ని తిప్పింది. అశ్వని అడ్డుగా వచ్చేశాడు.

“కాస్త ఆగండి మాధురీ. ఆగకపోయారో మీ యింటికి వచ్చేస్తాను”

మాధురి ఆగింది. అశ్వని యేదో చెప్పబోతూన్నాడు. మాధురి చాచి చెంప పగలగొట్టింది. ఏమరుపాటుగా ఉన్న అశ్వని నివ్వెరపోయాడు. ఎడంచేతితో చెంప పట్టుకుని విస్ఫురుగా మాధురి చెయ్యినిలాగి బిగించి పట్టుకున్నాడు.

“మాధురీ మీ మంచినికోరే నన్ను కూడా అర్థం చేసుకోకుండా ఆవేశఫుడు

తూన్నారు. ఇది నాకు అవమానమే. దీనికి యిప్పుడే యిక్కడే బదులు తీర్చు కోగలను కానీ...నేను అలా చెయ్యను. మీరంటే అభిమానం, ప్రేమా, స్నేహం తప్ప కోపంలేదు. వస్తా" అశ్వని వేగంగా వెళ్ళిపోయాడు. మాధురి వెళ్ళి పోతూన్న అశ్వనిని చూస్తూ అలాగే వుండిపోయింది.

నేను ... నేను ఏంచేశాను ... ఏం చేశాను. ఇవాళ అసలీలా జరిగిపోయిందేమిటి? భగవాన్. ఎందుకిలా జరిగింది! కుమిలిపోతూ ఎలాగో యిల్లు చేసింది.

22

జనార్దన్ చదువు మానేశాడు. కాళ్ళు అరిగేలా తిరిగి యెందరిచేతో 'లేదు' అనిపించుకుని ఆఖరుకి ఓ చిన్న వుద్యోగం సంపాదించు కున్నాడు. బట్టల షాపులో గుమ్మాస్తా వుద్యోగం. జీతం తక్కువే. అయిష్టా వుద్యోగంలో ప్రవేశించాడు. "ఈ ఇక్కడి జీతంతో యిల్లు గడవటం కష్టం. యెలా!" దిగులు పడి పోతోంది అహల్య. చేతిన వున్న గాజులు అమ్మేసి ప్రస్తుతానికి రోజులు దొర్లిస్తోంది. మూడు వ్రాలుగునెలలు కష్టపడితే మాధురి చదువు ఆవుతుంది. ఆ పిల్లకి యెక్కడన్నా రెండొందలు వచ్చే వుద్యో

గం చూసుకుంటే! అన్న ఆలోచనలోనూ వుంది. నాంచారమ్మ సాయంతో పది మంది చిన్నపిల్లలని ప్రైవేటుకి కుదుర్చు కుంది. తలా అయిదు రూపాయలు యిస్తూన్నారు. అహల్య యాంత్రికంగా రోజులు దొర్లిస్తోందే కానీ పుట్టెడు దిగులుగా వుంది. అన్నగారు మళ్ళీ ఓ సారి వస్తానని వుత్తరం రాశాడు.

"ఎవరు వచ్చి మాత్రం యేం చేస్తారు" సిర్దిప్రంగా అనుకుంది. జనార్దన్ వుద్యోగానికి, మధు స్కూలుకి వెళ్ళారు. మాధురి రెండు రోజులుగా

కాలేజీ మానేసింది. ఇంట్లోనే చదువు కుంటూ వుండిపోయింది. తల్లి అడిగింది ఎందుకు వెళ్ళటం లేదమ్మా కాలేజీకి అని.

"క్లాసులు సరీగా లేవమ్మా రేపటి నించీ వెడతాను" అని సర్ది చెప్పింది మాధురి.

నాంచారమ్మా ఆమె భర్త నాంచారయ్యా సాయంకాలం వచ్చారు. యోగ క్షేమాలు అడిగారు. అహల్య తనకి భర్తకి జరిగిన భర్తణ విషయం టూక్కిగా చెప్పింది. నాంచారమ్మ అహల్యని మందలించింది.

నువ్వు రావద్దు అన్నావుగా, అదే చాలని ఆయన యింక ఇంటి ముఖం చూడటం లేదు. ఆయన కేం అక్కడ హాయిగా తింటూ తిరుగుతూ న్నాడు. ఇలా ఆయన్ని వదిలేస్తే యెలా గమ్మా"

"ఏం చేయను చెప్పండి" అహల్య పుబికి వచ్చే కన్నీళ్ళు ఆపుకొంటూ అంది.

“ఏం చేయను అని ఏడుస్తూ కూర్చుంటే ఈ పరిస్థితి చక్కపడు తుందా : మీ అన్నయ్యను రమ్మను. ఆయన్ని ఆ ఇంట్లోనించి ఈడ్చుకు వచ్చి ఇక్కడ పడేయమను. ఆ గడప తొక్కితే పూరుకోం అని చెప్పమను” నాంచారమ్మ కోపంగా అంది.

“చెప్పటం తేలిక. కానీ చేయటం కష్టం. చూడమ్మా అహల్యా ఆ హేమ రాణి వుందిచూశావా అదో ఆడదయ్యం. పైగా శ్రీమంతురాలు. కట్టుకున్న మొగుడిని విషం పెట్టి చంపిందట. అదం డబ్బు వున్నాయిగా. కోరిన మగాడితో స్నేహితం అంటూ పరిచయం చేసుకుని ఆ పరిచయంలో డబ్బు ఆశ చూపి వశపర్చుకుని తను జల్సాగా బ్రతుకుతోందిట. మోజున్నంత పరకూ ఈ స్నేహితం. తర్వాత నౌకర్లతో గెంటించేస్తుందిట. ఈ విషయం ఈ పూళ్ళో చాలా మందికి తెలుసుట.” అన్నాడు నాంచారయ్య.

అహల్య అసహ్యంతోనూ అభిమానం తోనూ తల దించుకుంది.

“అన్నగారు వయస్సు నలభై దాటినా ఇంకా అందంగా వుంటారు. అందుకే దాని కళ్ళు పడ్డాయి. అసలు నాకు తెలియక అడుగుతా ఈ ఇద్దరికీ పరిచయం యెలా అయింది అంటారు”

“ధనంజయరావు కామధ్య డబ్బు సంపాదించి లక్షాధికారి అయిపోవాలన్న పిచ్చి యెక్కువైంది. జీతం యెన్నాళ్ళు అయినా మంత పెరగదయ్యే. అందుకని సంపాదనకి పూర్గాలు ఏవి ఉన్నాయో చతుర

అని చాలారోజులు ఆలోచించి పేకాట నేర్చుకుని ఆడాడు. అది లాభం లేదని రేసులకి వెళ్ళాడు. అక్కడా ఒక్కసారి గెలవలేదు. ఈ హేమరాణితో పరిచయం అయింది అక్కడే”

“ఈ గుర్రప్పందాల పిచ్చి ఆవిడకి వుందా!”

“ఊ! బాగా వుందిట. మన ధనం జయరావు అలా పరిచయం కాగానే ఆ పిచ్చిలోనించి హేమరాణి పిచ్చిలో పడిపోయాడు. మొదట టీకనీ, సినిమా కనీ పిల్చి పరిచయాన్ని ఫెంచేసు కుందిట. నేను యెన్నోసార్లు చెప్పాను. వాళ్ళు శ్రీమంతులు వాళ్ళతో మనకెందుకు స్నేహితం” అని. అందుకాయన అన్నాడు గదా “కేవలం కాలక్షేపానికే నండీ” అని. యింక నేనేం చెప్పగలను”

“ఎంత దురదృష్టం. ఆ పరిచయం యీ కుటుంబాన్ని ఎలా తారుమారు చేసిందో!” నాంచారమ్మ విచారంగా అంది

“చెల్లమ్మా. నేనోసారి వెళ్ళి ధనం జయరావుకి నచ్చ చెప్పి పిల్చుకురా నామ్మా” అన్నాడు నాంచారయ్య.

“వద్దండీ. వద్దు”

“ఎన్నాళ్ళని ఇలా వంటరిగా వుండ గలవు”

“జీవితాంతం”

“అలా అనకు వదినమ్మా. ఆయన ఏదో వ్యామోహంలో. పొరబాటు చేస్తే వదిలేసి పూరుకోవటమేనా” నాంచారమ్మ నచ్చ చెప్పబోయింది.

“నాంచారమ్మగారూ తెల్సి తెలియని

వయస్సులో వున్న పిల్లలు తప్పుచేస్తే మనం ఊమించి తీరాలి. కానీ బాధ్యత కలిగిన ముగ్గురు బిడ్డల తండ్రి అయి జీవితంలో భార్యతో ఇరవై యేళ్ళు అన్యోన్యంగా కాపురం చేసిన యాయన తప్పు చేయటమా! భర్త ఇలా చేస్తే మరో స్త్రీ ఊమించగలదేమో కానీ నేను ఊమించ లేను. దయచేసి యీ విషయం యింక చెప్పకండి”

అ హా ల్య యిలా అనేసరికి నాం చారమ్మ యింకేం మాట్లాడ లేకపోయింది. రోపలిగదిలో కూర్చుని చదువు కుందా మనుకున్న మాధురికి మాటలన్నీ విని స్తూనే వున్నాయి. చదువు తలకి యెక్కటం లేదు. పుస్తకం మూసి తల పట్టు కుని కూర్చుంది.

నాంచారమ్మా, నాంచారయ్యా వెళ్ళి పోయారు. మధుబాబు స్కూలునించి వచ్చి ఏదో కావాలని గొడవ చేస్తూ న్నాడు. అ హా ల్య విసుక్కుంటోంది. మధుబాబు ఏడుపు మొదలుపెట్టాడు. అయినా మాధురి కూర్చున్న చోటునించి లేవలేదు.

23

మాధురి మళ్ళీ కాలేజీకి వెళ్ళివస్తోంది.

రెండురోజులు అశ్వని కనిపిస్తాడేమో నని యెదురు చూసింది. అతను కన్పించలేదు. పంటరిగా వెళ్ళి రావటం చాలా కష్టంగా అనిపిస్తోంది. ఆ రోజు అలా తను చేయటం తప్పు అని రోరోపల బాధపడి పోయింది. పొరబాటని చెప్పాలని చూస్తే అశ్వని కన్పించటం లేదు. ఓ మంచి స్నేహితుడిని దూరం చేసు కున్నానా? ఇదే బాధగా వుంది. ఆ రోజు వుదయం కాలేజీకి వెడుతూ చూసింది. అశ్వని కన్పించలేదు గానీ సైకిల్ తాత గారు కన్పించారు. మాధురిని చూడగానే పలకరింపుగా నవ్వారు. ఇద్దరూ సిటీ వైపు వెడుతూన్నారు. తాతగారు ఏవేవో కబుర్లు చెప్తున్నారు. ఇవన్నీ తలకె క్కటం లేదు మాధురికి.

“అశ్వనిగారు కన్పించటం లేదేమండీ” అని అడిగింది. తాతగారు ముందుకు పోయే సైకిల్ ని ఊణం ఆపేశారు. ఆశ్చర్యంగా మాధురి ముఖంలోకి చూశారు.

“అదేమిటి! ఆశ్వనికి దెబ్బలు తగిలాయిగా. నీకు తెలియదామ్మా”

“అశ్వని గారికా! దెబ్బలు తగిలాయా! ఎప్పుడూ! ఎక్కడా! ఎలా!”

“రెండు రోజుల క్రితం కాబోలు ఒక్కడూ సిటీలోనించి లేబరుబస్టి దాటి వస్తూన్నాడట” అని ఆగి “ఔను ప్రతి రోజూ నువ్వు అతనివెంట వుంటావుగా ఆ రోజు లేవా?”

“నేను మూడురోజులు కాలేజీకి వెళ్ళలేదు యిదంతా సరే.....ఆ రోజు పంటరిగా ఆశ్వనిగారు వస్తూన్నారు. అప్పుడేమైంది” ఆతురత అణచు

కుంటూన్నా తాతగార్ని అర్థం అయి పోయింది.

“సరిగ్గా యీ కాలనీ దగ్గరికి వచ్చి తన యింటివైపుగా సైకిల్ తిప్పాడట. ఎవరో రోడ్డులు యిద్దరు వచ్చి మీద పడ్డారట. ఏమరుపాటుగా వున్నాడు కనుక వాళ్ళు కొట్టిన మొదటి దెబ్బ తలకిగాక కుడి భుజానికి బాగా తగిలిందిట. అంతలోనే సైకిల్ దిగి యెదురు తిరిగి చితకతన్ని వదిలాడట ఆయిద్దరినీ. వాళ్ళుబాగాతాగి వుండటంతోయితనిదాటికి ఆగలేకపోయి వుంటారు. పడుతూ లేస్తూ పరుగు తీసి దూరంగా ఆగివున్న తెల్లటి విమానం కారు యెక్కేసి పారిపోయారట. పాపం అశ్వనికి శత్రువులు యెవరూ లేరు. అతను చాలా మంచివాడు. చేత నైనంట వరకూ ఎదటి వాళ్ళకి మేలే తప్ప కీడు చేయటం అతని స్వభావమే కాదు. నా ముఖం. అతన్ని గురించి నే చెప్పటం యేమిటమ్మా. నీకు తెలియదూ! మీరిద్దరూ ఘంచి స్నేహితులు కదా!”

మాధురి గొంతు తడారి పోయింది. నోట్లోనించి మాట రావటంలేదు. విమానం కారులోవచ్చి అశ్వనిని కొట్టి దుండ గులు పారిపోయారు. అశ్వనికి దెబ్బ తగిలిందా! అది యెవరు కొట్టివుంటారు. అర్థమైపోయింది. మాధురికి. అశ్వని నేనూ మంచి స్నేహితులం నిజమే. అందుకు! అతనికి ప్రతిఫలం యిదా! నాన్న యంత నీచమైన పని చేయించారా! ఓహో! ఎంత బాధ కల్గించే విషయం. అశ్వని... మనస్సులో ఏమనుకుంటూ న్నాడో! అతన్ని కల్సుకోవటం యెలా!

చతుర

నా బాధని చెప్పటం యెలా.

“మాధురి ఏమిటమ్మా ఆలోచిస్తూ న్నావు”

“ఏం...ఏం లేదండీ. అశ్వనిగారు ఎలా వున్నారోనని”

“ఇవాళ వస్తూ చూసి వచ్చాను. దెబ్బ బాగా తగిలింది. రిపోర్టు చేయమని అందరం చెప్పాం. కానీ అతను ‘ఇవ్వను’ అన్నాడు. ఎందుకలా అంటూన్నాడో అర్థం అయి చావటంలేదు. అసలు అంత మంచి కుర్రాడిని కొట్టవల్సినంత అవసరం యెవరికి వచ్చిందో అర్థం కావటం లేదు. నా అనుమానం అతనిముందు వుండాను. నా మాటకి నవ్వి ‘తాతగారూ వాళ్ళు బహుశా మరెవరినో కొట్టబోయి పొరబాటున ఆదారినే వస్తూన్న నన్ను వేసేసి వుంటారు’ అనినవ్వేశాడు. అబ్బ! అంత బాధలో అలా యెలా నవ్విగలిగాడో నాకైతే అర్థం కాలేదమ్మా. ఆ... నా దారి యిటమ్మా. వెళ్ళివస్తా” తాతగారు వెళ్ళిపోయారు.

మాధురికి కాలేజీకి వెళ్ళ బుద్ధికాలేదు. అలా అని వెనక్కి తిరిగి యింటికి వెళ్ళ బుద్ధి కాలేదు. సినిమాకై నా పోవాలన్నా ఏ టాకీస్ లో ఏ సినిమా ఆడుతోందో తెలియదు.

తెలుసుకున్నా ఒంటరిగా వెళ్ళ లేదు. అసలు ఒంటరిగా వెళ్ళటం అలవాట లేదు. దెబ్బతిగిలి కట్టు కట్టుకుని బాధ పడిపోతూన్నట్లున్న అశ్వనిని వూహించు కుంటూ దారి తప్పి కాలేజీకి కాక మరో దారి వెంట చాలా దూరం వచ్చేసింది. ఇప్పటికి గ్రహించి ఆగి వెనక్కి తిరి

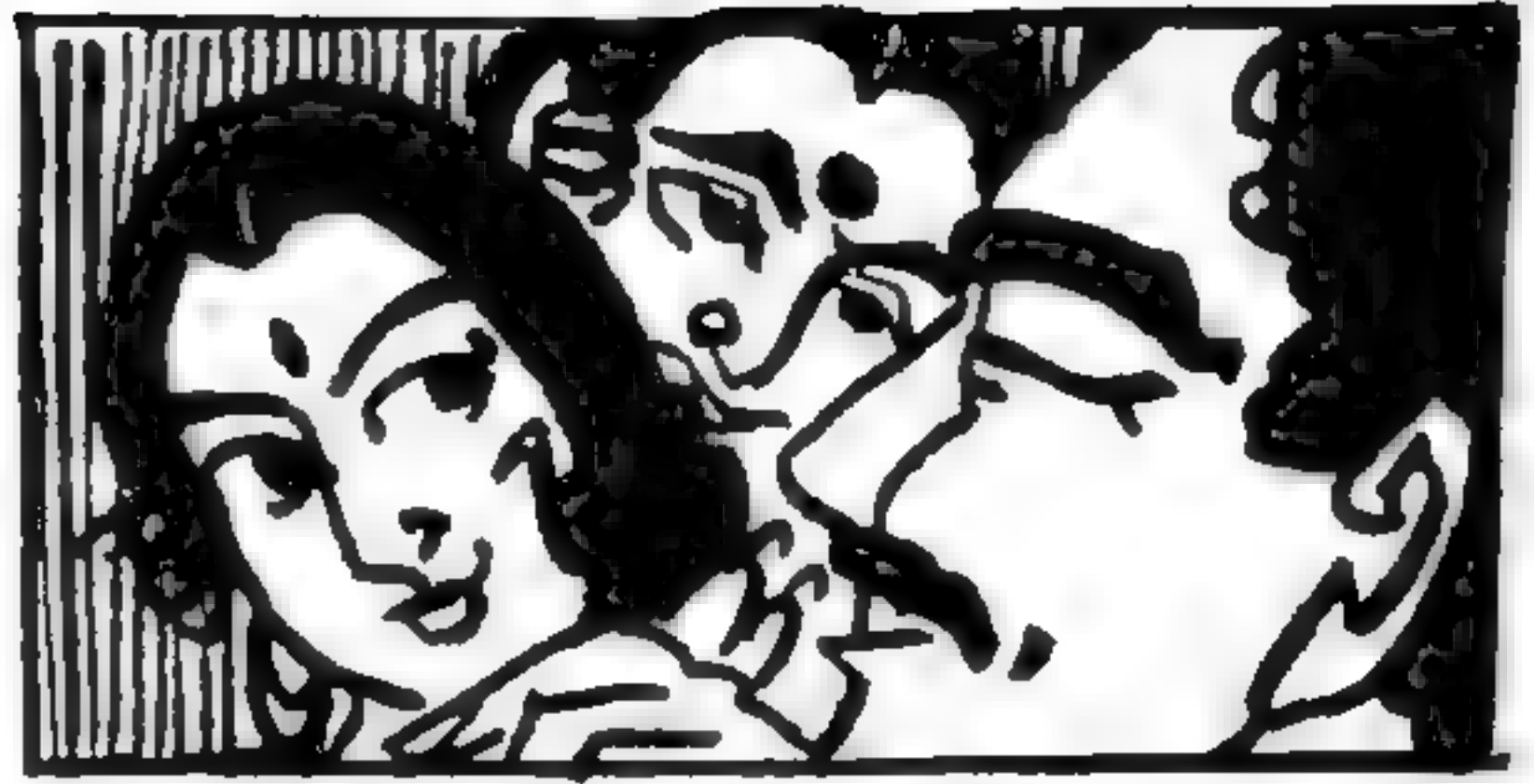
గింది. మాధురి మనస్సు మనస్సులో లేదు.

రా ఎలాగో కాలేజీ అయేవరకూ వుండి ఇంటికి వచ్చేసింది. తాద్రీగొంతు పెద్దగా పిన్పిన్లోంది.

“అహల్యా ఆహంకారంతో ప్రవరించమ. కళ్ళు మూసుకుని పిల్లలని దేశం మీద వదలకు మాధురి కాలేజీకంటూ ఇంట్లోనించి వెళ్ళి ఏం చేస్తోందో నీకు తెలుసా? ఎక్కడ ఎవరితో తిరుగుతూ వున్నదో నీకు తెలుసా?? కావాలంటే సాక్ష్యం చూపిస్తాను. నీ కూతుర్ని పిలిచి. ఎలా శిక్షిస్తావో చూస్తాను... నీ ముఖం నీవే చెయ్యగలవులే. వాడి భరతం నేనేపట్టించేశాను. వాడిక జన్మలో నీ కూతురి జోలికి రాకుండా చేశాను ఇప్పుడు చెప్పు. ఈ ఇంటికి నా అవసరం వుందా లేదా?”

మాధురి వినలేక లోపలికి రాతేక నాంచారమ్మ ఇంటికి వెళ్ళిపోయింది. “ఈ రాత్రికి మాధురిని ఇక్కడ వుంచుకుని రేపు పంపిస్తాను” అని నాంచారమ్మ అహల్యాకి కబురుపంపింది కానీ మాధురిని చివాట్లు వేస్తూనేవుంది చాలా సేపు.

మాధురి జరిగిందెవరైనా చెప్పాలని ప్రయత్నించింది. కానీ ఆవిడ వినిపించుకోలేదు. ఇంక చూసేసరిగా వుండిపోయింది.

24

అహల్యా అన్న రామ్మూర్తి వచ్చాడు. భనంజయరావుకి కబురు పెట్టాడు. ఆయన రాలేదు. తనే మాట్లాడాలని ఆఫీసుకి వెళ్ళాడు.

“ఆఫీసుకి రెండు నెలలు శలవు పెట్టాడు. అసలాయన సరిగా ఆఫీసుకి రావటంలేదు. ఇలా అయితే వుద్యోగం వుండటం కష్టం. శార్మింగ్ ఇచ్చినా ఆయన లక్ష్యపెట్టటం లేదు” ఇలా చెప్పారు. రామ్మూర్తి కాళ్ళిడ్చుకుంటూ ఇల్లు చేరి చెల్లెలికీవార చెప్పాడు.

అహల్యా ఏం మాట్లాడలేదు. రామ్మూర్తికి ఇంకేం చేయటానికి తోచక చెల్లెలితో అన్నాడు.

“అహల్యా! ఇక్కడ ఇంకా ఎందుకు. దిక్కులేనిదానిలా ఇలా ఎన్నాళ్ళు వుంటావమ్మా? చదువుకునే వయస్సులో జనార్దన్ ని వుద్యోగంలో పెట్టావు. నువ్వు గొంతు చించుకుని పిల్లలకి పాఠాలు చెప్తూ ఇంటి చాకిరి చేస్తున్నావు. చిక్కినగం ఆయావు. పిల్లలు బెంగపడి పోతున్నారు. ఇక్కడ ఒక్క షబం వద్దు. నా దగ్గరకి వచ్చేయి.”

“నేను ఈ ఇల్లు వదిలి ఎక్కడికి రానన్నయ్యా. డబ్బు చాలకున్నా ఎలాగో

పొదుపుగా చేసుకుంటాను గానీ నాకు ఒక్క సాయం చేయన్నయ్యా”

“చెప్పమ్మా. ఏం చెయ్యమంటావో చెప్పు”

“మాధురికి పెళ్ళి చెయ్యి. ఈ ఒక్క సాయం చెయ్యి నాకింకేం అక్కరలేదు. అసలు దాన్ని ఇక్కడ వుంచవద్దు. నీ వెంట తీసుకెళ్ళు అన్నయ్యా”

“తీసుకువెడలాను. పెళ్ళి కూడా చేస్తాను. కానీ చదువు ఆపటం ఏమంత మంచి పని కాదు. పరీక్షలు కాగానే వుత్తరం రాయి. నేనేవచ్చి తీసుకువెళ్ళి పోతాను”

ఆహల్యకి ఇష్టం లేకున్నా అన్నగారి మాట వినక తప్పలేదు. మాధురి కాలేజీకి వెళ్ళివస్తూనేవుంది. రామ్మూర్తి నాంబా రమ్మకి ఆమె భర్తకి కూడా చెప్పాడు.

“చూడండి. మీరీకుటుంబానికి హితులు. ధనంజయరావుని మార్చలేంగాని మాధురికి యేదైనా పెళ్ళి సంబంధం చూడండి. నేనూ వెతుకుతాను. మీ కెవరన్నా తెల్సివెళ్ళుంటే వుత్తరం రాయండి. వచ్చి చూస్తాను.” అని చెప్పి వెళ్ళి పోయాడు.

మాధురి కాలేజీకి వెళుతోంది. వస్తోంది. కానీ ఆశ్వని కన్పించలేదు. తాతగార్ని అడిగింది. “ఆశ్వనిగారెలా వున్నారు?”

“దెబ్బ కాస్త తగ్గింది వుద్యోగానికి వెళుతూన్నాడుగా”

“నాక్కన్పించటం లేదు. రేపు 9:30 యిక్కడే వెయిట్ చేస్తూంటానని కల్సుకోమనీ కాస్త చెప్తారా”

“అలాగే” తాతగారు వెళ్ళిపోయాడు.

అలాగే అన్నాడుగానీ ఈ ముసలా యనకి గుర్తుండి చెప్తాడా! చెప్పినా అతను నన్ను కల్సుకుంటాడా! రాత్రి అంతా యిదే ఆలోచన మాధురికి. అతను తప్పకవస్తాడు. వస్తాడు. మనస్సు చెప్తోంది. ప్రతిరోజు కంటే త్వరగా లేచి త్వర త్వరగా స్నానం వగైరా పూర్తి చేసుకుని తొమ్మిదింటికే బయలుదేరింది మాధురి. మెయిన్ రోడ్డు దగ్గరికి వచ్చేసింది. ఆతురతగా చుట్టూ చూసింది. ఎవరూ లేరు. హలాఖు రాలేంది.

“రాడు అతను రాడు. ఎలా వస్తాడు! ఆత్మాభిమానంవున్న అతను రాడు. నేనే తప్పుచేశానంటే నాన్న మరీ మోరమైన తప్పు చేశారు. అతన్ని క్షమించమని అడిగే ఆర్థత కూడా లేదు. మాధురి వ్యథ పడుతూ సైకిల్ ఆపుకొని అలా నిరీక్షిస్తూనే వుంది. మెయిన్ రోడ్డు మీద కార్లు, ఆటోలూ, టాక్సీలూ పోతూనే వున్నాయి. దూరంనించి లోడ్ నింపుకున్న లారీ వేగంగా వస్తోంది. మాధురి భయంగా కళ్ళు గట్టిగా మూసుకుంది. లారీ పెద్దగా శబ్దం చేసుకుంటూ వెళ్ళి పోయింది. లారీ దూరంగా పోయిందని ధైర్యం వచ్చిన తరువాత మెల్లగా కళ్ళు తెరచింది. ఆశ్వని సైకిల్ దిగి యెదురుగా నిల్చుని వున్నాడు. కాస్త చిక్కి పోయినట్లున్నా కళ్ళ కాంతితో మెరుస్తూన్నాయి. భుజానికి కట్టుంది. ఒక చేత్తో నడుపుతూన్నా దేమా సైకిల్. మాధురి అతని ముఖం లోకి చూస్తూ నిల్చిపోయింది. అతనూ

అలాగే వుండి పోయాడు. తమ పరిచయం అయిన తర్వాత ఒకరిని ఒకరు చూసుకోకుండా యిన్నాళ్లు వుండటం ఇదే మొదటిసారి. అశ్వనిని కలుసుకోమని చెప్పండి అని తాతగారితో చెప్పింది. ఇతను వచ్చాడు. కానీ తనలా మాట్లాడాలో ఎలా క్షమాపణ. అడగాలో అర్థం గాక చూస్తూ వుండిపోయింది. మాధురి పక్కరిస్తుందని చూసి చూసి విసుగెత్తి తనే పక్కరించాడు.

“నన్ను కలుసుకోమన్నారట” పొడిగా అన్నాడు.

“అవును. నేనారోజు...” మాధురి నోట్లోంచి మాట రావటం లేదు.

“ఏ రోజు?” ముఖం చిట్టించి అడిగాడు.

“అదే... ఆ రోజు”

“ఆ విషయం నేను మర్చిపోయాను. దయచేసి గుర్తు చేయ వద్దు! ఇంతకీ నన్ను కలుసుకోమని కబురంపిన కారణం చెప్పండి. త్వరగా వెళ్లి పోవాలి”

“నన్ను... క్షమించండి”

“మిమ్మల్నా! నేను... క్షమించటమా!

ఎందుకు. చూడండి. నేను చాలా సామాన్యుడిని. మీరూ అలాంటి అమ్మాయే అనుకుని కాస్త చనువు పెంచుకున్నాను. ఫలితం అనుభవించాను. సరే ఆ విషయం అంతా మర్చిపోవటానికి ప్రయత్నిస్తాను. ఇంతకీ...” అంటూ మాధురిని అనుమానంగా చూశాడు. అంతలోనే చుట్టూ చూశాడు. మాధురి బాధగా చూస్తూ అంది.

“నన్ను విశ్వసించటం లేదు కదూ!

ఎందుకలా అనుమానంగా చూస్తూ న్నారు?”

“ఏం లేదు. ఈ చుట్టూపట్ల తెల్లటి విమానంకారు వుందేమో అని”

మాధురి ముఖం నల్లగా అయి పోయింది.

“అశ్వనిగారూ!” గొంతు పూడుకు పోయింది. కళ్ళలో నీళ్లు తిరిగాయి.

“మీరు చెప్పవల్సింది ఏమన్నా వుందా? లేక నేను వెళ్లిపోనా”

“నాకు ఎలా చెప్పాలో అర్థంకావటం లేదు. అశ్వనిగారూ నన్ను అర్థం చేసుకోండి. మీరు నాకున్న ఏకైక స్నేహితులు”.

“ఇందుకు మళ్ళీ ఏదైనా బహుమానం యిస్తారా?”

“అశ్వనిగారూ! తప్పు తెలుసుకుని క్షమించమని అడుగుతూన్నాను. మా నాన్నగారలా చేసినట్లు తెల్సినప్పుడు ఎంత బాధపడ్డానో చెప్పలేను. మీ ముందు నిల్చుని మాట్లాడగల అర్హత పోగొట్టుకున్నాను. మీరు ఇదంతా మర్చి పోయి ఇదివరకులా కల్సివుండమని ఆర్థిస్తూన్నాను. ఈ విషయం చెప్పాలని యిన్నాళ్ళూ ఆరాటపడ్డాను. చెప్పేశాను. ఇంక మీరే... మీరే...”

అశ్వని ముఖంలోని కఠినత కరిగి పోతూ వుంది.

“ఈ మాటలన్నీ నమ్మమంటారా!”

“అశ్వనిగారూ” కన్నీళ్లు వుబికి వచ్చాయి మాధురికి. అశ్వని కోపాన్ని మించి శాంతం తెచ్చుకుంటూ—

“మీరు స్నేహ హస్తం చాస్తూండే

కాదని దూరంగా తరిమేంత కఠినమని
కాను మాధురీదేవీ. ఆరోజు చెప్పలేదూ
మీరంటే నాకెప్పుడూ గౌరవమేననీ,
అభిమానమేననీ”

మాధురి కళ్ళెత్తి అతని ముఖంలోకి
చూసింది. మనస్సులోని బాధని
నొక్కిపెట్టి మామూలుగా మాట్లాడటానికి
ప్రయత్నిస్తూన్నట్లు తెలుస్తూనే వుంది.
సూటిగా చూస్తున్నాడు.

“నేను ఇంకోవారం వరకూ సిటీకి
రాతను. మరి వెళ్ళొస్తాను” వెళ్ళిపోయాడు
అశ్వని. మాధురికి నీరసం ముంచుకు
వచ్చింది. వెళ్ళిపోయాడు. అశ్వనీకుమార్
వెళ్ళిపోయాడు. బాధగా అనుకుని సైకిల్
ఎక్కి బయలుదేరింది. వంటరిగా ప్రయా
ణించటం చాలా కష్టంగా వుంది. అయినా
తప్పదు.

25

నాంచారమ్మ మాధురికోసం వరుడిని
వెతుకుతూ వుంది. తెల్సినవాళ్ళ
కల్లా చెప్తోంది. ‘బిడ్డే పైనలియర్ చదివే
అందమైన అమ్మాయికి అబ్బాయికావాలి.
కట్నకానుకలు యివ్వలేరు. కానీ పిల్ల
లక్ష్మీలా వుంటుంది. గుణవంతురాలు
కూడా’ ఇలా చెప్తోంటే ఒకావిడ నాంచా
రమ్మని నిలదీసి అడిగింది.

“ఎంత అందంవున్నా కట్నం ఇవ్వ
చురు.”

లేకపోతే పెళ్ళి ఎవరుచేసుకుంటారమ్మా”

“ఎందుకు చేసుకోకూడదు. చదువు
కున్నపిల్ల. ఉద్యోగంవస్తే నెలకి నాలు
గొందలు తెచ్చి యిస్తుంది. ఇదిచాలదా!”
అని దబాయించేస్తోంది నాంచారమ్మ.

జనార్దన్ జీతండబ్బు తెచ్చి తల్లికి
ఇస్తున్నాడు.

“జనార్దన్! ప్రేమేటుగా చదువుకునేలా
చూడునాయనా!” అంది అహల్య.

“అలాగేనమ్మా... ప్రయత్నిస్తాను”
బుద్ధిగా జవాబు చెప్పాడు. మధుబాబు
అల్లరి పిల్లలతో స్నేహితంమొదలెట్టాడు.
స్కూలుకి పోతున్నానని చెప్పి వెళ్ళ
కుండా ఆటలుఆడి సాయంకాలం యింటికి
వస్తున్నాడు. ఇది తెల్సుకున్న అహల్య
మధుని మందలించింది. లోలోపల బాధ
పడింది. మధు పుస్తకాలసంచి పారేసు
కుని బట్టలన్నీ బురద చేసుకుని యిల్లు
చేరాడు. అహల్య కోపంగా అడిగింది

“నీ పుస్తకాలేవి. బట్టల-తా ఈ బురద
ఏమిటి!” అని. మధు జవాబుచెప్పలేదు.
అహల్య ఎన్నిసార్లు అడిగినా జవాబురాక
పోయేసరికి వీపు చిట్టిపోయేలా కొట్టింది.
మధుని యెప్పుడూ కొట్టదు. అందుకే
మధు గాభరాపడి ఏడ్చిఏడ్చి అన్నం

తినకుండా నిద్రపోయాడు. మర్నాడు
జ్వరం వచ్చేసింది. ఆ జ్వరతీవ్రతలో
కలవరిస్తున్నాడు. “నాన్నా! అమ్మ
నన్ను కొడతాంది. మీరురండి నాన్నా!
కొట్టవద్దు అని చెప్పండి నాన్నా!
నాన్నా మీరు యింటికి రండి నాన్నా!
నేను మీదగ్గరే వుంటా నాన్నా! అమ్మ
దగ్గరకి వెళ్ళను నాన్నా! అమ్మ మారి

పోయింది నాన్నా!"

ఇలా కలవరిస్తున్న మధుని చూస్తూంటే అహల్యకి కన్నీళ్ళు ఆగటం లేదు. 'పసివాడిని కొట్టాను, వీడి మనస్సు గాయపడింది. అయ్యో' లో లో పల విగులు పడింది. తెల్లవారేవరకూ మధు మంచందగ్గరే కూర్చుంది. తెల్లవారింది. మధుకి కాస్త జ్వరం తగ్గింది. మాధురి కాలేజీకి వెళ్ళింది. జనార్ధన్ బట్టల షాపుకి వెళ్ళాడు. మధు నిద్రపోతూ న్నాడు. అహల్య స్నానంచేసి భోజనం చేయటానికి కూర్చుంది. కడుపులో ఆకలి కరకరమంటూ వుంది. కానీ అన్నంతినాలి అనిపించటంలేదు. మధుకి కాస్త జ్వరంవస్తే తనకి ఇంత గాభరా ఎందుకు! ఇదివరకోసారి మధుకి టైఫాయిడ్ వచ్చింది. అప్పుడు అస్తమానం ధనంజయరావు మధు మంచందగ్గరే వుండిపోయాడు. మందులిస్తూండేవాడు. ఆయన తన పక్కన వున్నాడు గనుక మనస్సుకి శాంతి వుందప్పుడు. కానీ యిప్పుడు. తనకి ధైర్యం ఎవరుచెప్తారు. 'నేవున్నానుమధుకి భయంలేదు అహల్యా నువ్వు విశ్రాంతి తీసుకో' అనేవాడు. ఇప్పుడా ఖశలేదు. ఎంత దుఃఖాన్నైనా వంటరిగా మౌనంగా మింగేయాలి. ఎన్నాళ్ళిలా బ్రతకాలి. ఈ ముగ్గురు పిల్లలకోసం అయినా తగు బ్రతకాలి. తప్పుదు.

దాదాపు ఇరవై సంవత్సరాలు కష్ట సుఖాల్లో పాలు పంచుకుంటూ శరీరాలు వేరు అయ్యినా ఒకే ప్రాణంగా బ్రతికారు యిద్దరూ. ఆయన యిదంతా యెలా మర్చి పోగలిగారు! మరో శ్రీతో సంబం

ధం యెలా పెట్టుకో గలిగారు. ఇది వరకెన్నడూ లేని యీ బలహీనత యెలా వచ్చింది. ఆయనలోని యెన్నో బలహీనతలని భరించి అతనికి అనుగుణంగా తను సర్దుకుంది. కానీ ఈ ఒక్క విషయంలో మాత్రం ఆయన్ని క్షమించ గల శక్తి తనకి లేదు. ఈ యిట్టోగానీ మనస్సులోగాని అతనికి చోటులేదు. తను యివ్వలేదు. తనే కాదు ఆత్మాభిమానం వున్న యే శ్రీ కూడా యివ్వలేదు.

ఈ వూహల్లో మునిగి అన్నం తినాలన్న మాట మరిచిపోయి అలాగే కూర్చుండి పోయింది అహల్య.

"అమ్మా...మంచిసీళ్ళమ్మా" మధు లేచి కూర్చుని అడిగాడు. అహల్య చప్పునలేచి చెయ్యి కడుక్కుని మంచి సీళ్ళు తెచ్చి యిచ్చింది. మధు సీళ్ళు తాగి గ్లాసు యిచ్చేశాడు.

"అమ్మా.....నాన్నాడు మనింటికి రారామ్మా"

"....."

"చెప్పమ్మా...రారామ్మా"

"....."

"నువ్వే రావద్దన్నావు. అందుకే నాన్నాడు రావటంలేదు. నాన్న రాకుంటే నాకి జ్వరం తగ్గదమ్మా"

అహల్య నూట మార్చేస్తూ అంది.

"మధూ బ్రెడ్ తింటావా! కాఫీ యివ్వనా"

"ఏం వద్దు"

"మరేం కావాలి"

"నాన్నాడు కావాలి...నాకు నాన్న కావాలి" యేడుస్తూ పడుకుని దుప్పటి

కప్పేసుకున్నాడు. దిక్కు తోచనిదానిలా
అహల్య మందంమీద కూలబడింది.
భోజనం పూర్తిగా చెయ్యనే లేదు.
అంతలో నాంచారమ్మ వచ్చింది.

“మధుకెలా వుంది వదినగారూ!”

“రండి. కాస్త తగ్గింది. మందువేశాం
కానీ అదోలా మాట్లాడుతూన్నాడు. నాకు
భయంగా వుంది” అహల్య తన బాధని
వెళ్ళ బోసుకుంది. నాంచారమ్మ మధు
చెయ్యి పట్టుకొని చూసింది.

“ఏం బాబూ యేం కావాలి. కాఫీ
తాగుతావా”

“నాకేం వద్దు అత్తగారూ. అమ్మ
నన్ను కొట్టింది. అందుకే జ్వరం
వచ్చింది” అని మళ్ళీ దుప్పటి ముసుగు
బిగించాడు ‘నిజమేనా’ అన్నట్లు
చూసింది అహల్య వైపు.

“నిజమే వదినగారూ మధు యీ
మధ్య చాలా అల్లరి నేర్చుకున్నాడు”
అంటూ జరిగింది అంతా క్లుప్తంగా
చెప్పేసింది.

“వదినగారూ మీ అశాంతి పిల్లలు
మనస్సుని గాయ పరుస్తోంది. మరెప్పుడూ
యిలా తొందర పడకండి” మెల్లగా
మందలించింది నాంచారమ్మ.

“నిజమే. నేనీ విసుగులో వీళ్ళని
గమనించక పొరబాటు చేశాను”

“పోనివ్వండి. మధుకి జ్వరం అదే
తగ్గుతుందిగానీ మీరు దిగులు పడకండి.
అన్నట్లు మరో ముఖ్య విషయం. మన
మాధురికి ఓ మంచి సంబంధం చూశాను.
అబ్బాయి అస్సాలో పనిచేస్తూన్నాడు
ఇంజనీరుగా. త్వరలో శలవుల్లో వస్తాడట.

చతుర

మాధురిని చూపిద్దాం..

“ఇంజనీరా ! అయితే వద్దు...”

“అదేమిటి ఆలా అంటారు”

“వాళ్ళకి కావల్సిన కట్నం మనం
యివ్వలేం”

“అదా మీ భయం. వాళ్ళకి అన్నీ
చెప్పాను. అమ్మాయి గుణవంతురాలూ,
చదువుకున్న పిల్లా అయితే చాలు అన్నది
అతని తల్లి.”

“నిజంగానా”

“ఔనండీ. మన మాధురి తప్పక
వాళ్ళకి నచ్చుతుంది. ఇదంతా సరేగానీ
ఎందుకైనా మంచిది ఈ విషయం
మాధురికి ముందే చెప్పి వుంచండి.”

“ఆ... దానిముఖం. ఏం తెల్సు
దానికి.”

“ఇలా మీ మనస్సులో అనుకుని
పూరుకుంటే యెలా? ఓ మాట చెప్పి
వుంచటం నయం”

“పోనీ మీరు చెప్పినట్లే చేస్తానుగానీ
ఈ సంబంధం వాయంతయేలా చూడండి
వదినెగారూ. మాధురికి మూడు ముళ్ళూ
పడితేచాలు. నేనెవరినీ ఏమీ అర్థించను.
ఈ మగపిల్లలని చూసుకుంటూ కాలం
వెళ్ళదీస్తాను.”

నాంచారమ్మ నవ్వేసింది. మధుకి
బిస్కట్లు యిచ్చి వెళ్ళివస్తానని చెప్పివెళ్ళి
పోయింది. ఇంక పిల్లలు బిలబిల్లాడుతూ
వచ్చారు చదువుకునేందుకు. అహల్య
వాళ్ళని కూర్చోమని పెరటి తలుపు
మూసి వచ్చి చదువు చెప్పటంలో మునిగి
పోయింది. ఎనిమిదిమండీపడేళ్ళలోపు పిల్లలే.
తగని అల్లరి చేస్తూ విసిగిస్తూవున్నారు.

అయినా శాంతంగా వాళ్ళ గోల భరించి చదువు చెప్తూనే వుంది అహల్య. వీళ్ళు చదువు ఆయి వెళ్ళేసరికి అహల్యకి చెప్పలేనంత నీరసం ముంచుకు వచ్చేస్తుంది. అల్పిపోయి మంచం మీద వాలిపోతుంది. తలనొప్పితో పగిలిపోయేలా వుంటుంది. ఈ బాధని భరిస్తూ కళ్ళు గట్టిగా మూసుకుని ఆలా చాలా సేపు వుండిపోతుంది అహల్య.

26

ఉదయం తొమ్మిది గంటలు దాటింది. మాధురి కాలేజీకి బయలుదేరింది. అశ్వని మాధురిని చూస్తూనే “గుడ్ మార్నింగ్ మాధురీదేవీ” పల్కరించాడు.

“మార్నింగ్! ఇవాళ చాలా వుత్సాహంగా వున్నారు. కారణం అడగవచ్చునా!”

“ఓయస్ అడగవచ్చు. అసలు మీరు అడక్కుండానే చెప్పేస్తానుగా. రేపు మా అన్నయ్య వస్తున్నాడు.”

“అలాగా! అయితే ఇంక మీరు కన్పించరన్న మాట”

“అన్న మాటే. రేపురాను. కానీ ఎల్లండి ఫ్లాయంకాలం వస్తాను. మీరు కాలేజీనించి బయలుదేరి మనం కలుసుకునే చోటున వెయిట్ చేస్తూ వుంటాను.

దైము వుంటే కాలేజీకి వస్తాను. రేపు మాత్రం మీరు త్వరగా ఇంటికి వెళ్ళిపోండి”

“మీ అప్పగింతలు చాలా బాగున్నాయి” చిరుకోపంగా చూస్తూ అంది. అశ్వని నవ్వేశాడు. “వెళ్ళి పోదామా! అన్నట్లు యివాళ మన తాతగారింకా రాలేదేం చెప్పా... ఆ... వస్తూన్నారు పదండి” అశ్వని బయలుదేరాడు. మాధురీ బయలు దేరింది. తాతగారు వీళ్ళిద్దరూ వెళ్ళిపోయారేమో అని త్వర త్వరగా వచ్చేసినందువల్ల ఆయాసం వచ్చేస్తోంది. రొప్పుతూ అన్నారు —

“మీ రిడ్డరూ వెళ్ళిపోయారేమోనని గాభరాపడ్డాను”

“మీ కోసం ఆగామండి. ఇంతకీ మీరీ మధ్య సరిగ్గా రావటంలేదు యెందుచేత” మాధురి తాతగారి సైకిల్ పక్కనే తన సైకిల్ పోనిస్తూ అడిగింది.

“పాతవుద్యోగం పోయింది. కొత్త వుద్యోగం వెతుక్కునే పనిలో వున్నానమ్మా”

“తాతగారూ! తలుపుపండిన మీలాంటి వాళ్ళు ఓ వుద్యోగంలో ముఫైయేళ్ళుచేసి రిటైర్ అయిన తర్వాత కూడా మళ్ళీ వుద్యోగం అంటూ మాలాంటి యువకులకి పోటీకి వస్తే యెలాగండి” అశ్వని నవ్వుతూనే అడిగాడు. తాతగారూ కోపగించుకోలేదు

“నిజమేబాబూ! మేం మీకు పోటీ రాకూడదు. అయితే వుద్యోగంలో నించి రిటైర్ అయిన ప్రతివుద్యోగీ బాధ్యతల నించి రిటైర్ కాకపోవటంవల్ల మళ్ళీ యీ

వుద్యోగపువేట తప్పటం లేదు."

"అంటే?"

"భగవంతుడి పిలుపు వచ్చే వరకూ మనిషికి బాధ్యతలు తప్పవు. అందునా మధ్యతరగతి వాళ్లకి జీవితం ఆఖరు క్షణాల్లో శాశ్వత రిటైర్ మెంట్" తాత గారిమాట పూరికాకుండానే పెద్ద దగ్గు తెర వచ్చింది. ఆయన ఆ గటం వల్ల మాధురీ అశ్వనీ కూడా ఆగిపోయారు. అయిదునిమిషాలతర్వాత ఆయన స్త్రీమిత పడి మళ్ళీ సైకిల్ యెక్కారు. మాధురీ అశ్వనీ కూడా బయలుదేరారు.

"మీ యిద్దరితో కలిసి యిలా యెంత దూరం ప్రయాణించినా అలసట రాదు నాకు"

అశ్వనీ మాధురీ నవ్వేశారు.

"భలే ప్రయాణికులం మనం. ఈ మన ప్రయాణం యింకెన్నాళ్ళో జరగదు కదండీ" అశ్వని అన్నాడు. తాతగారు గాభరాగా "ఎందుకనీ" అడిగారు.

"మాధురిగారి చదువు అయిపోతోంది. నాకు కొత్త వుద్యోగం రాబోతోంది. అది వస్తే నాయిష్టం వచ్చినట్లు వెళ్ళటం రావటం జరగదు కదండీ"

"నిజమే సుమా! మాధురీ మీయిద్దరి అడ్రెస్ లూ యివ్వండి. ఓ ఆదివారం వచ్చి చూస్తాను మీవాళ్ళనందరినీ"

"తాతగారూ ఆదివారం పుడయం తొమ్మిదిగంటలలోపల అయితేనే యింట్లో వుంటాను తప్పకరండి" అంటూ యింటి అడ్రెస్ చెప్పాడు అశ్వని.

"సరే మాధురీ. నువ్వు చెప్పమ్మా"

"నేను ఆదివారం అంతా యింట్లోనే

చతుర.

వుంటాను. మీ వీలు చూసుకురండి తాత గారూ"

"ఆదివారం ఏ మార్నింగ్ షో కన్నా వెళ్ళవామ్మా, నీలాంటి వాళ్ళు ఈకాలంలో వున్నారా? అందులోనూ ఆడపిల్లలు!"

"నాకాఅలవాట్లు లేవండీ"

వీళ్ళిద్దరూ మాటల్లోపడి కాస్త వెనక పడ్డారు. అశ్వని ముందుకు వెళ్ళబోయి, మళ్ళీ ఆగి, యిలా అవస్థపడుతున్నాడు.

"అశ్వనిగారూ! కాస్త మీ పంచ కళాణ్యికి పగ్గం వెయ్యండి. తాతగారు ఆయాసపడి పోవల్సివస్తుంది" మాధురి మందలిస్తూన్యట్లు అంది.

"ఈ అశ్వాన్ని పగ్గాలు బిగించి పట్టుకున్నా సరైన దూసుకుపోతూనే వుంది, సైకిల్ స్టో చేస్తూ అన్నాడు. అశ్వనికి తన సైకిల్ అంటే అయిదో ప్రాణం. దీనికి అన్నగారు ముద్దుగా పంచకళ్యాణి అని పేరు పెట్టాడనీ, దీని క్షేమం వుత్తరాల్లో కూడా రాస్తాడనీ ఓ సారి చెప్పాడు అశ్వని. అప్పటినించీ మాధురి కూడా పంచకళ్యాణి అనే పిలుస్తుంది. ఈ మాట తాతగారికి అలవాటయింది. అసలు ముగ్గురూ కలిసి వెళ్ళేది వుడయమప్పుడే. సాయంకాలం తాతగారు ఆలశ్యంగా వస్తారు. అందుకని కల్సుకోలేరు. ఉదయం పూట యీ స్నేహితులు యెక్కడ త్వరగా వెళ్ళి సోతాలో అని తాతగారు హడావుడిగా వచ్చేస్తారు. ఒక్కోసారి అశ్వనితో బాటు పోటీపడి సైకిల్ నడపటం ఆయనకి సరదా. ఓ సారి మాధురి యీ యిద్దరికీ పందెం వేసింది. ఎవరు ముందుగా

వెళ్ళగలరో చూస్తాను అని. అశ్వని సైకిల్ ఆపి అడిగాడు.

“పంచెం గెల్చిన వాళ్ళు పార్టీ ఇవ్వాలి. తాతగారూ సరేనా”

“ఓ అలాగే”

“అయితే మనిద్దరికీ మాధురి జడ్జి. ఎవరం గెల్చినా ఈమెకి పార్టీ యిద్దాం”

“సరే”

“అయితే నేరెడీ !” రెడీగా నిల్చు న్నాడు అశ్వని. ఇంక తాతగారు పంచ పెకి మడిచి దోపి, పై మీదివుత్తరియం సదుముకి దిగించి కట్టి మరి సైకిల్ తీసుకున్నారు. మాధురి వన్ టూ...త్రీ అనగానే యిద్దరూ బయలు దేరారు. మాధురి వాళ్ళని అనుసరించింది. అశ్వని సరదాగా నవ్వుతూ ఆయన్ని సవాల్ చేస్తూ చివరివరకూ తనే ముందుకి దూసుకుపోయి ఆఖరున కావాలని తాత గార్ని గెలిపించి వెనకబడిపోతూన్నట్లు నటించి “అయ్య బాబాయ్! తాతగారూ మీరు నన్నే వోడించేశారు” నవ్వుతూ వోటమిని ఒప్పుకున్నాడు. తాతగారు సంబరపడి పోయారు. మాధురి చప్పట్లు చరిచి “భలే మీరేగెలిచారు. మరి పార్టీ” అంది. తాతగారు షర్టు జేబు తడుము కున్నారు కొప్పుతూనే. చేతికి అర్థ రూపాయ క్లాసు తగలగానే ఆయన ముఖం పాలిపోయింది. ఇది గ్రహించిన అశ్వని నోట మార్చేస్తూ

“మాధురిగారూ హోటల్సులో టిఫిను బాగుండటం లేదు. సిటీలో కలరా కూడా వుంది. ఓ రోజు తాతగారింటికి యిద్దరం కల్సి వెడదాం” అన్నాడు మాధురికి

యిది నచ్చలేదు. కానీ అశ్వని ముఖం లోని భావం గ్రహించి ‘అలాగే’ అంది. తాతగారు తేలిగ్గా గాలి పీల్చుకుని—

“చూడండ్రా! రేపు ప్రొద్దున పచ్చి మిరపకాయ బజ్జీలు వేకిగా తెస్తాను. అవి మా ఆవిడ రుచిగా చేస్తుంది. ఆ తర్వాత ఓ రోజు మీరిద్దరూ తప్పక రండి”

“అలాగే...చూడండి! పచ్చి మిరప కాయ బజ్జీలంటే నాకు చచ్చేంత యిష్టం. నా వాటాలో మరో నాలుగు యెక్కువ వేయించి తెండి” అశ్వని అడిగేశాడు.

తాతగారు “మనదారులు చీలిపోతూ న్నాయ్రా వస్తాను. రేపు కలుద్దాం” అని వెళ్ళిపోయాడు. అశ్వని వెళ్ళి పోయాడు. మాధురి కాలేజీకి వెళ్ళి పోయింది. తాతగారు అన్న ప్రకారం మర్నాడు పచ్చి మిరపకాయ బజ్జీల పొట్లంతో సహా వచ్చారు. అశ్వని తన వాటా కాక మాధురి వాటాలోనివి కూడా రెండు తీసుకు తినేసి “అబ్బ .... కారం మంట .... నాలిక మండిపోతోంది” అని చిన్న పిల్లవాడిలా అల్లరి చేస్తూ వుండే మాధురి వెక్కిరించింది. అశ్వని అంత బాధనీ భరిస్తూ మళ్ళీ వెక్కిరించి బదులు తీర్చేసు కున్నాడు. ఇలా కల్సి వెళ్ళటంతో ముగ్గురికీ మరి చనువు యేర్పడింది. ఈ రోజు మాధురికి యీ విషయాలన్నీ గుర్తుకి వచ్చాయి. అశ్వనికి కొత్త పుడ్యోగంవస్తే తన చదువు అయిపోతే యిలా కల్సుకునే అవకాశం యింక

వుండదు అన్న విషయం బాధ కలిగింది. ఆశ్వనికి మనస్సులో యెలా వుందో కానీ పైకి నవ్వుతూ కబుర్లు చెప్తున్నాడు.

“మాధురీ మరి శలవా!” ఆశ్వని అడిగాడు.

“ఇవ్వను”

“అయితే ఇక్కడే నిలుచుంటాను”

“చాలా మంచివారు. ఇవాళ నాకు కాలేజీలో ప్రోగ్రాం వుంది వార్షికోత్సవం సందర్భంగా. డిబేట్ లో పాల్గొనాలి. భారత స్త్రీ నాడూ నేడూ అనే విషయం గురించి. సరేగానీ మళ్ళీ యెప్పుడు కలుద్దాం” అంది.

“నే పీలుంటే యెల్లుండి వుదయం తప్పక వస్తాను”

“ఆ రోజే మా వార్షికోత్సవం ప్రోగ్రాం లున్నాయి.

“అలాగా. కాలేజీకి రమ్మంటారా”

“వద్దు రావద్దు”

“ఏం”

“ఏంటేదు. ఆ రోజు నేను ఇంటికి రావటానికి ఆలశ్యం కావచ్చు. మీరు అసవసరంగా వెయిట్ చేయాలి. అందుకని. నేను నా ఫ్రెండ్ ఇంట్లో వుండి. మర్నాడు వస్తాను. మీరు రారు కదూ!”

మాధురీ ఇంత గట్టిగా రావద్దు అంటున్నందుకు ఆశ్చర్యపోయినా “సరే...రాను లెండి... చూడండి మీ ప్రోగ్రాం చూడాలనిపిస్తే మాత్రం వస్తాను”

చతుర

“వద్దు.”

“రాను లెండి! సరే, నేను పోతున్నాను.” ఆశ్వని విస్ఫురుగా వెళ్ళిపోయాడు. మాధురీ కాలేజీకి వెళ్ళిపోయింది.

27

మధుకి జ్వరం తగ్గినట్లే తగ్గి మళ్ళీ ఎక్కువ అయింది.

“డైఫెయిడ్ లక్షణాలు కనిపిస్తున్నాయి. జాగ్రత్తగా వుండాలి” అన్నాడు డాక్టర్.

ఈ మాటకు మాధురీ పోయింది ఆహార్య. నాచారమ్మా ఆవిడ మొగుడూ రోజుకి రెండుసార్లు వచ్చి చూసి వెదుతున్నారు. అయినా ఆహార్యకి ఆధైర్యం గానే వుంది. జనార్దన్ మందులు కొని తెచ్చాడు. మాధురీ మధు దగ్గరనే వుంది. మధు వళ్ళు తెలియకుండా మంచం మీద పడివున్నాడు. సాయం కాలం నించీ ఆకాశంలో మబ్బు పట్టి వుంది. ఈదురుగా గాలి వీస్తోంది. వర్షం ప్రారంభమైంది. రాత్రి అవుతున్న కొద్దీ ఆహార్యకి భయం ఎక్కువవుతున్నది. మధు జ్వర తీవ్రతతో కలవరిస్తూన్నాడు.

“నాన్నారూ...రండి...నాన్నారూ... నన్ను... తీసుకువెళ్ళండి. నాన్నారూ

అమ్మ నన్ను కొడుతోంది...నాన్నారూ"

డాక్టర్ ఈ మాటలు విన్నాడు.
"వీళ్ళనాన్నగారు పూరిలోలేరా? లేకుంటే
ఎక్కడ వున్నా సరే పిలిపించండి" అని
చెప్పి వెళ్ళాడు. నాంచారమ్మ అహల్యకి
తోడుగా ఇక్కడే వున్నది. డాక్టర్
మాటలు విన్నది. కాస్త ఇవతలకి
వచ్చింది

"ఇప్పుడెలా?" అంది. అహల్య ఏం
చెప్పింది. తల వంచుకుని నేల మీద
పిచ్చి గీతలు గీస్తూ వుంది. మాదురి
ముఖంలోకి చూసింది నాంచారమ్మ.

నేను ఏం చేయను అ త గా రూ
అన్నట్లు చూసింది. జనార్దన్ కి మధు
స్థితి చూస్తే భయంగా వుంది.

"అమ్మా ... నేవెళ్ళి నాన్న గార్ని
తీసుకు వస్తానమ్మా" అన్నాడు తల్లికి
దగ్గరగా వస్తూ.

"వద్దు"

"వదినగారూ! మీ భార్య భర్తల
పంతాల్లో పసివాడిని నలిగిపోనీయకండి.
నేను దూరం ఆలోచించి చెప్తున్నాను.
జనార్దన్ ని వెళ్ళనీయండి" నాంచారమ్మ
బ్రతిమాలింది.

"వద్దు వద్దు! ఈ పిల్లలూ నేనూ
ఏమైపోయినా ఆయనకి అక్కర్లేదు. ఈ
మాట నా ఘుఖం మీద అనే వెళ్ళాడు.
ఆయనకి కావలిసింది మేం కాదు."

"వదినగారూ ఆవేశపడకండి. ఆయన
కోపంలో అలా అని వుండచ్చు కానీ
మధుకి ఇళ్ళ జ్వరం వచ్చిందని తెలిస్తే
ఎక్కడున్నా రెక్కలు కట్టుకుని వాల
తారు."

అహల్య మాట్లాడలేదు. వెళ్ళటానికి
జనార్దన్ కి అనుమతి ఇవ్వలేదు.

బైట చీకటి చిక్కపడింది. ఉరుము
లతో మెరుపులతో వర్షం ఉధృతంగా
కురుస్తోంది. అహల్య కన్నీళ్ళు కాల్యలు
కడుతున్నాయి. మాదురికి యేంచేయాలో
అర్థంకాకుండావుంది. మధు ప రి స్థి తి
బాగాలేదు. ఒకవేళ నాన్నగారు వస్తే
వీడిజ్వరం తగ్గుతుందేమో! అమ్మ
ఇప్పుడూ యిలా పట్టుబడితేయెలా!.

బైట యెక్కడో 'ధాం' మని పిడుగు
పడింది. మధు వులిక్కిపడిపోయాడు.
"నాన్నా...నాన్నా నాకు భయం
వేస్తోంది నాన్నా" అంటున్నాడు.

"జనార్దన్ పద నేనూ వస్తాను"
మాదురి గొడుగు తీసుకుని చెప్పలువేసు
కుంది. 'అదపిల్లవి నువ్వెందుకమ్మా'
వారించింది నాంచారమ్మ.

"జనార్దన్ కి చీకటి అంటే భయం.
వాడికి నేను తోడు. నాకు వాడు తోడు!
అత్తయ్యా మధునీ, అమ్మనీ చూసు
కుంటూ వుండు. త్వరగా వచ్చేస్తాం"

నాంచారమ్మా అహల్య యేదో
అంటున్నారు. మాధవి వినిపించుకోలేదు.

"అక్కా, అక్కడికి నువ్వెందుకు"
ఇబ్బందిగా చూశాడు జనార్దన్

"నన్ను చూసి సిగ్గుపడిఅయినా నాన్న
పస్తారేమో అని ఆశరా? పద."

మాదురి చేతిలోని గొడుగుగాలి విసు
రుకి యెగిరిపోయేవావుంది. జనార్దన్ తను
తీసుకుని గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. పది
గజాలన్నా ముందుకుపోకముందేగొడుగు
యెగిరిపోయింది. 'అయ్యయ్యో' వర్షంలో

తడిసి ముద్ద అయిపోతూ జనార్దన్ ఆగి
“వెనక్కిపోదామా అక్కా” అడిగాడు.

“వద్దు పద. నాన్న దగ్గరకి వెళ్ళి
తీరాలి”

జనార్దన్ నడుస్తూన్నాడు. తమ్ముడిని
అనుసరిస్తోంది మాధురి.

“జనార్దన్ నీకా యిల్లు యెలాతెల్పు”

“నా ఫ్రెండ్ తో యెక్కడికో వెళ్ళి
పస్తూంట్ నాన్నగారు ఆ యింట్లో కన్పించారు. ఆశ్చర్యపోయాను”

మాధురికి యింక విసటం యిష్టం
లేదు. అందుకే మౌనంగా నడుస్తోంది.
రోడ్డుమీద వర్షపునీరు కాలువలా ప్రవ
హిస్తోంది. త్వరత్వరగా నడవటానికి
వీలులేకుండా వుంది. మాధురి ఒకటి
రెండుసార్లు తూలిపడబోయింది. జనా
ర్దన్ అక్కచేతిని గట్టిగా పట్టుకుని నడు
స్తున్నాడు. నడిచినడిచి మాధురి అల్సి
పోయింది. వర్షం యెక్కువ అయింది.
జనార్దన్ తలతడిసింది. బట్టలూ ముద్ద
అయ్యాయి. మాధురి తడిసిన చీరెవంటికి
అంటుకపోయి నడవటానికికాళ్ళకి అడ్డం
పడుతూవుంది. తలమీదనించి నీళ్ళుముఖం
మీదకి కారుతుంటే ఓ చేత్తో తుడుచు
కుంటూవుంది. ఎక్కడా జనసంచారం
లేదు. అప్పుడోకారూ అప్పుడోరిక్ష్వా వర్షం
నీళ్ళని యీదుకుంటూపోతున్నాయి.
మాధురి అల్సిపోయింది. జనార్దన్ అక్క
చేయి పట్టుకుని నడిపించి సందులూ
గొందులూ దాటించి విశాలమైన రోడ్డు
మీదకి తీసుకువచ్చాడు. “ఇంత వర్షం
పడుతున్నా యిహాళ కరెంటు పోలేదు.
ఇది మన అదృష్టం” అన్నాడు.

చతుర

“ఔను. ఈ వర్షంలో లైట్లుకూడా
లేకపోతే నాన్నకోసం రావటం జరిగేది
కాదు”

“అక్కా మధుకి యేమీ కాదుగదా!”

“అహ... మరేం ఫర్లేదు. నువ్వు
చిగులుపడకురా” లో లో పల తనకి
భయంగా వున్నాపైకి తమ్ముడికిదైర్యం
చెప్తోంది మాధురి.

“అక్కా! సంవత్సరం క్రితంవరకూ
మనిల్లు యెంత బాగుండేది.”

మాధురి మాట్లాడలేక పోతోంది.
జనార్దన్, మౌనంగా నడవలేక
పోతున్నాడు. ఇది గ్రహించింది.
“ఔనురా! డబ్బు ఎక్కువ లేకున్నా
మనిల్లు స్వర్గంలా వుండేది. నాన్నా,
అమ్మా, మనం యెంతో తృప్తిగా బ్రతికే
వాళ్ళం. ఆరోజులు మళ్ళీ వస్తాయో
లేదో! జనార్దన్ ఈ రోడ్డులో అన్నీ
పెద్దపెద్ద మేడలే వున్నాయికదూ!
ఇంకా ఆ ఇల్లు యెంతదూరంరా. అబ్బ
నేనడవలేను.”

“దగ్గరికి వచ్చేశాం. అదుగో ఆరోడ్డు
మలుపు తిరగాలి.” ఇద్దరూ మళ్ళా ఓ
అర్థగంట నడిచారు. అదుగో ఆ మూడం
తస్తుల మేడ...నువ్వు యిక్కడుండు.
నేవెళ్ళి పిలుస్తాను. అసలుగేటుమూసింది.
మన పిలుపు వినిస్తుందోలేదో.”

“నేనూ వస్తాను పద” మాధురి గేటు
దగ్గరికి నడిచింది. పెద్ద మేడచుట్టూ
యెత్తైన ప్రహరీముందు రెండుకార్లు
ఒక్కసారి పోగలిగినంత పెద్ద ఇసుప
గేటు. ఆ గేటుకు ఘడియ బిగించివుంది.
మేడ లోపల యెక్కడనించో లైటు

వెలుతురు పడుతోంది. మాధురి ముఖం తడుచుకుంటూ చూస్తోంది. జనార్దన్ గేటుని గట్టిగా కొట్టాడు. పదినిమిషాల తర్వాత ఓ నౌకరు వచ్చి 'అడిగాడు గేటు తియ్యకుండానే

“ఎవరు”

“ధనంజయరావుగారు అర్జెంటుగా కావాలి. పిలుత్వరగా”

“ఇంట్లోలేరు. ఇప్పుడిప్పుడే రారు” నౌకరు ముఖం చిట్టించి లోపలికి వెళ్ళి పోయాడు. మాధురి నిరాశగా చూస్తూ నిట్టూర్చింది. తమకష్టం అంతా వ్యర్థమేనా!

“అక్కా ఇప్పుడెలా”

“నాన్నాడు వచ్చేవరకూ యిక్కడే వుందాం” నిల్చునే వోపిక లేకున్నా గేటుని ఆనుకుని నిల్చుని ఇటూ అటూ చూస్తోంది మాధురి. చలికి వణుకు వస్తోంది. జనార్దన్ వణుకుతూన్నాడు. మాధురి విశాలంగా వున్న ఆ మేడని చూస్తోంది. ఈ మేడల్లోవుండే అవకాశం అందరికీ రాదు. వచ్చినవాళ్ళు వీటిని వదులుకుని యిరుకు అద్దెకొంప బ్రతుకు లోకి అడుగుపెడతారా; అసంభవం. అనుకుండ్లి దిగులు నిండిన తల్లి ముఖం కళ్ళల్లో మెదిలింది. కోపం, ఆవేశం ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తూన్నాయి.

వర్షం కురుస్తోంది. పావుగంట అగ్గ గంట అలా నిల్చునే వున్నారు. చలికి వణికిపోతూన్నారు. ఒకటిరెండు కార్లు వస్తూంటే ఆశగా చూశారు. అవి ఈగేటు వరకూ రాకుండానే ఆగిపోయాయి. మరో పావుగంట గడిచింది. దూరంగా కారు

లైట్లు. మాధురి ఆశగా చూసింది. తెల్లటి విమానంకారు సర్రునరావటం నౌకరు పరుగున వచ్చి గేటు తెరవటం రాయిలా నిల్చుని చూస్తోంది మాధురి.

“నాన్నారూ...నాన్నారూ మధుకి జ్వరంగా వుంది. ఒక్కసారి ఇంటికి రండి. మీకోసం మధు కలవరిస్తున్నాడు. అక్కా నేనూ వర్షంలో మీకోసం వచ్చాం నాన్నగారూ. ఒక్కసారి రండి. డాక్టర్ మిమ్మల్ని తీసుకురమ్మన్నాడు. రండి నాన్నా...నడిచినడిచి అక్కకాళ్ళు నెప్పి పుట్టాయి నాన్నా.”

ఇలా పదిసార్లు పిలిచినా ఈ పిలుపు ధనంజయరావుకి వినిపించలేదు. గ్లాస్ తలుపులు బిగించి సిల్కు కర్డెన్ల మధ్య మెత్తటి సీటుకి జారగిలబడి మత్తుగా హేమరాణిని అనుకుని కూర్చున్న తండ్రిని చూచేసరికి మాధురి రక్తం ఉడుకెత్తిపోయింది. మనస్సు భగ్గున పండింది. పరుగునవెళ్ళి కారు తలుపులు పగలగొట్టి ఇద్దరినీ కిందకిలాగి చావ బాదేయాలి అనిపించింది.

ఇంకా ఇంకా ఏదో చేయాలని అని పిస్తూ వుంది. మాధురి తిమ్మిరెక్కిపోయిన కాళ్ళని కదిలించి ముందుకు రాకముందే కారు గేటుదాటి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. ఇనుపగేటు మూసేసి నౌకరు వెళ్ళిపోతూ వుంటే జనార్దన్ గొంతెత్తి మళ్ళీ మళ్ళీ అరిచాడు. అయినా ఎపరూ వినిపించుకో లేదు. గేటుని తన్నాడు. చేతులతో గుద్దాడు. చెయ్యి నొప్పి పుట్టటంతప్ప ప్రయోజనం లేకపోయింది.

“నాన్నారూ...నాన్నారూ” పెద్దగా

అరిచాడు. మేడ ముందుభాగంలో లైట్లు
తీసేసి లోపలికి వెళ్ళిపోయారు. అక్క-
డంతా చీకటి అయిపోయింది.

అక్కా.... మనం యింత కష్టపడి
వచ్చినా ప్రయోజనం లేదు. నా పిలుపు
నాన్నకి వినిపించలేదు.

మాధురి మేడవైపు చూసింది. రెండో
అంతస్తులోని అద్దాల కిటికీలోనించి
వెల్తురు కనిపిస్తోంది. ఓ రాయి తీసుకుని
విసురుగా కిటికీకి గురిచూసి కొట్టింది.
ఆ రాయి కిటికీవరకూ వెళ్ళలేదు. లైటుకి
తగిలి పెళ్ళున బద్దలయిన శబ్దంతోబాటు
నౌకరు గర్జన వినిపించింది. ఇక ఒక్క
క్షణం ఇక్కడుండటం మంచిదికాదని
జనార్దన్ అక్క చెయ్యి పట్టు
కున్నాడు. మేడ గేటు తెరుచుకుంటూ
వుంది. నౌకరు హిందీలో కర్కశంగా
తిడుతూ యముడిలా బైటకి వస్తున్నాడు.
జనార్దన్ మాధురిని తీసుకుని పరుగున
ఓ సందులోకి వెళ్ళి మరో మలుపు తిరిగి
'అమ్మయ్య' ఆయాసపడిపోతూ ఆగి
పోయారు. కరెంట్ పోయింది. రోడ్లన్నీ
గాఢాంధకారంతో నిండిపోయాయి.
జనార్దన్ కి కోపంపోయి భయం పట్టు
కుంది. చీకటిలో దారే సరిగా తెలియదు
తనొక్కడే అయితే ఫర్లేదు. కానీ అక్క
వుంది.

"అక్కా....! నా చెయ్యి వదలకు"
అన్నాడు. మాధురి తమ్ముడి దగ్గరగా
నడుస్తోంది.

"అక్కా నిజంగా మన పిలుపు
నాన్నగార్ని విన్నవించలేదా!"

"వినిపించుకునే స్థితిలో లేరు"

ఇద్దరూ ఎంతో శక్తిని కూడదీసు
కుంటూ నడుస్తూన్నారు. కానీ యిల్లు
రావటం లేదు.

"దారి తప్పినట్లున్నారా తమ్ముడా"
మాధురి ఆయాసపడుతూ అంది.

"కాదక్కా యిద్దరం అల్సిపోయాం
అందుకే ఇల్లు దూరం అన్నిస్తోంది"

"అంతేనంటావా! కాదురా...మనం
వెళ్ళేప్పుడు...ఈ షాపులూ అవీ చూసి
నట్లు గుర్తులేదు..."

జనార్దన్ ఆగి పరిశీలనగా చూశాడు.
నిజమే.... దారితప్పారు. వర్షం కాస్త
తగ్గిందికానీ కరెంటు రాలేదు. బహుశా
రాకపోవచ్చు. ఇల్లు చేరటానికి ఇంకా
అర్థగంట అయినా అవ్వచ్చు. రిక్షాకూడా
ఏదీ కనిపించటం లేదు. అది కనిపించినా
జేబులో ఒక్కపైస లేదు. అమ్మ దగ్గర
వున్నామో లేదో తెలియదు. ఇల్లు ఎంత
దూరం అయినా అక్క ఎంత అల్సి
పోయినా నడవక తప్పదు అనుకుని మళ్ళీ
వెనక్కి తిరిగి తను ఎక్కడ తప్పి
పోయాడో గుర్తుకి తెచ్చుకుంటూ బయలు
దేరాడు జనార్దన్. తమ్ముడిని అనుస
రించింది మాధురి. అతి కష్టమీద ఇల్లు
చేరారు.

మధుకి జ్వరం ఎక్కువయి గాభరా
అయింది. ఇరుగూ పొరుగు వాళ్ళువచ్చి
చూసిడాక్టర్ దగ్గరకి పరుగెత్తితీసుకువచ్చి
చూపించారు. ఇంజక్షన్ ఇచ్చి,మందిచ్చి-

"ఫర్లేదు. కానీ తెల్లవారాలి" అని
చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు. ఆహల్య అల్సి
పోయినదానిలా మధు మంచంమీద తల
పెట్టుకుని కిందకూర్చుని వుంది. నాంచా

రమ్మ తలుపు తీసుకుని గాభరాపడుతూ వీళ్ళిద్దరి కోసమూ చూస్తోంది. నీళ్ళు వోడుతూ చలికి వణికిపోతూ తిరిగివచ్చిన వీళ్ళ వెనుక ధనంజయరావు లేకపోవటం చూసి మరేం ప్రశ్నించకుండానే చప్పున యిద్దరికీ చెరో తువ్వాలూ తెచ్చి యిచ్చింది. ఇద్దరూ మధు దగ్గరగా వచ్చి చూశారు. ఇద్దరి కళ్ళలోనూ నీళ్ళు తిరిగాయి.

“బట్టలు మార్చుకోండమ్మా ముందు” నాంచారమ్మ హెచ్చరించింది.

సమయానికి తన మొగుడు వూరులో లేకపోవటం వల్ల అర్థరాత్రి ఆడపిల్లని బైటకి పంపవల్సి వచ్చింది. పంపినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. అని బాధ పడిపోయింది నాంచారమ్మ.

మాధురీ జనార్దన్ తడి బట్టలు మార్చు కుని తల తుడుచుకుని వెచ్చగా దుప్పటి కప్పుకున్నా ఇంకా వణుకుతూనే వున్నారు.

“జనార్దన్! నాన్న కన్పించలేదా!” నాంచారమ్మ దగ్గరగా వచ్చి మెల్లగా అడిగింది.

“కన్పించారు”

“మరి రాలేదేం”

“నా పీటలుపు విన్పించలేదు. ఇంక ఈ విషయం అడగకు అత్తా”

నాంచారమ్మ ‘సరేలే’ అంటూ మళ్ళీ మధు ముచ్చట దగ్గరకి వెళ్ళి పోయింది.

మాధురీ కూర్చుని చూస్తోంది. ఏం ఆలోచిస్తోందో కానీ ఆ కళ్ళు అగ్నిని కురిపిస్తూన్నట్లు మండుతున్నాయి. జనార్దన్ అక్కముఖంలోకి చూసి భయం

వేసి చప్పున కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

28

ఉదయం. మాధురీ కాలేజీకి బయలు దేరింది. మధుకి కాస్త తేలికగా వుండటం వల్ల ‘నువ్వు వెళ్ళమ్మా కాలేజీకి నే వుంటానుగా అమ్మకి సాయంగా’ అని నాంచారమ్మ అనటంతో మాధురీ బయలు దేరింది. మెయిన్ రోడ్డు మీదకి వచ్చే సరికే అశ్వని రెడీగా వున్నాడు. తాత గారూ అతని పక్కన నిల్చుని కబుర్లు చెప్తున్నారు. మాధురీ ఆగింది.

“గుడ్ మార్నింగ్” యిద్దరూ ఒకే సారి చెప్పారు. మాధురీ యీ మాటకి అలవాటుగా నవ్వలేదు.

“మార్నింగ్” అంది పొడిగా.

“మాధురీ నీ ముఖం అలా వుందేం. రాత్రి అంతా నిద్ర లేనట్లుగా”

“మా తమ్ముడికి జ్వరం అండి” అంటూనే నాలుగైదు సార్లు ‘హాచ్ఛి’ ‘హాచ్ఛి’ అంటూ తుమ్మింది.

“అలాగా. ఇప్పుడెలా వుంది”

“కాస్త ఫర్లేదు. ఔనూ యివాళ మీ సైకిల్ ఏదీ”

“వంట్లో బాగా లేదమ్మా రాలేను. కానీ యిక్కడికి వచ్చి కాసేపు మీతో కబుర్లు చెప్పి వెడదామని వచ్చాను. చతుర

యింతకీ మీ కాలేజీ వార్షికోత్సవం
యెప్పుడు”

“ఇవాళేనండీ.”

“నీకు ప్రైజు వున్నట్లుంది కదూ.
అది తీసుకుంటుందగానే నేనూ అశ్వనీ
వచ్చి చూడాలని అనుకున్నాం. కానీ
నేను రాలేను. అశ్వనీ నువ్వు తప్పకుండా
వెళ్ళు. చూసి వచ్చి ప్రోగ్రాం ఎలా
జరిగిందో రేపు చెప్పు”

‘అలాగే’ అన్నట్లు తల వూపాడు
అశ్వనీ. మాధురి అయిష్టంగా చూస్తూ
“దాలా ఆలశ్యం అవుతుందని చెప్పా
నుగా” అంది.

“అయితే రాను లెండి”

తాతగారు “మీకు టైమయి పోయింది
నేవెళ్ళి వస్తా” అంటూ వెనక్కి వెళ్ళి
పోయారు. అశ్వనీ, మాధురి సైకిళ్ళు
ఎక్కారు. మాధురి మౌనంగా సైకిల్
పోనిస్తోంది.

“సాయంకాలం ప్రోగ్రాం అయితే
ఇప్పుడు వెళ్ళటం ఎందుకు”

“పని వుంది”

“ఇవాళ ఈ పుస్తకావేమిటి”

మాధురి త్రుళ్ళిపడినట్లయింది.

“అబ్బే ఏమీ లేదు ... ఇంతకీ మీ
అస్సగారు వచ్చారే”

“ఓ వచ్చాడు! వస్తూ నాకి రింగ్
తెచ్చాడు. అంటూ ఎడం చెయ్యి వేలి
కున్న వుంగరం చూపాడు. నీలం రాయి
పొదిగి అందంగా మెరుస్తూవుంది
వుంగరం.”

“బాగుందా”

“ఊ”

చతుర

“అచ్చంగా యిలాంటి వుంగరమే
తనూ చేయించుకున్నాడు.”

“ఊ”

“మీ ముఖం ప్రశాంతంగా లేదివాళ”
అశ్వనీ మాధురి ముఖంలోకి చూస్తూ
అన్నాడు.

“ఏం లేదు. బాగున్నాను”

“లేదు. నా దృష్టి మీదా, నా మనస్సు
మీదా నాకు నమ్మకం చాలా ఎక్కువ”
సూటిగా చూస్తూ అన్నాడు.

మాధురి తళ్ళు తిప్పేసుకుంది. ఇంకా
గట్టిగా అడగటం ఇష్టం లేక అశ్వనీ
వూరుకున్నాడు.

మళ్ళీ ఇద్దరూ మౌనంగా సైకిళ్ళని
పోనిస్తూన్నారు. అశ్వనీకి ఒక్కొక్కప్పుడు
చెప్పలేనంత విసుగొస్తుంది మాధురి
ప్రవర్తనకి. ఎప్పుడూ సీరియస్గానే
వుంటుంది. అబ్బ అనుకున్నా అంతలోనే
జాలీ వేస్తుంది. పాపం ఏమో సమస్య
తో సతమతమైపోతూ వుంది. కోపగించు
కోకూడదు” ఆలోచనలని ఆపి ఆగి
అన్నాడు.

“మాధురి గారూ నా దారి యిటు.
మరి సాయంకాలం?”

“మీరు వెళ్ళిపోండి” అంటూనే వెళ్ళి
పోయింది మాధురి. అశ్వనీకి వళ్ళు
మండుకు వచ్చింది. విసుగుగా వెళ్ళి
పోతూ “ఈ ఆమ్మాయికి బుద్ధి లేదు”
అనుకున్నాడు. రావద్దు రావద్దు అంటుంది
గానీ చీకట్లో ఎలా వస్తుంది. వెధవ
లారీని చూస్తేనే చచ్చే భయం. పెద్ద
దైర్యవంతురాలా ‘రావద్దు.’ అంటే నాకా
నష్టం. వెళ్ళను గానీ వెళ్ళను. ఊహు.

మాధురి ప్రేమ తీసుకుంటూన్నప్పుడు చూడదూ!" అఫీసు దగ్గరే ఆలోచనలకి బ్రేక్ వేశాడు అశ్వని.

వార్షికోత్సవ సభ ప్రారంభమైంది.

వేదికమీద ప్రిన్సిపాల్ ముఖ్య అతిథిగా వచ్చిన హేమరాణి, మరో ఇద్దరు లెక్చరర్లు కూర్చునివున్నారు. అమ్మాయిలు సీతాకోక చిలుకల్లా అలంకరించుకుని ఇటూ అటూ తిరుగుతున్నారు. ప్రోగ్రాంకి చాలా మందే వచ్చారు. వచ్చిన అందరికీ కుర్చీలు చూపి కూర్చోపెడు తూన్నారు అమ్మాయిలు. అంతా సందడిగా వుంది. ప్రోగ్రాం మొదలైంది. మైక్ లో ప్రార్థన వినిపిస్తోంది. మెల్ల మెల్లగా నిశబ్దం ఆవరించింది. అందరి వ్యష్టి వేదిక మీదకి మళ్ళింది. ప్రార్థన పాడిన అమ్మాయిలు వేదిక దిగి వచ్చేవారు. ప్రిన్సిపాల్ లేచి ఆ రోజు కార్యక్రమం క్లుప్తంగా వివరించి ముఖ్య అతిథిగా వచ్చిన హేమరాణిని గురించి క్లుప్తంగా చెప్పింది.

"హేమరాణిని గురించి ఈ ఊళ్లో ఎరుగని వారు వుండరు అనుకుంటాను. ఎందుకంటే ఈమె విద్యాధికురాలు. సాంఘిక కార్యక్రమాల్లో తరుచు పాల్గొంటూ పేదలకి సేవచేస్తూవుంటారు. ఎందరో విద్యార్థులకి చదువుకి సాయపడ్డారు." ప్రిన్సిపాల్ గారు హేమరాణిని గురించి ఇలాఇంకా ఇంకా చెప్తూనే వున్నారు. ప్రేక్షకులు ఈ మాటలు వింటూ హేమరాణిని చూస్తున్నారు. హేమరాణి తెల్లని బెనారస్ పట్టుచీర కట్టుకుంది. తెల్లని పట్టు జాకెట్

వేసుకుంది. మెడలో మంచి ముత్యాల హారం వుంది. చేతులకి ముత్యాల గాజులున్నాయి. వేలికి ముత్యం వుంగరం కూడా వుంది. ఆమె ఎంతో మర్యాద వుట్టిపడుతూ పైట భుజం చుట్టూ కప్పుకుని కూర్చుని ప్రిన్సిపాల్ చెప్పే మాటలు వింటూ వుంది. ప్రేక్షకులకి హేమరాణి అందమైన ముఖమే కనిపిస్తోంది కానీ, ప్రిన్సిపాల్ చెప్పే మాటలు వినిపించటం లేదు.

ఈ వార్షికోత్సవ సందర్భంగా జరిగిన పోజీట్లో గెల్చిన విజేతలకి హేమరాణి గారు బహుమతులు ఇస్తారు అంటూ ఆవిడ కూర్చుంది. హేమరాణి లేచి నిలుచింది. లెక్చరర్ సావిత్రి విజేతల పేర్లు చదువుతూ ఒక్కొక్కరినీ పిలుస్తోంది. మరో లెక్చరర్ కప్పులు హేమరాణికి అందిస్తోంది. ఒక్కో అమ్మాయి వేదిక మీదకి వచ్చి హేమరాణికి నమస్కారం చేసి ఆమె అందించిన కప్పు అందుకుని వెళ్ళిపోతున్నారు. ఫౌజ్ గ్రూఫర్ కెమెరా క్లిక్ మనిపిస్తున్నారు.

'భారత స్త్రీ నాడూ నేడూ' అనే విషయం గురించి జరిగిన డిబేట్ లో ప్రథమ బహుమతి కుమారి మాధురి ది. ఏ. వైసెల్ ఇయర్, పిలిచింది సావిత్రీ.

మాధురి వేదికకి దూరంగా వుండటం వల్ల అందరినీ తప్పించుకురావటానికి కాస్త ఆలశ్యం అయింది. అందరూ మాధురి కోసం చూస్తున్నారు. మాధురి వేదిక మీదకి వచ్చింది. సన్నగ్గా పొడుగ్గా తెల్లగా అందంగా వుండి గుండటి ముఖం

పెద్ద కళ్ళు నొక్కుల జుత్తు వత్తుగా పొట్టిగా వున్న జడతో నల్లంచున్న గులాబి రంగు వాయిల్ చీర కట్టుకుని గులాబి రంగు జాకెట్ వేసుకున్న మాధురి ముఖంలోకి తదేకంగా చూస్తూ తన చేతిలోని కప్పు ఇవ్వటం మర్చిపోయి అలాగే నిలబడిపోయింది హేమరాణి. మాధురి అందరమ్మాయిల్లా హేమరాణికి నమస్కారం చెయ్యలేదు. ఇది గ్రహించిన ప్రిన్సిపాల్ విసుగ్గా ముఖం పెట్టిన హేమరాణితో 'ఈ అమ్మాయే మాధురి' అంది. హేమరాణి పరీక్షగా చూస్తూ కప్పు అందివ్వ బోయింది. మాధురి కళ్ళు ఎరబడ్డాయి. ఆవేశంతో సన్నగా వణుకుతూ వుంది. ముఖం కందగడ్డలా వుంది. తీక్షణంగా చూస్తూ వుంది.

సరీగ్గా ఈ సమయంలోనే అశ్వని సైకిల్ లాక్ చేసి కాలేజీ గేటు లోపలికి వచ్చాడు.

హేమరాణి మాధురి తీక్షణమైన దృష్టికి విస్తూ పోతూ అలాగే నిల్చి పోయింది. ప్రిన్సిపాల్ మిగతా లెక్క రద్దూ ఆ యిద్దరినీ షణం తెల్ల బోయి చూశారు. ప్రేక్షకులూ చూస్తూన్నారు చిత్రంగా. ప్రిన్సిపాల్ తెప్పరిల్లింది.

"మాధురి నీ సైపెయిజ్ తీసుకెళ్ళు" ఆజ్ఞాపిస్తున్నట్లుగా అంది. మాధురి చప్పున కప్పు అంధుకుని హేమరాణికి నమస్కారం చెయ్యకుండానే వేదిక దిగేసింది.

"సెకండ్ ఫ్రెయిజ్ కు మా రి కస్తూరి బీకాం సెకండియర్" సావిత్రి చతుర

గొంతు వినిపిస్తోంది మైక్ లో. కస్తూరి వేదిక మీదికి వెడుతోంది. ప్రేక్షకులు యిదేం పట్టించు కోవటం లేదు.

మాధురి అలా యెందుకు చేసింది అని గుసగుసలు పోతూన్నారు. అశ్వని కూర్చునేందుకు ఖాళీ కుర్చీలు లేక యిదంతా నిల్చునే చూస్తూన్నాడు.

'చీఫ్ గెస్ట్ హేమరాణి గారా! చచ్చాం ఆవిడని చూస్తేనే ఈ మాధురి మండిపడి పోతుందే' అనుకున్నాడు. హేమరాణి గారుంటే విమానం కారు వుండి తీరానే అనుకుంటూ చూశాడు. కారు ఓపక్కగా వుండి చూశాడు. మళ్ళీ వేదిక వైపు దృష్టి సారించాడు. హేమరాణి మరి కొందరికి బహుమతులు యిచ్చిన తరువాత మాట్లాడింది. తరువాత తన ని ఇక్కడికి పిల్చినందుకు కృతజ్ఞతలు చెప్పి కూర్చుంది. మీటింగ్ పూర్తి అయింది. వేదిక దిగి వచ్చి ముందు వర సల్లో వున్న కుర్చీల్లో కూర్చున్నారు. నాటికలూ డాన్సులూ వున్నాయనీ యెవరినీ వెళ్ళద్దు అనీ సావిత్రి మైక్ లో చెప్తోంది. అశ్వని వాచ్ చూసుకున్నాడు. చాలా టైము అయింది. మాధురి కన్పిస్తే వస్తుందేమో అడగాలని చూస్తూన్నాడు. యెక్కడా కన్పించలేదు.

హేమరాణి అందరి దగ్గరా శలవు తీసుకుని వచ్చేస్తోంది. డ్రైవర్ కారు డోర్ తీసి పట్టుకున్నాడు. హేమరాణి వెంట ఓ లెక్కరర్ కారు వరకూ వచ్చింది. అశ్వని నిల్చున్న చోటున క్రినిడగా వుంది. తనవెనక చీకటిగా వుంది. ఆ చీకటిలో యేదో కదిలిన

శబ్దం అయినట్లుంది. అశ్వని పరీక్షగా చూశాడు. మాధురి అపర కాళికాదేవిలా నిప్పులు కక్కుతూన్నట్లు నిల్చింది. చేతిలో కత్తి తళ తళ మెరుస్తోంది. అశ్వని క్షణం నిర్భాంత పోయాడు.

హేమరాణి కారు దగ్గరగా వచ్చేసి లోపల కూర్చో బోతూండగా మాధురి మెరుపులా ముందుకి రాబోయింది. మాధురి యే చేయబోతోందో యిప్పటికి అర్థమైంది అశ్వనికి. అంతే వెనక్కి వచ్చి అమాంతం రెండు చేతులలోనూ బిగించి పట్టేసుకున్నాడు మాధురి వున్నాదనిలా పెనుగులాడుతోంది. అశ్వని వదలేదు. కారు వెళ్లిపోయింది. మాధురి ఆవేశంగా పెనుగులాడటంలో కత్తి అశ్వని చేతిలో దిగేసుకు పోయింది. రక్తం బుస్సిన పైకి వచ్చింది. “అబ్బా” బాధగా అరవ బోయి మింగేశాడు. హేమరాణిని పంప టానికి వచ్చిన లెక్చరర్ తిరిగి పోబోతూ క్షణం ఆగి “ఎవరు” అంది. అశ్వని గాభరా పడ్డాడు.

మాధురిని మరీ చీకట్లోకి లాక్కు పోయాడు. వేదిక మీద డాన్సు ప్రారంభం కావటం వల్ల అందరి దృష్టి అటే ఉంది. అశ్వని చేతనించి యెర్రటి రక్తం ధారగా కారుతూంటే చూసి యిప్పటికి అతన్ని గుర్తించింది. “మీరా!” వెర్రి దానిలా కేక పెడుతూంటే “హాష్ పచండి” అంటూ మాధురిని లాక్కుని వచ్చాడు. కుడిచేతిని యెడంచేత్తో బిగించి పట్టుకుని కర్చీఫ్ తో రక్తం స్రవించకుండా నొక్కి షట్టాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

మాధురి నిద్రలేచినదానిలా “మీరు...

వచ్చారా... నేను... ఏం చేశాను... ఏం జరిగింది” అంటూ నోరుకొట్టుకుంది.

అశ్వని బాధగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

“మాధురి ఆటో చూడు త్వరగా నర్సింగ్ హోమ్ కి వెళ్ళాలి”

మాధురి అశ్వని చేతినించి కారే రక్తాన్ని చూస్తూ వణికి పోయింది.

“మాధురి... ఆటో...”

మాధురి కాస్త దూరంలో వున్న ఆటోని పిల్చింది. అశ్వని యెక్కి కూర్చుని నర్సింగ్ హోమ్ పేరు చెప్పాడు. బయలుదేరుతూండగా ఆటో యెక్కిసింది మాధురి.

అశ్వని నిట్టూరుస్తూ కళ్ళు మూసు కుని ఆటోలో వెనక్కి వా.లా డు. వళ్ళంతా చెమటలు పడుతూన్నాయి. నిస్సత్తువగా వుంది. స్పృహ తప్పేలా వుంది. అశ్వనిని చూస్తూంటే మాధురి కళ్ళలో నీళ్ళు వుబికి పస్తూన్నాయి.

“మీరు...ఎందుకొచ్చారు. రాకుంటే... బాగుండేది” బెక్కుతూ అంది. అశ్వనికి మండిపోయింది.

“మీరు చేయాలను కున్న పని యెంత హేయమైందో యిప్పటికై నా అర్థమైందా! హేమరాణిని చంపేస్తే సమస్య పరిష్కారం అవుతుందా! హేమరాణి ఒక్కరే దోషి అని అనుకోవటం ఏమిటి! తప్పుకి యిద్దరూ బాధ్యులై నప్పుడు ఒక్కరిని శిక్షించాలని కత్తి దూయటం అవివేకం. ఈ రోజు నేను రాకుంటే ఏం జరిగి వుండేది! మీరు పోలీసుల మధ్య కట కటాల వెనక వుండాల్సి వచ్చేది” పళ్ళు కొరికాడు అశ్వని. మాధురి భయంతో

విగుసుకు పోయిపట్టు కూర్చుంది. కత్తి
నిగబడిన అశ్వని చేతిని చూస్తూ వుండి
పోయింది. అతను పెదవులు బిగించి
బాధని భరించటం చూసి విలవిల్లాడి
పోయింది.

"ఆ...!" అశ్వని గింగిల్లాడి పోతూ
న్నాడు.

చతుర

మాధురి అతనికి దగ్గరగా ఇంకా
దగ్గర జరిగి కూర్చుంది.

"నేనెంత దుర్మార్గురాలిని. మీరెంత
చాద కల్గించాను"

"మాధురీ' నా కిప్పుడెంత బాధగా
వున్నానువ్వు ఆదేశం చేయబోయే
హత్యని ఆపగలగానని తృప్తిగా వుంది.

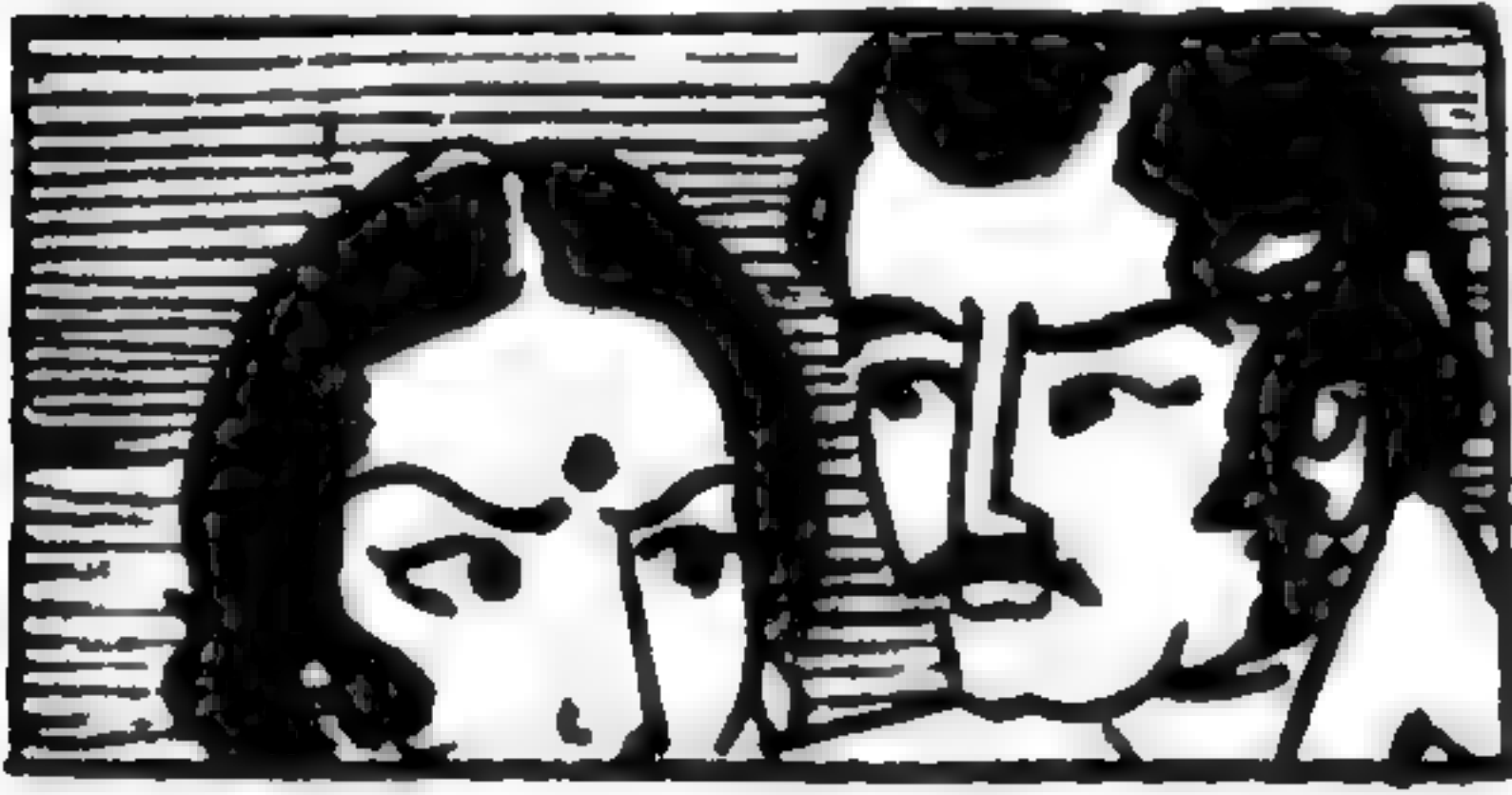

యిది నిజం"

"భగవాన్ ! నే నేం చేయాలనుకున్నాను. జరిగింది యేమిటి!"

పొంగి పొరలి వచ్చే దుఃఖాన్ని మింగుతూ సొన్నుసిల్లిసల్లు పడుకున్న అశ్వనికి దగ్గరగా జరిగి అతనికి ఆసనా యిస్తూన్నట్లు కూర్చుంది.

"బాబూ ఆటోని త్వరగా తీసుకు వెళ్లు" అంది. ఆటో వేగంగా పోతూ వుంది. ఉప్పటికి గుర్తుకి వచ్చింది. తను యిద్దరి సైకిళ్ళూ కాలేజీలోనే పది లేసినట్లు. వుండే వుండనీయి పోతే పోనిప్పు. అనుకుంది.

29

తెల్ల తెల్ల వాడు కూడగా అశ్వని కళ్లు తెరిచాడు. ఒక్క క్షణం తను యెక్కడ వున్నాడో అర్థం కాలేదు. పత్తిగిలబోయి 'భైయ్యి దాండేజీతో బరు వుగా బాధగా ఆన్పించే సరికి రాత్రి జరిగిన విషయం గుర్తుకి వచ్చింది. తెల్లటి గోడలూ, పైన పానూ అద్దాల కిటికీలూ కొత్తగా అన్నిస్తూంటే చుట్టూ చూశాడు. తన మంచం దగ్గరే కుర్చీలో కూర్చుని నెద్రలో జోగుతూన్న మాధురినిచూశాడు ముఖం వాడిపోయివుంది. కన్నీళ్లు చారితలు చూపురి బుగ్గంమీద స్పష్టంగా కనిపిస్తు

న్నాయి. రాత్రి జరిగినదంతా ఓసారి కళ్లముందు గిర్రున తిరిగింది. ఎక్కడ నింబో గడియాడం ఆరు గంటలు కొట్టిన శబ్దం అయింది. అశ్వని వులిక్కి పడి నట్లు చూశాడు.

"అరె ... ఈ అమ్మాయి రాత్రి అంతా నా దగ్గరే వున్నదా ' వాళ్ల వాళ్లు ఏమనుకుంటారు ! ఎంత ఖంగారు పడ్డారో మాధురిని యింటికి పంపేయాలి"

"మాధురీ... మాధురీ"

"ఆ!" వులిక్కిపడి కళ్లు తెరిచింది. హాస్పిటల్ గదిని మంచంమీద పరిచిన తెల్లని దుప్పటిని, దిండుమీద తల పెట్టుకుని నీరసం నిండిన ముఖంతో పడుకుని వున్న అశ్వనిని, అతని చేతికివున్న కట్టునీ మార్చి మార్చి చూసింది. నిన్న సవ్యతూ తృప్తతూ కబుర్లు చెప్పిన అశ్వని ఇవాళ యెంత నీరసపడి పోయాడో ! దీనికంతకీ కారణం తను. అన్న ఆలోచన రాగానే తప్పు చేసినట్లు తలవంచుకుంది.

"మాధురీ" ఏక వచన ప్రయోగం యిప్పుడే మొదటిసారి విన్నట్లుగా విన్ను పోయి చూసింది. 'మాధురీ' అన్న పిలుపు మధురంగా వినిపిస్తోంది. తన మనస్సులో అట్టమగున దాగివున్న యేదో అస్పష్ట భావాన్ని పట్టి పైకి లాగినట్లు అనిపిస్తోంది.

"మాధురీ" మళ్ళీ అదే తీయటి పిలుపు.

"ఆ!" తెలియకుండానే జవాబిచ్చింది.

"ఇంటికి వెళ్ళిపో మాధురీ"

"అవును వెళ్ళిపోవాలి. అమ్మ ఎదురు

చూస్తూ వుంటుంది." ఈ విషయం ఇప్పుడే గుర్తుకి వచ్చినట్లుగా చటుక్కున లేచింది, "వెళ్ళాస్తాను" అని రెండడుగులు వేసి వెనక్కి వచ్చింది.

"మరి మీకు కాఫీ..."

"అదంతా నేను చూసుకుంటాను గానీ మీరు త్వరగా వెళ్ళండి"

ఇంటికి వెళ్ళు అంటూన్న అశ్వని ముఖంలోకి క్షణం చూసింది. నవ్వు వచ్చింది అతని కంగారుకు. ఆడపిల్ల రాత్రి అంతా బైటవుండి, తెల్లవారి ఇంటికి వస్తే అక్కడ వాతావరణం యెలా వుంటుందో అతనికి తెల్సు. అందుకే వెళ్ళిపోమ్మని తొందర చేస్తూన్నాడు.

"నేచేసిన తప్పు ఆ క్షణంలో వున్న ఆవేశంలో తెలియలేదు. కానీ తర్వాత తెలుసుకున్నాను. తెలుసుకున్నా యిప్పుడు ప్రయోజనం లేదనుకోండి. అశ్వనిగారూ ఘోరమైన తప్పు చేయకుండా నన్ను రక్షించారు కానీ...మీరు గాయపడ్డారు. మీ యిప్పటి బాధకి కారణం నేనే ... నన్ను శిక్షించండి."

"శిక్ష : మిమ్మల్నా"

"ఔను. తప్పుకి శిక్ష వెయ్యక తప్పదు"

"అయితే యీ అవకాశం వుంచండి. అవకాశం వచ్చినప్పుడు ఉపయోగించు కుంటాను"

"వెళ్ళిపోస్తాను" మాధురి అశ్వని చేతి కున్న కట్టువైపు ఓసారిచూసి తలవంచు కుని-బైటికి వెళ్ళిపోతూ వుంది.

"మాధురీ, మళ్ళీ అదే తియ్యటి పిలుపు. మంత ముగ్ధలా అయి అడుగు

ముందుకు పడలేదు.

"ఇలారా : నా దగ్గరగా ఒక్క సారి రా"

మాధురి వచ్చింది.

"కూర్చో"

కూర్చుంది.

"చూడు. ఈ వేలికి వున్న ఉంగరం తియ్యి" అన వేలితో తనే ఉంగరాన్ని తీయాలని ప్రయత్నించి సాధ్యంకాక మాధురిని తీయమని అడిగాడు. ఉంగరం తీసి యిస్తూ అంది "ఇది యిప్పుడు తీయటం యెందుకు?"

"దీని అవసరం మరెప్పుడో వస్తుంది అనుకున్నాను. అయితే ఈ క్షణంలో ఈ నర్సింగ్ హోమ్ లో బెడ్ మీదఉండగా వస్తుందనుకోలేదు."

"అంటే?" అర్థంకాక తెల్లబోయి చూసింది.

"ఏదీ మీ కుడిచెయ్యి ఇలాఇవ్వండి"

మాధురి చెయ్యి చాచింది. ఆ చేతిని పట్టుమని అడిగాడు. "మాధురీ అవసరం వస్తే మీ పక్కన నిల్చుని మాట్లాడ గలిగిన అధికారం నాకు కావాలి. అదెలా వస్తుందంటారు"

"అంటే?"

"ఇంకా అర్థంకాలేదూ ! ఇవాళ ఓ అరగంటక్రితం మిమ్మల్ని పూర్తిగా అర్థం చేసుకున్నాను. ఇది సరే ఆ రోజు హోటల్లో మీ నాన్నగార్ని చూసి వణికి మూర్ఛపోయేలా వుంటే మీకు యెలా ఆసరా యివ్వాలో తెలియక కాస్త చనువుగా ప్రవర్తించాను. వెంటనే దానికి శిక్ష అనుభవించాను. ఇక ముందు ఆలా

కాకుండా వుండాలని మీ మీది అధికారం కావాలని అడుగుతూన్నాను. అదెలా వస్తుందంటారూ!"

"తెలియదు"

"మీ మనస్సే మీకు తెలియదు. కానీ మనిద్దరి మనస్సుల్లో యేముందో నాకు తెల్సి. ఇందుకే మీ మనస్సునీ మిస్సుల్ని నా స్వంతం చేసుకునేందు కిది నాందిగా వుంగరం మీ చేతికి తొడుగుతూన్నాను. అభ్యంతరమా!"

ఎడండేతి వేళ్ళలో మాధురి వేలికి వుంగరం తొడగటానికి సతమతమయే అశ్వనివైపు వెర్రిదానిలా చూసింది.

"మీరు...మీరు..."

"ఏమిటి మీరు! నేనంటే యిష్టం లేకున్నా నాకు మనస్సు యివ్వకున్నా యీ వుంగరం వద్దు అని చెప్పండి. లేకుంటే నన్నిప్పుడు వారించవద్దు మాధురీ" అశ్వని ఒక్క చేత్తోనే మాధురి వేలికి వుంగరం తొడిగేశాడు ఆ చేతని దగ్గరగా లాక్కుని పెదవులకి హత్తుకుంటూ వుండిపోయాడు. మాధురి నిశ్చేష్టరాలై నట్లు చూస్తూ వుండిపోయింది ఒక్క ఊణం. అంతలోవే కన్నీళ్ళు జల జలా రాలాయి.

"నేను...చేసిన... తప్పుకి యిదా శిక్ష" అంది బెక్కుతూ.

"మాధురీ...యిది తీయని శిక్ష"

అన్నట్లు నిన్ను మీ కాలేజీకి నువ్వరా పద్దన్నా యెందుకు పచ్చానో చెప్పలేదు కదూ! ఈ వుళ్ళోనే కాలేజీలో లెక్క ర్నగా ఆర్డర్స్ యిచ్చారు. ఈ సంతోష చార్త నీకు త్వరగా చెప్పాలని వచ్చాను.

ఈ ఆర్డర్ రాకుంటే నే రాకుంటే అనే విషయం ఆలోచిస్తే గుండె ఆగిపోయేలా వుంది."

"నిజంగా మీకు మంచి వుద్యోగం వచ్చేసిందా!" కళ్ళు తుడుచుకుని అడిగింది.

"వూ...వచ్చింది. ఇప్పుడు నేను ధా రాన్ని కూడా వహించగలను" అన్నాడు చిన్నగా నవ్వుతూ.

అశ్వని ముఖంలోకి చూస్తూ వుండి, ఇంత మంచితనం మనషిలో వుంటుందా? రాత్రి డాక్టర్ యిలా కత్తి యెలా దిగబడింది అని అడిగితే అశ్వని యదార్థం చెప్పలేదు. తన అజాగ్రత్తవల్ల జరిగింది అని చెప్పాడు. ఈ మాటకి యెంత సిగ్గు వేసిందో ఎలా చెప్పటం. మొన్న రాత్రినించి నా మనస్సు నా అదీ నంలో లేదు. మధు జ్వరం రోజు రాత్రి పర్షంలో తడుస్తూ హేమరాణి యింటికి వెళ్ళటం, తన పిలుపు ఆయన అనిపించు కునే స్థితిలో లేకపోవటం, అందుకు తను ఆవేశపడి యేదోయేదో ఆలోచించి హేమ రాణిని హత్య చేయాలని ప్రయత్నించటం, సరిగ్గా అప్పుడే అక్కడికి వచ్చిన అశ్వని పరిస్థితి అర్థం చేసుకుని వారించటం, ఆ పెనుగు లాటలో యితను గాయపడటం ఇదంతా యేమిటి! యిలా జరిగిందేమిటి! నేనేనా యిలా చేసింది. మాధురి తనని తను మర్చి ఆలోచనల్లో మునిగిపోవటం గ్రహించి "మాధురీ వెళ్ళిపో యింటికి." అన్నాడు. మాధురి వప్పున లేచి బైటకి వచ్చేసింది.

మాధురి గదిలోనించి యివతలకి

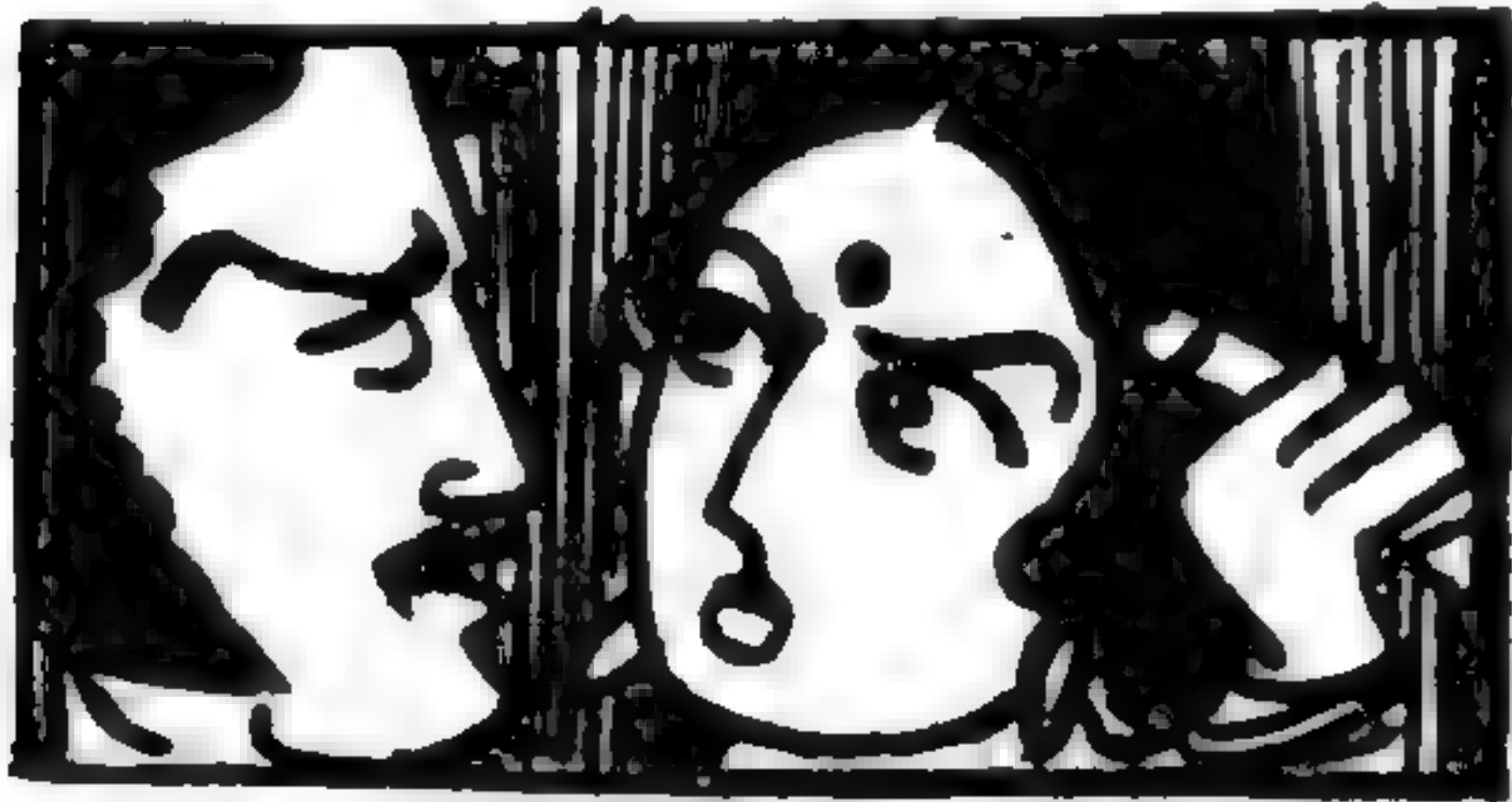

వస్తూండగా ఓ యువకుడు ఆ గదిలోకి వచ్చాడు.

“అశ్వనీ యీ చెబ్బి నీకెలా తగిలిందిరా! అమ్మ గాభరాపడిపోయిందిరా”

గదిలోనించి యింకా యేవో మాటలు వినిపిస్తున్నాయి. మాధురి గదిలోకి వెళ్ళిన యువకుడిని తెల్లెత్తి చూడలేదు. మనస్సంతా యింటి దగ్గరుంది. అమ్మా తమ్ముడూ అందరూ రాత్రంతా నిద్రపోయి వుండరు. ఎక్కడెక్కడ వెతికారో! ఎందర్ని అడిగారో!

మాధురి ఓ రిజా పిల్చి అడ్రెస్ చెప్పి అందులో కూలబడింది. కుడిచేతికి అశ్వనీ తొడిగిన నీలంఝాయి వుంగరాన్ని చూసుకుంటూ పరిసరాలని మర్చిపోయింది. రిజా వెడుతూనే వుంది.

30

రాత్రి భోజనానికి వచ్చిన జనార్దన్ తో అహల్య చెప్పింది.

“అక్కకి కాలేజీలో ప్రోగ్రాం వుంది. రావటం ఆలశ్యం కావచ్చు. నువ్వు వెళ్ళి వెంటా వుండి తీసుకురా అని” జనార్దన్ తొమ్మిది డాటుతూండగా కాలేజీకి వెళ్ళాడు. ప్రోగ్రాం అయేవరకూ వుండి అక్కకి కోసం వెతికాడు ఎక్కడా కనిపించక “ఎవరన్నా ఫ్రెండ్ ఇంటికి

చతుర

వెళ్ళి వుంటుంది” అనుకున్నాడు. అయినా సైకిల్ స్టాండ్ లో చూశాడు అక్క సైకిల్ వుంది. ‘అరె’ ఏమైనట్లు అనుకున్నా అక్కడవుండి చేసేది యేమీ లేక యింటికి వచ్చేశాడు. మాధురి యింటికి రాలేదు. అక్కడా లేదు. ఏమైనట్లు! అహల్య గాభరాపడిపోయింది.

“అక్కడంతా సరిగ్గా చూశావా! దాని స్నేహితులని అడిగావా” అంది.

“చూశానమ్మా. అక్క యే ఫ్రెండ్ ఇంటికో వెళ్ళి వుంటుంది. తెల్లవారే సరికి వస్తుంది. దిగులు పడకు” అని నిశ్చింతగా నిద్రపోయాడు జనార్దన్. అహల్యకి నిద్రరాలేదు. ఏవేవో పిచ్చి ఆలోచనలు గాభరా పెట్టేస్తూన్నాయి. యిలాంటప్పుడు చప్పున భర్త గుర్తుకి వస్తాడు. ఆయన యింట్లో వుంటే యెంత దైర్యంగా వుండేది! జనార్దన్ లా కనిపించలేదు అని తిరిగి వచ్చేవారా! ఊరంతా గాలించి అయినా యింటికి తీసుకుని వచ్చేవారు. ఆడపిల్ల వంటరిగా వెళ్ళి రాత్రికి యిల్లు చేరకుంటే యే తల్లి దండ్రులకి మాత్రం నిద్రపడుతుంది. తెల్లవారింది. అహల్య లోపల పని చేసుకుంటూవుంది. మాధురి రిజా దిగి డబ్బిచ్చి పంపి లోపలికి వచ్చింది. జనార్దన్ చూసి కేకపెట్టాడు.

“అమ్మా అక్క వచ్చింది. క్షేమంగా వుంది. రాత్రి అంతా నన్ను చంపావు” అనేసి షుళ్ళి దుప్పటి ముసుగు పెట్టేసుకున్నాడు. అహల్య పరుగున వచ్చి కూతురి ముఖంలోకి చూసు “రాత్రి రాలేదేం అమ్మా! ఎక్కడున్నావ్!” అంది

మాధురి జవాబు చెప్పలేక పోయింది.

“మాట్లాడవేమే”

“స్నేహితురాలి దగ్గరున్నా నమ్మా”

“ఈ మాట వెంటనే చెప్ప కూడదు! రా. ముందు కాఫీ తాగు”

కాఫీ తాగుతూన్న కూతురి ముఖం అదోలా వుండటం పసికట్టేసింది అహల్య. ఏమైంది దీనికి. ముఖం అలా ఉండేం! ఆలోచిస్తోనే పని చేసుకుంటూ వుంది అహల్య.

మాధురిస్నానంచేసి జడ వేసుకుని అద్దంముందు నిల్చుని బొట్టుపెట్టుకుంటూ వుంది. వెనకనుంచి చూస్తున్న అహల్యకి కూతూరివేసుకున్న నీలంరాయి వుంగరం కన్పించింది. యీ వుంగరం యెక్కడివి కళ్ళు నులుముకుని చూసింది అహల్య. యే స్నేహితురాలిదన్నానా! అలా యెరువు నగలు పెట్టుకోవటం మాధురికి అలవాటు లేదే! మరి యింకెలా వచ్చింది.!

అహల్యమనస్సులో అన్నీ ప్రశ్నలే. జనార్దన్ భోజనం చేస్తున్నాడు. “అక్కా అన్నానికి రారాదూ!”

“అకలి లేదురా. తర్వాత తింటాను” అంటూ వెనక్కి తిరిగిన కూతురు ముఖం లోకి చూస్తూ “ఆ వుంగరం యెక్కడి దమ్మా” అడిగింది అహల్య. మాధురి క్షణం లోటుపడ్డింది. వెంటనే జవాబు చెప్పలేకపోయింది.

“ఆ వుంగరం యెక్కడిది అని అడుగుకున్నాను” అహల్య గర్జించింది.

మాధురి తలదంచుకుని ఆలోచిస్తోంది. జరిగినదంతా తల్లికి చెప్పేయాలి. తల్లిమూడ్చూసి చెప్పాలనుకుంది. కానీ

అహల్య వుంగరం చూసింది. యింక చెప్పితిరాలి. అశ్వనిని గురించి అమ్మకి చెప్పాలి. కానీ యెలా మొదలు పెట్టి చెప్పాలి!

కూతురు తన ప్రశ్నకి నిర్లక్ష్యంగా జవాబు చెప్పలేదనుకుంది అహల్య. “నీకేం తెలియదే నాకే జవాబు చెప్పవూ” చాచి చెంప పగిలిపోయేలా కొట్టింది.

“అయ్యో. మాధురి చెంప పట్టుకునినిల్చి పోయింది. కన్నీళ్ళు గిరున తిరిగాయి.

జనార్దన్ అన్నంవదిలి గభాలున లేచి వచ్చి తల్లిని యివతలికి లాగాడు.

“ఆవేశపడకమ్మా అసలేం జరిగిందో అక్క చెప్తుందిలే” అంటూ సర్దేశాడు. నేనడిగి తెలుసుకుంటానమ్మా” అనిభరోసా యిచ్చాడు. మాధురి తను చెప్పాలను కున్న విషయం మింగేసి చెంప పట్టు కుని తనగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

“అమ్మా నేను అక్క కాలేజీకి వెళ్ళి సైకిల్ తీసుకుని అలాగే నా షాపుకి పోతానమ్మా”

“అలావద్దు. నువ్వు సైకిల్ తీసుకుని షాపులో శలవు కావాలనిచెప్పిరా. యివాళ పెళ్ళికొడుకు అక్కనిచూడటానికిసాయం కాలం వస్తాడని నాంచాచమ్మ అతయ్య కబురుపంపింది. అప్పుడు నువ్వుకూడా వుండాలిబాబూ”

“ఆ వరుడేమిటో అతని విషయాలు యేమిటో అక్కకి చెప్పారమ్మా”

“చెప్పాలనే అనుకున్నాను. యిప్పు డింక చెప్పే అవునరంజదు”

“అమ్మా”

“జనార్దన్ నీకేం తెలియదురా వూరుకో

బాబూ: దీని చదువు తగలబడనీయి
ఫర్లేదు. యివాళనించీ యిట్లు కదలటానికి
వీల్లేదు. యీ సంబంధం మంచిది. యిది
ఖాయంతయి పెళ్ళిఅయిపోతే ఆ దేవుడికి
శతకోటి నమస్కారాలు చేస్తాను. యిదే
నా నిర్ణయం. నువ్వు మరో ప్రశ్న
వెయ్యక, దీని ఆటలు కట్టించేస్తాను యీ
రోజునించీ. "కోపంగా అని విస్ఫురుగా
వెళ్ళిపోయింది అక్కడనించి. మదుకి
జ్వరం కాస్త తగ్గింది.

మాదురి ఈ మాటలన్నీ వింటూనే
వుంది. తల్లి వెళ్ళగానే తమ్ముడిని పిలి
చింది

"జనార్దన్ నాకిప్పుడు మనస్సేమీ
బాగాలేదు. ఈ పెళ్ళిచూపులు వద్దురా.
ఏదోచెప్పి తప్పిపోయేలా చేయరా"
బ్రతిమలాడింది.

"అబ్బ. పెళ్ళికొడుకు వచ్చి చూడ
గానే పెళ్ళి ఖాయం అయిపోతుందేమో
నని గాభరా పడిపోతున్నావేమిటే! ఆ
వచ్చే వరుడికి నువ్వు నచ్చాలి, నీకు
ఆయన నచ్చాలి! ఆ తర్వాత చూసు
కుందాం అప్పటివరకూ అమ్మ మాటకి
ఎదురు చెప్పకు. నీకు దణ్ణం పెడతా
నక్కా"

మాదురి ఏదో చెప్పబోయింది.
జనార్దన్ ఇంకేమి విసిపించుకోకుండా
వెళ్ళిపోయాడు.

మాదురి మనస్సులో తుఫాను వీచటం
ప్రారంభమైంది.

ఇప్పుడేంచెయ్యాలి! ఏం చెప్పినా
తల్లి వినేలావులేదు. ఏంచెప్పి తప్పించు
కోవాలి పెళ్ళిచూపులు. తల దిమ్మెక్కి
చతుర

పోతూ వుంది. వేలి ఉంగరాన్ని చూసు
కుంటూ అలాగే కూర్చుండిపోయింది
మాదురి.

31

హాస్పిటల్ లో వున్న తమ్ముడి దగ్గర
కూర్చుని అన్నం వడ్డిస్తూన్నాడు
రాజారావు. అన్నగారు చెప్పే కబుర్లు
వింటూ భోజనం చేస్తూ మధ్యమధ్య
పెద్దగా నవ్వుతూన్నాడు అశ్వని.

"ఒరేయ్! నీ చేతిలోకి ఆ కత్తి
ఎలా దిగిందరా!"

ఈ ప్రశ్న ఇప్పటికి చాలాసార్లువేసి
జవాబు చెప్పించలేకపోయినా మళ్ళీ
అడిగాడు. అశ్వని ఈ మాటని తప్పించా
లని ప్రయత్నించాడు. రాజారావు
వదలేదు.

"చెప్తే ఏం చేస్తావన్నయ్యా?"

నవ్వేస్తూ అన్నాడు.

"పోలీస్ రిపోర్టు యిచ్చి పట్టించి శిక్ష
పడేలా చేస్తాను"

"శిక్ష నేనే వెయ్యగలను. ఆ అవ
కాశం పోలీసులకి ఇవ్వను"

"నాన్నెన్నో. నువ్వు పరిహాసంగా
తేల్చేస్తున్నావు. నేనిది సహించలేను"

అన్నగారి ముఖంలోకి చూస్తూ

నవ్వబోయి ఆగి, నేలచూపులు చూస్తూ
వుండిపోయాడు.

చెప్పవా!”

చెప్తాను కానీ. ఇప్పుడు కాదు.
అన్నట్లు నువ్వు పెళ్ళికూతుర్ని చూసేది
యివాళేకగూ”

“ఓను. కానీ యివాళ చూడటం
వాయిదా వేస్తాను. నువ్వు హాస్పిటల్ నించి
యింటికి వచ్చేసిన తర్వాత ఇద్దరం కలిసి
చూద్దాం”

“పద్దువద్దు. ఆ అమ్మాయి నేనే పెళ్ళి
కొడుకునని అనుకుంటే డేంజర్! కనుక
ఇవాళే వెళ్ళి చూసి సరాసరి యిక్కడికి
వచ్చి ఎలా వుందో చెప్పు! చూడూ
ఫోటో ఏదైనా వుంటే అడిగి పట్టుకురా
చూస్తాను”

“అలా అడగటం బాగుండదురా!
ఆయినా నచ్చిన తర్వాతకదా విషయం”

“ఏం ఫర్లేదు. ఫోటో నాక్కాదు
నా తమ్ముడికి అని చెప్పు”

రాజారావు నవ్వేశాడు.

“ఇంతకీ ఆ అమ్మాయి వివరాలు
చెప్పలేదు. ఏం చదువుకుంది. పేరేమిటి!
ఇల్లెక్కడ?”

“అవేం సరేగా నాకేం తెలియవు.
అమ్మని అడగాలి! చదువు కున్న
అమ్మాయి ఆనీ, బాగానే వుంటుందనీ
చెప్పింది అమ్మ. బస్! యిది చాలు
నాకు”

“అయితే ఈ సంబంధం భాయం
కావచ్చు నన్నమాట”

“అనే అనుకోవచ్చు”

“అనుకోవచ్చు కాదు. అయితీరాలి”

“నీకెందులకొందర! నీ డ్రైన్
ప్లాట్ ఫారం మీదకి రావటానికి నేను
అడ్డంగా వున్నాననా”

అంటూ చిరుకోపంతో చూసి
తమ్ముడి భోజనం పూర్తి అవటంతో
చెయ్యి కడిగి భోజనం చేసి ప్లేటు తీసేసి
కడిగి పెట్టాడు. ఈ పనులన్నీ చేస్తూన్న
అన్నగారిని చూస్తూ అనుకున్నాడు.
‘అన్నయ్యకి నేనంటే ప్రాణం’ అని

“ఇంటికి వెళ్ళి వస్తాను” లేచాడు
రాజారావు. ట్రాన్సిస్టర్ తమ్ముడికి దగ్గ
రగా పెట్టి ఇంటికి వెళ్ళి పోయాడు
రాజారావు. అశ్వని ట్రాన్సిస్టర్ ఆన్
చేశాడు. హిందీ పాటలు వస్తూన్నాయి.
అవి వింటూ పడుకున్నాడు. పాట
పోయిగా విన్పిస్తోంది. చేతి దెబ్బ బాధగా
ఉంది. మనస్సులో మాధురి రూపం
కదులుతోంది.

“అశ్వనీ...అశ్వనీ” సైకిల్ తాత
గారి పిలుపు విన్పించి ట్రాన్సిస్టర్ సొండ్
తగ్గించి మెల్లగా లేచి కూర్చున్నాడు.
ముసలాయన యెండలో గావటం వల్ల
వళ్ళంతా చెమట పట్టేసింది. ముఖంలో
ఆందోళన కన్పిస్తోంది. దగ్గరగా వస్తూనే
బాధగా చూస్తూ “అశ్వనీ! ఈ మోరం
యెలా జరిగింది బాబూ! దేవుడిలాంటి
నీకి కష్టం యేమిటి! ఎవరు చేశారీ
పని” గుక్కతిప్పు కోకుండా మాట్లాడే
స్తూన్నాడు తాతగారు.

“అలా కుర్చీలో కూర్చోండి తాత
గారూ”

ఆయన కూర్చుని మళ్ళీ మొదలు
పెట్టాడు.

“నీ కోసం మాధురి కోసం మన కాలనీ మెయిన్ రోడ్డు మీద యెదురు చూసి చూసి విసుగెత్తి మీ ఇల్లు వెతుక్కుంటూ వెనక్కి వెళ్ళాను. అక్కడ మీ అమ్మగారు దుఃఖపడుతూ ఈ వార్త చెప్పారు. అంతే! నిన్ను చూసి పోదామని ఇలా వచ్చాను” చెప్పటం ఆపి చెమట తుడుచుకుంటూ కూర్చున్నారు.

“మీరింకా భోజనం చేయలేదులా వుంది”

“మరేం ఫర్లేదుగానీ ఈ దెబ్బ నీకెలా తగిలింది.”

అశ్వని తాతగారి ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పకుండా “మాధురి కూడా కన్పించ లేదా!”

“లేదు”

“అరె... ఏమైందో అన్నట్లు వాళ్ళ అగ్రెస్ మీ దగ్గరుందిగా. ఇవాళ వెళ్ళి చూసి వీలుంటే సాయంకాలం లేకుంటే రేపు మాధురి క్షేమం చెప్పారు కదూ!”

“అలాగే” అంటూ ఇంకా సేపు కూర్చుని ఇంటికి బయలు దేరారు తాతగారు.

గదివాకిలివరకూ వెళ్ళి తిరిగి వచ్చారు. ‘ఏమిటి’ అడిగాడు అశ్వని.

“అశ్వనీ! మాధురి అంటే నీకూ, నువ్వంటే మాధురికీ యిష్టం అన్న విషయంలో నాకు సాక్ష్యం అక్కర్లేదు. మరి అలాంటప్పుడు యీ ముసుగులో గుద్దులాట యెందుకూ. నేరుగా వెళ్ళి ఆమాధురి తండ్రితో మాట్లాడేస్తే సరి పోలా!” ఎన్నన్నా చెప్పు. ప్రేమించేసుకున్నాం అనుకుని క్షోభపడ్డాడు. పెళ్ళి ఖాయం

చతుర

చేసేసుకోవాలి”

“ఈ హాస్పిటల్ నించి యింటికి రాగానే...”

“అలా అన్నావ్ బాగుంది. అయితే వెళ్ళి మాధురిని చూసి వచ్చి చెప్తా!” అన్నట్లు నీ ఫుడ్యోగం ఆర్థరువచ్చిందా!”

“అరె... చెప్పటం మరిచాను. నిన్ననే ఆర్థర్స్ వచ్చాయి. ఈ వూళ్ళోనే లెక్చరర్ గా”

“శుభం. అయితే యింకేం అడ్డులేదు. సరే నీకు ఫుడ్యోగం వచ్చింది కనుక నన్ను ఫుడ్యోగం కోసం ప్రయత్నించ మంటావా! నీకు పోటీకానుగా”

అశ్వని నవ్వేశాడు.

32

మాధురిని పెళ్ళి కొడుకు వచ్చి చూసి వెళ్ళాడు. నాంచారమ్మా ఆమె మొగుడూ నిలబడి అంతా పూర్తి చేశారు. వాళ్ళు అటువెళ్ళగానే అహల్య అడిగింది.

“అన్నగారూ ఏమని చెప్పారు”

“వారంరోజుల్లో వాళ్ళ అభిప్రాయం చెప్తానన్నారమ్మా” నాంచారయ్య చెప్పాడు.

“ఆ అబ్బాయి వరసచూస్తే మన మాధురి నచ్చినట్లేవుంది” నాంచారమ్మ సంతోషంగా అంది.

“అప్పుడే పేకమేడలు కట్టకూడదు”
జనార్దన్ పెద్దవాడిలా అన్నాడు.

“ఆ విషయం నాకు తెల్సుగానీ
అబ్బాయిది మంచి పర్సనాలిటీ కదూ!
మన మాధురికి సరిగ్గా సరిపోతాడు. ఈ
సంబంధం అయితే యిద్దరూ చిలుకా
గోరువంకల్లా వుంటారు! పిల్ల నచ్చితే
కానీ కట్నం వద్దు అన్నారు. ఇంతకు
మించి ఏంకావాలి”

నాంచారమ్మ పెళ్ళివారిని పొగిడే
స్తోంది. అహల్య అంతా వింటోందిగానీ
ఏం మాట్లాడటం లేదు.

“చెల్లమ్మా..... ఇలారా!” నాంచా
రమ్మ అహల్యతో గొంతు తగ్గించి అడి
గాడు.

“ఆ అబ్బాయి మొదట మాధురిని
చూడగానే హుషారుగా కన్పించాడు.
ఆ తర్వాత కూడా సవ్యతా ఎన్నో
ప్రశ్నలు వేశాడు. మాధురి చాలా
క్లుప్తంగా జవాబిచ్చిందనుకో... కాఫీలు
అయిన తర్వాత... అతని ముఖంలో ఏదో
మార్పు కన్పించింది. కారణం ఏమై
వుంటుందబ్బా అని ఆలోచిస్తూన్నాను.
ఏమైవుంటుంది!”

“నాకేం తెలియదు అన్నగారూ”

“అబ్బ మీదేమీ అనుమానం. అతను
చివరివరకూ సవ్యతానే వున్నాడు”
నాంచారమ్మ భర్తమాటకి ప్రాధాన్యత
యివ్వలేదు.

“నీ ముఖంలే. నీకేం తెలియదు.
ఒకవేళ మాధురిగానీ ఇతన్ని ఇదివరకే
ఎరుగుందా”

“అయ్యోరామ. అతను ఈ ఊళ్ళో

ఉద్యోగం చేయటంలేదుగా. ఎలా తెలు
స్తుందీ” నాంచారమ్మ మళ్ళీ సందేహం
వెలిబుచ్చింది.

“అక్కకి అతను తెలియదు” జనార్దన్
కూడా అనటంతో తన ఊహ తప్పు
కావచ్చునని అనుకుని నాంచారమ్మ ఇంక
ఆ విషయం వదిలేసి లేచాడు.

“నేనేవెళ్ళి ఏ కబురూ తెల్సుకుని
వస్తాను చెల్లమ్మా” నాంచారమ్మ కూడా
అహల్యకి చెప్పి భర్తతో వెళ్ళిపోయింది.
జనార్దన్ ఆలోచిస్తూన్నాడు.

అక్కలో ఏదో తెలియని మార్పు
కన్పిస్తోంది. ఏమిటది! అర్థం కావటం
లేదు. అక్క చేతికివున్న ఉంగరం
ఎవరిదో తెలియలేదు. ఆ పెళ్ళికొడుకు
అక్క వేలి ఉంగరం మొదట చూడలేదు
గానీ ఆఖరున చూశాడు. అది చూసిన
తర్వాతే అతని ముఖంలో మార్పు కని
పించింది. ఏమిటిదంతా! తన స్నేహితులు
ఇద్దరు ముగ్గురు చెప్పారు

జనార్దన్ మీ అక్క ఓ బాయ్ ఫ్రెండ్ తో
అక్కడక్కడా కన్పిస్తోందిరా. అతను
చాలా అందంగా వున్నాడునీ అని.
ఇదివరకీ విషయాన్ని అంతగా పట్టించు
కోలేదుగానీ యిప్పుడు అనుకున్నాడు.
అతనెవరో ఎక్కడుంటాడో తెల్సుకోవ
టం అవసరం అని.

మధుబాబు లేచి కూర్చుని “అమ్మా...
అమ్మా” అని ఏడుస్తూన్నాడు. అహల్య
దగ్గరగావచ్చి అడిగింది “ఏంకావాలి
బాబూ!”

“జిలేబి తినాలనిస్తోందమ్మా”

“అన్నయ్యకిచెప్పి రేపు తెప్పిస్తాను”

“నాకిప్పుడే కావాలి”

అ హ ల్య ఏం చెప్పలేకపోయింది. జనార్దన్ తమ్ముడి దగ్గర కూర్చుని బ్రతిమలాడుకూన్నాడు. ఇంతలో సైకిల్ తాతగారు వాకిట్లో నిలబడి అడుగుతూ న్నారు.

“మాధురి అనే అమ్మాయి యిల్లు యిదేనా ?”

జనార్దన్ లేచి వెళ్ళాడు. తాతగార్ని చూస్తూ అడిగాడు.

“ఇదేనండీ. మీరెవరు”

“కాస్త లోపలికి రానీబాబూ ! చూడూ కాసిని మంచిసీళ్ళు యివ్వు, నే నెవరినో చెప్తాను” జనార్దన్ లోపలికి వెళ్ళి మంచిసీళ్ళు తెచ్చాడు. అహల్య కూడా వచ్చింది.

సీళ్ళురాగి ఖాళీగ్లాసు అందించి అహ ల్యని చూస్తూ

“మాధురి తల్లిగారేనమ్మా మీరు”

“అవునండీ. మీరు”

“నేను మాధురికి స్నేహితుడిని” అంటూ నవ్వాడు.

జనార్దన్, అహల్య తెల్లబోయారు. తాతగారు తనూ మాధురి కల్పి సైకిళ్ళ మీద సిటీకి వెళ్ళటం రావటంలో పరి చయం ఫీర్చడిందని చెప్తూ,

“మాధురి ఈ కాలంపిల్లకాదు. చాలా మంచి ఆమ్మాయి. ఇందుకు మీరు గర్వ పడాలి బానూ...మాధురి ఏదీ”

జనార్దన్ తనగదిలో నిద్రపోతూన్న మాధురిని లేపాడు. నీకోసం ఎవరో తాత గారు వచ్చారు అని చెప్పాడు. మాధురి కళ్ళు నులుపుకుంటూ లేచి వచ్చింది.

తాతగార్ని చూస్తూనే ఆశ్చర్యపోయింది, “మీరా ?” అంది.

“బానమ్మా నేనే ! నువ్వు కన్పించక పోతే తోచలేదు. అదీకాక ఓసారి మీ యిల్లు చూడాలని వస్తానన్నాకదూ” కూర్చోమ్మా.

మాధురి కూర్చుంది. అహల్య కాఫీ కలిపి తేవటానికి వంటగదిలోకి వెళ్ళింది. కాఫీపొడి లేదు. ఇంట్లో అన్నింటికీ యిబ్బందిగానే వుంది. ఎంత పొదుపుగా ఖర్చు చేసుకున్నా అన్నమానేసి జొన్న లొట్టై తింటున్నా జనార్దన్ కి తనకి వచ్చే డబ్బు చాలటంలేదు. అన్నగారు ఓసారి రెండువందలు పంపాడు. పెళ్ళిచూపుల కంటూ పెళ్ళివారొస్తే అప్పటికి కావల్సిన వన్నీ నాంచారమ్మ తెచ్చి సాయపడింది. ఇలా ఆందరిసాయం తీసుకోవటం బాధ గానే వుంది. కానీ ఏంచెయ్యాలి. మరో పదిమంది పిల్లలకి చదువు చెప్పకోవాలి. పిల్లలు రావద్దూ. ఆర్థిక యిబ్బందులని తట్టుకోలేక స త మ త మైపోతోంది అహల్య.

ఇంక తా త గా రు మాధురిక్షేమం అడిగి అశ్వనికి తగిలిన గాయం గురించి చెప్పబోతోంటే “నాకు తెల్సు. ఇప్పు వెలా వున్నారు” అడిగింది.

“నీకెలా తెల్సు” తాతగారు తెలివిగా ప్రశ్నించి జరిగిన విషయం మా ధు రి చెప్పగావిని ఆశ్చర్యపోతూ. “అమ్మా... అశ్వనీ ... నాకే మస్కాయిచ్చావా” అనుకుని యింకాస్సేపు కూర్చుని లేచారు. అహల్య యింకా వంట గదిలోనే వుంది.

“అహల్యా. చూడమ్మా నేను నీ

తండ్రిలాంటివాడిని అప్పుడప్పుడూ వచ్చి చూసిపోతూంటారు, నీకేం అభ్యంతరం వుండదుగా. ఈసారి నూ ముసలామెని కూడా తీసుకువస్తాను. మరి వెడతాను" అనిలేచి అన్నట్లు "మాధురీ రేపు కాలేజీకి వస్తావుగా" అడిగాడు.

మాధురీ జవాబుచెప్పలేదు. "రాదండీ. పెళ్ళి ప్రయత్నంలో వున్నాం."

"ఏమిటి మాధురీకి పెళ్ళి ప్రయత్నంలో వున్నారా!" మళ్ళీ యిదోవిపత్తు మనస్సులో అనుకున్నాడు.

"ఔను" ఇవ్వాలి ఓ అబ్బాయి చూసి వెళ్ళాడు"

"అలాగా : ఇవన్నీ సరే. ఇన్నాళ్ళూ చదివిన చదువు... ఇవరిలో..." నసిగారు తాతగారు.

అహల్య జవాబు చెప్పటం యిష్టం లేని దానిలా వుండిపోయింది. తాతగారు వెళ్ళిపోయారు. మాధురీ దిగులుగా కూర్చుండిపోయింది.

33

"అశ్వనీ కుమార్...మేం చేస్తూన్నా వయ్యాబాబూ...అవతలు కొంపలు అంటుకు పోతూన్నాయ్" తాతగారు హడావుడిగా ఘట్టి చెప్పారు, మాధురీ యింటికి వెళ్ళిన సంగతి పెళ్ళి చూపుల

సంగతి.

అంతా విన్న అశ్వని ముఖం ఓణం పాలిపోయినట్లు అయింది.

మాధురీకి పెళ్ళి ప్రయత్నం చేస్తూన్నారా! వాళ్ళు చేస్తూంటే మాత్రం

ఈ మొద్దు రాచిప్ప యెలా వూరుకుంది. బుద్ధితేదు. ధైర్యం అంతకన్నా లేదు. అన్నీ నేనే పరిష్కరించాలి. ఆవేశ పడి పోయాడు అశ్వని ఇప్పుడేం చెయ్యాలి' అని ఆలోచిస్తూ వుండి పోయాడు.

"ఇక్కడ వుండి నువ్వు యేం చెయ్యగలవు. ఇంటికి వీలున్నంత త్వరగా వచ్చేయి. ఈ లోపల నేను యెప్పటి విషయం అప్పుడు నీకు చేర వేస్తూంటానుగానీ అశ్వనీ నీకు దెబ్బ యెలా తగిలిందో అని అగిడితే నాకే 'థోకా' యిచ్చి మాధురీకేం తెలియదు అని చూసి రమ్మన్నావా! ఆ"

మందలిస్తూన్నట్లు చూశారు తాతగారు.

'తెలివితేని పెద్దమ్మ అన్నీ చెప్పేసి వుంటుంద' అనుకుని పైకి మాత్రం నవ్వేశాడు.

"ఇదేమన్నా ఘనకార్యం కనుక యదార్థం మీ కందరికీ చెప్పుకోమంటారా? ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు. తాతగారు అశ్వని తెలివికి మురిసిపోతూ.

"ఆ...అద్దదీ మగాడంటే యిలా సమర్థించుకో గల్గిన సామర్థ్యం వుండాలి" అంటూ వెన్ను చరిచి పనివుందంటూ వెళ్ళిపోయారు తాతగారు. రాజారావు తల్లిని తీసుకుని హాస్పటల్ కి వచ్చాడు.

తల్లి తడుముకుంటూ కొడుకు దగ్గరకి వచ్చి చెయ్యి పట్టుకుంది.

“నాయనా యీ దెబ్బ నీకెలా తగిలిందిరా!” బాధపడిపోతూ అడిగింది.

“కాస్త దెబ్బేనమ్మా. ఇది సరేగానీ నేయింటికి వచ్చేస్తాను. కట్టు కట్టించు కోటానికి, యిక్కడికి వస్తూంటాను. అన్నయ్యా డాక్టర్ తో మాట్లాడి నన్ను యింటికి తీసుకుపో అన్నయ్యా.”

“మరో రెండురోజులు యిక్కడే వుండు” అని అన్నగారు అన్నా అశ్వని విస్పించుకోలేదు. రాజారావు డాక్టర్ తో మాట్లాడటానికి వెళ్ళాడు. తల్లి మళ్ళీ అడిగింది.

“నీకి దెబ్బ యెలా తగిలిందిరా” అని.

“ఇది సరేగానీ అన్నయ్య పెళ్ళి కూతుర్ని చూశాడా!”

“చూశాడు”

“నచ్చిందా”

“అన్నదే చెప్పాడు”

“ఓ... అశ్వని సంతోషంతో కేక పెట్టాడు” పెళ్ళి కూతురి ఫొటో తెమ్మన్నాను తెచ్చాడా”

“తర్వాత యిస్తామన్నారుట”

రాజారావు వచ్చేశాడు. “ఏమన్నాడు డాక్టర్” ఆతురతగా అడిగాడు అశ్వని.

“రెండురోజుల వరకైనా నోరు మూసుకుని ఖాన్ మీద పడుకోమన్నాడు. చాలునా”

అశ్వని మూతి ముడుచుకున్నాడు. రాజారావు తమ్ముడి దగ్గరగా కూర్చుని కబుర్లు చెప్తూ తమ్ముడి కోపాన్ని పోగొట్టా

చతుర

అని ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అశ్వని చేతో ముఖం కప్పుకున్నాడు.

“అశ్వనీ...వుంగరం యేదిరా?”

అశ్వని వులిక్కి పడినట్లు అయి చెయ్యి ముఖం మీదనించి తీసేశాడు. రాజారావు మళ్ళీ అడిగాడు.

“వుంగరమా...వుంది అన్నయ్యా...వుంది” తడబడుతూ చెప్పాడు.

“ఎక్కడ వుంది?”

“జాగ్రత్తగానే దాచాను”

“ఎక్కడ దాచావు అని అడుగుతూన్నాను” రాజారావు గొంతులో పిసరంత ఆవేశం ధ్వనించింది.

“అబ్బబ్బ...మీరిద్దరూ నన్ను వేపుకు తినేస్తూన్నారూ!” తల్లి యీ విషయం వదిలి మరేవో చెప్పటం మొదలు పెట్టే సరికి ‘అమ్మయ్య’ అనుకున్నాడు అశ్వని.

34

అహల్య వదినగారూ... శుభ వార్త

మోసుకొచ్చాను” యెండలో ఆమె స పడిపోతూ వచ్చింది నాం చారమ్మ. అహల్య తన ప్రైవేట్ పిల్లలకి చదువు చెప్పి యింటికి పంపి అల్సిపోయినట్లు పడుకుని వుంది. నాం చారమ్మ పిలుపుకి కళ్ళు తెరిచి లేచి కూర్చుంది. నాం చారమ్మకి కుర్చీ చూపిస్తూ ఏమిటా శుభ

వా ర్త త్వరగా చెప్పండి" అంది.
"ముందు కాసిని మంచి నీళ్ళు"

అహల్య చప్పనలేచి వెళ్ళి తెచ్చి
యిచ్చింది. నాంచారమ్మ నీళ్ళు అన్నీ
చాతాగేసింది.

"మన మాధురి ఆ పెళ్ళికొడుక్కి
నచ్చిందట"

"నిజంగా" నమ్మలేనట్లు అడిగింది
అహల్య.

"నిజం వదినగారూ ! వెంటనే మీ
అన్నగారికి వుత్తరం రాయండి త్వరగా
రమ్మని. వెంటనే లగ్నాలు పెట్టేసుకునే
యేర్పాటు చేసుకుందాం"

అహల్యకి సంతోషంతో నోటమాట
రావటంలేదు. గదిలో కూర్చుని యిదంతా
వింటూన్న మాధురినెత్తిన పిడుగు పడి
నట్లు అయింది. కళ్ళు గట్టిగా మూసు
కుంది.

"ఇప్పుడేం చేయాలి?" ఇదే ప్రశ్న
మాధురితలలో గిరగిరా తిరుగుతోంది.
అపతలనించి నాంచారమ్మ హుషారుగా
చెప్పేకబుర్లు వినిపిస్తూన్నాయి. మాధురి
విసుగ్గా చెవులు కప్పేసుకుంది. దీన్నుంచి
తప్పించుకోవడం ఎలా? ఎలా?"

జనార్దన్ యింటికి రాగానే యీ
సంతోషవార్త చెప్పేసింది అహల్య.
జనార్దన్ ఏదో చెప్పబోతుండగా వాకిట్లో
రిక్వాఆగటం కన్పించింది. అందులోనించి
మేనమామ దిగి భం చూసి "అమ్మా
మామయ్య వచ్చాడమ్మా" అంటూ వీధి
లోకి పరుగెత్తాడు. అహల్య చెదరిన
మనస్సుని కూడదోసుకుంటూ అన్నగారికి
యెదురువెళ్ళింది.

"వుత్తరం రాయకుండా వచ్చావేం
అన్నయ్యా. నేనివాళేరాద్దాం అనుకుంటు
న్నాను"

"అలాగా! నేనేవచ్చాగా మరి వుత్త
రం యెందుకుగానీ మాధురికి ఓ సంబం
ధం చూశానమ్మా. పిల్లని చూస్తాం
అన్నారు. తీసుకెళ్ళి చూపిద్దాం అని
పచ్చాను. నేవచ్చినపని చెప్పాను. ఇంక
నువ్వుచెప్పు. ఏ విషయమై వుత్తరం
రాద్దామనుకున్నావు."

"మాధురికి ఓ సంబంధం చూశాం.
అమ్మాయి నచ్చింది అని చెప్పారు"

"గుడ్... అయితే యిదే ఖాయం
చేసుకుందాం"

అన్నగార్ని చూసేసరికి అహల్యకి
కొండంత ధైర్యం వచ్చేసింది. ఈ
బాధ్యత నెత్తిన వేసుకుంటాడు. ఇంక
యీ విషయంలో నిశ్చింతగా వుండచ్చు.
అన్నగారికి కాఫీచేసి తెచ్చేందుకు లోప
లికి వెళ్ళింది.

ఇంక జనార్దన్ మేనమామ దగ్గర
కూర్చుని పెళ్ళికొడుకు వివరాలన్నీ
చెప్పేశాడు.

"అబ్బాయికూడా చాలబాగున్నాడు
మామయ్యా" అన్నాడు.

"ఇంకేం. అయితే యిదే ఖాయం
చేసుకుందాం. అన్నట్లు మాధురి యిష్ట
పడిందా"

"దానికేం తెల్సు అన్నయ్యా" కాఫీ
గ్లాసు అందిస్తూ అంది అహల్య.

"అదేం మాటమ్మా. అభిప్రాయం
అడిగి తెల్సుకోవటం మంచిది"

"దానిక్షేమం మనం ఆలోచించటం

లేదా!" అడగక్కరలేదు అన్నట్లు చూసింది అహల్య. రామ్మూర్తిగారు ఒప్పుకోలేదు.

"మాధురీ ఇలారామ్మా" పిలిచాడు. గదిలోనించి మెల్లగావచ్చి నిల్చుంది.

"ఈ పెళ్ళి విషయంలో నీ అభిప్రాయం యేమిట" సూటిగా చూస్తూ అడిగాడు.

"నాకీ పెళ్ళివద్దు మామయ్యా"

"ఎందుకనీ"

"చదువు పూర్తి చేసుకుని వుద్యోగం చూసుకుని తమ్ముడికి సాయంగా నిల్చి వాడిని చదివించాలనివుంది."

"అవేంనువ్వు చెయ్యక్కర్లేదు తల్లీ పెళ్ళియి అత్తవారింటికి వెళ్ళు. చాలు. నాకు శాంతి కలుగుతుంది" అహల్య ఆవేశంగా అంటూంటే రామ్మూర్తి వారిస్తూ

"మాధురీ సరే నీ యిష్టప్రకారమే వుద్యోగం చేస్తావనుకో. ఎన్నాళ్ళనిఅలా వుంటావు చెప్పు! ఎప్పటికైనా పెళ్ళి చేసుకోవాలిగా! నీ పెళ్ళి అయితేనే మీ అమ్మకి శాంతికల్గేది. ఈ విషయం నువ్వు ఆలోచించటంలేదు"

మాధురీ జవాబు చెప్పలేదు. మేనమామ చెల్లెలివైపూ, జనార్దన్ వైపూ, మాధురీ వైపూ చూశాడు. ఏదోవుంది కారణం. ఇప్పుడు తెలుసుకోవటం కష్టం. ఆతర్వాత మెల్లగా కనుక్కోవాలి అనుకున్నాడు.

"మామయ్యా... నాకు పనివుంది. పస్తాను" బైటకివెళ్ళాడు జనార్దన్. మాధురీ గదిలోకివేళ్ళిపోయింది. అహల్య వెక్కిరివెక్కి యేడుస్తూ కూర్చుండి

చతుర

పోయింది.

"అమ్మా. అహల్యా...! అదైర్యపడకమ్మా...అన్నీ సవ్యంగాజరిగేలా ప్రయత్నిద్దాం" చెల్లెలికిదైర్యం చెప్తూన్నాడు. అహల్య కాస్త వూరట చెంది కళ్ళు తుడుచుకుంది.

"మధు కులాసాగా వున్నాడా. ఏడీ! అప్పుడే బైటకి వెళ్ళాడా!"

"పిలుస్తాను. మధూ" అంటూ కేక పెడుతూ పక్క యింట్లోకి వెళ్ళింది అహల్య.

'ఈయిల్లు ఒకప్పుడెంత నిండుగా సంతోషంగా వుండేది ... ఇప్పుడు... ఎలావుంది. ధనంజయరావు బాధ్యతారహితంగా ఆలాతనసుఖం తనుచూసుకోవటం వల్లకదూ ఈ తిప్పలు ఈ యింటికి.' నిట్టూర్చారాయన.

35

జనార్దన్, నాంచారమ్మా, నాంచారయ్యా, అహల్యా, రామ్మూర్తి మాధురీ పెళ్ళి యెలాయేర్పాటు చెయ్యాలో ఆలోచిస్తూన్నారు.

ధనంజయరావులేకుండా పెళ్ళి చేయటం యెలా! ఇప్పటికే పెళ్ళికొడుకుతల్లి నాలుగుసార్లు అడిగింది: "పిల్లతండ్రి యేడీ రాలేదేం" అని అందినాంచారమ్మ.

“నేవెళ్ళి ఆయన్ని యీడ్చుకువస్తాను. పెళ్ళి అయ్యేవరకూ ఇల్లు క ది లా డా కాళ్ళు విరక్కొడతాను.”

అహల్య అన్నగారి కోపం చూసి మాట్లాడలేదు.

“నిజంగా నువ్వే వెళ్ళు మావయ్యా. నాన్నాడు తప్పక వస్తాడు” జనార్దన్ ఉత్సాహంగా అన్నాడు.

“వద్దు అన్నయ్యా ఆయన్ని పిలవద్దు. మాధురికి కన్యధార నాంచారమ్మ దంపతులు పోస్తారు”

“ఛా... ఇదేంమాట. ఇలా వీలేదు” నాంచారమ్మ వారించింది.

“అహల్య మాధురి పెళ్ళి సవ్యంగా అయ్యేవరకూ కాస్త నామాట వినుతల్లీ. భార్యాభర్తల సంబంధం పొమ్మంటే పోయేది కాదమ్మా. జీవితాంతం కలిసి ప్రయాణించే సే సహ బాటసారులు. వీళ్ళలో ఒకరు పొరబాటుగా తప్పు చేసినా మరొకరు క్షమించక తప్పదమ్మా”

“ఆయన చేసిన పొరబాటు సామాన్య మైనదా ! నా గుండెలో మందే మంట మీకెవరికీ అర్థం కాదన్నయ్యా! కేవలం ఆర్థిక అవసరాలని ఆసరాగా చేసుకుని మగాడు ఆడదాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తూ న్నాడు. ఇదే నే సహించలేను. నేను ఆయన అండలేకున్నా బతగ్గలను”

“నే బతగ్గలను అంటూ పిల్లలకి ప్రైవేట్లు చెప్పి ఓ వంద సంపాదించేసే జీవితం అయిపోతుందా : జనార్దన్ తెచ్చే వంద చాలా. అదీ కాక నా బతుకు నే బతగ్గలను అనటం ఈ సమస్యకి

పరిష్కారం కాదమ్మా”

“ఆయన ప్రవర్తనకి నా మనస్సు ప్రక్కలై పోయింది. నేను రాజీపడలేను” ఆవేశంగా అంది అహల్య.

“అహల్యా ! ఆవేశపడకు. పిల్లల భవిష్యత్తు కాస్త ఆలోచించు. సరే ముందు మాధురి పెళ్ళి కానివ్వు. ఎప్పుడెంచేయాలో నే చూసుకుంటాను. కాస్త దూరం ఆలోచించు”

అహల్య జవాబు చెప్పలేకపోయింది. ఇదంతా వింటూ లోపలగదిలో కూర్చున్న మాధురి “ఏం చేయాలి !” అని ఆలోచిస్తోంది. మావయ్య కూడా తనమాట వినిపించుకోవటం లేదు.

36

అశ్వనీ హాస్పటల్ నించి యింటికి వచ్చే శాడు. ఉద్యోగంలో జాయిన్ అయ్యాడు. చేతిగాయం ఇంకా పూర్తిగా మానలేదు. రాజారావు తమ్ముడితో కబుర్లు చెప్తూ అడిగాడు.

“అశ్వనీ నీ ఉద్యోగం ఎలా వుంది” బానే వుందిగానీ పెళ్ళికూతురి ఫొటో చూపించలేదు.

“వాళ్ళివ్వలేదు”

“మరెలా”

“నే వర్తించి చెప్పనా” కొంటెగా

చూస్తూన్నాడు తమ్ముడివైపు.

“చెప్ప త్వరగా”

“ఆ అమ్మాయి పేరు...ఆ పేరు తర్వాత చెప్తారే. బియ్యే ఫైనల్ చదువు తోంది. తెల్లగా సన్నగా పొడుగ్గా వుంటుంది. నొక్కుల జుట్టు. పొట్టి జడ. సైకిల్ మీద కాలేజీకి వెళ్ళి వస్తుంది. పేరు...” ఆగిపోయాడు రాజారావు.

అన్నగారు చెప్పేది మొదట ఆ సక్తిగా వింటూ ఆ తర్వాత కను బొమ్మలు ముడిచి “ఆ అమ్మాయి పేరే మిటి ఇల్లెక్కడ? అడిగాడు.

“మన కాలనీకి అటువైపున్న కాల నీలో. పేరు మాధురి. పేరు స్విట్ గా వుందికదా?”

“అన్నయ్యా” పెద్ద కేక పెట్టాడు.

“ఏమిటా నీకా అమ్మాయిని చూడాలని వుందా! నావెంటరా చూపిస్తాను”

“అన్నయ్యా... మ-... ఆ అమ్మాయికి... పెళ్ళి అయిపోయింది” అక్షరం అక్షరం తూచి తూచి అన్నాడు అశ్వని.

“ఏమిటి! పెళ్ళి అయిన అమ్మాయిని పెళ్ళి చూపులంటూ నాకు చూపించారంటావా. పిచ్చి ముఖమా”

“ఆ అమ్మాయికి పెళ్ళి అయినట్లు వాళ్ళ తల్లిదండ్రులకి తెలియదు”

“అంటే! గాంధర్వ వివాహమా! అయినా ఇదంతా నీకెలా తెల్సు?”

“అన్నయ్యా... మాధురిని పెళ్ళి చేసు కోవాలను కున్నదీ, చేసుకున్నదీ నేనే”

“ఆ... నువ్వు మాకు తెలియకుండా పెళ్ళి చేసుకున్నావా! ఇది నమ్మ

మంటావా!”

కొడుకులు ఇద్దరూ ఏదో తీవ్రంగా మాట్లాడటం విని తల్లి కూడా అక్కడికి వచ్చింది. అశ్వని చెప్పింది అంతా విన్నది. ఏమిటి తన చిన్న కొడుకు ప్రాణానికి ప్రాణంగా పెంచిన చిన్న కొడుకు ప్రతిరోజూ “అమ్మా...అమ్మా” అంటూ ప్రతి చిన్న విషయమూ చెప్పే చిన్న కొడుకు అన్నగారి పెళ్ళి కాకుండా తనకి చెప్పకుండా పెళ్ళి చేసే సుకున్నాడా! అవిడకి నోట మాట రావటం లేదు. అశ్వని అన్నకి, తల్లికి జరిగిందంతా క్లుప్తంగా చెప్పేశాడు.

“అయితే ఈ విషయం ముందే నాకెందుకు చెప్పలేదు!” కోపంగా అడిగాడు రాజారావు.

“నువ్వు చూస్తూన్న పెళ్ళి కూతురు మాదురే అని నాకు తెలియదు”

“మరి ఆ అమ్మాయి పెళ్ళి చూపులకి యెలా ఒప్పుకుంది!”

“అది నాకు తెలియదు. బహుశా పెద్దవాళ్ళు ఆ అమ్మాయి మాట వినించుకుని వుండరు”

“అంటే అర్థం! వట్టి పప్పుసుద్దలాంటి అమ్మాయన్నమాట”

అన్నగారు అప్పుడే పరిహాసంలోకి దిగాడని గ్రహించేశాడు అశ్వని. అందుకే మాట్లాడలేదు.

“చూడూ ఈ విషయంలో ఏదో అనుమానం అనిపించింది నాకు. పెళ్ళి చూపులకి వెళ్ళినప్పుడు మాధురి ముఖంలో సంతోషం లేదు. ఇది గ్రహించాను. బహుశా ఈ పిల్లకి నేను నచ్చలేదేమో

అనుకున్నాను. అసలు నా వైపు ఆసక్తిగా చూడలేదు. కానీ ఆ అమ్మాయి చేతి వేలికి వున్న నీలంరాయి వుంగరం చూశాను. విషయం సగం అర్థమైంది. ఆ తర్వాత నీ చేతి వుంగరం మాయమైంది. ఏమైంది అని అడిగినా నువ్వు చెప్పలేదు. కానీ నీకు ఫ్రెండ్స్ అంటూ హాస్యబల్ కి వచ్చిపోయే తాతగారికి గాస్ కొట్టి అసలు విషయం లాగేశాను. చూడు తమ్ముడూ ఇప్పుడు నీ నోటి వెంటే అంతా చెప్పించాను. అమ్మకి కూడా చెప్పలేదు”

తల్లి ఆశ్చర్యంగా వింటోంది. అశ్వని తెల్ల ముఖం వేశాడు.

“ఒరేయ్ తమ్ముడూ తెలుగు సినిమాల్లో హీరోయిన్ లాగా ఓ పెద్ద పట్టుకుని యేరైతై నా యెక్కేస్తుందేమో నీ మాధురి. ఇష్టంలేని పెళ్ళి వద్దు అని చెప్పగలిగిన ధైర్యం వుండదుగానీ వంటరిగా రైలు యెక్కే ధైర్యం వాళ్ళకి ఎలా వస్తుందో నా కర్థం కాదు. ఇంతకీ నీ హీరోయిన్ అసలు ఇంట్లో వుందో లేదో చూసిరానా?” నవ్వుతూ అన్నాడు రాజారావుగంభీరంగా వున్న వాతావరణాన్ని తేలిక చేస్తూన్నట్లుగా.

అశ్వని వుడికిపోతూ “అంత అవసరమే వస్తే నేనే వెతుక్కు తెచ్చుకుంటాను” అన్నాడు కోపాన్ని మింగేస్తూ.

“ఏడిశావ్!” అంటూ వాకిలివైపు చూశాడు. ఎవరో అమ్మాయి నిలబడి వుంది. రాజా లేచి వెళ్ళాడు. మాధురి. రాజాని అక్కడ చూస్తూనే మాధురి చతుర

గాభరా పడిపోయింది

“ఇది...యిది...మీ యిల్లా..... నాకు...అశ్వనిగారు కావాలి”

తడబడి పోయింది మాధురి. రాజాకి కాసేపు యీ అమ్మాయిని ఏడిపిస్తే బాగుండుననిపించింది. కానీ మాధురి గొంతు వింటూనే అశ్వని చటుక్కున బైటకి వచ్చాడు. రాజా వెనక్కి తప్పుకోక తప్పలేదు.

“మాధురీ...నీ కోసం నేనే రావాలని బయలుదేరుతూన్నాను. ఔను యిలా వచ్చా వెందుకూ”

“నాకు...నాకు పెళ్ళి వాయం చేసే యాలని...మా వాళ్ళు...” మాధురి చెప్పలేక పోతోంది.

“ఆ విషయం అంతా నాకు తెలిసింది. నీకేం భయరా లేదు. ఆ పెళ్ళి కొడుకు మా అన్నయ్యే. నేను అంతా చెప్పేశాను. దిగులు పడకు, లోపలికిరా. అమ్మకి అన్నయ్యకి పరిచయం చేస్తాను”

“ఆ...నాకు భయం వేస్తోంది” ముఖాన పట్టిన చెమటని తుడుచుకుంటూ వెనక్కి పోబోతున్న మాధురికి ధైర్యం చెప్పి చెయిపట్టుకుని లోపలికి తీసుకు వచ్చాడు. “అమ్మా...మాధురి నీకు నమస్కారం చేస్తోందమ్మా”

అశ్వని తల్లికివంతా అయోమయంగా అనిపిస్తోంది. అయినా నమస్కరించే మాధురిని లేవనెత్తి ముఖాన్ని తడిమి చూస్తూ వుంది. అశ్వని తల్లికి తనూ నమస్కారం చేస్తూంటే “ఒరేయ్ నాకు కాదురా! అన్నయ్య దేవుడు, వాడికి నమస్కారం చెయ్యి. మీరిద్దరూ

చెయ్యండి" అంది. అశ్వనీ, మాధురీ ఒకేసారి రాజా దగ్గరగా వచ్చారు.

"అరెరే....." రాజా దూరంగా జరుగుతూన్నా అశ్వనీ లాగి నిలబెట్టి మరీ నమస్కారం చేశాడు. మాధురీ రాజా పాదాలని తాకి కళ్ళకద్దు కుంది.

"నాకు ఏమని ఆశీర్వాదించాలో తెలియదమ్మా. ఔను యీ అమ్మాయి వాళ్ళ వాళ్ళకి చెప్పివచ్చిందో చెప్పకుండా వచ్చిందో ముందు కనుక్కోరా అశ్వనీ. వాళ్ళు పోలీస్ రిపోర్టు యిస్తే ముందు నన్ను అరెస్ట్ చేస్తారు"

మాధురీ రాజా ముఖంలోకి చూసి తలవంచుకుంది.

"అమ్మా నీ కోడలు యెలా గూ వచ్చేసిందిగా. ఇంక యిక్కడే వుంచేసుకుందామా!"

"వీల్లేదు. తీసుకువెళ్ళి వాళ్ళ యింటి దగ్గర దింపి రండి. ఆ మూడు ముళ్ళు వేసి మరి తీసుకొచ్చుకుంటాం అనీ, లగ్నం త్వరగా పెట్టించమనీ చెప్పి రండి. ఇది మర్యాద"

"అమ్మ ఆజ్ఞ విన్నావుగా. అశ్వనీ మాధురీని తీసుకువెళ్ళు!"

"వాడు కాదు. ఈ యింటికి పెద్ద వాడివి, నువ్వు తీసుకువెళ్ళి వాళ్ళకి మాధురీని యేమీ అనవద్దని చెప్పి రా"

"అమ్మా... నేనా!" ఇంతవరకూ హుషారుగా కబుర్లు చెప్పిన రాజా గుండె పట్టుకున్నాడు.

"తిక్కకుదిరింది. చూడు జాగ్రత్తగా తీసుకువెళ్ళు అన్నయ్యా" అన్నట్లుగా చూశాడు అశ్వనీ.

"అశ్వనీ ఆటో ఒకటి పిలవరా" అన్నాడు అధికారంగా. అశ్వనీ వెళ్ళి ఆటో తెచ్చాడు. మాధురీ కళ్ళతోనే అశ్వనీ దగ్గర శలవు తీసుకుని అతనికి చెప్పి ఆటోయెక్కి కూర్చుంది. రాజాకూడా యెక్కి పదిగి కూర్చున్న మాధురీవైపు ఓసారిచూసి 'పోనీయ్' అన్నాడు.

తల్లికి చెప్పకుండా ఇల్లు దాదేప్పుడు యింక ఈ ఇంట్లోకి రాగలనో లేదో అనుకుంది. వీళ్ళు ఎంత మంచివాళ్ళు. తను నిజంగా అదృష్టవంతురాలు

రాజాకి కృతజ్ఞతలు చెప్పాలని ప్రయత్నిస్తూ అతనివైపు చూసింది. రాజా అచ్చంగా అశ్వనీలానే వున్నాడు. కానీ చాలా చిలిపిగా మాట్లాడటం అలవాటులా వుంది. మౌనంగా వుండిపోయాడెందుకో!

మాధురీ ఆలోచనలో వుండగానే యిల్లు దగ్గరపడడం గ్రహించింది.

"మీరు...మీరు...నన్ను షమిం... చాలి" ఎలాగో అంది.

"ఏం తప్పు చేశారని?" గాలికి క్రాపు చెదరిపోయాంటే ఎడంచేతితో సర్దుకుంటూ ముందుకేచూస్తూ అడిగాడు.

"మీ సంస్కారానికి, మీ మంచి మనసుకీ..." ఇంకేం చెప్పాలో తెలియక ఆగిపోయింది మాధురీ. ఇల్లు కాస్త దూరంలో వుండగానే ఆపేసి దిగాడు రాజా. మాధురీ అర్థంకానట్లు చూసింది.

"మీరు ఇక్కడే ఆటోలోకూర్చోండి. అక్కడి వారావరణం యెలా వుందో చూసి యిప్పుడే వస్తాను"

"వద్దు...మీరు వెళ్ళు"

రాజా తీక్షణంగా చూశాడు. ఆటో దిగబోతున్న మాధురి చప్పున కూర్చుండిపోయింది. రాజా చకచకానడిచాడు. అహల్య రాజాను చూడగానే గాభరా పడిపోయింది. ఇంట్లో తనుతప్ప మరెవరూలేరు. మాధురి కన్పించలేదని యెక్కడికి వెళ్ళిందో తెలియక వెతకటానికి జనార్దన్, మేనమామా కలిసి వెళ్ళారు. అహల్య కూతురిమీద కారాలూ మిరియాలూ నూరుతూ ఇంట్లోనించి బైటకీ, బైటనించి యింట్లోకి తిరుగుతూ రాజాని చూసింది.

“రండి బాబూ...రండి...కూర్చోండి” అంది కుర్చీ చూపిస్తూ.

“నమస్కారం అత్తగారూ! అన్నట్లు మా అమ్మగారు చెప్పమన్న కబురు చెప్పాలని వచ్చాను. మాధురి నాన్నగారు ఏదో పనిమీద ఊరువెళ్ళారని చెప్పారుగా. ఆయన వచ్చారా” కుర్చీలో స్థిమితంగా కూర్చుని అడుగుతూంటే అహల్య నోట్లోనించి మాటే రావటంలేదు.

“ఆయన... యింకా... రాలేదు. పచ్చేస్తారు...”

“అబ్బగా! అయితే నేను రేపు మళ్ళీ వస్తాను. మరో చిన్న విషయం. నా స్నేహితుడు ఒక్కతను అనుకోకుండా ఊరు నించి వచ్చాడు. ఇవాళే వెళ్ళి పోతున్నాడు. మాధురిని చూడాలని కుతూహల పడుతున్నాడు. మీ అమ్మయిన ఒక్కసారి నాతో పంపితే అతనికి చూపించి తీసుకువచ్చి దింపేస్తాను. ఇందుకు మీకేం అభ్యంతరం వుండదు అనుకుంటాను.”

అహల్య ముఖంలో కత్తి వాటుకి

చతుర

నెత్తురు చుక్కలేదు. మాటి మాటికీ వీధి పాకిలివైపు చూస్తూ రాజాకి ఏదో చెప్పాలని అనుకుంది. కానీ చెప్పలేక సతమతమై పోతూ “మంచి నీళ్ళు కావాలా” లోపలికి వెళ్ళబోయింది.

“అక్కర్లేదండీ. త్వరగా మాధురిని పంపండి”

“కాస్త...కాఫీ...తెస్తాను”

“అహ...ఇప్పుడే త్రాగివచ్చాను”

“ఫర్లేదు...కాస్త...తెస్తాను”

“మీ అమ్మాయి...మాట”

అహల్య జవాబు చెప్పకుండానే వంట గదిలోకి వెళ్ళి “భగవాన్...” తల తిరిగి పోతున్నట్లు అయితే గోడని ఆనుకుని నిల్చుండిపోయింది. అంతలోనే తెలివి తెచ్చుకుని చటుక్కున కాఫీ కలిపి కప్పులో పోసి రాజా వున్న గదిలోకి రాబోతుండగా మాధురి పెరటితోవగుండా వచ్చి రాజాకి, తల్లికి జరిగిన మాటలన్నీ వినేసి చప్పున తల్లి చేతిలోని

కాఫీ కప్పు అందుకుని “నేయిస్తానమ్మా” అంది. అహల్యకి కూతురు సమయానికి వచ్చి తన పరువు కాపాడింది అన్న సంతోషంతోబాటు చెప్పకుండా ఎక్కడికో వెళ్ళి తనని నరక బాధ పెట్టిందని కోపమూ వచ్చింది. తనే కాఫీ ఇస్తానంటూ కప్పు తీసుకువెళ్ళినందుకు ఆశ్చర్యమూ వేస్తోంది. అసలీ పెళ్ళి పద్దు అని గొడవ చేస్తున్న మాధురి ఇంత హఠాత్తుగా ఇంతలా ఎలా మారి పోయింది అని విస్తుపోయింది. ఏది ఏమైనా కాబోయే అల్లుడి దగ్గర పరువు నిల్చింది అన్న తృప్తితో ఆమె ముఖం

లోకి కాంతి వచ్చింది.

“కాఫీ తీసుకోండి”

రాజా వులిక్కిపడి తలెత్తి చూశాడు. మాధురి కప్పు సాసరూ అందిస్తోంది.

“ఈ అమ్మాయి దొడ్డి దారిన ఇంట్లో దూరి అమ్మ పక్కన చేరిందా!” అనుకున్నాడు ఇంక లాభం లేదని రెండు గుక్కల్లో కాఫీ తాగేసి లేచాడు.

“అత్తగారూ పోసివ్వండి మాధురిని మా ఫ్రెండ్ మరోసారి చూస్తాడు. మరి నేవెళ్ళి వస్తాను”

జనార్దన్ రామ్మూర్తి మాధురి కోసం తిరిగి తిరిగి కన్పించక అల్పి పోయి కాళ్ళిడ్చుకుంటూ ఇల్లు చేరారు. రాజాని చూసి కొయ్యబొమ్మలా అయిపోయారు.

“మీ...మీరు... వచ్చారా ... ఎంత సేపైందీ ... వచ్చి” తడబడతూ అడిగాడు మాధురి మేనమామ.

ఆయన అవస్థకి జాలేసింది రాజాకి.

“చూడండి మాధురి ఎక్కడికీ వెళ్ళలేదు. మా ఇంటికే వచ్చింది. మీరు గాభరా పడకండి ఆ అమ్మాయిని జాగ్రత్తగా తీసుకువచ్చి వాళ్ళ అమ్మగార్ని అప్పగించాను” అని ఆగాడు రాజా.

“ఆ... నోరు తెరిచారు ఇద్దరూ.

“మీరూ, మేమూ ఒకటి అవబోతున్నాం. ఇంక ముసుగులో గుద్దులాట పద్దు. కన్నుక నేనే జరగవల్సింది చెప్తాన్నాను. పెళ్ళికి లగ్నం పెట్టించండి. మేం సిద్ధంగా వున్నాం. అయితే చిన్న సవరణ”

అహల్య మళ్ళీ గాభరా పడింది. ఏమిటి అన్నట్లు చూస్తోంది. “మాధురి

మా ఇంటి కోడలిగానే వస్తుంది. అయితే పెద్ద కోడలుగా కాక చిన్న కోడలుగా చేసుకుంటున్నాం. ఈ విషయంలో పెద్దల మైన మన ఇష్టం విషయం ఎలా వున్నా పాళ్ళు ఇద్దరూ మనసులు ఇచ్చి పుచ్చేసుకున్నారు కనుక ఇంక మనం అక్షింతలు వెయ్యటంతప్ప ఇంకేం చేయలేం. అయినా ఇది మనందరికీ సంతోషాన్నే కల్గిస్తుంది. మా ఇంటికి నేనే పెద్దవాడిని గనుక నేనే మాట్లాడ వల్సి వచ్చింది. వస్తాను. మాధురి నాన్నగార్ని ఓసారి మా అమ్మ గారు పంపమన్నారు.” రాజా అందరికీ నమస్కారం చేసి మాధురి ముఖంలోకి చూశాడు. మాధురి చేతులు జోడించింది.

అహల్యకి నోట్లోనించి మాటలు రావటం లేదు. అందరూ శిలావిగ్రహాల్లా నిల్చిపోయారు. రాజా టకటకానడిచి ఆగి వున్న ఆటో యెక్కేసి వెళ్ళి పోయాడు.

“అబ్బ! రాజా ఎంత విజ్ఞతగా ప్రవరించాడు. మనందరినీ ఒక వూపు వూపిమరీ వెళ్ళి పోయాడు.

మేనమామ ప్రశంసలు కురిపిస్తున్నాడు. అహల్య కనపడని దేవుడికి నమస్కారాలు చేస్తోంది. మాధురి తల వంచుకుని నిల్చుండి పోయింది.

“ఏమూ... నీ మనస్సులో విషయం ముందే మామ చెప్పివుంటే ఇలా జరిగి వుండేదికాదుగా”

“అమ్మకి అసలే నా మీద కోపంగా వుందనీ, ఇప్పుడిదంతా చేపే మీరు వినిపించు కోరనీ భయపడ్డాను మామయ్యా. నా వల్ల మీ అందరికీ బాధ

కల్గింది. నన్ను క్షమించు మామయ్యా”

“ఈ మాట అడగ వల్సింది నన్ను కాదమ్మా మీ అమ్మని”

“అమ్మా...” తల్లి దగ్గరికి నడిచింది మాధురీ. అహల్య కూతురిని అమాంతం కౌగలించుకుంది.

37

మాధురీకి పెళ్ళిలగ్నం పెట్టుకున్నారు.

పెళ్ళి నాలుగే రోజులుంది. రామ్మూర్తి తన వూరికి వెళ్ళి డబ్బు తెచ్చాడు. పెళ్ళి పనులు చురుకుగా జరుగుతున్నాయి. నాంచారమ్మా నాంచారయ్యా కాక సైకిల్ తాతగారు కూడా వచ్చి పనుల్లో సాయపడుతున్నారు. రామ్మూర్తి స్వంత కూతురు పెళ్ళిలా బాధ్యత అంతా తనే వహిస్తూన్నాడు.

నాంచారయ్యా, రామ్మూర్తి ధనం జయరావు కోసం ఉదయం వెళ్ళిన వాళ్ళు పన్నెండు గంటలు దాచినా రాలేదు. అహల్య మనసు మనస్సులో లేదు. ఏదో భయం వేధిస్తోందే. వంటపని పూర్తి చేసి అన్నగారి హాక కోసం యెదురు చూస్తూ కూర్చుంది. వాకిట్లో టాక్సీ వచ్చి ఆగింది. అందులో నించి నాంచారయ్యా, రామ్మూర్తిదిగి ధనంజయ రావుని పట్టుకుని నడిపించుకుని

రోపలికి తీసుకువస్తూన్నారు. ధనంజయ రావు కుడిచేతికి కట్టుంది. నుదురుకీ, బుగ్గలకీ ప్లాస్టర్ వుంది. గడ్డం మాసి వుంది. కళ్ళు రోతుకుపోయి వున్నాయి. ముఖం తెల్లగా పాలిపోయినట్లు వుంది. నిల్చునే ఓపికకూడా లేనివాడిలా తూలి పోతున్నాడు.

“మాధురీ త్వరగా మంచం వాల్చి దిండు వెయ్యి” రామ్మూర్తి కేకపెట్టాడు.

మాధురీ మంచం వాల్చింది. దిండు వేసింది. ధనంజయరావుని మంచమీద పడుకోబెట్టారు. అహల్య స్థాణువులా నిల్చుని భర్త వాలకం చూస్తోంది.

“నాన్నా...నాన్నా” మధు దగ్గరగా వచ్చాడు. ధనంజయరావు కళ్ళు తెరిచి చప్పున మధుని ఎడంచేత్తో దగ్గరగా తాక్కుని గుండెకి హత్తుకున్నాడు.

“నాన్నా నాకు జ్వరంవచ్చినా చూసేటందుకు రాలేదేం నాన్నా : నాకప్పుడు చాలా భయంవేసింది నాన్నా : చచ్చి పోతానని అనుకున్నా”

ధనంజయరావు ముఖంలోకి కాస్త కాంతివచ్చింది. కన్నీళ్ళు జలజలా రాలు తూన్నాయి.

“నాన్నా : నువ్వెందుకు ఏడుస్తూన్నావ్ ?” మధు తెల్లబోయి చూస్తూ అడిగాడు.

“అహల్యా ఇలారామ్మా” రామ్మూర్తి పెరట్లోకివెళ్ళి చెల్లెలిని పిలిచాడు.

“అన్నగూ్యా పిలిచావా” అహల్య మెల్లగా అడిగింది రామ్మూర్తి తల్లెత్తి చెల్లెలి ముఖంలోకి చూశాడు.

“అహల్యా నువ్వు అదృష్టవంతు

రాలివి. నీ భర్త చేసినతప్పు తెల్పుకుని పశ్చాత్తాపపడుతూన్నాడు”

అహల్య! తలెత్తలేదు. జవాబు చెప్పలేదు. మనస్సు ఎప్పుడో పాషాణం అయింది. తనిప్పుడు కేవలం యాంత్రికంగా విధి నిర్వహణ చేస్తోంది అంతే.

“ధనంజయరావు మీద హేమరాణికి మోజుతీరిందిట. మరోకతనుతోచనువుగా తిరుగుతోందిట. ఇతనది భరించలేక తగూపడ్డాడట.

‘నాయిష్టంవచ్చిన వాళ్ళతో తిరుగుతాను నువ్వెవ్వరు అడగటానికి. తాళి కట్టిన మొగుడివా’ అందిట. ఇతనికి కోపంవచ్చి కొట్టబోయాడట. ఆమెకొత్త ప్రేయుడు అడ్డంవచ్చాడట. ఇద్దరికీ మాటామాటా పెరిగి చేతులూ చేతులూ కల్పినాయి. ఫలితంయితన్ని చూశావుగా. హేమరాణి నొకర్లు బైట కి గెంటేస్తే యెవరో దయతలిచి హాస్పిటల్ కి చేర్చారట. హాస్పిటల్లో దిక్కుమొక్కులేక నరకం అనుభవించాడు. ఇంక నువ్వేం అనకమ్మా”

“అన్నయ్యా!”

“నీ ఆత్మాభిమానం నాకు తెల్సు. నువ్వు యిది భరించలేవనీతెల్పు. కానీ ఒక్కమాట. అహల్య! క్షమించటంలో వున్న జైన్యత్యం, ఆనందం నీకే ముందు ముందు తెలుస్తుంది. వెళ్ళమ్మా అతనికి యేంకావాటిచూడు. ఆదిరంగా పలకరించు” రామ్మూరి మెల్లగా అక్కడి నించి బైటకి వెళ్ళిపోయాడు. నాంచారయ్య భోజనంచేసి వస్తానని వెళ్ళిపోయాడు. మాధురి వంటగదిలోకెళ్ళి మేనమామకి,

తమ్ముళ్ళకి వడ్డించింది. అహల్య భర్తకి భోజనం తీసుకుని మంచం దగ్గరగా వచ్చింది. ధనంజయరావు మెల్లగా లేచి కూర్చున్నాడు. భార్యముఖంలోకిసూటిగా చూడలేకపోతున్నాడు.

“అహల్య! నన్ను క్షమించు. ఈ మాటనిన్ను అడిగే అర్హతకూడా నాకు లేదు. కానీ...కానీ...అడుగుతూన్నాను.”

అహల్య తలయెత్తలేదు.

“అహల్య! దబ్బుపుష్కలంగా సంపాదించి నిన్నూ పిల్లలనీ సుఖపెట్టాలనే తపనతో ఈయింటికి దూరంఅయ్యాను. కానీ ఆదబ్బు సంపాదించటం చేతకాక ఆ అన్వేషణలో దొరికిన మరోసుభానికి దాసుడనై అసలు ధ్యేయాన్ని విస్మరించాను. మానవత్వాన్నీ పోగొట్టుకున్నాను. కాయితంపూవులోని తగుకుబెగుకుకి మతి పోగొట్టుకున్నాను. యదార్థం బట్టబయలు అయినతర్వాతకానీ కళ్ళకిపట్టిన పసర్లు దిగలేదు. డబ్బులో, ఆదబ్బిచ్చే సుఖంలో స్వర్గం వుంది అని భ్రమించాను. ఈ స్వర్గంవిలువతెలియలేదు. స్వర్గం ఎక్కడుందో అని వెర్రివాడిలా యెండమావుల వెంట పరుగులెత్తిన నాకు సరైన శిక్షే పడింది. అహల్య! నన్ను క్షమించు. ఈ స్వర్గంలో కాస్తనాకు మళ్ళీ చోటుయివ్వు అహల్య!”

అహల్య కళ్ళలోనీళ్ళు సుళ్ళు తిరుగుతూన్నాయి. “అహల్య” మెల్లగా ఎడమ చేత్తో ఆమె తలయెత్తిచూశాడు. ధనంజయరావు ముఖంలో సంతోషం, కళ్ళలో నీళ్ళు.

గుడ్డు

“ప్రకాష్ ఎవరండి” అన్నాడు హ్యాను ఇంటర్వ్యూకు వచ్చినవాళ్ళని ఉద్దేశించి. ‘నేనే’ అంటూ లేచాడు ఓ కుర్రాడు. అతను ‘సెల్’ గా ఉన్నాడు. ఖరీదైన దుస్తులు వేసుకొని ఈ ఉద్యోగం నాకు రాకుండా ఎక్కడికి పోతుందన్నట్లు ధైర్యంగా వెళ్ళాడు తోపలికి.

ఇంటర్వ్యూ బాగానే జరిగింది. అడిగిన అన్ని ప్రశ్నలకూ సరైన సమాధానాలే చెప్పాడు ప్రకాష్. “మీకు ఉద్యోగం ఇస్తే ఎన్ని రోజుల్లో చేరగలరు?” అడిగాడు ఫ్యాక్టరీ యజమాని. “జీతం నచ్చితే రేపే జాయినవుతా” అన్నాడు ప్రకాష్.

“ఎంత కావాలి ?” మేనేజిమెంటు ప్రశ్న.

“కనీసం వెయ్యి” ప్రకాష్ జవాబు.

“మా ఫ్యాక్టరీలో ఈ ఉద్యోగానికి 6 వందలకంటే ఎక్కువ ఇవ్వట్లేదు” యజమాని అన్నాడు.

“మా మావయ్యగారి ఫ్యాక్టరీలో ఇదే స్థాయి ఉద్యోగానికి జీతం 12 వందలు ఇస్తారు” అన్నాడు ప్రకాష్ తనకి ఈ వ్యవహారాలు తెల్లను అన్నట్లు.

“అంతేకాదు, వారానికి ఒకటిన్నర రోజులు సెలవులు, అవిగాక గవర్న

మెంటు ప్రకటించే సెలవులు అన్నీ ఇస్తారు. ప్రతీ సంవత్సరం బోనసు ఉంటుంది. పండుగ అడ్వాన్సులు, ఓవర్ టైములులాంటి సౌకర్యాలు ఇంకెన్నో ఉన్నాయి” అని కూడా చెప్పాడు ప్రకాష్.

“మరే తే మీ మావయ్యగారి ఫ్యాక్టరీ లోనే చేరకపోయారా?” అడిగాడు యజమాని.

అఫీసు వ్యవహారాల
పొగుడుపు
పాటించండి!!

Papa

కెంప్రజుల
కెలస్కనాలి
ఎకంటామి

“ఈ మధ్య నే నష్టం వచ్చిందని ఫ్యాక్టరీని అమ్మేశారు, లేకపోతే మీదాకా ఎందుకు వస్తాను” అన్నాడు ప్రకాష్ అమాయకంగా.

“మేము మా కంపెనీని అమ్ముకోవల్సివస్తే, మీకు ఇవ్వమనే మేం ఇచ్చే జీతానికి పనిచేయండి, లేకపోతే లేదు” అన్నాడు మేనేజరు గుట్టుగా.

—వల్లి

ముద్దు

కొనులో సైన్సు టీచరు ఆరోగ్యాన్ని గురించి చెప్తున్నది. పిల్లలంతా శ్రద్ధగా వింటున్నారు. “చూడండి పిల్లలూ! మనం కుక్కల్ని, పిల్లుల్ని, చిలకల్ని, పావురాల్ని—ఇలా ఎన్నో జంతువుల్ని ఇంట్లో పెంచుతుంటాం. వాటిని ఎంతో ప్రేమగా పెంచవచ్చు. కావల్సిన సౌకర్యాలన్నీ వాటికీ ఏర్పాటు చెయ్యవచ్చు. మంచి ఆహారం పెట్టవచ్చు. అయితే, వాటిని మనం ముద్దు పెట్టుకో కూడదు. అసలది మంచి పద్ధతికాదన్నమాట. అది చాలా అనారోగ్యం. మీరెవరైనా ఈ భిషయంలో ఏమైనా చెప్పగలరా” అని అడిగింది.

వెంటనే లలిత లేచి “నేను చెప్పగలను టీచర్” అన్నది. “వెరిగుడ్, అయితే చెప్పు” అడిగింది టీచరు. లలిత చెప్పింది. “మా ఆత్మయ్య ఒక కుక్కని పెంచేది. అయితే దాన్ని ముద్దు కూడా

పెట్టుకుంటుండేది” “అలాగా! చూశారా లలిత ఎలా చక్కగా చెప్తున్నదో” అని మిగతాపిల్లలతో అని “అయితే ఏమయిందో చెప్పుమరి” అని అడిగింది.

“కుక్క చచ్చిపోయింది టీచర్”

—రవి కాంత్

వేటగాడు

దిలీప్ కి పులుల్ని వేటాడాలని బలెసరదా.

తుపాకిని గురి తప్పకుండా కాల్చడం నేర్చుకున్నాడు. వేటాడ్డానికి కేవలం గురి ఒక్కటే ప్రధానం కాదు గదా. ఇంకా ఎన్నో మెలకువలు తెలుసుకోవాల్సి వుంటుంది. దిలీప్ మామయ్య బాగా అనుభవమున్న వేటగాడు. అందుకని దిలీప్ ఆయన్ని అడిగాడు పులి వేట గురించి, “చూడు దిలీప్, పులి వేట రాత్రిళ్ళు చెయ్యాలి. చీకట్లో పులి కళ్ళు మెరుస్తుంటాయి. సరిగ్గా గురి చూసి

ఆ రెండు కళ్ళ మధ్య తుపాకి పేల్చు. అంతే, కపాల మోక్షమైపోతుంది. ఓ.కె." అని సలహా ఇచ్చాడు మామయ్య.

దిలీప్ హు షా రు గా ఆ రాత్రి అడవిలో పులి వేటకెళ్ళాడు. మర్నాడు ఉదయం దిలీప్ ని మామయ్య అడిగాడు ఎన్ని పులుల్ని తెచ్చావని. "ఒక్కటి తేలేదు మామయ్యా ఉత్త చేతుల్లో రావ త్నొచ్చింది" అన్నాడు దిలీప్ నిరాశగా. "వ్లాడ్ మైబామ్! నేంజెప్పినట్లు సరిగ్గా రెండు కళ్ళమధ్య గురిచూసి కొట్టావా?" అడిగాడు మామయ్య. "ఆ ... సరిగ్గా అలాగే చేశాను. కానీ పులులు ఈమధ్య తెలివి మీరినై. వేటగాళ్ళ జిత్తులన్నీ వాటికి బాగా తెలిసి పోయినై. అవి ఒంటరిగా తిరక్కుండా, జంటలు జంటలుగా తిరుగుతూ, ఒక కన్ను మూసి మరీ తిరుగుతున్నై" చెప్పాడు దిలీప్ నీరసంగా.

-మమత

అర్థత

మంగపతి పొట్టిగా, చాలా సన్నగా బలహీనంగా ఉంటాడు. వంగిపోయి పడుస్తాడు. చూసేవాళ్ళకి రోగిష్టిలా కనిపిస్తాడు. మంగపతి ఒకసారి వాచ్ మన్ ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు పెట్టాడు. పిలుపు వచ్చింది. ప్యాక్టరీ యజమాని మంగపతి ఆకారం చూసి "మాకు

కావల్సిన వాచ్ మన్ రాత్రిపూట నిద్ర పోకుండా, విశ్రాంతి తీసుకోకుండా,

ప్రతిక్షణం జాగ్రత్తగా ఉండాలి. పగటి పూటైనా, నిద్రపోతున్నప్పుడు ఒక కన్నుతెరిచి అంతా గమనిస్తూ ఉండే వాడు కావాలి. ఇంకా, ఏమాత్రం చిన్న అలికిడైనా విచగిలిగే శక్తి ఉండాలి. తనచుట్టూ ఉన్న వాళ్ళంతా దుర్మార్గులే అనే ఉద్దేశ్యంతో, ఎప్పుడూ వాళ్ళ మాటల్ని వింటూ, వాళ్ళ ప్రతి కదలికనీ గమనించేవాడై ఉండాలి. అంతే గాకుండా, బాగా ఒడ్డుపొడుగుగా ఉండి, పొగరుమోతై, చాపగొట్టగలిగే భయం కరమైన స్వభావం గలవాడు కావాలి. ఒక్కముక్కలో చెప్పాలంటే మా వాచ్ మన్, కదిలిస్తే చాలు మీదపడి కొద్దే రాక్షసుడై ఉండాలన్న మాట అర్థమయిందా" అన్నాడు.

మంగపతి తాపీగా "అలాగే సార్ ! అయితే నేవెళ్ళాస్తా ఇంటికెళ్ళి మా ఆవిణ్ణి పంపిస్తాను" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

-అరుంధతి

వయస్సు

రోహిణి పేరు ప్రఖ్యాతులున్న గొప్ప సినిమా తార. ఆమె నటించిన ప్రతి చిత్రం విజయవంతమవుతుంది. చిత్రనిర్మాణంలో తలలు పండిపోయిన పాత నిర్మాతల దగ్గర నుంచి కొత్తగా సినిమా తీయ చుట్టుకున్న కుర్ర నిర్మాతల వరకూ అందరూ తమ సినిమాల్లో నాయకగా రోహిణికి బుక్ చేస్తున్నారు.

ఎన్ని సంవత్సరాలు గడుస్తున్నా ఆమెలో చలాకీ తనం రగ్గ లేదు. గ్లామర్ పొడవలేదు. నటనలో వెరైటీ లేకపోయినా ఆట ప్రేక్షకులు ఇటు చిత్ర పరిశ్రమ కూడా రోహిణి పట్ల మోటు చూపిస్తూనే ఉన్నారు.

రోహిణి పుట్టిన రోజు వేడుకలు ఘనంగా చేసుకుంటుంది ప్రతి ఏటా. ఈసారి కూడా పడుతూలు ఆడంబరంగానూ, ఆమె హోదాకు తగినట్లుగానే ఉన్నాయి. పోలీస్ విలేజరులను, చిత్ర రంగంలోని పెద్దలనీ, హీతులనీ, సన్నిహితులనీ అందర్నీ పార్టీకి ఆహ్వానించింది.

రతంగం అలా పూర్తయింది - ఇంతలో ఓ కుర్ర విలేకరి లేచి "రోహిణి

గారూ, మీరు ఏమీ అనుకోనంటే ఓ ప్రశ్న అడుగుతాను?" అన్నాడు.

"అడగండి" అంది తీవ్రంగా.

"మీ వయస్సెంత?" అడిగాడు అతను, రోహిణి ఎలాగూ చెప్పదులే అనుకొని.

"ఇరవై ఆరు" అంది రోహిణి నిజంగా నిజం చెప్తున్నట్లు.

"అదేమిటి, మీరు ఫీల్డుకు వచ్చే 20 సంవత్సరాలు దాటుతోందికదా!" అన్నాడు కుర్ర రిపోర్టరు.

ఆ సంగతి అలా వుండండి, పెళ్ళయ్యే సరికి నావయస్సు 13 సంవత్సరాలు, అప్పుడు నా భర్తకి 30 ఏళ్లు, ఇప్పుడు ఆయన వయస్సు దానికి రెట్టింపు. ఆ లెక్క ప్రకారం నా కిప్పుడు 26 ఏళ్లు గదాండీ అంది రోహిణి.

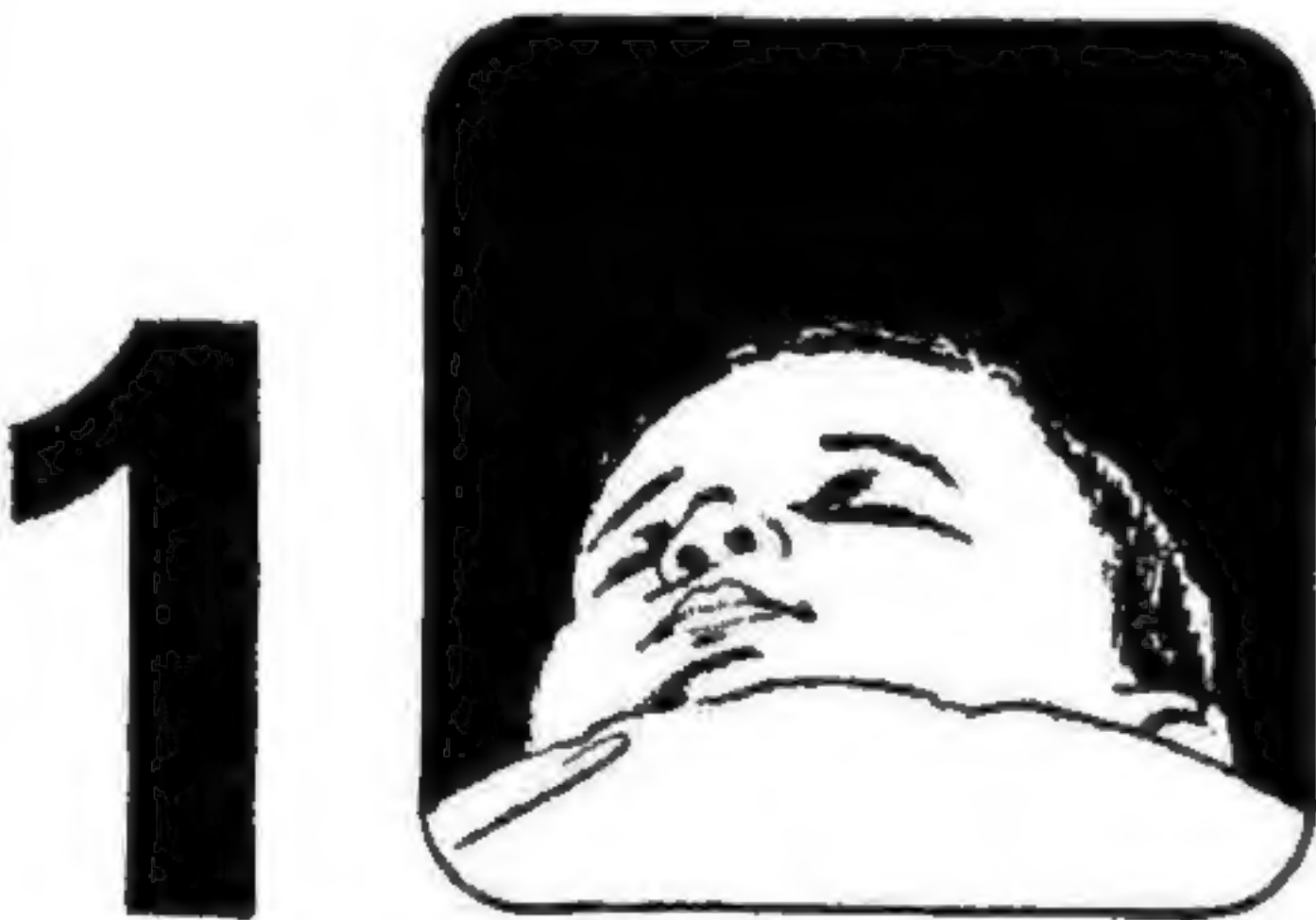
— అహీరణి

ఒక్క ఓడోమాస్ మాత్రమే ఖచ్చితంగా దోమలబారినుండి 2 విధాలుగా కాపాడుతుంది...

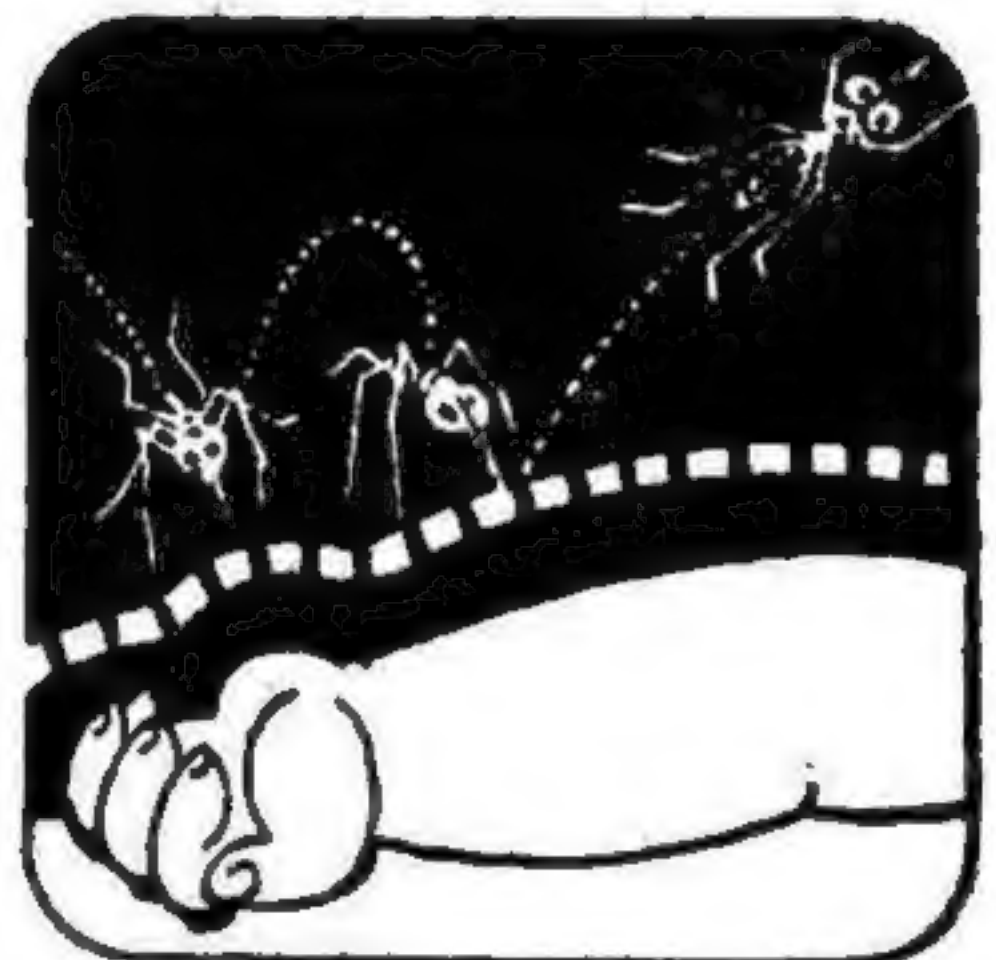
మీరు రాత్రంతా హాయిగా నిద్రపోయేందుకు తోడ్పడుతుంది.

ఓడోమాస్ మరే యితర దోమల నివారిణి
సమకూర్చని రీతిలో రక్షణ సమకూరుస్తుంది:

1 దీని వాసన దోమలను దూరంగా ఉంచుతుంది.

2

దీనిలోగల ప్రత్యేకమైన మూలపదార్థం దోమల బారి నుండి
మీ చర్మాన్ని కవచంగా కాపాడుతుంది...రాత్రంతా.

ఇక, ఓడోమాస్ భారతదేశంలో అత్యధికంగా
అమ్మబడుతున్న దోమల నివారిణి అంటే అశ్చర్య
మేముంటుంది మరి!

దోమల బాధకు గురికాకండి—

ఓడోమాస్

అందుబాటులో
ఉంచుకోండి!

మచ్చర్
కా
దుశ్మన్

ఇది
వసిపావల మృదు
మైన చర్మానికి కూడా
నిరహాయకర
మైనది.

బల్సారా
— సౌఖ్యమైన శివనాని!
అధునాతన సాధనాలు
BALSARA బ్యాంక్ లిమిటెడ్ (ప్రై.) లి.
40, చిన్నబాండ్ మార్కెట్ రోడ్, హైదరాబాద్-500 002.

CHAITRA-BLS-86 TEL

నవలాకారులకు ఆహ్వానం

జాతి జీవిత సమగ్ర చిత్రాన్ని విభిన్న కోణాలనుండి దర్శించి పాఠకులకు దర్శనీయం చేయగల ఉత్తమ నవలలను 'చతుర' ఆహ్వానిస్తున్నది. నవల 'చతుర' లో అచ్చులో 100 పేజీలుండాలి. ప్రచురణకై ఎన్నిక చేసిన నవలను అవసరాన్ని బట్టి కుదించ వలసివచ్చే పక్షంలో అందుకు అభ్యంతరం లేనివారే నవలలు పంపాలి. ఎన్నిక కాని నవలల బ్రాత ప్రతులను తిప్పి పంపేందుకు తగిన పోస్టేజీ రచనతోపాటే జతపర్చని పక్షంలోనూ, పోస్టులో పోయినా వ్రాతప్రతుల విషయంలో సంపాదకుల బాధ్యత ఉండదు.

'చతుర'లో ప్రచురణకై ఎన్నిక చేసిన నవలలకు పారితోషి కం రు : 1000/- నుండి రు : 2000/- వరకూ ఉండగలదు.

పాఠకులకు ముసావా

'చతుర' తొలి సంచికను సంక్రాంతి కానుకగా ముందుగానే విడుదల చేయటం వలన 'చతుర' ప్రతినెలా 15 రోజులు ముందుగానే వెలువడుతుందని పాఠకులు భావించినట్లు మాకు అందిన లేఖల వలన తెలుస్తున్నది. 'చతుర' ఏ నెల సంచిక ఆ నెల 1వ తేదీకి మాత్రమే పాఠకులకు అందుబాటులోకి రాగలదని గుర్తించగోరుతున్నాం.

చతుర

ఈనాడు కాంపౌండ్

సోమాజిగూడ

హైదరాబాద్-500004

Edited, Printed and Published by Ramoji Rao Ch for Vasundhara Publications Printed at Colorama Offset Printers, Hyderabad. Office Address : CHATURA Telugu Monthly, Eenadu Compound, Somajiguda, Hyderabad-500 004

చతుర

